MARGARET ATWOOD EVLENİLECEK KADIN

MARGARET ATWOOD

Evlenilecek Kadın

Dünya Edebiyatı
Roman

Çeviren:
Canan Sılay

Margaret Atwood, Kanadalı şair, yazar, eleştirmen, denemeci, feminist ve çevre aktivisti.

Özellikle "ütopya" ve "distopya" kavramlarını birleştirerek "üstopya" adını verdiği kendine özgü bilimkurgu türündeki romanlarıyla tanındı. *Kör Suikastçı* (Man Booker Ödülü), *Tufan Zamanı, Antilop ve Flurya, Damızlık Kızın Öyküsü, Nam-ı Diğer Grace, Cadı Tohumu, Kalp Gidince, DelliÂddem* gibi romanları Türkçede de yayımlandı.

Atwood, 2017'de Alman Kitap Basım ve Yayıncıları Derneği Borsa Birliği tarafından verilen Barış Ödülü'ne layık görüldü.

Evlenilecek Kadın

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Tufan Zamanı (DelliÂddem Üçlemesi 1)
Kör Suikastçı
Damızlık Kızın Öyküsü
Cadı Tohumu
Nam-ı Diğer Grace
Antilop ve Flurya (DelliÂddem Üçlemesi 2)
Kalp Gidince
DelliÂdem (DelliÂddem Üçlemesi 3)

EVLENILECEK KADIN

Orijinal adı: The Edible Woman
© 1976 O.W. Toad Ltd.
Yazan: Margaret Atwood
İngilizce aslından çeviren: Canan Sılay
Yayına hazırlayan: Aslı Güneş

Yayın hakları: © Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Ağustos 2019 / ISBN 978-605-09-6558-2
Sertifika no: 11940

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL
Tel. (212) 446 05 99
Sertifika No: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Evlenilecek Kadın

Margaret Atwood

Çeviren: Canan Sılay

Doğan Kitap

"Üzerinde çalıştığınız tezgâh (ki tercihen mermer olmalıdır) ve kullandığınız araç-gereçler, yiyecek malzemeleri ve parmaklarınız, işlem boyunca soğuk kalmalıdır..."

(I.S. Rombauer ve M. R. Becker tarafından yazılan *Yemek Pişirmenin Zevki* adlı kitapta yer alan, "Puf Böreği" tarifinden.)

Sunuş

Evlenilecek Kadın'ı, 1965 yılının ilkbahar ve yaz döneminde yazdım. Birinci sınıflarına sekiz aydır İngiliz edebiyatı okuttuğum British Columbia Üniversitesi'nin kırtasiye dolaplarından aşırdığım boş sınav kâğıtlarına çiziktirdiğim taslaklarla başlamıştım işe. Kitabın adına bir yıl önce karar vermiştim. Yanlış hatırlamıyorsam, bir şekerci dükkânının, domuz biçimindeki acıbadem kurabiyeleri ile dolu vitrinine bakarken aklıma gelmişti bu isim.[1] (Yoksa, Miki Fare şeklinde pastalar sergileyen Woolworth's mağazasının vitrini miydi?) Her neyse, ben zaten yamyamlığın sembolizmi üzerine epeydir düşünmekteydim. Üstlerine şekerden bir gelin-damat oturtulan düğün pastaları özellikle ilgimi çekiyordu. Sonuçta, *Evlenilecek Kadın* 23 yaşındaki bir kadın tarafından düşünüldü ve 24 yaşındaki bir kadın tarafından yazıldı. Dolayısıyla, kullanılan sembolizmin acayipliği, çiçeği burnunda bir yazarın kendini beğenmişliğine ve gençliğine atfedilebilir. Yine de kitabın grotesk simgelerinin kendimden değil, içinde yaşadığım toplumdan kaynaklandığını düşünmeyi tercih ediyorum.

(*Evlenilecek Kadın* benim ilk romanım değildi aslında. İlk romanımı, Toronto'da, bir sandık odası genişliğindeki kiralık odamda yazmıştım ama o devirde Kanada'da var olan üç yayınevinin üçü de kitabımı çok karamsar diye nitelendirerek

1. Romanın orijinal adına gönderme yapılıyor. *The Edible Woman Türkçeye* "Yenilebilir Kadın" olarak çevrilebilir.

geri çevirmişti. O roman, başroldeki kadın karakterin, erkek karakteri damdan aşağı itip itmemek arasındaki kararsızlığı ile bitiyordu. 1963 yılı için, zamanından bir hayli ileride bir sonlamaydı bu. Bugün için ise, çok kararsız bir bitiriş olurdu herhalde.)

Evlenilecek Kadın'ı Kasım 1965'te tamamladım ve daha önceki kitabıma biraz ilgi göstermiş olan yayınevine gönderdim. Başta olumlu bir yanıt verdikten sonra, uzun süre ses çıkmadı yayıncıdan. O sıralar, vermeye çalıştığım doktora sınavının sözlü savunmasına fazlasıyla kafayı yoruyor olduğum için kitabın peşine düşememiştim ama bir buçuk yıl sonra romanımın akıbetini araştırmaya başladım ve yayıncının, elyazması metinlerimi kaybettiğini öğrendim. Aradan geçen zaman içinde, sınırlı da olsa tanınmaya başlamıştım, zira şiir dalında bir ödül kazanmıştım. Dolayısıyla, yayıncı beni bir gün öğle yemeğine davet etti. "Kitabını yayınlayacağız" dedi, gözlerini gözlerimden kaçırarak. "Okudunuz mu?" diye sordum. "Hayır ama okuyacağım" dedi. Herhalde, sırf mahcubiyetinden ötürü yayınladığı ilk kitap değildi benimki!

Evlenilecek Kadın, en sonunda 1969 yılında, yani yazılışından dört yıl sonra ve tam da Kuzey Amerika'da feminizmin tırmanışa geçtiği dönemde yayınlandı. Bazıları, kitabın feminizm hareketinin bir ürünü olduğunu varsaydılar hemen. Bana sorarsanız, kitabımın feminist değil, proto-feminist olduğunu söylerim: Onu yazdığım 1965 yılında, görünürde henüz bir kadın hareketi yoktu. Benim de gaipten haber vermek gibi bir yeteneğim yoktur, her ne kadar birçokları gibi ben de o sıralar kapalı kapılar ardında Betty Friedan ve Simone de Beauvoir'ın kitaplarını okuyor olsam bile. *Evlenilecek Kadın* romanının kadın kahramanının yaşam seçeneklerinin, öykünün başında olduğu gibi sonunda da aynı kalması dikkat çekicidir: Hiçbir yere gitmeyen bir kariyer veya iş yaşamından kurtulmak için kurtuluş yolu olarak görülen evli-

lik. Ama 1960'ların başlarında Kanada'da yaşayan bir genç kadının, üstelik eğitimli bir genç kadının, yaşamındaki tek seçenekler bunlardı. Şimdi her şeyin değiştiğini varsaymak yanlış olur. Hatta, kitabın üslubu ve ses tonu o yıllara, örneğin 1970 başlarına, yani toplumun şimdi anlaşıldığından çok daha hızlı geliştiğine inanıldığı o zamanlara oranla, daha çağdaş geliyor. Feminist hareket amaçlarına ulaşamadı. Feminizm-sonrası devirde yaşadığımızı iddia edenler ya acıklı bir şekilde yanılıyorlar ya da bu konuları düşünmeye üşeniyorlar.

Evlenilecek Kadın, Kuzey Amerika'da yapılan ilk baskısından beri, sürekli yeniden yayınlanıyor. Kitabımı İngiltere'de yeniden yaşama geçiren Virago Yayınevi'ne teşekkürlerimi sunuyorum.

Margaret Atwood, Edinburgh, 1979

Birinci bölüm

1

Cuma sabahı yataktan kalktığımda, gayet iyi olduğumu hatırlıyorum; hatta her zamankinden daha tasasız ve hafif hissediyordum kendimi. Kahvaltı hazırlamak için mutfağa girdiğimde, Ainsley oradaydı, yerleri siliyordu; gece berbat bir partiye gittiğini söyledi. Dişçilik öğrencilerinden başka kimse yokmuş partide. Bu yüzden içine sıkıntılar basmış, o da kendini teselli etmek için sarhoş oluncaya kadar içmiş.

"Bilemezsin, ne kadar sıkıcıydı" dedi, "insanların ağızlarının içleri hakkında yirmi ayrı sohbet dinlemek zorunda kaldım. Tipleri heyecanlandıran tek konu, bir zamanlar dişimde çıkan apseyi anlatmak oldu. Zevkten ağızlarının suyu aktı. Benim bildiğim, erkekler kadınların dişlerinden başka şeylere de bakarlar, öyle değil mi, Allah aşkına!"

Ainsley'nin akşamdan kalma olması beni neşelendirdi, kendimi son derece sağlıklı hissetmemi sağladı. Ona bir bardak domates suyu ve alka-seltzer hazırladım ve mızmız şikâyetlerini dinlerken anlayışlı, sevecen sesler çıkarttım.

"Sanki işte yeterince duymuyorum bunları" dedi Ainsley. Elektrikli diş fırçaları üreten bir şirkette, kusurlu diş fırçalarını test etme görevlisi olarak çalışıyordu. Geçici bir işti. Ainsley'nin asıl istediği, küçük sanat galerilerinden birinde bir iş bulmaktı. Ücreti az da olsa, ressamlarla, sanatçılarla tanışabileceği bir ortam istiyordu. Geçen yıl aktörlere kafayı takmıştım, demişti. Ama sonra, bunlardan bazılarıyla biz-

zat tanışmış. "Bu adamların hepsi kafayı yemiş. Kalıbımı basarım, hepsi ceket ceplerinde birer el aynası taşıyor. Ne zaman tuvalete gitseler, o aynaları çıkartıp dişlerinde çürük var mı, yok mu diye bakıyorlar." Düşünceli düşünceli saçlarını düzeltti. Uzun ve kızıl, daha doğrusu kestane kızılı saçları vardır Ainsley'nin. "Bu heriflerden birini öptüğünü düşünsene" dedi, "aç bakayım ağzını, der önce! İnsanın üstüne zorla gelirler."

"Berbat bir partiydi anlaşılan" dedim, Ainsley'nin bardağını yeniden doldururken. "Konuyu değiştiremedin mi?"

Ainsley, hemen hemen olmayan kaşlarını kaldırdı, o sabah henüz kaş boyasını yapmamıştı. "Tabii ki değiştirmedim. Müthiş ilgileniyormuş gibi yaptım. Ve tabii ki, işimin ne olduğunu söylemedim. Bu meslek sahibi adamlar, işleri hakkında bir şey bildiğini anlarlarsa çok bozulurlar. Peter gibi, mesela."

Ainsley, Peter hakkında iğnelemeler yapmaktan hoşlanır, özellikle kendini iyi hissetmediği zamanlarda. Ama ben o sabah kendimi gayet alicenap hissediyordum, cevap vermedim. "İşe gitmeden bir şeyler yesen iyi olur" dedim, "miden dolu olursa, kendini daha iyi hissedersin."

"Of, Allah'ım" dedi Ainsley. "Tahammül edemeyeceğim. Diş fırçaları ve ağızlarla dolu bir gün daha. Geçen ay, o kadının kılları dökülüyor diye diş fırçasını geri gönderdiği olaydan beri ilginç hiçbir şey yaşamadım işte. Meğerse, diş fırçasını temizlemek için Ajax kullanıyormuş!"

Kendi moral üstünlüğümden gayet hoşnut bir halde, Ainsley'e yardımcı olmaya kendimi öyle kaptırmışım ki, Ainsley hatırlatmasa saatin ne kadar geç olduğunu fark etmeyecektim. Elektrikli diş fırçası şirketinde, işe ne kadar geç gitsen aldırmıyorlarmış ama benim şirketim çalışanlarının dakik olmasını ister. Bu yüzden, yumurtadan vazgeçmek zorunda kaldım; bir bardak süt içtim ve öğleden çok önce mide-

min kazınacağını bile bile bir kâse mısır gevreği yemekle yetindim. Ainsley midesi bulanarak sessizce beni seyrederken, bir dilim de ekmek attım ağzıma. Sonra çantamı kaptığım gibi çıktım; kapıyı Ainsley kapattı arkamdan.

Eskiden işçi sınıfından insanların yaşadığı, oldukça eski ve şimdi kibar sayılan semtlerden birinde, büyük bir evin üst katında yaşıyoruz. Bu, evin giriş kapısıyla bizim aramızda iki kat merdiven olduğu anlamına geliyor. Üst katın merdivenleri dar ve kaygan, alt katın merdivenleri ise geniş ve halı döşeli ama parmaklıkları kopacakmış gibi sallanıyor. Ofiste yüksek topuklu ayakkabılar giymemiz istendiği için, merdivenlerden yan yan, tırabzana tutuna tutuna iniyorum. O sabah da, bizim katın merdiven sahanlığındaki sıcak duvara yapışmadan, ikinci katın sahanlığındaki çıkrık makinesinin sivri uçlarına takılmadan ve giriş katını süsleyen, camlı vitrin içindeki yırtık alay bayrağına ve oval çerçeveli aile büyüklerinin resimlerine dokunmadan aşağı inmeyi başardım. Şansıma, antrede kimseyle karşılaşmadım. Sokak kapısına doğru ilerlerken, bir yanda plastikten yapılmış bitkilere, diğer yanda örtüsü ipek dantel işlemeli masaya ve yuvarlak pirinç tepsiye çarpmamak için yalpalayarak yürüdüm. Sağ taraftaki kadife perdenin arkasında, çocuğun her sabah piyanoda çaldığı pişmanlık şarkısını duydum. Artık güvenlikteyim, diye düşündüm.

Ama evin sokak kapısına tam elimi atacakken, kapı içeri doğru, sessizce açıldı. O anda, kapana kıstırıldığımı anladım. Alt kattaki kadındı giren. Kadın, tertemiz ve lekesiz bir çift bahçe eldiveni giymişti, bir elinde bitki dikmeye yarayan bir kürek vardı. Acaba bahçede kimi gömdü bu kadın? diye düşündüm.

"Günaydın, Bayan MacAlpin" dedi.

"Günaydın" dedim, başımı sallayarak gülümsedim. Bu kadının adını asla hatırlayamıyorum. Ainsley de öyle; sanırım

zihin tutulması denen şey geliyor başımıza bu kadınla ilgili. Omzunun gerisinden sokağa doğru baktım ama kadın kapının önünden çekilmedi.

"Dün akşam dışarıdaydım" dedi, "bir toplantıda." Dolaylı sözlerle konuşmak gibi bir adeti vardı. Ağırlığımı bir ayağımdan ötekine geçirdim, acelem olduğunu anlamasını ümit ederek. "Çocuk yine yangın çıktığını söyledi."

"Aa, tam olarak yangın denemez" dedim. Adının geçmesini fırsat bilen çocuk piyanoda alıştırma yapmayı bıraktı ve kadife kaplı oturma odasının kapısına çıkıp bana bakmaya başladı. On beş yaşlarında iri ve hantal bir kız çocuğu. Yeşil bir tunik ve aynı renkte, diz boyu çoraplar giyilen, özel ve seçkin bir kızlar okuluna gidiyor. Gayet normal bir genç kız olduğuna eminim ama kocaman gövdesinin üzerinde, başına taktığı o kurdele ile geri zekâlı gibi görünüyor.

Alt kattaki kadın eldivenlerinden birini çıkardı ve saç topuzunu okşadı. "Ah" dedi tatlı bir sesle. "Çocuk çok duman çıktığını söyledi."

"Her şey kontrol altına alındı" dedim, bu sefer gülümsemeden. "Sadece domuz pirzolasıydı yanan."

"Ah, anladım" dedi kadın. "Eh, umarım bir dahaki sefer o kadar duman çıkartmamaya çalışmasını söylersiniz Bayan Tewce'a. Korkarım, çocuğu üzüyor bu durumlar." Dumandan sadece Ainsley'i sorumlu tutuyordu anlaşılan, sanki Ainsley ejderha gibi burun deliklerinden alevler çıkartıyormuş gibi. Ama kadın, hiçbir zaman Ainsley'i antrede yakalayıp konuşmuyordu, sadece bana söylüyordu söyleyeceğini. Sanırım Ainsley'nin saygıdeğer biri olmadığına karar vermişti, oysa ben öyleydim anlaşılan. Herhalde giyim tarzımızdan çıkartıyordu bunu. Ainsley her zaman, giysilerimi üzerimde bir kamuflaj veya koruyucu bir zırh gibi taşıdığımı söyler. Bana sorarsanız bunda bir sakınca görmüyorum. Ainsley ise, neon pembesi elbiseleri tercih eder.

Tabii ki, bunca oyalanmadan sonra otobüsü kaçırdım. Parkı geçerken otobüsün, ardından bir egzoz bulutu çıkartarak köprünün üstünden kayboluşunu seyrettim. Bir ağacın altında –bizim sokağımızda, hepsi de kocaman birçok ağaç vardır– durup bir sonraki otobüsü beklerken, Ainsley evden çıkıp yanıma geldi. Ainsley şipşak hazırlanmakta ustadır; bense hiçbir zaman o kadar kısa bir sürede kendimi toparlayamam. Şimdi çok daha sağlıklı görünüyordu –herhalde yaptığı makyaj sayesinde ama Ainsley hiç çaktırmadan becerir bunu. İşe giderken hep yaptığı gibi, kızıl saçlarını başının üzerinde toplamıştı. Diğer zamanlarda ise saçlarını dağınık bırakır. Üzerinde turuncu ve pembe renkli, kolsuz elbisesi vardı. Kalçalarına fazla sıkıca yapışan bir giysiydi. Sıcak ve çok rutubetli bir gün olacağa benziyordu; daha sabahtan havanın plastik bir torba gibi etrafımda yoğunlaştığını hissediyordum. Ben de kolsuz bir elbise giyseydim iyi olurdu.

"Karı beni holde yakaladı" dedim. "Dumandan şikâyet etti."

"İhtiyar orospu" dedi Ainsley. "Neden kendi işine bakmaz ki?" Ainsley benim gibi küçük bir kasabadan gelmediği için, insanların başkalarının işlerine burunlarını sokmalarını hiç anlayamaz; öte yandan, bu durumdan benim korktuğum gibi korkmaz da. Bu işlerin nerelere varacağı hakkında hiçbir fikri yoktur.

"O kadar da ihtiyar değil" dedim, bizi duyamayacağını bildiğim halde, evin, perdeleri çekilmiş pencerelerine yan yan bakarak. "Ayrıca, duman kokusunu duyan kendisi değilmiş ki, çocuk fark etmiş. Kadın bir toplantıdaymış o sıralar."

"Herhalde Yeşilaycı Hıristiyan Kadınlar Birliği toplantısındaydı" dedi Ainsley. "Ya da Kanadalı Hayırsever Hanımlar Derneği toplantısında. Aslında, kalıbımı basarım ki hiçbir toplantıda değildi. O Allah'ın cezası kadife perdelerinin ardında durup, biz bir şeyler yapalım diye beklerken, toplantı-

da olduğunu söylüyor. Onun asıl istediği bizim bir seks âlemi yapmamız!"

"Bak şimdi Ainsley" dedim, "paranoyak gibi konuşuyorsun." Ainsley, aşağıdaki kadının, biz olmadığımız zamanlar dairemize girip etrafı araştırdığına, bulduklarından sessizce hayretlere düştüğüne, hatta zarfları açacak kadar ileri gitmese bile, mektuplarımızı dahi karıştırdığına inanıyordu. Şu bir gerçekti ki, bazen kadın bize gelen konuklar daha zili çalmadan ön kapıyı açıyordu. Tedbirli olmayı kendine hak görüyordu anlaşılan: Dairemizi kiralamayı görüşürken, baştan açıkça belirtmişti zaten. Daha önceki kiracılarını ima ederek, çocuğun masumiyetine zarar verecek hiçbir davranışı kabul etmeyeceğini söylemişti. "İki genç adam yerine, iki genç kadını tercih ederim, daha güvenilir olurlar kuşkusuz."

"Elimden geleni yapıyorum" demişti, içini çekip başını sallayarak. Yağlıboya bir portresi piyanonun üstünde asılı olan ölmüş kocasını göstererek, onun gerektiği kadar para bırakmadığını söylemişti. "Dairenizin özel bir giriş kapısı olmadığını biliyorsunuz, eminim?" Sanki daireyi kiralamamızı istemiyormuş gibi, avantajlarından değil, kusurlarından söz ediyordu sürekli. Evet, biliyoruz, dedim ben; Ainsley ağzını açmadı. Aramızda kararlaştırmıştık, tüm konuşmaları ben yapacaktım, Ainsley öylece oturup masum rolü oynayacaktı, istediği zaman çok iyi becerdiği bir roldür –pembe-beyaz, ifadesiz bir bebek yüzü vardır. Burnu bir nokta kadar, gözleri ise ping-pong topları gibi yuvarlak, büyük ve mavidir. Kira pazarlığına gittiğimiz gün, eldiven giymeye bile ikna etmiştim onu.

Alt katın kadını tekrar başını salladı. "Çocuk olmasaydı" dedi, "evi satardım. Ama çocuğun iyi bir muhitte yetişmesini istiyorum."

"Anlıyorum" dedim ben. Kadın da dedi ki, elbette bu mahalle eskiden olduğu kadar iyi değil, büyük evlerin çoğu mas-

rafları karşılanamayacak kadar pahalı artık, dolayısıyla ev sahipleri onları göçmenlere satmak zorunda kalıyor (bunu söylerken ağzının kenarları büzülüyordu), onlar da evleri daha küçük dairelere bölüyorlar. "Ama bu durum bizim sokağımıza henüz gelmedi" diye ekledi. "Çocuğa, hangi sokaklarda yürüyebileceğini ve hangi sokaklara hiç girmemesi gerektiğini anlatıyorum." Bunun doğru bir nasihat olduğunu söyledim kadına. Kira anlaşmasını imzalamadan önce, çok daha makul bir insan gibi görünmüştü gözüme. Üstelik kira ücreti o kadar düşük ve ev otobüs durağına o kadar yakındı ki, bütün bunlar bu şehirde bulunmaz bir nimetti.

"Ayrıca" diye ekledim Ainsley'e dönerek, "duman konusunda endişelenmekte haklılar. Ya ev yansaydı? Üstelik, kadın diğer şeylerden bahsetmedi bile."

"Ne diğer şeyleri? Biz başka bir şey yapmadık ki."

"Şey..." dedim. Alt kattaki kadının, her ne kadar onları bakkaldan alınmış erzaklar gibi göstermeye çalışsam da yukarı taşıdığımız şişe biçimli nesneleri kafasına not ettiğinden şüpheleniyordum. Bize herhangi bir şey yapmayı yasaklamış değildi. Bu, onun nüans anlayışına fazlaca aykırı bir davranış olurdu. Ama sırf bu tutumu yüzünden, her şeyin bize yasaklandığı duygusuna kapılıyordum.

"Bazen gecenin sessizliğinde, kadının bizi dinlemek için duvar tahtalarında delikler açtığını duyuyorum" dedi Ainsley otobüs kalkınca.

Sonra bir daha konuşmadık; ben otobüste konuşmaktan hoşlanmam. Yolda reklam panolarına bakmayı tercih ederim. Zaten, Ainsley ile benim, alt kattaki kadın haricinde, fazla ortak bir noktamız yoktur. Ainsley'i, buraya taşınmadan kısa bir süre önce tanıdım, bir arkadaşımın arkadaşıydı. Benim gibi, o da evini paylaşacak bir arkadaş arıyordu. Bu işler böyle eş-dost aracılığıyla olur genellikle. Belki bilgisayar aracılığıyla halletmeliydim bu ev işini ama sonuçta her şey yolunda

gitti diyebilirim. İkimizin ayrı ayrı alışkanlıklarını sembiyotik bir ayarlama ile düzene sokup, kadınlar arasında sıkça yaşanan husumet duygularının üstesinden gelerek, uyumlu bir beraberlik kurmayı başardık. Oturduğumuz daire hiçbir zaman tertemiz olmuyor ama konuşmadan bir anlaşma yapmışız gibi, evimizi bok içinde de bırakmıyoruz. Kahvaltı bulaşığını ben yıkamışsam, Ainsley de akşam yemeği bulaşığını yıkıyor; eğer ben oturma odasını temizlemişsem, Ainsley mutfak masasını temizliyor. Tahterevalli gibi bir düzen bu ve ikimiz de biliyoruz ki, eğer birimiz bu düzeni aksatırsak, her şey güme gidebilir. Tabii ki, yatak odalarımız ayrı ve yatak odamızda ne yaptığımız sadece kendimizi ilgilendirir. Örneğin, Ainsley'nin odasında yerler, insanın ayağına tuzak gibi takılan kullanılmış giysilerle dolu bir bataklık gibidir. Sağda solda bırakılmış sigara tablaları ise, bu bataklığın ortasında atlama taşları gibi durur. Ainsley'nin odasının bu halini yangına davetiye çıkartmak gibi görüyorum ama kendisine asla bir şey söylemiyorum. Bu şekilde, karşılıklı anlayışlı davranarak –karşılıklı diyorum, zira Ainsley'nin de benim yapmamdan hoşlanmadığı şeyler vardır muhakkak– sürtüşmeden, makul bir denge içinde birlikteliğimizi devam ettiriyoruz.

Metro istasyonunda aktarma yaptığımızda, bir paket yerfıstığı aldım büfeden. Şimdiden acıkmaya başlamıştım. Ainsley'e de sundum fıstıklarımdan ama o istemedi, ben de yol boyunca hepsini bitirdim.

Güney hattında sondan bir önceki durakta metrodan indik ve birlikte bir blok yürüdük; ikimizin de işyeri aynı bölgede.

Ben, bizim sokağın köşesinden tam sapmak üzereyken, "Üç doların var mı?" diye sordu Ainsley, "birden aklıma geldi, viskimiz bitti de." Cüzdanımı karıştırdım ve yine haksızlığa uğramışlık duygusuyla, üç doları verdim, çünkü satın alırken masrafı eşit şekilde bölüşsek de tüketirken nadiren eşit bölüşüyoruz. On yaşında bir çocukken, kilisenin pazar okulu-

nun kompozisyon yarışması için, içki karşıtı bir yazı yazmıştım. Yazımı, otomobil kazası resimleri, iflas etmiş karaciğer diyagramları ve alkolün dolaşım sistemi üzerindeki etkilerini gösteren çizimlerle desteklemiştim. Sanırım bu yüzden, ne zaman alkollü bir içkiden ikinci bir bardak alsam, aklıma renkli pastel boyayla yazılmış bir uyarı posteri ve kilisedeki komünyon seremonisinde sunulan ılık üzüm suyunun tadı gelir. Peter ile ilişkimde dezavantajlı bir durum yaratıyor bu takıntım; çünkü o benim içme konusunda daha girişken olmamı ve ona ayak uydurmamı ister.

Ofis binama doğru koştururken, Ainsley'nin işine gıpta ettiğimi düşündüm. Benim işim daha ilginçti ve daha iyi ücret ödüyordu ama onun işi geçiciydi. Ainsley bundan sonra ne yapmak istediğini biliyordu. Pırıl pırıl, klimalı, yepyeni bir ofis binasında çalışabilirdi o; oysa ben küçücük pencereleri olan, kirli paslı, beton bir binada çalışıyordum. Ayrıca, Ainsley'nin işi alışılagelmemiş bir işti. Kokteyl partilerinde tanıştığı insanlara, elektrikli diş fırçaları üreten bir firmada, kusurlu diş fırçalarını test eden bir eleman olduğunu söylediği zaman şaşırıyorlar ve ilgi gösteriyorlardı. Ainsley de "Bir üniversite diplomasıyla başka ne yapabilirsiniz, bugünlerde?" diye karşılık veriyordu her zaman. Benim işim ise, alışıldık türde bir iş. Aslını sorarsanız, Ainsley'nin işini ben çok daha iyi yaparım, diye düşünüyorum. Evdeki halini gördükten sonra, Ainsley'den çok daha fazla mekanik becerim olduğuna eminim.

İşyerime nihayet ulaştığımda, kırk beş dakika geç kalmıştım. Ofiste hiç kimse sesini çıkartmadı ama hepsi de gecikmemi not etti.

2

Rutubet içerde daha beterdi. Hanımların masalarının arasından zorlukla yürüyerek kendi daktilomun başına geçmiştim ki, bacaklarımın arkası sandalyemin siyah, suni derisine yapışıp kaldı. Klima yine çalışmıyordu ama zaten sistem tavanın ortasında dönen bir vantilatörden ibaret olduğu için, sıcak havanın dönmesi çorbanın içinde kaşık karıştırmak gibiydi ve çalışıp çalışmaması fazla fark etmiyordu. Ama vantilatörün pervanelerinin dönmüyor olması, hanımların morali üstünde açıkça kötü bir etki oluşturuyordu: Hiçbir şeyin yapılmadığı gibi bir izlenim yaratıyor ve içine düştükleri atalet ve durgunluk hissini daha da artırıyordu. Masalarında kurbağalar gibi hantal, çöreklenmiş oturuyor, gözlerini kırpıştırıp ağızlarını açıp kapıyorlardı. Cuma, ofiste her zaman kötü bir gündür zaten.

Daktilomun terli tuşlarını isteksizce didiklemeye başlamıştım ki, diyet uzmanımız Bayan Withers arka kapıdan girdi, ilerledi ve ofisi dikkatle taradı. Saçlarını her zamanki gibi Betty Grable stilinde taramıştı. Ayaklarında parmakları açık sandaletler vardı ve omuzları kolsuz elbisesiyle bile vatka takmış gibi duruyordu. "Ah, Marian" dedi, "tam zamanında geldin. Yeni konserve sütlaç araştırması için test-öncesi bir tadımcıya ihtiyacım var ve buradaki hanımlar bu sabah hiç aç görünmüyorlar."

Sonra çark edip hızla mutfağa doğru yürüdü. Diyet uz-

manlarının tükenmez bir enerjileri vardır. Kendimi, zorlukla sandalyemden koparttım. Bir taburun saflarından, kendi isteği dışında gönüllü seçilmiş bir asker gibi hissediyordum; ama midemin ekstra bir kahvaltıya ihtiyacı olduğunu hatırlattım kendime.

Küçücük ama pırıl pırıl temiz mutfakta, Bayan Withers üç ayrı cam kâseye konserve sütlacı doldururken, problemini açıkladı. "Anketler üzerinde çalışıyorsun Marian, belki bize yardımcı olabilirsin. Denekler, farklı tatlardaki üç sütlacı aynı yemekte mi yesinler, yoksa her birini ayrı ayrı yemeklerden sonra mı yesinler, karar veremiyoruz. Belki de ikişer ikişer sunmalıyız –örneğin, bir yemekte Vanilya ve Portakal aromalı sütlaçları, başka bir yemekte ise Vanilya ve Karamel aromalı sütlaçları tattırmalıyız. Tabii ki, bu tadım testleri mümkün olduğunca önyargısız yapılmalı, ayrıca ürünün test edilmesi, diğer yiyeceklerin ne olduğuyla çok bağlantılı –örneğin, sebzelerin ve masa örtüsünün rengi çok önemli."

Önce vanilyalı sütlacı denedim. "Rengini nasıl buluyorsun?" diye endişeyle sordu Bayan Withers, kalemi elinde hazır bekliyordu. "Doğal mı, Biraz Yapay mı, yoksa Kesinlikle Yapay mı?"

"İçine kuru üzüm koymayı düşündünüz mü?" dedim, sonra Karamelli olanını aldım. Bayan Withers'ı gücendirmek istemiyordum.

"Kuru üzüm çok risklidir. Pek çok insan sevmez."

Karamelliyi bıraktım, Portakallıyı aldım. "Sıcak mı servis edilecek bu sütlaçlar?" diye sordum. "Ya da belki kremayla?"

"Şey, yani çabuk yemek hazırlamak isteyen tüketicilerin piyasasına hitap eden ürünler bunlar" dedi. "Dolayısıyla soğuk yemek isteyecekler. İstenirse, krema ilave edilebilir, yani buna itirazımız yok ama besinsel olarak krema gerekli değil, çünkü ürün zaten vitamin katkılı. Şu anda istediğimiz, sadece tat testi yapılması."

"Bence ayrı ayrı yemeklerle test edilmesi en doğrusu" dedim.

"Keşke testleri yalnızca öğleden sonra yapabilsek. Ama tüm aile üyelerinin tepkilerini almak zorundayız..." Kalemini paslanmaz çelik lavabonun kenarına düşünceli düşünceli vurdu.

"Evet, eh, ben artık gideyim" dedim. Neyi bilmek istediğinize karar vermek benim işim değil, demeye getirdim.

Bazen, benim işimin tam olarak ne olduğunu merak ederim, özellikle oto tamircilerini arayıp pistonlar ve contalar hakkında soru sorduğum zamanlar, ya da sokak köşelerinde, kuşkucu yaşlı kadınlara tuzlu gevrek halkalarını tattırırken. Aslında, Seymour Araştırma Şirketi'nin beni ne olarak işe aldığını biliyorum elbette –psikologların hazırladığı karmaşık ve aşırı muğlak anket metinlerini, soruları hem yanıtlayanların hem de soranların anlayabileceği bir dilde yeniden yazmak için. "Görsel etki değerini hangi yüzde dilimi içine yerleştirirsiniz?" gibi bir sorunun kimseye faydası yoktur. Üniversiteden mezun olduğumda bu işi bulduğum için kendimi şanslı saymıştım –birçok işten daha iyiydi– ama aradan geçen dört ayda, görev tanımımın sınırları hâlâ belirsizdi.

Zaman zaman, daha yetkili veya kalifiye bir pozisyon için eğitildiğim düşüncesine kapılıyorum. Ama Seymour Araştırma Şirketi'nin organizasyon yapısı hakkında oldukça belirsiz bir fikre sahip olduğum için, bu üst pozisyonun ne olduğunu pek çıkartamıyorum. Şirket, dondurmalı sandviç gibi katmanlara bölünmüş bir işyeri. Binanın üç katına yerleşmiş üç tabaka var: üst tabaka, alt tabaka ve orta yerde bizim, her iki katmana çekilebilen departmanımız. Üst kattaki üst tabakada, yöneticiler ve psikologlar var –onlardan, üst kattaki adamlar diye söz ederiz, zira hepsi erkektir– bunlar müşteri ilişkilerini yürütürler. Bu adamların çalıştıkları odalara göz atmıştım. Pahalı mobilyalarla döşeli, duvarlarında Ye-

diler Grubu'nun ipek kumaş baskılı reprodüksiyon resimlerinin asılı olduğu, yerleri halı kaplı ofislerdir bunlar. Bizim bölümün altındaki katta ise, teksir makinelerinin ve bilgileri yazan, sınıflandıran ve dizen IBM makinelerinin yer aldığı departman bulunuyor. Bu departmana da inmiştim. Sürekli fazla mesai yapmaktan yıpranmış, yorgun görünümlü ve parmakları mürekkep lekeli makine ustalarının çalıştığı tıkırtılı uğultularla dolu fabrika gibi bir yerdir. Bizim bölümümüz ise, diğer iki departman arasında bağlantıyı sağlar. İnsan unsuru ile, yani anketçilerle ilgilenmek bizim görevimizdir. Piyasa araştırmacılığı, elişi çorap üretimi gibi, bir çeşit atölye işi olduğu için anketçilerimizin hepsi boş zamanlarında çalışan ve parça başı ücret alan ev kadınlarıdır. Fazla bir şey kazanmazlar ama zaten istedikleri şey evden biraz uzaklaşmaktır. Denekler, yani anket sorularını yanıtlayanlar ise hiçbir ücret almazlar; öyleyken neden bu soruları yanıtlamak zahmetine katlandıklarını merak ederim. Kendi evlerinde kullandıkları ürünlerin kalitelerinin iyileştirilmesine katkıda bulunacaklarına dair dolduruşa getirildikleri, yani bir çeşit bilim insanı işlevi gördüklerine inandırıldıkları için yapıyor olabilirler. Ya da sırf birileriyle konuşmuş olmak için. Ama sanırım asıl neden, kendilerine fikir sorulması gururlarını okşadığı için...

Sadece ev kadınları ile çalıştığımızdan, getir-götür işlerine bakan talihsiz ofis-boy dışında, bizim departmanın tüm elemanları kadındır. Bir ucunda bölüm şefimiz Bayan Bogue'un opak camlı küçük ofisinin bulunduğu, hastane yeşili renkli, geniş bir mekâna yayılmış olarak çalışırız. Bu açık mekânın diğer ucunda ise, anketçilerin elyazılarını deşifre eden, anket kâğıtlarının üzerine renkli kalemlerle çarpı veya artı işaretleri koyan, ellerindeki makaslar, tutkallar ve kâğıt desteleri ile tohuma kaçmış anaokulu öğrencilerini andıran, anaç görünüşlü kadınların oturduğu tahta masalar vardır. De-

partmandaki biz diğer kadınlar ise, bunların arasına sıkışmış masalarda çalışırız. Paket içinde evden öğle yemeğini getirenler için, basma perde ile ayrılmış, çay ve kahve makinesi bulunan rahat bir yemek odamız da vardır. Ama hanımlardan bazıları kendi çaydanlıklarını getirmeyi tercih ederler. Ayrıca, duvarları pembeye boyalı ve aynaların üzerinde "Saçlarınızı ve çay yapraklarınızı lavaboya dökmeyiniz" yazan bir tuvaletimiz de vardır.

Peki o zaman, diye soruyorum kendime, Seymour Araştırma Şirketi'nde nereye gelmeyi ümit edebilirim? Üst kattaki adamlardan biri olamam; daha alt bir pozisyona düşmek anlamına geleceği için, alt kattaki makine ustalarından veya anketçi hanımlardan biri de olamam. Bayan Bogue'un veya onun asistanının yerine geçebilirim belki ama görebildiğim kadarıyla bu çok uzun bir zaman alır ve zaten bunu istediğime de emin değilim.

Tam temizlik süngeri anketinin sorularını bitiriyordum ki –araya sıkıştırılmış acele bir işti– muhasebe departmanından Bayan Grot girdi bizim ofise. Bayan Bogue ile görüşmeye gelmişti ama önce benim masamın başında durdu. Metal buzdolabı tepsisi renkli saçları olan, kısa ve tıknaz bir kadındır kendisi.

"Eh, Bayan MacAlpin" dedi cırtlak sesiyle, "dört aydır çalışıyorsunuz bizimle. Bu demektir ki, artık Emeklilik Planı'na hak kazandınız."

"Emeklilik Planı mı?" dedim. Şirkete girdiğimde bundan söz etmişlerdi ama aradan geçen zaman içinde unutmuşum. "Emeklilik Planı için çok erken değil mi? Yani, bunun için çok genç değil miyim, sizce?"

"Ah, ne kadar erken başlarsanız o kadar iyi olur, değil mi?" dedi Bayan Grot. Çerçevesiz gözlüklerinin ardından gözleri parlıyordu. Ücret bordromdan yeni bir kesinti yapma olasılığı onu mest ediyordu.

"Emeklilik Planı'na katılmak istediğimi sanmıyorum" dedim. "Yine de teşekkürler."

"Evet, anlıyorum ama buna katılmak zorunlu bir uygulama" dedi, sakin bir ses tonuyla.

"Zorunlu mu? Yani, istemesem bile mi?"

"Evet. Yani hiç kimse bu aidatları ödemezse, kimse karşılığında bir şey alamaz, öyle değil mi? Şimdi bakın, size gerekli dokümanları getirdim, yapacağınız tek şey bu kâğıtları imzalamak."

İmzaladım ama Bayan Grot gittikten sonra kendimi birden çok mutsuz hissettim; bu mesele gereğinden fazlasıyla rahatsız etmişti beni. İlgi duymadığım ve oluşturulmasında hiçbir payım olmayan kurallara uymaya zorlanmak değildi beni rahatsız eden sadece, bu duruma zaten okuldan beri alıştırılmıştık. Daha ziyade, hayatımın düşünemeyeceğim kadar uzak bir geleceğini kefalete bağlayan, nereden peydahlandığı belirsiz bir dokümanın altına adımı yazıp imzalamanın yarattığı bir çeşit batıl panik duygusuydu hissettiğim. Önüme yeni bir "ben" çıkmıştı birden: Önceden biçimlendirilmiş, Seymour Araştırma Şirketi için sayısız yıllar boyunca çalışmış ve nihayet alacağı ödülü bekleyen bir benlik. Emekli maaşıyla yaşayan bir kadın. Elektrikli sobayla ısınan kasvetli bir oda geliyordu gözümün önüne. Hiç evlenmemiş büyük teyzelerimden birinin kullandığı gibi bir işitme cihazım da olurdu belki. Kendi kendime konuşurdum; çocuklar kartopu atarlardı arkamdan... Saçmalama, dedim sonra kendime, o güne kadar kıyamet günü çoktan gelmiş olur zaten. İstersem yarın buradan başımı alıp gidebilir, kendime yeni bir iş bulabilirim, diye hatırlattım kendi kendime. Ama bu düşünceler de rahatlatmadı beni. Attığım imzanın bir dosyaya konduğunu, dosyanın bir dolaba yerleştirildiğini ve dolabın bir kasa odasına kapatılıp kilitlendiğini düşündüm.

On buçuktaki kahve molasına istekle katıldım. Sabah işe

geç geldiğim için bu molayı kullanmayıp çalışmaya devam etmem gerektiğini biliyordum ama kafamdaki düşünceleri dağıtacak bir oyalanmaya ihtiyacım vardı.

Kahve molasına, sadece departmanda benimle hemen hemen aynı yaşlarda olan üç kadınla giderim her zaman. Bazen, diğer diş fırçası deneyicilerinden sıkıldığı zamanlar, Ainsley de katılır bize. Benim ofis bakireleri diye adlandırdığı bu üç iş arkadaşımdan özellikle hoşlandığı için değil gerçi. Aslında, üçünün de suni sarışın olmalarının dışında, ofis arkadaşlarım birbirlerine pek benzemez. Daktilograf Emmy, süpürge sarısı ve dağınık saçlı bir kadındır; bir çeşit halkla ilişkiler elemanı olan Lucy'nin platin renkli, zarif, kuaförden çıkmış saçları vardır; Bayan Bogue'un Avustralyalı asistanı Millie'nin ise fazla güneşten bakır rengini almış saçları kısacık kesimlidir –ve, kızarmış ekmek kırıntılarına ve kahve telvelerine bakarak değişik zamanlarda itiraf ettikleri gibi, üçü de bakireymiş. Nedenlerine gelince: Millie katı ve pratik bilgiçliği ile ("Uzun vadede düşünürseniz, en doğrusu evlenınceye kadar beklemek, öyle değil mi? Başıma dert almak istemem") diye açıklamıştı. Lucy, toplumsal baskılardan çekindiği için ("İnsanlar ne *der* sonra!") ve tüm yatak odalarının dinleme cihazları ile donatılmış olduğuna ve bu cihazların diğer ucunda tüm toplumun kulaklıklar takıp sesleri dinlediğine inandığı için; ofisin hastalık hastası olan elemanı Emmy ise, cinsel ilişkinin onu hasta edeceğinden korktuğu için (ki herhalde ederdi)... Bu kızların hepsi de seyahatten hoşlanırlar: Millie İngiltere'de yaşamış, Lucy iki kez New York'a gitmiş, Emmy ise Florida'ya gitmek istiyor. Üçü de yeterince gezdikten sonra evlenip yerleşik olmayı diliyor.

"Quebec'teki müshil ilacı araştırması iptal edilmiş, biliyor muydunuz?" dedi Millie, sokağın karşısındaki döküntü ama ofise en yakın restoranda her zamanki masamıza oturunca. "Büyük bir iş olacaktı bu üstelik –tüketicinin ayağına giden,

otuz iki sayfa dolusu soru içeren bir ürün testi olacaktı." Haberleri en önce Millie duyardı.

Emmy işin kokusunu almış gibi, "İyi de olmuş, bana sorarsanız" dedi. "*Yumuşatıcı* ilacı hakkında otuz iki sayfalık soru sormak olacak iş değildi zaten." Başparmağındaki ojeyi kazımaya devam etti. Zaten Emmy'nin sürekli çözülüyormuş gibi bir hali vardır hep. Elbisesinin eteğinden iplik parçaları sarkar, rujunun kenarları akar, omuzlarına ve sırtına sarışın, ince saç telleri ve kafa derisinin kepekleri yapışır; nereye gitse arkasından parça parça bir şeyler dökülür.

Derken, Ainsley'nin girdiğini gördüm ve el salladım. Hepimize "selam" diyerek masamıza ilişti ve gözüne düşen bir tutam saçını arkaya tutturdu. Benim ofis bakireleri coşkusuz bir şekilde karşıladılar selamını.

"Daha önce de yapmışlardı bunu" dedi Millie. Aramızda, şirketin en eskisi oydu. "Ve işe yarıyor bu yöntem. Üçüncü soru sayfasını geçmeyi başaran herkesin bir çeşit müshil müptelası olacağını hesaplamışlar –ne demek istediğimi anlarsınız yani ve ondan sonra da aynen devam ediyorlar."

"Daha önce de mi yapmışlar?" diye sordu Ainsley.

"Masayı silmeyecek bu, nesine bahse girersiniz?" dedi Lucy, garson kadının duyabileceği kadar yüksek sesle. Woolworth Mağazası'ndan alınmış küpeler takan, asık suratlı, kös bakışlı ve kesinlikle bir ofis bakiresi olmayan garson kadınla sürekli savaş halindedir Lucy.

"Quebec'teki müshil ilacı araştırmasından söz ediyorduk" dedim Ainsley'e usulca.

Derken garşon kadın geldi, masayı haşince sildi ve siparişlerimizi aldı. Lucy, ayrıntılarına girerek Danimarka usulü bir tost ısmarladı –içine kesinlikle kuru üzüm konulmasını istemiyordu. "Geçen kez üzümlü getirmişti" dedi. Ben de Lucy'ye kuru üzümden nefret ettiğimi söyledim. "Her zaman nefret etmişimdir kuru üzümden, öğğ..." dedim.

"Neden yalnızca Quebec'te?" diye sordu Ainsley, burnundan sigara dumanları çıkartarak. "Psikolojik bir nedeni mi var?" Ainsley, üniversitede psikoloji okumuştu.

"Öff, ne bileyim ben" dedi Millie. "Herhalde orada insanlar daha kabız. Ha bire patates yiyorlar, öyle değil mi?"

"Yani çok patates yemek insanı kabız mı yapar?" diye sordu Emmy, masanın üzerine abanarak. Saçından birkaç tutamı alnının arkasına doğru itince, kafa derisinin kepekleri havalanıp masanın üzerine yavaş yavaş düşmeye başladı.

"Bunun nedeni yalnızca patates olamaz" diye ilan etti Ainsley. "Asıl neden, kolektif suçluluk duygusu olsa gerek. Ya da dil sorununun yarattığı stres olabilir; feci bir baskı altındalar kuşkusuz."

Diğer kadınlar Ainsley'e düşmanca baktılar. Onun gösteriş yaptığını düşündüklerinden eminim. "Bugün hava acayip sıcak" dedi Millie, "ofis fırın gibidir şimdi."

"Sizin ofiste ilginç bir şey oldu mu bugün?" diye sordum Ainsley'e, gerginliği gidermek için.

Ainsley sigarasını ezercesine söndürdü. "Ah, evet, bir hayli heyecan yaşadık bugün. Kadının teki, kocasını elektrikli diş fırçasına kısa devre yaptırarak öldürmeye çalışmış. Bizim oğlanlardan biri mahkemede şahitlik etmeye çağrıldı, yani diş fırçasının normal şartlar altında kısa devre yapmasının imkânsız olduğunu anlatmaya gitti. Oğlan, bir çeşit özel asistan olarak benim de mahkemeye çıkıp ifade vermemi istiyor. Ama öyle can sıkıcı biri ki! Eminim, yatakta da beş para etmez."

Ainsley'nin bu hikâyeyi kafadan uydurduğundan şüphelendim ama gözleri o kadar temiz, mavi ve parlaktı ki! Ofis bakireleri yerlerinde kıpırdandılar. Ainsley'nin hayatına giren erkeklerden öyle laf arasında, sıradan bir şeymiş gibi söz etme huyu bizim bakireleri rahatsız eder.

Allahtan ki, tam o sırada siparişlerimiz geldi. "Bu kaltak,

benim sandviçimi yine kuru üzümlü getirmiş" diye sızlandı Lucy. Ve uzun ve kusursuz biçimli, parlak ojeli tırnakları ile sandviçini didiklemeye başladı, kuru üzümleri tabağının kenarına iterek.

Ofise dönerken, Millie'ye Emeklilik Planı'ndan yakındım. "Bunun zorunlu olduğunu bilmiyordum" dedim. "Onların Emeklilik Planı'na bu kadar ödeme yapmam gerektiğini ve Bayan Grot gibi kocakarıların emekli olmaları için benim aylık ücretimden tırtıklamalarını kabul edemiyorum" dedim.

"Ah evet, başlarda beni de çok rahatsız etmişti bu durum" dedi Millie ilgisizce. "Alışırsın. Off, inşallah havalandırma cihazı tamir edilmiştir."

3

Öğle yemeğinden döndükten sonra, doğu sahillerinden batı sahillerine kadar tüm ülkeyi kapsayan "hazır muhallebi sosu" araştırmasının zarflarını yalayıp pullarını yapıştırıyordum ki, Bayan Bogue bölmesinden çıkıp yanıma geldi. (Elimdeki iş oldukça gecikmiş durumdaydı, zira teksir makinesinde çalışan işçilerden biri, soru kâğıtlarından birini ters basmıştı.)

"Marian" dedi Bayan Bogue, bıkkın ama kabullenmiş bir iç çekişle, "Maalesef, Kamloops'taki Bayan Dodge'un işine son vermemiz gerekiyor. Hamileymiş." Bunları, kaşlarını hafifçe çatarak söylemişti: Gebe kalmayı şirkete sadakatsizlik olarak görürdü Bayan Bogue.

"Bu çok fena" dedim. Kızamık lekeleri gibi kırmızı raptiyelerle işaretlenmiş, kocaman bir Kanada haritası benim masamın tam üstünde durur. Bu yüzden, anketçileri haritaya ekleyip çıkartmak da benim işlerimden biri olmuştu, ister istemez. Kalktım, masamın üzerinden uzanarak, haritada Kamloops'un yerini buldum ve "Dodge" yazılı küçük kâğıt bayrağı raptiyesinden çıkardım.

"Hazır elin değmişken" dedi Bayan Bogue, "Blind River'daki Bayan Ellis'i de çıkartır mısın? Umarım yalnızca geçici bir aksiliktir, çünkü Bayan Ellis her zaman iyi çalışan bir eleman olmuştur. Ama bir mektup göndermiş. Dediğine göre, ankete gittiği evlerden birindeki kadın onu et satırı ile kovalamış, bu da kaçarken merdivenlerden düşüp

bacağını kırmış. Aa, bir de yeni birini ekleyelim haritaya – Charlottetown'dan Bayan Gauthier diye biri. Umarım, o şehirdeki eski anketçimizden daha iyi çıkar. Charlottetown hep sorunlu bir yer olmuştur."

Bu ekleme ve çıkartmaları yapıp yerime oturduğum zaman, Bayan Bogue bana tatlı tatlı gülümsedi. Bundan tedirgin oldum, zira Bayan Bogue'un anketçilerle görüşürken gayet işe yarayan, dostane, hatta sıcak bir tavrı vardır ve bir şey isteyeceği zaman son derece güler yüzlü ve sevecen olur. "Marian" dedi, "küçük bir sorunumuz var. Önümüzdeki hafta bir bira araştırması yapıyoruz –biliyorsun hangisi olduğunu, şu telefon anketi yani. Yukarıdakiler, bu araştırma için bu hafta sonu bir ön-araştırma yapılmasını istediler. Anket soruları ile ilgili endişeleri varmış. Bayan Pilcher'i angaje edebilirdik bu iş için, güvenilir bir mülakatçıdır kendisi ama uzun bir hafta sonuna denk geldiği için, ona vermek istemedik bu işi. Sen bu hafta sonu şehirde kalacaktın, değil mi?"

"Bu hafta sonu yapılması şart mı?" dedim, boşu boşuna sorduğumu bilerek.

"Evet, yani salı gününe kadar sonuçları mutlaka almak zorundayız. Yalnızca yedi veya sekiz adamla görüşsen yeter zaten."

Sabah işe geç gelmiş olmam kadına cesaret vermişti. "Peki" dedim, "yarın yaparım."

"Fazla mesai ücretini alacaksın, tabii" dedi Bayan Bogue, yerine dönerken. Acaba alaycı bir imada mı bulunuyor, diye düşünmeme yol açtı bu sözleri. Ama Bayan Bogue'un daima o kadar donuk bir ses tonu vardır ki, tam anlayamadım.

Zarfları yalamayı bitirdim, sonra Millie'den bira anketini aldım ve problemli noktaları saptamak için soruların üzerinden gittim. Başlangıç soruları yeterince standarttılar. Sonraki bölümdeki sorular ise, bir radyo reklamı şarkısını dinle-

yen deneklerin tepkilerini ölçmeye yönelikti. Büyük bira üreticilerinden olan bir markanın piyasaya süreceği yeni bir bira için yapılacak testin bir parçasıydı bu müzikli deney. Soruların bir aşamasında, anketçi denekten telefonu açıp verilen numarayı çevirmesi isteniyordu. Numara cevap verince, bir reklam müziği çalıyordu. Sonra, deneğe reklam müziğini nasıl bulduğuna dair çeşitli sorular soruluyor, bu reklamın onun satın alma alışkanlıklarını etkileyip etkilemeyeceği ve benzeri konular araştırılıyordu.

Telefonu açıp numarayı çevirdim. Asıl araştırma önümüzdeki haftadan önce başlamayacağı için, telefon kaydının devreye sokulmasını unutmuş olabilirlerdi. Yarın mülakata gittiğimde mahcup düşmemek için, önceden denemek istedim müzik kaydını.

Telefon önce bir kez çaldı. Sonra cızırtılı ve çıtırtılı derin bir bas ses, elektro gitar eşliğinde bir şarkı söylemeye başladı:

Haydi geyik olalım, geyik,
Ormanlarda dolaşan özgür bir geyik,
Kafası keyifli, sert ve hazır bir geyik.

Bunun ardından, bir reklam sunucusu, şarkıcınınki kadar derinden gelen bir sesle, arka planda çalan müzik eşliğinde şu duyuruyu yaptı:

Gerçek bir erkek, gerçek erkeklere yaraşır bir tatile çıktığı zaman –avlanırken, balık tutarken veya başka bir geleneksel dinlenme yöntemiyle rahatlarken, bira içmek ister– sağlıklı, tadı doyurucu, tam erkeklere yaraşan bir çeşnisi olan biralar içmek ister. Moose2 Bira'sından alacağınız ilk derin yudum, her zaman aradığınız gerçek bira keyfinin ne olduğunu size hatırlatacak. Vahşi doğada yaşamanın zevkini, koca

2. Moose: İri boynuzlu bir çeşit geyik. (ç.n)

bir bardak, sert Moose Birası ile hemen bugünden hayatınıza geçirin.

Derken, yine reklam şarkısı başladı:

Kafası keyifli,
Sert ve hazır,
Moose, Moose,
Moose Birası!

Ve müzik en üst perdeye ulaşınca ses kesildi. Telefon kaydı gayet iyi çalışıyordu.

Dergi ilanlarının ve posterlerin görsel taslaklarını görmüştüm: İlan başlıklarında, iki boynuzlu geyik, ortasında bir tüfek ve olta kamışı resmi vardı. Şarkılı radyo reklamları da bu temayı destekliyordu; şarkının pek orijinal bir parça olduğunu söyleyemem ama "geleneksel bir dinlenme yöntemiyle" sözlerindeki kurnazlığa hayran kalmıştım. Ortalama bir bira içicisinin ruh haline öyle uygun düşüyordu ki bu ifade! Zira, düşük omuzlu ve şişkin göbekli tipik bir biracı, resimdeki bir ayağını öldürdüğü geyiğin üstüne bastırırken, ya da bir alabalığı tel kepçesine koyarken poz vermiş, ekose desenli ceket giymiş sporcu adam ile kendini anlaşılmaz bir şekilde özdeşleştirecekti.

Bira anketinin son sayfasına gelmiştim ki telefonum çaldı. Peter'di arayan. Ses tonundan bir sorun olduğunu anladım.

"Baksana Marian, bu akşam yemeğe gelemeyeceğim."

"Ya?" dedim, daha fazla açıklama beklediğimi ima ederek. Hayal kırıklığına uğramıştım, çünkü keyfimin yerine gelmesi için Peter ile akşam yemeğine çıkmayı dört gözle bekliyordum. Ayrıca yine acıkmıştım. Günümü, sürekli ufak tefek şeyler atıştırarak geçirmiştim ve akşam yemeğinde kendime

şöyle oturaklı ve besleyici bir ziyafet çekmeyi umuyordum. Oysa bu durumda, Ainsley ile acil durumlar için sakladığımız hazır yemekleri yiyerek, akşamı televizyon önünde geçirmek zorunda kalacaktım. "Bir şey mi oldu?" diye sordum.

"Beni anlayacağına eminim" dedi Peter. "Trigger. Trigger evleniyor" dedi. Sesi boğulur gibi çıkıyordu.

"Oh" dedim. "Çok kötü bir haber bu" demek geldi içimden ama yetersiz bir ifade olurdu bu. Ulusal çapta bir felaket gerçekleştiğinde, ufak bir aksilik meydana gelmişçesine üstünkörü bir sempati göstermek gibi olurdu. "Seninle gelmemi ister misin?" diye sordum, Peter'a destek vermek niyetiyle.

"Aman, sakın ha!" dedi Peter, "bu daha beter olur. Seninle yarın görüşürüz, tamam mı?"

Telefonu kapatınca, bunun arkasından gelecekleri düşünmeye başladım. İlk aklıma gelen, yarın akşam Peter'e çok dikkatli ve incelikli davranmam gerektiği gerçeğiydi. Trigger, Peter'in en eski arkadaşlarından biriydi; üstelik Peter'in eski arkadaş grubunun içinde evlenmemiş olan tek erkekti. Bu evlenme işi, salgın bir hastalık gibi yayılmıştı. Ben, Peter ile tanışmadan hemen önce, arkadaşlarından ikisi evlilik tuzağına düşmüştü; ve biz beraber olmaya başladıktan sonraki dört ay içinde, iki arkadaşı daha, biz daha neler olup bittiğini anlayamadan, yüzükleri takmışlardı. O yaz mevsimi boyunca, Peter ve Trigger kendilerini gitgide uzayan bekârlık partisi seanslarına kaptırmışlar ve Peter'in kasvet dolu öykülerinden anladığım kadarıyla, yeni evli arkadaşları karılarından yakayı sıyırıp da bizimkilere katıldığı akşamlar, geçmişin sorumsuz mutluluğunun yalnızca suni bir tekrarı oluyormuş. Peter ile Trigger, boğulmak üzere olan insanlar gibi birbirlerine yapışmışlar. İkisi de karşısındakini, kendini görmek istediği insan yerine koymuş. Şimdi Trigger da denizde boğulunca, o ayna boşalmış olacaktı. Hukuk fakültesinden başka arkadaşları da vardı elbette ama onların da çoğu artık

evliydi. Zaten bunlar, Peter'in daha eski altın çağına değil, üniversite-sonrası gümüş çağına denk düşüyordu.

Ona acıdım ama öte yandan uyanık olmam gerektiğinin de farkındaydım. Peter, iki veya üç kadeh içtikten sonra, beni de Trigger'ı kapıp götüren düzenbaz denizkızlarından biri gibi görmeye başlayacaktı. Trigger'ın müstakbel karısının bu işi nasıl başardığını sormaya cesaret edemedim, sonra Peter'ın aklına neler gelirdi. En iyi plan, Peter'i sıkıntılı düşüncelerinden sıyırmaya çalışmak olacaktı.

Derin derin bunları düşünürken, Lucy masama geldi. "Benim için, bu hanıma bir mektup yazabilir misin?" diye sordu. "Başım çatlayacakmış gibi ağrıyor ve de yazacak hiçbir şey gelmiyor aklıma." Zarif ellerinden birini alnına bastırıp diğeri ile kurşunkalemle kartona yazılmış bir not tutuşturdu elime. Okudum:

Sayın Bayım,

Tahıl gevreği güzeldi ama kuru üzüm parçalarının arasında bunu buldum.
Saygılarımla,
(Bayan) Ramona Baldwin.

Notun altında, seloteyple iliştirilmiş, ezilmiş bir karasinek vardı.

"Kuru üzümlü tahıl gevreği araştırmasından geliyor" dedi baygın bir sesle. Benim sempati duygularımdan yararlanmak istiyordu.

"Ah, peki yazarım" dedim, "kadının adresi var mı?"

Birkaç mektup taslağı kaleme aldım:

Sayın Bayan Baldwin; tahıl gevreğinizin içinden çıkan nesne konusunda son derece üzgünüz ama böyle küçük sorun-

lar her zaman olabilir. Sevgili Bayan Baldwin; sizi müşkül durumda bıraktığımız için çok üzgünüz; bununla birlikte, tahıl gevreği paketinin kesinlikle steril olduğu konusunda sizi temin ederiz. Sayın Bayan Baldwin; bu konuya dikkatimizi çektiğiniz için size müteşekkiriz, zira yapmış olabileceğimiz hatalardan haberdar edilmeyi her zaman memnuniyetle karşılıyoruz.

Önemli olanın, karasineği adıyla anmamak olduğunu biliyordum.

Telefonum yine çaldı. Bu kez, beklemediğim bir sesti.

"Clara" diye haykırdım, onu epeydir ihmal etmiş olmanın vicdan azabıyla. "Nasılsın?"

"Bok gibiyim, teşekkürler" diye yanıtladı Clara. "Ama bu akşam bize yemeğe gelebilir misin, diye soracaktım. Canım gerçekten yeni bir yüz görmek istiyor da!"

"Çok isterim" diye yanıtladım, yarı içtenlikli bir hevesle. Televizyon önünde akşam yemeği yemekten iyidir, diye düşündüm. "Ne zaman geleyim?"

"Off, ne bileyim, ne zaman istersen gel" dedi Clara. "Bizim evde hiç dakik değilizdir, bilirsin." Sesi kırgın geliyordu.

Bir kez söz vermiştim ya, şimdi başıma gelecekleri düşünmeye başladım: Bir eğlendirici ve sırdaş olarak çağrılıyordum, Clara'nın kişisel sorunlarından derlenen resitali dinlemek üzere ve bunu yapmayı hiç istemiyordum. "Ainsley'i de getirebilir miyim, sence?" dedim. "Yani, o başka bir şey yapmayacaksa bu akşam." Ainsley'nin sağlıklı bir akşam yemeği yemesi iyi olur, diye düşündüm –kahve molasında tek bir kahve içmekle yetinmişti bugün– ama aslında onu da getirmek istememin esas nedeni, üzerime yöneltilecek baskıyı biraz hafifletmek isteğiydi. Ainsley ile Clara, çocuk psikolojisi üzerine konuşabilirlerdi.

"Elbette, niye olmasın?" diye yanıtladı Clara. "Ne kadar

kalabalık olursak, o kadar neşeli oluruz, bizim düsturumuz budur."

Ainsley'i işyerinde aradım. Akşam için herhangi bir şey yapıp yapmadığını sordum. Aldığı ve geri çevirdiği iki teklif hakkındaki düşüncelerini dinledim –bu tekliflerden biri, diş fırçası katilinin duruşmasına çağrılan şahitten, diğeri ise, bir önceki gece partide tanıştığı dişçilik öğrencisinden gelmişti. İkincisine, Ainsley'nin yanıtı oldukça kaba olmuştu: Onunla asla bir daha çıkmayacaktı. Partide sanatçılar da olacak, diye yalan söylemiş meğerse herif.

"Eh, demek hiçbir şey yapmıyorsun?" dedim, bilinen bir gerçeği tekrarlayarak.

"Eh, evet" dedi Ainsley. "Yapmıyorum, iyi bir teklif gelmediği sürece."

"O zaman, benimle Clara'nın evinde akşam yemeğine gelsene." Teklifimi geri çevireceğini sanmıştım ama sakince kabul etti. Metro istasyonunda buluşmak üzere sözleştik.

Ofisteki masamdan saat beşte kalktım ve pastel pembe boyalı "Kadınlar Tuvaleti"ne gittim. Clara'ya hazır olmadan önce, kendim için birkaç dakika ayırmak istiyordum. Ama Emmy, Lucy ve Millie, hepsi oradaydılar. Üç çift göz aynaya sabitlenmiş, sarı saçlarına şekil veriyor, makyajlarını tazeliyorlardı.

"Bu akşam dışarı mı çıkıyorsun, Marian?" diye sordu Lucy, olağan bir tavırla. Telefon hattımı paylaşan ve dolayısıyla Peter'i tanıyan bir insandı.

"Evet" diye yanıtladım, daha fazla bilgi vermeden. Ofisteki kızların bu ısrarlı merakları sinirime dokunuyordu.

4

İkindi vaktinin altın renkli, yoğun ve sıcak toz bulutunun içinden metro durağına yürüdüm. Sanki su altında yürümek gibiydi. Uzaktan, bir telefon direğinin yanında durmuş olan Ainsley'nin sıcak dalgaları arasında titreşen siluetini gördüm. Yanına varınca, metronun yeraltı mağarasına doğru merdivenleri inen diğer ofis çalışanlarının saflarına katılarak, birlikte ilerledik. Trende, hızlı bir manevra çekerek oturacak yerler de bulduk ama birimiz başta, birimiz sonda. Oturunca, ayakta sarsılarak dikilen insanların arasından görebildiğim kadarıyla, duvarlardaki reklamları okumaya başladım. Metro treninden inip pastel renkli koridorları geçerek dışarı çıktığımızda, hava biraz daha az rutubetli geldi.

Clara'nın evi, kuzeye doğru birkaç blok ötedeydi. Ainsley ile konuşmadan yürüdük; ona Emeklilik Planı'ndan söz etmeyi düşündüm ama sonra vazgeçtim. Ainsley, bu konunun beni niçin rahatsız ettiğini anlamayacaktı: Bu işi bırakıp başka bir işe geçmemek için bir neden göremeyecek, bunun kesin bir çözüm olmadığını anlamayacaktı. Sonra, Peter'i ve başına gelenleri düşündüm ama bunu da anlatsam, Ainsley benimle dalga geçerdi ancak. Sonunda, "Kendini daha iyi hissediyor musun?" diye sormakla yetindim.

"Bunu o kadar kafana takma Marian" diye yanıtladı Ainsley. "Kendimi aciz bir çocuk gibi hissetmeme neden oluyorsun."

Bu sözlerine kırıldım ve cevap vermedim.

Hafif bir açıyla yokuş yukarı yürüyorduk. Şehir, gölün kıyısından, bir dizi yumuşak tepecikle yukarı tırmanır ama herhangi bir noktadan baktığınızda düzmüş gibi görünür. Yukarı doğru ilerledikçe hava serinler. Ayrıca, bu bölge daha sakindir; şehir merkezinin sıcağından ve gürültüsünden uzakta yaşadığı için Clara'nın ne kadar şanslı olduğunu düşündüm, özellikle içinde bulunduğu koşullarda. Ama o kendini bir çeşit sürgünde gibi hissediyordu: Evlendiğinde, ilk zamanlar üniversitenin yakınında bir apartmanda oturuyorlardı ama daha fazla alana ihtiyaçları olduğu için kuzeye taşınmak zorunda kaldılar, yine de modern bungalov tipi evlerden veya karavanlardan oluşan gerçek banliyö bölgesine ulaşamamışlardı. Clara'nın evinin bulunduğu sokak eskiydi ama bizim sokağımız kadar sevimli değildi: Evler iki katlı, uzun ve dardı; ön cepheleri ahşap verandalı, küçük bahçeleri ise arka cephedeydi.

"Tanrım, ne sıcak" dedi Ainsley, Clara'nın evine giden yaya yoluna saptığımız zaman. Evin önündeki paspas büyüklüğündeki çimenlik uzun zamandır biçilmemişti. Basamaklarda, kafası neredeyse kopmuş bir oyuncak bebek ve bir bebek arabasının içinde içi dışına çıkmış, kocaman bir oyuncak ayı vardı. Kapıya vurdum. Birkaç dakika sonra Joe, saçı başı dağınık bir halde, gömleğinin düğmelerini ilikleyerek, tel kapının ardında belirdi.

"Selam Joe" dedim. "Geldik işte. Clara nasıl?"

"Selam, gelin içeri" dedi Joe, kenara çekilerek. "Clara arka tarafta."

Bu tarz evlerin genelde ön cephede bir oturma odası, sonra istenirse bir sürgüyle ayrılan yemek odası ve arkada mutfağı bulunur. Evi boylu boyunca, yerde dağılmış nesnelerin üzerlerinden atlayarak, ya da yanlarından dolaşarak arkaya geçtik. Her çeşit boş şişe –bira şişeleri, süt şişeleri, şarap ve vis-

ki şişeleri ve biberonlar– ile dolu arka verandanın basamaklarından indik ve bahçede metal ayaklı, yuvarlak, hasır bir iskemlede oturan Clara'yı bulduk. Bacaklarını başka bir iskemleye uzatmış ve bir zamanlar beli olan vücut bölgesinin üzerine en küçük bebeğini yatırmıştı. Clara'nın bedeni o kadar incedir ki, ne zaman gebe kalsa, göbeği göze batacak derecede dışarı fırlar. Şu andaki yedi aylık hamileliğiyle, karnı karpuz yutmuş bir boa yılanına benziyordu. Açık renkli saçlarla taçlanmış kafası ise, karnının büyüklüğüne oranla, daha da küçülmüş ve narinleşmişti.

"Ah, selam" dedi Clara, canından bezmiş bir tavırla, biz basamakları inerken. "Selam Ainsley, yeniden görüştüğümüze memnun oldum. Tanrım, korkunç sıcak."

Biz de aynı düşüncede olduğumuzu söyledik ve çimlerin üzerine, Clara'nın yanına çöktük. Zaten oturacak sandalye yoktu. Ainsley ve ben ayakkabılarımızı çıkarttık; Clara zaten çıplak ayaklıydı. Konuşmakta zorluk çekiyorduk: Hepimizin dikkati mecburen, ağlayıp sızlayan bebek üzerinde toplandı ve bir süre tek konuşan kişi bebek oldu.

Clara telefon ettiğinde sanki beni yardıma çağırıyor gibiydi ama şimdi anlıyordum ki benim yapabileceğim pek bir şey yoktu, zaten onun da benden bir şey beklediği yoktu. Sadece bir tanık ya da belki bir çeşit kurutma kâğıdı olmam gerekiyordu, sırf fiziksel mevcudiyetimle Clara'nın can sıkıntısını biraz giderebilirdim.

Bebek sonunda vızıldamayı bırakıp cıvıldamaya başladı. Ainsley çimenleri kopartıyordu.

"Marian" dedi Clara sonunda, "Elaine'i biraz alır mısın? Yere bırakılmaktan hoşlanmıyor ve benim kollarım da kopmak üzere."

"Ben alırım" dedi Ainsley, beklenmedik bir şekilde.

Clara bebeğini dikkatle kucağından kaldırdı ve Ainsley'e geçirdi. "Haydi bakalım, seni küçük sülük! Bazen bunun her

tarafının vantuzlarla kaplı olduğunu düşünüyorum, ahtapotlar gibi." Clara tekrar sandalyesine yaslandı ve gözlerini kapadı. Tuhaf bir sebzeye benziyordu görünüşü. Dört ince beyaz kökü ve minik, sarı bir çiçeği olan bir soğan yumrusu gibiydi. Yakındaki bir ağaçtan bir ağustosböceği sesi geldi, monoton cırlaması kulaklarımızın arasına kızgın güneşten bir iğne gibi battı.

Ainsley bebeği beceriksizce tutuyor ve yüzüne merakla bakıyordu. Ainsley ile bebeğin ne kadar birbirlerine benzediklerini fark ettim. Bebek, tıpkı Ainsley'ninki gibi yuvarlak ve mavi gözlerle bakıyordu; pembe ağzından hafif bir salya akıyordu.

Clara başını kaldırdı ve gözlerini açtı. "Size ne ikram edeyim?" diye sordu, ev sahibi olduğunu hatırlayarak.

"Ah, hiçbir şey. Böyle iyiyiz" dedim aceleyle, onun zorlukla sandalyesinden kalkmaya çalışırkenki görüntüsü gelmişti gözlerimin önüne. "Ben sana bir şey getireyim mi?" dedim. Olumlu bir şey yaparsam kendimi daha iyi hissedecektim.

"Joe birazdan gelir" dedi Clara, bir açıklama yapar gibi. "Eh, konuş benimle. Ne var ne yok?"

"Pek bir şey yok" dedim. Onu eğlendirecek şeyler anlatmayı düşündüm ama neden bahsedersem edeyim –ofiste olup bitenlerden, gittiğim yerlerden ya da apartmanda yaptığım mobilya değişikliklerinden– her şey Clara'ya kendi ataletini, yer ve vakit darlığını, gerekli küçük ayrıntılarla klostrofobik hale gelmiş gündelik yaşamını hatırlatacaktı.

"Hâlâ o hoş çocukla çıkıyor musun? Şu yakışıklı olanla? Adı neydi? Bir kez, buradan seni almaya gelmişti hani."

"Peter'i mi söylüyorsun?"

"Evet, hâlâ onunla" diye araya girdi Ainsley, onaylamayan bir ses tonuyla. "Adam tekeline aldı Marian'ı." Yerde bağdaş kurmuş oturuyordu, sonra bebeği kucağına koyup bir sigara yaktı.

"Ümit vaat ediyor durum" dedi Clara, kasvetli bir sesle. "Ah, bu arada, tahmin edin kim döndü şehre? Len Slank. Önceki gün bizi aradı."

"Aa? gerçekten mi? Ne zaman gelmiş?" dedim. Beni aramamasına bozulmuştum.

"Bir hafta önce gelmiş. Seni de aramak istemiş ama telefon numaranı bulamamış."

"İstihbarat'tan sorup öğrenebilirdi" dedim kuru bir sesle. "Ama çok görmek isterim kendisini. Nasıl buldun onu? Ne kadar kalacakmış burada?"

"O da kim?" dedi Ainsley.

"Ah, senin ilgini çekecek biri değil" diye yanıtladım çabucak. Birbirlerine bu kadar aykırı başka iki insan düşünemiyordum. "Üniversiteden eski bir arkadaşımız."

"İngiltere'ye gitti ve televizyon dünyasına girdi" dedi Clara. "Tam olarak ne yaptığını bilmiyorum aslında. İyi bir tiptir gerçi ama kadınlar için fecidir. Hep küçük kızları baştan çıkartma peşindedir. On yedi yaşından büyük kadınlar onun için fazla yaşlıymış, öyle söylüyor."

"Ah, bu da onlardan demek" dedi Ainsley. "Hiç çekilmez bu tipler." Sigarasını çimlerin arasına bastırıp söndürdü.

"Biliyor musun, içimde öyle bir his var ki, tam da bu yüzden döndü buraya" dedi Clara, hafif bir canlanma belirtisi göstererek. "Bir kızla başı derde girdi de ondan; yani buradan kaçmasına neden olan ilişki gibi bir şey oldu bence."

"Oh?" dedim. Aslında hiç şaşırmamıştım.

Ainsley küçük bir çığlık atarak, kucağındaki bebeği çimlerin üzerine bıraktı. "Üstüme işedi" dedi, suçlarcasına.

"Bunu hep yaparlar" dedi Clara. Bebek ulumaya başladı. Onu dikkatle alıp Clara'ya devrettim. Yardımcı olmaya istekliydim ama bir noktaya kadar.

Clara bebeği hafifçe salladı. "Seni yaramaz yangın-söndürücüsü, seni" dedi yumuşak, rahatlatıcı bir sesle. "Arkadaşı-

mın üzerine ettin, değil mi? Yıkarız, geçer, Ainsley. Ama sana bu sıcakta lastik don giydirmek istemedik, değil mi, seni pis kokulu fıskiye?" Sonra, ciddi bir tavırla bize dönerek "Annelik içgüdüleri hakkında duyduklarınıza hiç inanmayın" dedi, "çocukları, insan olmaya başlamadan önce kimsenin sevebileceğine inanmıyorum."

O sırada Joe verandada belirdi. Pantolonunun kemerine önlük niyetine bir mutfak bezi sıkıştırmıştı. "Yemekten önce bira içmek isteyen var mı?"

Ainsley ile ben, istekle "Evet" dedik. Clara ise, "Ben biraz vermut alayım, sevgilim. Bugünlerde başka bir şey içemiyorum, mideme dokunuyor. Joe, Elaine'i alıp altını değiştirir misin?" dedi.

Joe basamakları inip bebeği kollarına aldı. "Aa, bu arada, Arthur'u gören var mı?"

"Ah, tanrım, bu piç kurusu yine nereye gitti?" diye söylendi Clara, Joe tekrar içeri girerken, ciddiyetle yanıtlanması gereken bir soru ortaya atar gibi. "Anlaşılan arka bahçe kapısının nasıl açıldığını keşfetti. Küçük serseri!" Sonra Arthur, gel buraya, tatlım" diye seslendi tembel bir sesle.

Derken iki küçük ve kirli el, dar arka bahçenin dibindeki iplere serilmiş, neredeyse yerleri süpüren çamaşırları ayırdı ve Clara'nın ilk çocuğu ortaya çıktı. O da poposundaki bez hariç, diğer bebek gibi çıplaktı. Bizi kuşku ve tereddütle süzdü.

"Gel buraya sevgilim, neler yapıyordun, anne baksın" dedi Clara. "Ellerini temiz çarşaflardan çek" diye ekledi sonra, inandırıcı olmayan bir tonla.

Arthur her adımda ayaklarını bir karış kaldıra kaldıra çimlerin üzerinden yanımıza geldi. Çimler herhalde ayaklarını gıdıklıyordu. Lastik bezi neredeyse açılmıştı ama sanki öz iradesiyle hâlâ Arthur'un poposunda duruyordu ve fırtlak göbekli şişkin karnının altından sarkıyordu. Arthur'un yüzü ciddi bir ifadeyle kırışmıştı.

Joe elinde bir tepsiyle geri geldi. "Çamaşır sepetinin içine koydum kızı" dedi, "mandallarla oynuyor."

Arthur gelip annesinin sandalyesinin kenarında durdu, kaşları hâlâ çatıktı. "Neden öyle kaşlarını çatıyorsun, seni küçük şeytan?" dedi Clara. Sonra ellerini oğlanın bezinden içeri soktu. "Tahmin etmeliydim" diye içini çekti, "öyle sus pus olduğuna bakılırsa. Babası, oğlun yine altına etmiş. Nereye kim bilir, çünkü kakası bezinde değil."

Joe içkilerimizi getirdi, sonra Arthur'un önünde çömeldi ve şefkatli ama kararlı bir tonla, "Göster bakayım babana, toplarını nereye koydun?" dedi. Arthur gözlerini babasına dikti, ağlasın mı, gülsün mü, karar veremiyordu. Sonra gururlu ve kararlı adımlarla bahçenin bir köşesine yürüdü, bir grup kırmızı ve tozlu krizantem çiçeğinin önünde diz çöktü ve dikkatle toprağa bakmaya başladı.

"Aferin sana oğlum" dedi Joe ve tekrar eve girdi.

"Tam bir tabiat çocuğu bu Arthur, bahçeye sıçmaya bayılıyor" dedi Clara, bize dönerek. "Kendini bereket tanrısı zannediyor. Eğer temizlemesek, bu bahçe kocaman bir tezek tarlası haline gelecek. Kar yağdığı zaman ne yapacak acaba?" Clara yine gözlerini kapadı. "Ona tuvalet terbiyesi vermeye çalışıyoruz, gerçi bazı kitaplara göre bunun için daha erkenmiş. Şu plastik lazımlıklardan aldık bir tane. Ama bunun ne işe yaradığı hakkında Arthur'un en ufak bir fikri yok; onu kafasına takıp dolaşıyor, motosiklet kaskı zannediyor herhalde."

Biralarımızı içerken, Joe'nun bahçe köşesine gidişini ve elinde katlanmış bir gazete kâğıdı ile dönüşünü seyrettik. "Bundan sonra, doğum kontrol haplarına başlayacağım" dedi Clara.

Joe nihayet yemekleri hazırladığı zaman içeri girdik ve yemek odasındaki büyük masaya oturup yedik. Minik kız bebek de yedirildi ve ön verandadaki arabasına götürüldü ama Arthur yüksek iskemlesinde oturup Clara'nın ağzına sokma-

ya çalıştığı kaşıkları, spastik yüz kasılmalarıyla reddediyordu. Yemeğimiz, oldukça pörsümüş köfte, hazır paketten ısıtılmış erişte çorbası ve marul salatasından müteşekkildi. Tatlı olarak sunulan şeyi ise hemen tanıdım.

"Bu, yeni çıkan konserve sütlaç; hemencecik hazırlanıyor" dedi Clara, kendini savunan bir tonla. "Krema ile yenirse hiç fena değil, Arthur da bayılıyor buna."

"Evet" dedim. "Yakında Portakallı ve Karamelli çeşitlerini de piyasaya sürecekler."

"Oh?" dedi Clara, Arthur'un ağzından akan sütlaçlı salyayı becerikli bir el hareketiyle tekrar çocuğun ağzına tıkıştırırken.

Ainsley paketinden bir sigara çıkartıp yakması için Joe'ya uzattı. "Söylesene bana" dedi, "bunların şu arkadaşını, Leonard Slank denen adamı tanıyor musun? Pek gizli saklı davranıyorlar onun hakkında da!"

Joe, yemek boyunca sürekli kalkıp oturmuş, tabakları getirip götürmüş, mutfakta iş görmüştü. Sersemlemiş gibi görünüyordu. "Oh, evet, hatırlıyorum onu. Ama aslında Clara'nın arkadaşıymış." Sütlacını çabucak bitirdi ve Clara'ya yardıma ihtiyacı olup olmadığını sordu ama Clara onu duymadı bile. Arthur önündeki çanağı yere fırlatmıştı.

"Peki ama *sen* ne düşünüyorsun adam hakkında?" diye sordu Ainsley, sanki Joe'nun üstün zekâsına başvuruyormuş gibi.

Joe gözlerini duvara dikip düşünmeye başladı. İnsanlar hakkında olumsuz yargılarda bulunmayı sevmezdi, biliyordum. Ama Len'den hoşlanmadığını da biliyordum. "Etik bir insan değildir" dedi sonunda. Joe, üniversitede felsefe öğretmenidir.

"Ah, bu hiç de haklı bir yargı değil" dedim ben. Zira Len bana karşı hiç etik dışı davranmış değildi.

Joe bana bakıp kaşlarını çattı. Ainsley'i iyi tanımıyordu ve

zaten tüm evlenmemiş kadınların kolaylıkla erkeklerin kurbanı olabileceğini ve himaye edilmeleri gerektiğini düşünürdü. Birkaç kez bana da sevecen bir baba tavrıyla tavsiyelerde bulunmuştu ve şimdi kesin bir öğüt veriyordu. "İlişkiye girilecek bir adam değil" dedi sert bir ifadeyle. Ainsley burnundan gülerek, sigarasının dumanını kayıtsızca savurdu.

"Unutmadan" dedim ben, Clara'ya dönerek, "Len'in telefon numarasını verir misin bana?"

Yemekten sonra Joe sofrayı toplarken, biz darmadağınık oturma odasına geçtik. Ben, Joe'ya yardım etmeyi teklif ettim ama o, gerek yok, sen en iyisi Clara ile konuş, dedi. Clara buruşmuş gazete kâğıtlarıyla dolu kanepeye uzanmış, yine gözlerini yummuştu; ve ben yine söyleyecek bir şey bulamadım. Tavanda, bir zamanlar herhalde avize çıkışı olarak yapılmış, şık alçı kabartmaya gözlerimi dikip oturdum. Clara'nın lisedeki halini hatırladım: Beden Eğitimi dersinden her zaman muaf olan, uzun ve narin yapılı bir kızdı. Kenarda oturup mavi jimnastik eşofmanları içindeki biz diğer kızları seyrederdi, bizim gibi terli ve kaba-saba hareketli tipleri izlemek ona o kadar aykırı gelirdi ki, bunu zerrece eğlendirici bulmazdı. Yağlı patates cipsi yiye yiye tombullaşmış yeniyetmelerle dolu sınıfımızda, Clara parfüm reklamlarındaki yarı-şeffaf, kadınsı güzelliğin ideal simgesiydi hepimiz için. Üniversitede biraz daha sağlıklı olmuştu ama uzattığı sarı saçları ile her zamankinden daha ortaçağ görünümlüydü: Onu, goblen dokumalarındaki, gül bahçesinde oturan kadınlara benzetirdim. Kuşkusuz kafasının içi o kadınlarınki gibi değildi ama ben her zaman dış görünüşlerden etkilenmişimdir.

Clara, üniversitedeki ikinci yılımızın sonunda, mayısta Joe Bates ile evlendi. İlk bakışta bunun ideal bir birleşme olduğunu düşünmüştüm. Joe mezun olmuş, yüksek lisans öğrencisiydi. Clara'dan yaklaşık yedi yaş büyüktü. Uzun boylu, hantal ve hafif kambur duruşlu bir adamdı ve Clara'ya

karşı koruyucu bir tavrı vardı. Evlenmeden önceki, birbirlerine tapar gibi davranışlarını bazen gülünçlüğe varan ölçüde idealist bulurduk; Clara bir çamur birikintisine basmasın diye, Joe'nun paltosunu ayaklarının altına serdiğini veya önünde diz çöküp Clara'nın lastik çizmelerini öptüğünü canlandırırdık gözümüzde. Bebeklerinin hiçbiri planlı olarak gelmedi dünyaya. Clara ilk gebeliğini, böyle bir şeyin kendi başına da gelebildiğine hayret ederek, ikinci bebeğini ise yılgınlıkla karşıladı. Ve şimdi, üçüncü bebeğini katı ama atalet içindeki bir kadercilikle bekliyor. Çocukları için "gemilerin gövdelerine yapışan midyeler", "kayalara yapışan böcekler" gibi deyimler kullanıyor.

Clara'ya baktım ve içimden mahcubiyet dolu bir acıma duygusu geçti; ne yapabilirdim onun için? Belki bir gün evine gelip ortalığı temizleyip toparlamayı teklif edebilirdim? Clara günlük pratik işler hakkında hiçbir fikri olmayan bir insandır; yaşamın sıradan ve yavan yönleri üzerinde –örneğin para yönetimi veya derslere zamanında yetişmek gibi– hiçbir kontrolü yoktur. Üniversitedeyken, yatakhanede birlikte yaşarken, kimi zamanlar bir çift eş ayakkabıyı bir araya getiremediği ya da yeterince temiz bir giyecek bulamadığı zamanlar ümitsizliğe kapılır, ben de odasında biriktirdiği eşya kalabalığı arasında, aradığını bulmasına yardım etmek için etrafı didiklerdim. Clara'nın dağınıklığı, Ainsley'ninki gibi aktif ve yaratıcı bir dağınıklık değildir. Ainsley, eğer karmaşık bir ruh hali içindeyse, beş dakika içinde bir odanın altını üstüne getirebilir; Clara'nın dağınıklığı ise edilgendir. Etrafında kir ve toz birikirken, o öylece, çaresiz bir halde durur; pisliği önlemek veya temizlemek elinden gelmez. Bebekleri de benzer bir şekilde, Clara'nın kontrolü dışında girdiler yaşamına, sanki bedeni kendi erişim gücünün ötesindeymiş gibi, Clara'dan hiçbir yönerge almadan başına buyruk yaşıyordu adeta. Giymiş olduğu hamile elbisesinin parlak çiçekli dese-

nini inceledim; kumaşın stilize dalları ve yaprakları, her nefes alıp verişinde canlanıyor gibiydiler.

Joe'nun deyimiyle, salon kapısının arkasında meydana gelen bir "kaza"dan sonra, Arthur çığlık çığlığa yatağına götürülünce, biz de erkenden kalktık.

"Kaza maza değildi" dedi Clara gözlerini aralayarak. "Kapı arkalarına işemeye bayılıyor. Acaba nedir sorunu? Büyüdüğünde gizli saklı bir tip olacak herhalde, belki gizli ajan veya diplomat olur. Sinsi piç kurusu."

Joe kollarında bir yığın kirli çamaşırla bizi kapıya kadar geçirdi. "Yakında yine gelin bize" dedi, "Clara'nın gerçekten konuşabildiği o kadar az insan var ki."

5

Yarı karanlıkta, asfaltın sıcak katran kokusunu ve cırcırböceklerinin seslerini duyarak, pencereleri açık evlerdeki sesi kısılmış televizyonların yanıp sönen mavi ekranlarına bakarak metro durağına yürüdük. Cildim sanki ıslak bir hamur tabakasıyla kaplanmış gibi nefessiz kalmıştı. Ainsley'nin canının sıkıldığını düşündüm: Sessiz kalışı olumsuza işaretti.

"Yemek hiç fena sayılmazdı" dedim, Clara'ya sadakat göstermek isteğiyle, çünkü Ainsley'den çok daha eski arkadaşımdı o benim; "Joe bayağı iyi bir aşçı olma yolunda."

"Nasıl tahammül ediyor buna?" dedi, her zamankinden daha hararetli bir tonla. "Orada lök gibi oturuyor ve her işi adam yapıyor! Kendine bir *nesneymiş* gibi davranılmasına izin veriyor."

"Ama yedi aylık hamile" dedim, "ve hiçbir zaman pek sağlıklı olmamıştır."

"O mu sağlıklı olmayan?" diye protesto etti Ainsley. "Nur topu gibi maşallah! Asıl sağlıklı olmayan kocası. Onu tanıdığımdan beri, ki taş çatlasa dört aydır tanıyorum, adam yaşlandı. Kadın bütün enerjisini tüketiyor zavallının."

"Peki, önerin nedir?" dedim. Ainsley'e kızmıştım; Clara'nın durumunu anlamıyordu.

"Ne bileyim, bir şeyler *yapsın* işte, hiç değilse sembolik olarak. Üniversiteyi bitirmemişti, değil mi? Eh, şimdi bunu

yapmanın tam zamanı, değil mi? Birçok kadın hamileliğini fırsat bilip diploma sahibi oluyor."

Zavallı Clara'nın, ilk bebeğini doğurduktan sonra aldığı kararları anımsadım: Bu doğum iznini okuldan geçici bir ayrılık olarak düşünmüştü. İkinci gebeliğinde ise feryat figan ağlıyordu; "Neyi yanlış yapıyoruz anlayamıyorum? Her zaman çok dikkatli olmaya çalışıyorum!" Clara doğum kontrol hapı kullanmaya karşıydı –bu hapların kişiliğini değiştirebileceğinden korkuyordu– ama giderek bu konudaki inatçılığını bıraktı. Bir Fransız romanı okumuştu (yani çevirisinden), sonra Peru'da yürütülen arkeolojik araştırmalarla ilgili bir kitap okumuştu ve gece okuluna gitme düşüncesinden söz etmeye başlamıştı. Ama son zamanlarda, "yalnızca bir ev kadını" olduğuna dair düş kırıklığı dolu sözler ediyor artık. "Ama Ainsley" dedim, "bir diploma sahibi olmanın gerçekte fazla bir şey ifade etmeyeceğini söyleyen sen değil miydin?"

"Elbette" dedi, "diplomanın kendisi önemli değil, temsil ettiği şey önemli. Kendine bir çekidüzen vermeli."

Eve dönünce, Len'i düşündüm ve onu aramak için fazla geç olmadığına karar verdim. Evdeydi. Birkaç hoşbeşten sonra, onunla görüşmekten çok memnun olacağımı söyledim.

"Harika olur" dedi, "ne zaman ve nerede? Şöyle serin bir yer olsun. Yazları buraların böyle korkunç sıcak olduğunu unutmuştum."

"O zaman hiç dönmeseydin" dedim, neden döndüğünü bildiğimi ima eder gibi ve konuyu açması için ona fırsat vermek amacıyla.

"Burası daha güvenliydi" dedi hafif kibirli bir tonla. "Biraz yüz versen, yakanı kurtaramıyorsun oradaki tiplerden." Hafif bir İngiliz aksanı edinmişti. "Ha, bu arada, Clara yeni bir ev arkadaşın olduğunu söyledi."

"Senin tipin değil" dedim. Ainsley oturma odasına gitmişti, arkası bana dönük, kanepede oturuyordu.

"Oh, yani fazla yaşlı demek istiyorsun, senin gibi, hım?" Benim fazla yaşlı olduğum Len'in şakalarından biriydi.

Güldüm. "Yarın akşam buluşalım o zaman" dedim. Birden Len'in, Peter için iyi bir oyalayıcı unsur olacağı kafama dank etti. "Sekiz buçuk sularında, Plaza Park'ta. Seninle tanıştırmak için bir arkadaşımı da getireceğim" dedim.

"Ohh..." dedi Len, "Clara'nın sözünü ettiği şu tip herhalde. Ciddi değilsin onunla, umarım?"

"Yo, hayır, hiç değilim" dedim Len'i rahatlatmak için.

Telefonu kapattığımda Ainsley sordu: "Len Slank denen adamla mı konuşuyordun?"

"Evet" dedim.

"Nasıl bir tip?" diye sordu, olağan bir tavırla.

Ona yalan söyleyemezdim. "Oh, sıradan bir tip. Onu çekici bulacağını sanmıyorum. Sarışın, kıvırcık saçlı, gözlüklü bir heriftir. Niye sordun?"

"Merak ettim yalnızca." Ainsley kalkıp mutfağa gitti. "İçecek bir şey ister misin?"

"Hayır, teşekkürler" dedim, "ama bir bardak su getirirsen sevinirim."

Oturma odasına geçtim ve hafif bir rüzgârın estiği pencere kenarındaki koltuğa oturdum.

Ainsley elinde kendisi için buzlu bir viski, benim için bir bardak su ile geldi ve önümde yere oturdu. "Marian" dedi, "sana söylemem gereken bir şey var."

Sesi o kadar ciddiydi ki hemen telaşlandım. "Ne oldu?" dedim.

"Bebeğim olacak" dedi, sakin bir sesle.

Bardağımdan hemen bir yudum su aldım. Ainsley'nin böyle bir hata yapabileceğini aklım almıyordu. "İnanmıyorum!" dedim.

Ainsley güldü. "Ah, hayır, şimdiden hamileyim, demedim. Hamile kalacağım demek istiyorum."

Bir an rahatladım ama şaşkınlık içindeydim. "Yani, evlenecek misin?" dedim, Trigger'ın başına gelen talihsizliği düşünerek. Ainsley'nin ilgisini çeken hangisi acaba diye düşündüm ama bulamadım; onu tanıdığımdan beri Ainsley kesinlikle evlilik karşıtı bir insan olmuştur.

"Bunu söyleyeceğini biliyordum" dedi Ainsley, alayla karışık bir küçümsemeyle. "Hayır, evlenmeyeceğim. Çoğu çocukların sorunu da bu ya, gereğinden fazla ebeveynleri oluyor. Clara ile Joe'nun evlerinin, bir çocuk yetiştirmek için ideal bir ortam olduğunu söyleyemezsin herhalde? Onların çocuklarının, anne ve baba imajları hakkında ne kadar kafaları karışacak ileride, düşünsene; daha şimdiden kompleksli olmuşlar zaten. Bunun nedeni de büyük ölçüde babaları."

"Ama Joe harika bir adam" diye haykırdım. "Clara için her şeyi yapıyor. Onsuz ne yapardı Clara?"

"Sorun da bu ya zaten" dedi Ainsley. "Kendi kendine baş etmek zorunda kalırdı. Ve ederdi de; böylece çocuklarının yetişmesi çok daha tutarlı olurdu. Günümüzde aileleri yıkıma sürükleyen unsur kocalardır. Fark ettin mi, Clara bebeğini emzirmiyor bile?"

"Ama bebeğin dişleri çıkmış" diye itiraz ettim. "Anneler genelde bebeklerinin dişleri çıktığında memeden kesiyorlar."

"Saçmalık bu" dedi Ainsley karanlık bir ifadeyle. "Eminim, Joe dolduruşa getirmiştir Clara'yı. Güney Amerika'da çok daha uzun zaman emziriyor kadınlar çocuklarını. Kuzey Amerika'da ise erkekler karılarının bebekleriyle doğal yoldan bağ kurmalarını kıskanıyorlar, çünkü kendilerini dışlanmış hissediyorlar. Joe kolayca veriyor biberonu bebeğe. Kendi aklına kalsa, her kadın bebeğini mümkün olan en uzun süre emzirir. Ve ben de kesinlikle öyle yapacağım."

Tartışmamız rayından çıkmış gibi geldi bana, pratik bir mesele hakkında teorik şeyler konuşmaya başlamıştık. Kişisel bir atakta bulunmayı denedim: "Ainsley" dedim, "bebek-

ler hakkında hiçbir şey bilmiyorsun. Bebeklerden pek hoşlanmazsın bile, onların kirli ve gürültücü olduklarını söylediğini hatırlıyorum."

"Başkalarının bebeklerinden hoşlanmamak" dedi Ainsley, "kendi bebeğini sevmeyeceğin anlamına gelmez."

Bu söze bir itirazım olamazdı. Kafam karışmış, sersemlemiştim. Ainsley'nin kurduğu plana nasıl itiraz edebileceğimi şaşırmıştım. En kötüsü, kafasının dikine gidip dediğini yapma olasılığıydı. Ainsley istediği her şeyi, büyük bir rahatlık ve kolaylıkla yapabilir, her ne kadar istediği şeylerden bazıları –ve bu da onlardan biriydi– gayet mantıksız olsa bile. Pratik ve gerçekçi bir yaklaşım denemeye karar verdim.

"Peki" dedim, "dediğin gibi olsun. Ama neden bir bebek sahibi olmak istiyorsun Ainsley? *Onunla* ne yapacaksın ki?"

Bana tiksinmiş gibi bir bakış fırlattı. "Her kadının en az bir çocuğu olmalıdır." "Her kadının en az bir saç kurutma makinesi olmalı" diyen bir radyo spikerininki gibi çıktı sesi. "Bu, seksten bile önemlidir. Kadının en derin kadınlık duygusunu tatmin eden bir şeydir." Ainsley antropologların ilkel kavimler hakkında yazdıkları ince ciltli kitapları okumayı sever. Odasında, yerde elbiselerinin arasında bu tür kitaplar bulunur her zaman. Üniversitedeyken bu konuda bazı kurslar da almış.

"Ama neden şimdi?" dedim, kafamda itirazlar bulmaya çalışarak. "Sanat galerisinde aradığın iş ne olacak peki? Ve sanatçılarla tanışma emellerin?" Bu itirazları, bir eşeğe havuç koçanı uzatırcasına sıralamıştım.

Ainsley gözlerini belerterek baktı bana. "Bebek sahibi olmakla, sanat galerisinde iş sahibi olmanın ne alakası var? Sen her zaman, "ya o ya bu" diye düşünürsün zaten. Ama mesele, *bütünlük*'tür. Neden şimdi sorusuna gelince, bunu epeydir düşünüyordum. Bir amacın olsun istemez miydin? Ve hâlâ gençken çocuk sahibi olmak istemez miydin? Hâlâ ta-

dını çıkarabilecek kadar gençken. Ayrıca, yirmi ila otuz yaş arası doğum yaparsan, çocuklarının daha sağlıklı olacağı da bilimsel olarak kanıtlandı."

"Demek ki kararlısın" dedim. Oturma odamızı göz ucuyla taradım. Eşyaları toparlayıp taşımak için ne kadar zaman, enerji ve paraya ihtiyacımız olduğunu hesaplamaya başlamıştım bile. Demirbaş eşyalardan çoğunu ben temin etmiştim: yuvarlak, masif kahve sehpasını bir akrabamın çatı arasından bulup getirmiştim; açılır-kapanır ceviz masa da yine benim akrabalarımdan armağan gelmişti; elden düşme yastıklı koltuğu ve sediri bir Salvation Army dükkânından satın almış ve yeniden döşetmiştim. Theda Bara'nın büyük boyutlu posteri ile parlak renkli kâğıt çiçekler Ainsley'nin katkılarıydı; kül tablaları ve geometrik desenli, şişirme plastik yastıklar da Ainsley'den gelmişti. Peter, oturma odamızın bütünlükten yoksun olduğunu söylemişti. Dairemizin kalıcı bir düzene sahip olduğunu hiç düşünmemiştim ama şimdi geleceğin sallantıya girdiği şu sırada, gözümde daha bir değer ve istikrar kazanmıştı. Masaların ayakları yere daha sağlam basıyor gibiydi; o yuvarlak kahve sehpasının dar merdivenlerden aşağı taşınması, Theda Bara posterinin duvardan indirilip badanadaki çatlakların ortaya çıkartılması ya da şişme plastik yastıkların havasının indirilip bir sandık içine tıkılması akıl almayacak işler gibi geliyordu şimdi bana. Dahası, acaba dedim kendi kendime, aşağı kattaki ev sahibi, Ainsley'nin hamileliğini kira kontratının ihlali gibi görüp aleyhimizde dava açar mı?

"Tabii ki kararlıyım" dedi Ainsley, suratını iyice asarak. "Bütün bu sıkıntılara katlanmanın anlamı ne, eğer kararlı değilsen?"

"Yani bütün bu konuşmaların özeti" dedim, elimdeki suyu bitirerek, "sen gayri meşru bir çocuk sahibi olmaya karar verdin ve onu kendi başına büyüteceksin."

"Öff, bütün bunları sana anlatmak öyle canımı sıkıyor ki. Neden o iğrenç burjuva kelimesini kullanıyorsun ki? Doğum yasal bir şeydir, değil mi? Sen erdemlilik taslıyorsun, Marian, öyle değil mi? Bu toplumun bütün derdi de bu zaten!"

"Tamam, erdemlilik taslıyorum" dedim, içimden kırılmıştım. Kendimi birçoklarından daha anlayışlı olarak görüyordum. "Ama madem toplum böyle, sen bencillik etmiyor musun? Çocuğun acı çekmez mi? Onu nasıl yetiştireceksin ve başka insanların önyargılarıyla ve her şeyle nasıl baş edeceksin?"

"Eğer bireyler yolu açmazsa" dedi Ainsley, bir Haçlı askerinin kibirliliğiyle, "toplumlar nasıl değişebilir? Gerçeği apaçık söyleyeceğim. Biliyorum, şurada burada zorluklarla karşılaşacağım ama eminim, bazı insanlar da hoşgörülü davranacaklardır bana, burada bile. Yani, kazara hamile kalmışım gibi olmayacak."

Birkaç dakika sessizlik içinde oturduk. Esas nokta belirlenmiş gibiydi. "Peki" dedim ben sonunda, "her şeyi düşünmüş olduğun anlaşılıyor. Ama babası ne olacak? Biliyorum, bu küçük bir teknik ayrıntı ama kısa bir süre için bile olsa, bir babaya ihtiyacın olacak, öyle değil mi? Yoktan çocuk peydahlayamazsın ya."

"Evet" dedi Ainsley, bu sefer beni ciddiye alarak, "bu konuyu epeydir düşünüyorum. Çocuğumun babasının aile geçmişi düzgün olmalı, yeterince yakışıklı olmalı ve benimle işbirliği yapacak kadar anlayışlı olup evlenelim diye tutturmamalı."

Damızlık hayvan yetiştiriciliği hakkında fikir beyan eden bir çiftçininkine benziyordu Ainsley'nin konuşması. "Aklında biri var mı? Şu diş hekimliği öğrencisine ne dersin?" dedim.

"Tanrı korusun, hayır!" dedi Ainsley, "onun çenesi içine çekik."

"Ya da elektrikli diş fırçası cinayeti tanığı?"

Ainsley kaşlarını çattı, "Onun pek akıllı olduğunu sanmı-

yorum. Bir sanatçıyı tercih ederdim tabii ama bu genetik olarak fazla riskli olur; LSD içe içe kromozomları deforme olmuştur tümünün. Geçen yıl çıktığım Freddy'yi bulup kullanabilirdim, hiç itirazı olmazdı bu işe ama o da fazlasıyla tombul ve kıllı. Şişko bir bebeğim olmasını istemem."

"Ya da fazla kıllı" dedim, yardımcı olmaya çalışarak.

Ainsley sinirli bir bakış fırlattı bana. "Alay ediyorsun" dedi, "ama insanlar, çocuklarına geçirecekleri karakter özellikleri hakkında biraz daha dikkatli olsalardı, belki o kadar düşüncesiz ilişkilere girmekten kaçınırlardı. İnsan ırkının gitgide dejenere olduğunu biliyoruz ve bunun tek nedeni insanların, zayıf genlerini hiç düşünmeden sonraki kuşaklara geçirmeleri. Tıp bilimi, insanların artık eskiden olduğu gibi doğal seleksiyondan geçmediğini ileri sürüyor."

Beynim bulanmaya başlamıştı. Ainsley'nin saçmaladığını biliyordum ama o kadar rasyonel bir havayla konuşuyordu ki! Beni iradem dışı kandırmayı başarmadan, bir an önce yatağıma gideyim diye düşündüm.

Odama gidince, sırtım duvara dönük, yatağımda oturup düşündüm. Önce, Ainsley'i bu kararından caydırmak için yollar düşünmeye çalıştım ama sonra ipin ucunu bıraktım. Aklına koymuş gibiydi. Yapmayı düşündüğü şeyin geçici bir kapris olduğunu ümit etmekle birlikte, bundan bana ne, benim sorunum değil ki diye düşündüm. Benim yapmam gereken tek şey, bu yeni duruma kendimi uyarlamak olacaktı. Bu evden taşınmak zorunda kaldığımız zaman yeni bir ev arkadaşı edinirdim ama Ainsley'i tek başına bırakmak doğru olur muydu? Sorumsuzca davranmak istemezdim.

Huzursuz duygularla yatağıma uzanıp uyumaya çalıştım.

6

Ayaklarımın jöle gibi eridiğini hissederek, tam lastik çizmelerimi giymek üzereyken, parmak uçlarımın şeffaflaştığını gördüğüm bir rüyadan çalar saatin ziliyle sıçradım. Aynaya gidip yüzüme ne olduğuna bakacaktım ki, o sırada gerçekten uyandım. Genelde rüyalarımı hatırlamam.

Ainsley hâlâ uyuyordu. Kendi başıma yumurtamı kaynattım, domates suyumu ve kahvemi içtim. Sonra mülakata gitmeye uygun bir giysi seçtim: resmi görünüşlü bir etek, kollu bir bluz ve kısa topuklu yürüyüş ayakkabıları. İşe erkenden başlamak istiyordum ama görüşeceğim adamlar tatil gününde geç saatlere kadar uyumak isteyeceklerinden, fazla erken gidemezdim. Şehir haritamı çıkarttım ve inceledim. Esas araştırmanın kapsayacağı bölgeleri aklımdan not ettim, oralara gitmeme gerek yoktu. Bir tost yedim, ikinci bir fincan kahve içtim ve dolaşacağım güzergâhı aşağı yukarı belirledim.

Yapmam gereken, haftada asgari bir seviyenin üzerinde ortalama miktarda bira tüketen ve sorularıma yanıt vermeye istekli yedi veya sekiz erkek bulup konuşmaktı. Pazartesiyi de içine alan uzun bir hafta sonu olduğu için, aradığım adamları bulmakta zorlanabilirdim. Tecrübeyle biliyordum ki, erkekler soru-yanıt oyununa katılmakta kadınlardan daha isteksizdirler. Bizim apartmanın yakınındaki sokaklara girmem söz konusu olamazdı: Yoksa, benim kapı kapı dolaşıp adamlara ne kadar bira içtiklerini sorduğum, alt

kattaki ev sahibimizin kulağına gidebilirdi. Ayrıca bizim mahallenin, biracılardan ziyade viskicilerin çoğunlukta olduğu bir bölge olduğuna dair bir his vardı içimde, üstelik Yeşilaycı evler de az değildi yanılmıyorsam. Daha batıdaki, pansiyoner evlerinin bulunduğu bölge de alanımın dışında kalacaktı, zira bir keresinde patates cipsi tat araştırması için oraya gitmiş ve mahalle kadınlarının biz anketçilere karşı çok düşmanca davrandıklarını görmüştüm. Beni tebdil-i kıyafet gezen bir hükümet ajanı zannetmişler, beyan ettikleri sayıdan daha fazla kiracı barındırdıkları için emlak vergilerini yükselteceğimden korkmuşlardı. Üniversitenin yakınındaki erkek öğrenci yurtlarına gitmeyi düşündüm ama araştırma sorularımız, sadece alkollü içki alma yaşının üzerindeki erkekleri kapsadığı için, ondan da vazgeçtim.

Otobüse bindim, metro istasyonunda indim, gider pusulasının üzerine "Ulaşım harcamasıdır" notunu düştüm, sonra caddeden karşıya geçtim. Yokuş aşağı bir yoldan inip istasyonun karşısındaki ağaçsız, düz bir parka vardım. Bir köşesinde beysbol sahası vardı ama kimse oynamıyordu. Parkın geri kalanı, şimdi sararmış, ayaklarımın altında çıtırdayan çimlerle kaplıydı. Bugün de önceki gün gibi, rüzgârsız ve bunaltıcı olacaktı. Gökyüzü bulutsuz ama bulanıktı, hava görünmez bir buhar dalgası gibi ağırdı. Uzaktaki nesnelerin renkleri ve dış hatları flu görünüyordu.

Parkın diğer ucundaki asfalt rampadan yokuş yukarı çıktım. Dip dibe sıralanmış, küçük, oldukça bakımsız, ayakkabı kutusu gibi dört köşeli, iki katlı, pencere kenarları ve saçakları ahşap çerçeveli evlerin dizildiği bir sokağa vardım. Bazı evlerin yeni boyanmış çerçeve süslemeleri, yıpranmış ahşap cephelerini daha da göze batar hale getirmişti. Bu bölge, son on yılda epey gözden düşmüş ve değer yitirmiş ama birkaç yıldır tekrar revaç bulmaya başlamış bir mahalleydi. Banliyö yörelerinden kopup gelen birtakım insanlar, bu merkezi şe-

hir evlerini satın alıp restore ettirmişlerdi. Evlerin cephelerini ağırbaşlı bir beyaza boyatmış, ön bahçeye saksılar içinde, her mevsim yeşilliğini koruyan bitkiler ektirmiş, patikayı kaldırım taşlarıyla döşetmiş ve kapıya bir lamba astırmışlardı. Tadilat görmüş bu evler, diğerlerinin yanında adeta kibirle duruyorlardı. Sanki zaman aşımı ve sert havanın yol açtığı sorunlara sorumsuz bir hafifmeşreplikle sırtlarını dönmüş gibiydiler. Mülakat yapmak için bu tür "dönüştürülmüş" evlere gitmemeye karar verdim. Oralarda aradığım türden insanlar bulamayacaktım: Onlar martini içici olurlardı.

Bir ricada bulunmak üzere gidip kapalı kapılarını çalacağınız evler insanda çekingenlik yaratır. Giysimi çekiştirip düzelttim, omuzlarımı dikleştirdim, resmi ama dostça olduğunu umduğum bir yüz ifadesi takındım ve işe başlamadan önce yeterince özgüven kazanmak için bir sonraki sokağa kadar yürüdüm. Sokağın sonunda, oldukça yeni görünüşlü bir apartman buldum. Onu ilk hedef olarak tespit ettim: İçerisi serin olurdu, mülakatlarıma başlamak için uygun bir yerdi.

Kapıdaki ilk zili çaldım. Biri, ön pencerenin beyaz ve yarı şeffaf perdesinin ardından beni bir an inceledi; sonra basma önlük giymiş, sert yüz hatlarına sahip bir kadın kapıyı açtı. Yüzünde hiç makyaj yoktu, ruj bile sürmemişti; ayaklarında bana "ortopedik" sözcüğünü çağrıştıran ve marketlerin bodrum katlarındaki ucuzluk reyonlarını hatırlatan bağcıklı ve kalın topuklu, siyah ayakkabılar vardı.

"İyi günler. Seymour Araştırma Şirketi'nden geliyorum" dedim, sahte bir gülümsemeyle. "Küçük bir araştırma yapıyoruz. Acaba eşiniz birkaç soru sormama izin verebilir mi?"

"Bir şey mi satıyorsunuz?" diye sordu kadın, elimdeki kâğıt ve kaleme bakarak.

"Yo, hayır! Satışla hiçbir ilgimiz yok. Biz bir piyasa araştırma şirketiyiz, sadece bazı sorular soracaktım. Çalışmamız, ürünlerin kalitesini yükseltmeye yönelik" dedim adeta ağ-

lamaklı bir sesle. Orada aradığımı bulabileceğime hiç aklım yatmamıştı.

"Ne hakkında?" diye sordu kadın, ağzının kenarları kuşkuyla gerilerek.

"Ehem... yani biralar hakkında" dedim, cırlak bir sesle, "bira" sözcüğünü sütten çıkmış bir temizlikle söylemeye çalışarak.

Kadının yüz ifadesi değişti. Beni geri çevirecek, diye düşündüm. Ama kadın bir an tereddüt ettikten sonra, soğuk yulaf lapasını hatırlatan bir sesle, "Buyurun, girin" dedi.

Fayans döşeli, lekesiz temizlikteki antreye girdim. Ahşap cilası ve çamaşır suyu karışımı kokuyu içime çekerken, kadın koridorun sonundaki kapıdan çıktı ve kapıyı arkasından kapadı. İçeride fısıltılı konuşmalar oldu; sonra kapı tekrar açıldı ve kır saçlı, çatık kaşlı, sert ifadeli, uzun boylu bir adam ve arkasından kadın çıktı. Adam, çok sıcak havaya rağmen, siyah bir ceket giymişti.

"Şimdi, küçükhanım" dedi bana, "sizi kişisel olarak cezalandıracak değilim, çünkü görüyorum ki, hanımefendi bir kıza benziyorsunuz ve günahkâr bir amacın masum bir aracı durumundasınız. Şimdi, lütfen bu kitapçıkları işverenlerinize verin. Kim bilir, belki de bu yazılar onların yüreklerini biraz olsun yumuşatabilir. Alkollü içkiler ve sarhoşluk günahtır, Tanrı'ya karşı işlenmiş bir suçtur."

Elime tutuşturduğu broşürleri aldım ama Seymour Araştırma Şirketi'ne bağlılığımı göstermek amacıyla, "Daha önce dediğim gibi, şirketimizin bira *satışları* ile hiçbir ilgisi yoktur" demeyi de ihmal etmedim.

"Aynı şey" dedi adam, haşin bir ifadeyle, "hepsi aynı kapıya çıkar. 'Benimle birlikte olmayanlar, bana karşıdır', diye buyurmuştur yüce Efendimiz. İnsanlığın sefaletine ve düşkünlüğüne aracılık eden o günahkârların mezarlarını aklamaya çalışmayın." Bunları söyledikten sonra arkasını dönüp

gitmek üzereyken, son anda aklına gelmiş gibi, tekrar bana döndü ve "Bu kitapçıklarımızı siz de okuyabilirsiniz, küçükhanım. Eminim, dudaklarınızı asla alkolle kirletmiyorsunuzdur ama Tanrı'nın hiçbir kulu baştan çıkartılmaya karşı tam korunmuş ve pir-ü pak değildir. Kim bilebilir, hangi tohumlar yol kenarına atılır; hangileri taşlı, hangileri iyi toprağa düşer?"

Yorgun bir ifadeyle, "Teşekkür ederim" demeyi başardım; adam ise ağzının kenarlarını gererek, sahte bir gülümseme sundu.

Adamın verdiği küçük vaazı zevkle izleyen karısı, ilerleyip benim için kapıyı açtı, ben de kiliseden çıkarken yaptığımız gibi her ikisinin de elini sıkma refleksini zapt ederek dışarı çıktım.

Kötü bir başlangıç yapmıştım. Bir sonraki eve yürürken, adamın elime tutuşturduğu broşürlere göz attım. "İTİDAL" diye buyuruyordu bir tanesi. Diğerinin başlığı daha heyecan vericiydi: "İÇKİ VE ŞEYTAN." Herif papaz herhalde, diye düşündüm. Ama kesinlikle Anglikan, hatta Birleşik Kilise mezhebinden bile değildi. Şu karanlık mezheplerden birinden olmalıydı.

Bir yandaki evde kimse yoktu, onun yanındaki evden ise, yüzü çikolataya bulanmış bir ufaklık çıkıp babasının hâlâ yatakta olduğunu söyledi. Ama bir sonraki evin zilini çalınca, kafa avcılığında sonunda doğru bir yere geldiğimi anladım. Evin ana kapısı zaten açıktı ve zili çaldıktan birkaç dakika sonra ortaya çıkan adam orta boylu, kalın yapılıydı, hatta şişman denebilirdi. Tel kapıyı açtığında ayaklarında bir tek çorapları, üzerinde ise bir fanila ve bermuda şortu vardı. Yüzü tuğla kırmızısı rengindeydi.

Görevimi açıkladım ve haftalık ortalama bira tüketimi cetvelini gösterdim. Cetvelde ortalama tüketimler 0'dan 10'a kadar işaretlenmişti. Bizim şirket böyle formatlar hazırlardı,

çünkü bazı erkekler içki tüketimlerini açıkça söylemeye çekinirler. Adam, 9 numarayı, yani en üstten bir alttakini işaretledi. Hemen hemen hiç kimse 10 numarayı işaretlemez zaten: Herkes kendinden daha çok içen birileri olduğunu düşünmekten hoşlanır.

Anket soruları ilerleyince, adam "Buyurun, oturma odasına gelin, oturun" dedi. "Bu sıcakta yürümekten yorgun düşmüş olmalısınız. Karım alışverişe gitti" diye ekledi yersizce.

Sandalyelerden birine oturdum, adam televizyonun sesini kıstı. Moose Birası'nın rakip markalarından birinin yarı boşalmış şişesi adamın sandalyesinin yanında, yerde duruyordu. Adam, gülümseyerek ve mendiliyle alnını silerek karşıma oturdu ve profesyonelce yargılarda bulunan bir uzman havasıyla sorularımı yanıtladı. Telefondaki radyo reklamını dinledikten sonra, düşünceli bir edayla göğsündeki kılları kaşıdı ve reklamcıların her gün dualar ederek almayı ümit ettikleri türden, hevesli bir cevap verdi. Soruları bitirdim ve bir daha aynı kişiye gidilmesin diye adamın adını ve adresini kaydettim. Ayağa kalkıp teşekkür etmeye başlamıştım ki, adam sandalyesinden kalkıp yılışık ve sarhoş bir ifadeyle üstüme geldi. "Şimdi senin gibi cici bir kız, kapı kapı dolaşıp adamlara biralarını sorar mı?" dedi yavşakça. "Evinde oturup güçlü kuvvetli bir adamın kollarına teslim etmelisin kendini."

Papazın verdiği "İtidal" broşürlerini adamın, üzerime uzanan terli ellerine sıkıştırıp hemen tüydüm.

İte kaka ama fazla bir olay yaşamadan, dört anket daha tamamladım ve bu arada sorulara, "Telefonu bulunmuyor... Anketi burada bitirin" ve "Radyo dinlemiyor" diye iki madde daha eklenmesi gerektiğini keşfettim. Ayrıca, radyo reklamındaki, göğüs döver gibi övünç dolu sözlerden hoşlanan biracıların, "çin çin" lafını beğenmediklerini, bunu "fazla hafif" veya birinin deyimiyle "fazla şekerli" bulduklarını da öğrenmiş oldum. Altıncı görüşmemi, sıska, uzun boylu ve kel kafa-

lı bir adamla yaptım. Adam, herhangi bir kişisel görüş bildirmekten o kadar korkuyordu ki, ağzından lafları İngilizanahtarı ile diş söker gibi alabildim. Sorduğum her soruda kıpkırmızı kesiliyor, gırtlağının âdemelması inip kalkıyor, yüzü sanki acı çekiyormuş gibi çarpılıyordu. Radyo reklamını dinledikten sonra, birkaç dakika nutku tutuldu. "Bu reklamı nasıl buluyorsunuz? 'Çok beğendim', 'Biraz beğendim', 'Hiç beğenmedim', hangisi?" diye sorduğumda, uzun bir aradan sonra, fısıldar gibi zayıf bir sesle "Evet" diye yanıtladı!

İki anket daha yapsam işim bitecekti. Yolumun üzerindeki birkaç evi atlayıp, biraz ilerdeki yüksek apartman binasına girmeye karar verdim. Her zamanki yöntemimi kullanarak, bütün zilleri peş peşe çalıp gafil avlanan birinin giriş otomatiğine basmasını bekledim. Sonunda dış kapı açıldı.

Antrenin serinliği rahatlatıcıydı. Halısı aşınmaya yüz tutmuş merdivenlerden birkaç basamak çıkıp 6 numaralı ilk kapıyı çaldım. İlk dairenin 1 değil, 6 numaralı olması tuhafıma gitti.

İlk çalışımda hiçbir kıpırtı olmadı. Kapıyı daha sertçe vurdum ve bekledim. Tam vazgeçip bir sonraki daireye gidecektim ki, kapı sessizce içeri doğru açıldı ve karşımda bana bakan, on beş yaşlarında olduğunu tahmin ettiğim bir oğlan buldum.

Sanki uykudan yeni kalkmış gibi, parmağıyla bir gözünü ovuşturdu. Bir iskelet kadar sıskaydı; üzerinde gömlek yoktu ve kaburga kemikleri, Ortaçağ'dan kalma tahta heykellerdeki gibi göğsünden fırlamıştı. Teni neredeyse renksizdi, beyazdan ziyade eskimiş keten kumaş solgunluğundaydı. Ayakları çıplaktı; haki renkli bir pantolon giymişti. Dağınık, gür ve düz siyah saçları, ısrarlı bir melankoliyle bakan gözlerini kısmen gizliyordu. Bakışındaki ifadeyi özellikle takınmış gibiydi.

Karşılıklı birbirimize baktık. Onun ağzını açıp bir şey söylemeyeceği besbelliydi ve ben de bir türlü söze başlayamıyor-

dum. Elimde taşıdığım anket kâğıtları birdenbire yersiz ve anlamsız ama aynı zamanda belli belirsizce tehlikeli geldi bana. Sonunda, kendimi son derece "sentetik" hissederek şu soruyu sormayı başardım: "Merhaba, babanız evde mi?"

Yüzünde en ufak bir ifade değişikliği olmaksızın bana bakmayı sürdürdü. "Hayır. Babam öldü" dedi.

"Oh" dedim kapıda dikilirken, hafifçe yana kaykılarak; dışarıdaki sıcakla içerideki serinlik arasında serseme dönmüştüm. Zaman, ağır-çekim temposuna geçmişti sanki; söylenecek hiçbir şey yok gibiydi ama birdenbire yürüyüp gidemezdim ki. Delikanlı kapıda durmaya devam etti.

Sonra, sanki aradan saatler geçmiş gibi bir duyguyla fark ettim ki göründüğü kadar genç olmayabilirdi. Gözlerinin altında siyah halkalar, kenarlarında ince çizgiler vardı. "Gerçekten on beş yaşında mısınız?" diye sordum, sanki öyle olduğunu söylemiş gibi.

"Yirmi altı yaşındayım" dedi sıkıntılı bir ifadeyle.

Besbelli bir hayretle irkildim ve sonra, sanki oğlanın verdiği cevap bam telime dokunmuş gibi, Seymour Araştırma Şirketi'nden geldiğimi, hiçbir şey satmadığımızı, sadece tüketim ürünlerinin iyileştirilmesine yönelik araştırmalar yaptığımızı, bir haftada ortalama ne kadar bira içtiğine dair bazı sorular sormak istediğimi bir reklamcı ağzıyla peş peşe, hızla sıraladım. Ve bunu yaparken, oğlanın sudan başka hiçbir içki içmediğini, zincire vurulduğu bir zindanda, önüne atılan bir dilim kuru ekmekten başka hiçbir şey yemediğini düşündüm. Yarı ilgili, yarı kasvetli bir ifadeyle baktı, ölmüş bir köpeğe ne kadar ilgi gösterilirse (*eğer* gösterilirse), o kadar ilgiyle. Haftalık Ortalama Bira Tüketimi cetvelini uzatıp bir numara seçmesini istedim. Kartı aldı, bir dakika baktı, arkasını çevirdi (arkası boştu), gözlerini kapadı ve "Altı Numara" dedi.

"Altı Numara" haftada yedi ila on şişe bira tüketimine te-

kabül ediyordu, ki bu da anketimiz için tatminkâr bir ölçüydü. Ona bunu söyledim. "Girin içeri o zaman" dedi. Kapının eşiğinden girerken, hafif bir tedirginlik duydum. Ahşap kapı arkamdan kapandı.

Orta büyüklükte, tam bir kare biçiminde, bir tarafı küçük bir mutfağa, diğer tarafı yatak odalarına giden koridora açılan oturma odasına girdik. Odadaki tek pencerenin jaluzileri kapalı olduğu için iyice loştu. Duvarlar yarı karanlıkta görebildiğim kadarıyla dümdüz beyaz renkliydi ve asılı hiçbir resim yoktu. Yerde kestane, yeşil ve mor renkli çiçekler ve hatlarla süslü, çok kaliteli bir Acem halısı seriliydi; aşağı kattaki hanımın salonundaki, büyükbabasından kalma halıdan bile güzeldir, diye düşündüm. Bir duvar boydan boya kitaplıkla kaplıydı, insanların kendi elleriyle yaptıkları türden, kalas ve tuğlalardan oluşan bir kütüphane. Oturma odasındaki tek başka mobilya, çok eski görünüşlü ve şişkin yastıklı üç koltuktan ibaretti: koltuklardan biri kırmızı pelüş kaplamalı, biri yıpranmış yeşil-mavi brokar döşemeli, diğeri ise solmuş mor renkliydi. Her koltuğun yanında ayaklı bir lamba vardı. Yerler ve açıkta kalan tüm yüzeyler, dağılmış kâğıtlar, defterler, tersyüz edilmiş kitaplar ve sayfa aralarına kalemler ve küçük kâğıt parçaları sıkıştırılmış başka kitaplarla doluydu.

"Burada yalnız mı yaşıyorsunuz?" dedim.

Sıkıntılı gözlerle baktı bana. "Yalnızlıktan ne kastettiğinize bağlı" dedi, monoton bir sesle.

"Aa, anlıyorum" dedim, nazik bir ifadeyle. Neşeli ve canlı bir hava takınıp, yerlerdeki nesnelerin üzerlerinden atlayarak veya etraflarından dolaşarak oturma odasını boydan boya geçtim, mor renkli koltuğa doğru ilerledim, çünkü üzeri kâğıt ve kitaplarla dolu olmayan tek koltuk oydu.

"Oraya oturamazsınız" dedi arkamdan, hafifçe uyaran bir ses tonuyla, "o Trevor'un koltuğudur. Oraya oturmanızdan hoşlanmayacaktır."

"Oh! Kırmızı koltuğun bir sakıncası var mı, peki?"

"Hımm, o Fish'in koltuğu ve sanırım oturmanıza bir itirazı olmaz, yani bildiğim kadarıyla. Ama kâğıtlarını bırakmış üstüne, onları dağıtabilirsiniz." Üzerlerine oturarak o kâğıtları daha fazla nasıl dağıtabileceğime aklım ermedi ama bir şey söylemedim. Trevor ile Fish'in, bu oğlanın uydurduğu hayali oyun arkadaşları olabileceğini düşündüm, ayrıca yaşını doğru söylediğinden de emin değildim. Bu loş ışıkta, yüzü on yaşındaki bir çocuk gibi görünüyordu. Ağır başlı ve ciddi bir ifadeyle, omuzlarını kamburlaştırmış, dirseklerinden tutarak, kollarını göğsüne çapraz kavuşturmuş bakıyordu bana.

"Sanırım yeşil koltuk da sizin."

"Evet ama ben kendim bile iki haftadır oturmadım o koltuğa, çünkü tüm kitap ve kâğıtlarımı düzenli bir şekilde yerleştirmiştim oraya."

İçimden gidip o düzenli olarak yerleştirilen şeylerin ne olduğuna bakmak geldi ama kendimi tuttum. Oraya sırf iş için gelmiş olduğumu hatırlattım kendime. "Nerede oturacağız o zaman?" diye sordum.

"Yerde" dedi, "veya mutfakta, ya da yatak odamda."

"Ah, hayır yatak odası olmasın" dedim çabucak. Bir kâğıt denizinden oluşan oturma odasını gerisin geriye kat edip köşedeki küçük mutfağa bir göz attım. Tuhaf bir koku çarptı burnuma –her köşede çöp torbaları duruyordu, tezgâhların üstü, kimisi temiz, kimisi kirli kapkacaklarla doluydu. "Mutfakta yer yok galiba" dedim. Oturma odasına döndüm, diz çöküp halının üstündeki kâğıtları, sanki bir havuzun yüzeyinde birikmiş tortuları temizler gibi, toplamaya başladım.

"Bunu yapmasanız daha iyi olur" dedi oğlan. "Kâğıtların hepsi bana ait değil. Karıştırabilirsiniz onları. En iyisi yatak odasına gidelim." Tembel bir yürüyüşle koridora doğru ilerledi. Mecburen onu takip ettim.

Yatak odası, beyaz duvarlı, uzunlamasına bir kutu gibiydi

ve indirilmiş jaluzileri ile oturma odası kadar loştu. Üzerinde bir ütü duran ütü masasından, parçaları bir köşede dağılmış satranç takımından, yere konmuş bir daktilodan, kirli çamaşırlarını attığını tahmin ettiğim ve ben odaya girerken gömme dolaba tıktığı mukavva kutudan ve dar bir yataktan başka hiçbir eşya yoktu odasında. Yatağının dağınık çarşaflarının üzerine gri renkli bir asker battaniyesi çekti ve iki duvarın oluşturduğu köşeye bağdaş kurup oturdu. Yatağının üzerindeki gece lambasını açtı, arka cebinden çıkarttığı sigarayı yaktı ve elinde bir tütsü tutan, açlıktan derisi kemiklerine yapışmış bir Buda rahibi gibi avuçlarını kavuşturarak sigarasını önüne uzattı.

"Tamam" dedi.

Ben, yatağın ayak ucuna iliştim –oturabileceğim bir sandalye yoktu– ve anket sorularına başladım. Sorduğum her soruyu, başını duvara dayayıp, gözlerini kapatarak yanıtlıyor, sonra gözlerini açıp belli belirsiz bir dikkatle bir sonraki soruyu sormamı bekliyordu.

Telefondaki radyo reklamı sorusuna gelince, numarayı aramak için mutfağa gitti. Gereğinden fazla uzattığını düşünerek mutfağa gidip baktım. Telefonun almacını kulağına yapıştırmış, dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle dinliyordu.

"Yalnızca bir kez dinlemeniz gerekiyor" dedim, hafif azarlar gibi.

Telefonun almacını isteksizce yerine koydu. "Siz gittikten sonra tekrar açıp dinleyebilir miyim?" diye sordu, mahcup ve biraz daha bisküvi isteyen küçük bir çocuğun yalvaran ses tonuyla.

"Evet" dedim, "ama önümüzdeki hafta değil, tamam mı?" Deneklerin açacağı telefonlar için, hatların meşgul tutulmaması gerekiyordu.

Tekrar yatak odasına gittik ve karşılıklı yerlerimizi aldık.

"Şimdi, reklamda yer alan bazı cümleleri tekrarlayacağım ve bunların size neler düşündürdüğünü soracağım" dedim. Anketin bu bölümü, "serbest çağrışım" testiydi. Birtakım anahtar cümleciklere anında verilen yanıtları içeriyordu. "Birinci soru" dedim, 'köküne kadar erkeksi bir tat' deyimi size neyi çağrıştırıyor?"

Başını arkaya attı, gözlerini kapattı ve düşünceli bir ifadeyle, "Ter kokusu" dedi. "Spor ayakkabısı, bodrum katı soyunma odası ve suspansuar kokusu."

Bir anketçi, aldığı yanıtları her zaman kelimesi kelimesine yazmak zorundadır, ben de öyle yaptım. Ve bu ön-araştırma anketinin sonuçlarını, daha sonra yapılacak olan, Bayan Weemers'ın veya Bayan Gundridge'in renkli kalemlerle işaretleyeceği esas araştırmanın cevap kâğıtlarının arasına sıkıştırmayı geçirdim içimden, onların monotonluğuna biraz renk katmak için. Anketçi hanımlar yüksek sesle birbirlerine okurlardı bu yanıtları ve sonra ne kadar çeşitli ve değişik görüşler aldıklarını söylerlerdi karşılıklı. En az üç kahve molasını dolduracak kadar sohbet konusu çıkmış olurdu.

"Peki, 'Derin ve serin bir yudum' ifadesi ne düşündürüyor?"

"Pek bir şey düşündürmüyor. Ah ama bir dakika bekleyin. Çok yükseklerden düşen beyaz bir kuş. Kış günü, kalbinin tam ortasından vurulmuş, tüyleri uçuşmuş, yavaş yavaş aşağı süzülüyor... Bu soru, tam kafa doktorlarının verdikleri türden kelime oyunu testlerine benziyor" dedi gözlerini açarak. "Ben çok hoşlanırım bu kelime testlerinden. Resimli testlerden daha ilginç olurlar."

"Sanırım, onlar da aynı yöntemi uyguluyorlar. Peki, 'Sağlıklı ve tok bir tat' deyimi neler çağrıştırıyor size?"

Birkaç dakika boyunca derin düşüncelere daldı. "Mide ekşimesi" dedi. "Daha doğrusu, hayır, tam değil." Alnını iyice kırıştırdı. "Tamam, şimdi daha iyi anladım. Bu, yamyam hikâyelerine benziyor." İlk kez tedirgin olmuş gi-

biydi. "Geleneksel öykülerde vardır, örneğin Decameron Hikâyeleri'ndeki gibi veya Grimm Masalları'ndaki çift gibi; koca, karısının sevgilisini öldürür, (veya tam tersi), kalbini çıkartır, onunla güveç veya börek yapar; sonra gümüş bir tabakta sunar ve ötekisi bu yemeği yer. Ama bu pek 'Sağlıklı' olmadı, değil mi? Shakespeare" diye ekledi daha az sinirli bir tonla. "Shakespeare'de de böyle bir yön vardır. Örneğin, *Titus Andronicus* oyununda bir sahne vardır, gerçi bu oyunu gerçekten Shakespeare'in yazıp yazmadığı hâlâ tartışma konusudur ama..."

"Teşekkür ederim" dedim ve alelacele yazdım. Bu kadar görüşmeden sonra, oğlanın takıntılı bir nevrozlu olduğuna kanaat getirmiştim ve sakin durup ondan korkmadığımı göstermem gerektiğini düşündüm. Zaten aslında ondan korkmamıştım, korkulacak bir tipe benzemiyordu ama sorduğum sorular onu kesinlikle gerginleştirmişti. Duygusal bir uçurumun eşiğine doğru sendeliyor olabilirdi. Her an, herhangi bir cümle veya ifade onu uçurumdan aşağı itebilirdi. Bu tip insanlar böyle oluyor, diye düşündüm, Ainsley'nin anlattığı bazı hasta vakalarını hatırlayarak; bazen küçük bir sözcük bile bu tür insanları derinden sarsabilirmiş.

"Peki, 'Kafası keyifli, Sert ve hazır', buna ne dersiniz?"

Bu lafı da uzun uzun düşündü. "Bana hiçbir şey ifade etmiyor" dedi, "alakasız sözler, birbiriyle uyuşmuyor. İlk kısmı, kafası camdan birine sopalarla vurmayı çağrıştırıyor, müzikal bardaklar gibi. Ama, 'sert ve hazır' hiçbir şey ifade etmiyor" dedi. "Sanırım" diye ekledi sonra, mahzun bir tavırla, "size pek faydalı olamıyorum burada."

"Gayet iyi gidiyorsunuz" dedim, bu görüşmeyi kaydedecek olsalar, IBM makinesinin başına neler geleceğini düşünerek. "Ve son sorum: 'Vahşi doğada yaşamanın keskin zevki'?"

"Ah" dedi, adeta hevesli bir ses tonuyla, "bu kolay; telefonda dinlerken hemen dikkatimi çekmişti zaten. Bu ba-

na, köpeklerin veya atların başrolde olduğu *teknicolor* Hollywood filmlerini hatırlatıyor. 'Vahşi Doğa' tabii ki bir köpek oluyor, yarı kurt yarı Eskimo köpeği. Sahibinin hayatını üç kez kurtarıyor köpek; önce bir yangından, sonra bir selden, sonra da kötü insanlardan. Son zamanlarda bu 'kötü insanlar', Kızılderililerden ziyade, beyaz derili avcılar oluyor. Kahraman köpek sonunda acımasız bir kürk avcısı tarafından vurulup öldürülüyor ve ardından gözyaşları dökülüyor. Cesedi karların içine gömülüyor. Ağaçların ve gölün panoramik çekimleri, ardından günbatımı manzarası ve sahne kararıyor..."

"İyi" dedim, delice bir çabayla tüm söylediklerini yazmaya çalışarak. Kalemimin çıkardığı çizik seslerini dinlerken bir sessizlik oldu aramızda. "Şimdi" dedim sonunda, "bunu sizden istemeye çekiniyorum ama sıraladığım ifadelerin her birinin sizce biraya ne kadar uygun olduğunu söylemeniz gerekiyor: 'Çok Uygun, Biraz Uygun, ya da Hiç Uygun Değil'?"

"Buna cevap veremem" dedi oğlan, ilgisini tümüyle kaybetmiş bir tavırla. "Ben hiç bira içmem. Sadece viski içerim. Kullandığınız ifadelerin hiçbiri de viskiye uymaz."

"Ama" diye itiraz ettim, şaşkınlıkla, "verdiğim kartta altı numarayı seçmiştiniz. Haftada yedi ila on bira tüketimine tekabül eden sayıyı."

"Benden bir sayı seçmemi istemiştiniz" dedi sabırlı bir tonla, "ve altı benim uğurlu sayımdır. Apartmandaki daire numaramızı bile Altı'ya çevirttim. Aslında bir numaralı dairede oturuyoruz. Ayrıca, canım da sıkılıyordu; biriyle konuşmak istedim biraz."

"Bu demektir ki, sizinle yaptığım anket boşa gitti" dedim, hırçın bir sesle, bunun gerçek bir anket olmadığını bir an unutarak.

"Eh ama yaptığımız görüşmeden hoşlandınız" dedi, o yarım gülümsemesiyle. "Başkalarından aldığınız tüm yanıtla-

rın son derece yavan olduğunu siz de biliyorsunuz. Gününüze epeyce renk kattığımı itiraf etmelisiniz."

Birden sinir oldum herife. Mülakat boyunca, zihinsel yıkımın eşiğine gelmiş bir hasta gözüyle bakıp şefkat duyduğum oğlan, meğerse tüm görüşmemizi bilinçli bir performans olarak yürütmüş! O anda, ya hoşnutsuzluğumu göstererek hemen kalkıp gidecektim ya da onun haklı olduğunu kabul edecektim. Kaşlarımı çatarak baktım oğlana, ne yapmam gerektiğine karar vermeye çalışarak. Tam o sırada dairenin kapısının açıldığını ve birilerinin konuşarak içeri girdiğini duydum.

Oğlan öne doğru hamle etti ve gergin bir ifadeyle sesleri dinledi, sonra tekrar duvara yaslandı. "Fish ile Trevor geldiler" dedi rahatlayarak. "Benim ev arkadaşlarım. Öteki iki can sıkıntısı, yani. Trevor anaç olan can sıkıntısıdır: Beni gömleksiz ve yatak odamda bir 'Kız'la birlikte bulunca şoke olacak."

Mutfaktan, kesekâğıdı torbalarının hışırtısı geldi ve kalın, tok bir ses "Üff, dışarısı amma sıcaktı!" dedi.

"Sanırım, gitmeliyim artık" dedim. Eğer diğer oğlanlar da bunun gibiyse, çekemem artık, diye düşündüm. Anket kâğıtlarımı toplayıp tam yerimden kalkmıştım ki, o tok ses "Hey Duncan, bir bira ister misin?" diye bağırdı ve kapının eşiğinde gür sakallı bir kafa belirdi.

Bir an nefesim tıkandı. "Demek bira içiyormuşsunuz!" dedim.

"Evet, maalesef öyle. Üzgünüm. Bitirmek istemedim, hepsi bu. Soruların gerisi sıkıcı geldi, zaten söyleyeceğim her şeyi söylemiştim." Sonra, "Fish" dedi sakallı arkadaşına, "bu Sarı Bukleli Kız." Kaskatı bir gülümseme gönderdim. Ben sarışın değilimdir.

İlkinin tepesinden bir kafa daha belirdi kapıda, alnından açılmaya başlamış açık renk saçlı, beyaz tenli, masmavi gözlü, kalem gibi çizilmiş güzel burunlu bir adam. Beni görünce çenesi sarktı.

Gitme vakti gelmişti. "Teşekkür ederim" dedim yataktakine, soğuk ama nazik bir tonla. "Çok yardımcı oldunuz."

Yatak odasının kapısındaki kafalar bana yol vermek için telaşla geri çekilirken, benim oğlan ilk kez tam sırıtarak "Hey, neden böyle boktan bir iş yapıyorsunuz ki?" diye seslendi, "bu tür işleri, şişko ve pasaklı ev kadınlarının yaptığını zannederdim."

"Ah" dedim, elimden geldiğince gururlu bir tavır takınarak ve asıl işimin yüksek –en azından bundan daha yüksek– statüsünü açıklayarak kendimi temize çıkarmaya çalışmadan, "hepimizin ekmek parasına ihtiyacı var" dedim, "zaten bugünlerde üniversite diplomalı birinin elinden başka ne iş gelir ki?"

Dışarı çıktığımda anket kâğıtlarına baktım. Kızgın güneşin altında, oğlanın sorulara verdiği yanıtlar okunmaz bir haldeydi; kâğıtların üstünde sadece gri renkli çiziktirmeler görebildim.

7

Teknik olarak hâlâ bir buçuk anket eksiğim vardı ama gerekli raporu ve anket sorularındaki değişiklikleri hazırlamak için yeterli malzeme toplamıştım. Zaten Peter'e gitmeden önce banyo yapıp üstümü değiştirmek istiyordum ve mülakatlar tahminimden daha uzun sürmüştü.

Eve döndüm ve anket formlarını yatağın üzerine attım. Sonra Ainsley'e bakındım ama evde yoktu. Sabunlanma bezimi, sabunumu, diş fırçamı ve diş macunumu aldım, sabahlığımı giydim ve aşağı indim. Dairemizin kendi banyosu yok, kirasının düşük olması da bu yüzden zaten. Apartman, ev banyoları icat edilmeden inşa edilmişti belki veya eskiden hizmetçilerin banyoya ihtiyaçları olmadığı düşünülüyordu; her ne ise, ikinci kattaki ortak banyoyu kullanmak zorundaydık, ki bu da zaman zaman hayatımızı güçleştiriyordu. Ainsley her zaman küvette kirli sabun izleri bırakarak çıkar, alt kattaki kadın ise bunu, kutsal mabedine tecavüz gibi görür. Ortalık yerlere deodorantlar, deterjanlar, fırça ve süngerler bırakır. Ainsley bunlara hiç aldırış etmez ama ben rahatsız olurum. Bazen Ainsley banyodan çıktıktan sonra aşağı inip küveti temizlerim.

O akşam küveti doldurup bir süre suyun içine gömülmek istemiştim ama günün tüm kirini ve tozunu üzerimden ancak temizlemiştim ki, aşağıdaki kadının, kapının arkasında hışırtılı sesler çıkardığını, boğazını temizler gibi yaptığını

işittim. Banyoya girmek istediğini bu şekilde belirtir, hiçbir zaman kapıyı tıklatmaz veya sözlü istekte bulunmaz. Mecburen tekrar yukarı çıktım, giyindim, bir bardak çay içtim ve Peter'in evine doğru yollandım. Apartmanın antresindeki ata yadigârı resimler, gümüş levha üzerine basılmış ve solmaya yüz tutmuş gözleri ve kaskatı yakalarının üzerindeki kasvetli ağızları ile beni izlediler.

Peter ile buluştuğumuz zamanlar genellikle dışarıda yemek yeriz ama dışarı çıkmadığımız akşamlar ben, yolumun üzerindeki bir dükkândan –eski semtlerde rastlanan türden küçük ve köhne bakkallardan birinden– yemeklik malzeme alıp Peter'in evinde pişiririm. Tabii Peter, Volkswagen'i ile beni bizim evden alabilirdi ama kendisinden getir-götür işleri istenmesi sinirine dokunur; ayrıca alt kattaki kadına fazladan dedikodu malzemesi vermek de benim hoşuma gitmez. Bu akşam dışarı çıkıp çıkmayacağımızı bilmiyordum –Peter hiçbir şey söylememişti– bu yüzden, garantili olsun diye bakkala uğradım. Büyük ihtimalle, dün geceki kutlamadan sonra, Peter akşamdan kalma olacaktı ve fazla teferruatlı bir yemek istemeyecekti.

Bizim ev ile Peter'in apartmanı arasındaki mesafe, bir toplu taşıma aracına binmenin kolaylıktan ziyade zahmet getireceği kadar uzaktı. Bizim evin güneyinde, üniversitenin ise doğusunda, neredeyse bir gecekondu bölgesi kadar bakımsız ama önümüzdeki yıllar içinde çok katlı apartmanların inşa edilmesi planlanan bir semtteydi. Bu yüksek apartmanlardan bazıları şimdiden tamamlanmıştı ama Peter'in apartmanı hâlâ inşa halindeydi. Apartmanda şimdiden yaşamaya başlayan tek kişi Peter'di; o da geçici olarak. Bina tamamlandığı zaman ödeyeceği paranın üçte biri kadar kira ödüyordu şimdi. Bir kontrat işi yaparken tanıştığı bir aracı vasıtasıyla kapatmıştı bu dairenin kira anlaşmasını. Peter avukatlığının staj dönemindeydi ve henüz büyük paralar kazanmaya baş-

lamamıştı –örneğin oturduğu dairenin resmi fiyatını ödemeye gücü yetmezdi– ama küçük bir hukuk bürosunda çalışıyor ve orada bir balon gibi hızla büyüyüp yükseliyordu.

Yaz boyunca, ne zaman Peter'in apartmanına gitsem, lobinin önünde üst üste yığılmış beton bloklarının, yerlerde üstü katranlı ve tozlu muşamba kaplı malzemelerin, içi sıva dolu büyük kapların, merdivenlerin ve boru yığınlarının arasından ve üzerinden atlayarak geçmek ve asansör henüz çalışmadığı için yukarıya yürüyerek çıkmak zorunda kalıyordum. Ara sıra, Peter'in orada oturduğunu bilmeyen inşaat işçileri, burada kimse yok diye beni durdurmaya çalışırdı. O zaman, Bay Wollander diye biri var mı yok mu diye tartışma çıkardı işçilerle aramda. Bir seferinde, adamlardan birkaçını yanımda yedinci kata çıkartıp Peter'i bizzat göstermek zorunda kalmıştım. Ama bu akşam, cumartesi günü saat beşte, apartmanda çalışan adam kalmayacağını biliyordum; hepsi hafta sonu tatiline çıkmış olmalıydı. Genellikle bu inşaat işçileri işleri ağırdan alırlar, ki bu da Peter'in işine geliyor. Dahası, geçenlerde bir grev ya da lokavt gibi bir olay oldu ve işler iyice yavaşladı. Peter, bu durum inşallah daha uzar diye ümit ediyor, çünkü inşaat ne kadar uzarsa, dairenin kirası da o kadar uzun süre düşük kalacak.

Apartman kaba inşaat olarak bitmiş durumda ama iç donanımları hâlâ tamamlanmadı. Tüm camlar takıldı ve insanlar fark etsin diye üzerlerine sabunla çarpı işaretleri çizildi. Birkaç hafta önce de girişin cam kapıları yerleştirildi, Peter benim için yedek anahtar yaptırdı, kolaylık olsun diye değil, zorunluluktan ötürü, zira otomatik kapı açma sistemi henüz devreye girmedi. İç alanların parlak yüzeyleri –çini döşeli zeminler, boyalı duvarlar, aynalar, ışıklandırmalar– bittiğinde binaya zengin bir parlaklık ve gösteriş kazandıracak iç dekorasyon– ise henüz tamamlanmadı. Zeminin kaba, gri derzleri, duvarların kaba alçısı, açık kablolar, yerleştirilmemiş priz

ve kordonlar hâlâ ortada. Tozlu merdiven parmaklığına değmemeye çalışarak yukarı çıktım; hafta sonu tatillerimin, inşa halindeki bu apartmanın kereste ve çimento kokusu ile ne kadar özdeşleştiğini düşünerek... Geçtiğim katlarda, dairelerin henüz takılmamış kapıları esneyen birer ağız gibi duruyorlardı. Uzun uzun tırmandım merdivenleri; Peter'in kapısına geldiğimde nefes nefese kalmıştım. Asansörün bir an önce çalışmasını ümit ettim.

Tabii, Peter'in dairesi büyük ölçüde tamamlanmış ve dekore edilmişti; Peter, kirası ne kadar düşük olursa olsun, asla parkeleri ve elektriği döşenmemiş bir evde yaşayamazdı.

Evi kiralamasına aracı olan kişi, bina tamamlandığında apartman katlarının bitmiş halinin modeli olarak Peter'in dairesini kullanıyor. Ara sıra, bir kiracı adayı çıktığı zaman ve daima Peter'e önceden telefon ederek, evine görücü getiriyor. Peter'i pek rahatsız etmiyor bu durum, çünkü zaten çoğunlukla dışarıda oluyor ve evine yabancıların bakmasından rahatsız olmuyor.

Kapıyı açtım, içeri girdim, elimdeki yiyecek malzemelerini küçük mutfaktaki buzdolabına götürdüm. Akan suyun sesinden Peter'in duş almakta olduğunu anladım, genellikle bu saatte yıkanır. Oturma odasına girdim, pencereden dışarı baktım. Daire, panoramik bir göl veya şehir manzarasına sahip olabilecek kadar yüksekte değil –yalnızca yarı karanlık, dar sokakları ve evlerin arka avlularını görüyorsunuz ama o sokaklarda ve avlularda insanların neler yaptığını görebilecek kadar alçakta da değilsiniz. Peter, oturma odasına henüz fazla bir eşya yerleştirmedi. Danimarka tarzı modern bir sediri, ona uygun bir sandalyesi ve bir müzik seti var. Başka da bir şey yok. Mekânı hoşlanmadığı ucuz şeylerle doldurmaktansa, biraz daha bekleyip kaliteli eşyalar almayı tercih ettiğini söylüyor. Sanırım haklı da ama birkaç mobilya daha olsa iyi olacak: İki parça eşyası, o geniş ve boş alanda çok silik ve yalnız duruyor.

Birini beklerken hemen sabırsızlanıp volta atmaya başlarım. Nitekim, bu kez de yatak odasına girdim, yine pencereden dışarı baktım ama görüntü aşağı yukarı aynıydı. Peter'e göre yatak odasının tefrişi hemen hemen tamamlanmıştı ama kimi zevke göre hâlâ fazla boştu. Yerde oldukça büyük bir koyun kürkü seriliydi. Yatağı da iyice büyük, yalın hatlı ve sağlamdı; elden düşme ama mükemmel durumda ve her zaman düzgün örtülü durur. Bir de oldukça kaba görünümlü, kare biçimli, koyu ahşap renkli bir masası ve yine elden düşme aldığı, deri kaplama, döner bir ofis sandalyesi var; çok rahatmış dediğine göre. Masasının üzerinde bir çalışma lambası, bir kurutma kâğıdı tahtası, bir seri dolma ve kurşunkalem ve ayaklı bir çerçevenin içinde Peter'in mezuniyet portresi duruyor. Duvarda küçük bir kitaplık var –alt rafına hukuk kitapları, üst rafına bir sürü ince ciltli dedektif romanı, ortadaki rafa ise çeşitli dergi ve kitaplar yerleştirilmiş. Kitaplığın bir yanında, üzerindeki kancalara Peter'in silah koleksiyonu parçalarını dizdiği bir tahta pano var: iki yivli tüfek, bir tabanca ve birkaç meşum görünüşlü bıçak asılmış. Hepsinin özel isimlerini söylemişti Peter ama asla aklımda tutamıyorum. Bu silahları kullandığını hiç görmedim, zaten şehirde buna pek fırsat çıkmaz. Dediğine göre, en eski arkadaşları ile bir zamanlar çok ava giderlermiş. Peter'in deri kılıflı fotoğraf makineleri de bu panoda asılı. Yatak odasındaki dolabın kapağında büyük bir boy aynası var, Peter'in tüm giysileri içine yerleştirilmiş.

Peter benim oradan oraya dolaştığımı duymuş olmalı. Banyodan seslendi, "Marian? Sen misin?"

"Buradayım" diye bağırdım. "Selam."

"Selam. Kendine bir içki al. Bana da lütfen; cin tonik, tamam mı? Hemen geliyorum."

Her şeyin yerini biliyordum. Mutfakta içi daima bol içki dolu bir dolap var. Peter boşalan buz kaplarını doldurma-

yı hiç ihmal etmez. Mutfağa girdim, içkilerimizi dikkatle hazırladım, Peter'in sevdiği gibi birer ince limon dilimi koymayı da unutmadım. Benim içki hazırlamam normalden biraz uzun sürer, çünkü hep ölçe biçe koyarım.

Duş sesi kesildi, ayak sesleri geldi, arkamı döndüğümde Peter, üzerinden sular damlayarak, mutfak kapısında duruyordu. Koyu mavi renkli, güzel bir havluya sarınmıştı.

"Selam" dedim, "içkin tezgâhın üzerinde."

Peter konuşmadan geldi, bardağımı elimden aldı, bir dikişte üçte birini yuttu ve bardağı arkamdaki masanın üzerine koydu. Sonra kollarını belime doladı.

"Beni ıslatıyorsun" dedim tatlı bir sesle. Buzlu bardağı tutmaktan üşümüş elimle sırtına dokundum. Hiç ürpermedi. Duştan sonra cildi ılık ve esnekti.

Kulağımı öptü. "Banyoya gel" dedi.

Peter'in banyo perdesine baktım. Beyaz nilüferlerin arasında üçlü gruplar halinde yüzen, kıvrık-boyunlu pembe kuğu desenli, zemini gümüş renkli plastik bir perdeydi, Peter'in zevkine hiç uymayan cinsten. Alelacele almak zorunda kalmıştı, çünkü duş yaparken yerler su içinde kalıyordu. Doğru dürüst bir perde araştıracak zamanı olmamıştı ve bu, bulduklarının arasında en az cafcaflı olanıydı. Küvetin içine girmemizde ısrar etmesine şaşırmıştım. Bence iyi bir fikir değildi, ben kesinlikle yatağı tercih ederdim, çünkü küvet fazlasıyla küçük, sert ve rahatsızdı. Ama karşı koymadım: Trigger olayından ötürü Peter'e şefkatli davranmam gerektiğini düşünüyordum. Yine de küvetin çıkıntılı, sert zeminini yumuşatsın diye, banyo hasırını altımıza sermeyi ihmal etmedim.

Peter'in bu akşam depresif bir ruh hali içinde olmasını bekliyordum. Ama, her zamanki benliğinde görünmese bile, hiç de çöküntü içinde gibi değildi. Neden banyo küvetinde sevişmek istediğini tam anlayamamıştım. Bekârlığa daha önce veda eden iki arkadaşının evliliklerine gitti aklım. İlk ev-

lilikten sonra, yatak odasına koyun kürkü halıyı sermişti Peter, ikinci düğünden sonra ise, arabayla dört saat yol gitmiş ve bir tarlanın ortasına, tüyleri batan bir battaniye serip sevişmiştik. Çiftçiler ve inekler yanımızda belirecek diye ödüm kopmuştu. Bu akşam da aynı rutin tekrarlanıyor diye düşündüm, o rutin her ne ise... Belki Peter gençliğini ve hâlâ içinden geldiği gibi "kendiliğinden" davranabildiğini kanıtlamaya çalışıyordu. Belki de evlilik fikrinin çağrıştırdığı, lavaboda su içine bastırılmış kirli çoraplar, ya da ocaktaki tavada unutulmuş, donmuş pastırma yağı düşüncesine bir isyandı. Her iki evlilikten kendini "soyutlama" mizansenlerini, sanki bir yerlerde okuyup beğenmiş ve uygulamaya karar vermiş diye düşünmüştüm ama o fikirleri nereden bulduğunu söyleyemeyeceğim. Tarlanın ortasında sevişme olayında, sanırım açık hava faaliyetlerini konu alan erkek dergilerinden birindeki bir avcılık öyküsünden esinlenmişti; ekose bir ceket giydiğini anımsıyorum. Şehvet çağrıştıran, çatı-katı-bekâr-dairesi türünden evlerde kullanılan, koyun kürkü halı fikrini ise, seks içerikli erkek dergilerinden edinmişti bence. Peki, ya banyo küvetinde sevişme fikri nereden çıkmıştı? "Kaçış edebiyatı" diye adlandırdığı cinayet romanlarından birinden araklamıştı herhalde; ama o zaman, küvette boğulmuş bir ceset olması gerekmez miydi? Bir kadın cesedi, örneğin? Kapak için kusursuz bir resim olurdu bu: Kitap görsel sansürden geçsin diye, kadının çırılçıplak vücudu ince bir su tabakası ve belki bir sabun ya da plastik bir oyuncak ördek veya kan izleriyle örtülü olurdu. Kadının saçları suyun üstünde yüzerdi. Küvetin soğuk temizliği, kadının sırf ölmüş olduğu için buz kadar iffetli olan bedenini sarmalardı ve ceset kocaman açılmış gözleri ile okuyucunun gözlerinin içine bakardı. Yani küvet bir tabuttu. Birden aklımda bir görüntü belirdi: Ya ikimiz birden küvette uyuya kalsak, biz farkında olmadan musluktan sular akmaya başlasa, ılık ılık aktığı için fark etme-

sek ve sular iyice yükselip bizi boğsa? Daireyi kiralayan aracı herif, yeni bir kiracı adayına evi göstermeye geldiğinde tam bir sürpriz olurdu: Her tarafı su basmış ve banyo küvetinde, "son kucaklaşma" pozisyonunda iki çıplak ceset! Herkes, "intihar" derdi. "Aşk uğruna ölmüşler." Ve sonra, Brentview Apartmanları'nın, Bekârlara Kiralık, İki Yatak-Odalı, Lüks dairelerinde, banyo havlularına sarınmış hayaletler uçuşuyor olurdu yaz gecelerinde.

Kafamı çevirdim, duş perdesindeki kuğulara bakmaktan boynum yorulmuştu. Onun yerine, gümüş renkli, kıvrık duş başlığına bakmaya başladım. Peter'in saçını kokladım, mis gibi sabun kokuyordu. Zaten Peter, sadece yeni banyo yaptığı zaman değil, her zaman sabun kokar. İlaç ve dişçi muayenehanesi ile özdeşleştirdiğim bir kokudur bu ama Peter'den geldiği zaman hoşuma gider, çekici bulurum. Peter, o bayıcı-tatlı tıraş losyonlarını veya diğer erkek parfümlerini kullanmaz.

Üzerime uzattığı kolunu görebiliyordum, kolundaki kıllar sıra sıra olmuştu. Banyonun kendisi gibiydi kolu: temiz, beyaz ve yeni. Teni, bir erkek olarak alışılagelmedik ölçüde yumuşaktı. Omuzuma yasladığı yüzünü göremiyordum ama imgesi kafamdaydı. Clara'nın dediği gibi, "yakışıklı" bir adamdı Peter; beni ilk başta cezbeden de sanırım bu olmuştu. İnsanlar Peter'i hemen fark ederler; güçlü veya çok özgün yüz hatları olduğu için değil de kusursuzluk mertebesinde bir sıradanlığı olduğu için. Sigara reklamlarındaki genç, sağlıklı ve parlak yüzleri çağrıştırdığı için. Ama bana sorarsanız, arada bir yüzünde bir siğil veya sivilce, bir kızarıklık veya sertlik görmeyi, elimi gezdirdiğim zaman kusursuz bir kayganlık değil de bir kabartı hissetmeyi tercih ederim.

Peter ile mezuniyetimden hemen sonra bir bahçe partisinde tanışmıştık; bir arkadaşımın arkadaşı idi. Gölgelik bir köşede dondurma yemiştik birlikte. Benimle oldukça resmi bir

havada konuşmuş, gelecekteki yaşamımla ilgili planlarımı sormuştu. Mesleki hedeflerimden bahsetmiş ve aslında kafamdaki karışık fikirlerden çok daha net ve açık düşüncelerim varmış gibi bir pozla konuşmuştum. Peter daha sonra, benim bağımsız ve aklı selim sahibi bir insan havasında olmamdan hoşlandığını ve etkilendiğini söylemişti. Onun hayatını kontrol altına almaya kalkmayacak bir kadın gibi görmüş beni. Kısa bir süre önce, "öteki tür" dediği cinsten, tatsız bir ilişkisi olmuş. Birlikteliğimizi, benimle ilgili varsayımı üzerine oturtmuştuk, ki bu benim de işime geliyordu. Her ikimiz de kendimiz hakkında ne anlatırsak ona inanıyorduk ve böylece anlaşıp gittik. Tabii, kendimi Peter'in değişken ruh hallerine göre ayarlıyordum ama bütün erkekler öyledir zaten. Ayrıca, onun ruhsal değişkenlikleri beni zorlamayacak kadar açıktı. Yaz mevsimi boyunca, Peter benim için hoş bir alışkanlık haline geldi ve birbirimizi sadece hafta sonları gördüğümüz için, sıkılmaya fırsat olmadı.

Ancak, onun apartmanına ilk gidişim, az kalsın son olacaktı. Müzik seti ve içkileriyle beni kafadan uçurmaya çalıştı; kendini kurnaz ve tatlı dilli zannediyordu. Ve ben de havaya girip kendimi yatak odasında buldum. İkimiz de viski bardaklarımızı masaya koyduk. Akrobatik bir tip olduğu için, Peter bardaklardan birine çarpıp yere düşürdü ve kırdı.

Diplomatik nezaketi unutup, "ah, bırak o Allah'ın cezası şeyi" demiştim; ama Peter lambayı yakmış, gidip süpürge ile faraşı getirmiş ve yerdeki cam kırıklarını temizlemişti. Ekmek kırıntılarını gagalayan bir güvercin gibi, önce büyük parçaları dikkatle, eliyle toplamış, sonra gerisini süpürmüştü. Cinsellik isteğimiz de bu arada tuz buz olmuştu. Az sonra, huzursuz bir havayla birbirimize iyi geceler deyip ayrılmıştık ve bir haftayı aşkın bir süre Peter'den ses çıkmamıştı. Tabii şimdi aramız çok daha iyi.

Peter, yanı başımda gerinip esnedi, bunu yaparken de ko-

lumu küvetin porselenine bastırıp ezdi. Can acısıyla, kolumu gövdesinin altından yavaşça çektim.

Sıradan bir şey sorarcasına, "Nasıldı?" dedi, ağzını omzuma bastırarak. Her defasında bunu sorar.

"Müthişti" diye fısıldadım; sanki kendisi anlamıyor muydu? Bu günlerden birinde, "Berbattı!" diye cevap vermeliyim. Bakalım ne tepki gösterecek? Ama biliyorum ki, öyle desem, bana inanmayacak. Kolumu uzatıp ıslak saçlarını okşadım, ensesini kaşıdım; fazlaca yapmadığım takdirde bundan hoşlanır.

Belki bu küvette sevişme olayını bir kişilik gösterisi olarak görmüştü. Bunun mantığını düşünme yollarını aradım. Bir tür sofuluk veya çilecilik miydi? Bir çeşit cefa gömleği giymenin, ya da çivili yatakta yatmanın modern versiyonu muydu? Ya da eza çekme veya nefis köreltme isteği miydi? Ama görünürde Peter'de bunların hiçbiri yoktur; o gündelik yaşam konforundan hoşlanır. Ayrıca, zaten onun etini acıtan bir durum yoktu, çünkü üstte olan oydu. Ama belki de ispat etmek istediği şey, genç adam cüretkârlığıydı: Giysileriyle havuza dalmak veya bir partide başının üstüne tabaklar koyup dolaşmak gibi. Ama bu görüntüler Peter'in imajına hiç uymuyordu. Arkadaşlarının arasında artık bekâr adam kalmadığına seviniyordum. Yoksa, bir dahaki evlilik olayında, giysi dolabına girip sevişmemizi veya mutfak tezgâhının üzerinde egzotik pozisyonda ilişkiye girmemizi isteyebilirdi.

Ya da belki –ve bunu düşünmek bile bana soğuk terler döktürdü– bütün bunları benim kişiliğimin bir dışavurumu olarak tertiplemiş olabilirdi. Aklımdan bir sürü olasılık geçiyordu: Yoksa beni bir tuvalet aleti gibi mi görüyor? Benim nasıl bir kadın olduğumu zannediyor?

Peter parmaklarını ensemdeki saçlara dolayıp çevirdi. "Şimdi üstünde bir kimono olsa, müthiş görünürdün" diye fısıldadı ve omzumu ısırdı. Bu davranışını, sorumsuzluk dolu

bir neşe belirtisi olarak yorumladım: Yoksa Peter normalde beni ısırmaz.

Karşılığında, ben de onun omzunu ısırdım. Sağ ayağımı kaldırıp musluğun soğuk su kolunu yukarı ittim –ayaklarım çeviktir– ve SOĞUK suyu duş pozisyonuna getirdim.

8

Saat sekiz buçukta, Len ile buluşmak üzere arabayla yola çıktık. Peter'ın ruh hali, daha önce her ne idiyse, şimdi değişmişti ve ben bu değişikliği henüz yorumlayamadığım için, yol boyunca konuşmamayı tercih ettim. Peter gözlerini yola dikmişti. Sokak köşelerini hızla dönüyor, diğer sürücülere dişlerinin arasından söyleniyordu. Koltuk kemerini bile bağlamamıştı.

Len ile ayarladığım buluşmayı ilk söylediğimde, "Ondan hoşlanacağına eminim" dediğim halde, canı sıkılmıştı.

"O da kim?" diye sormuştu kuşkuyla. Eğer Peter'i tanımasaydım, kıskandığını bile düşünebilirdim. Yoksa Peter hiç kıskanç bir tip değildir.

"Eski bir arkadaş" dedim, "üniversiteden. İngiltere'den yeni dönmüş. Galiba bir televizyon yapımcısı veya onun gibi bir şey olmuş." Len'in o kadar yüksek bir mesleki konumda olmadığını biliyordum ama pozisyon sahibi insanlar Peter'i etkiler. Len'i, Peter'in kafasındaki karamsar düşünceleri dağıtsın diye bir vesile olarak düşünmüştüm ve bu akşamın hoş bir şekilde geçmesini diliyordum.

"Ah" dedi Peter, "şu sanatçı-entel tiplerden biri yani. Herhalde nonoştur."

Mutfak masasında oturmuş, plastik paketlerde üç dakika kaynatılan türden, dondurulmuş bezelye ve füme et yemeğini yiyorduk. Peter, dışarıda yeme fikrine karşı çıkmıştı.

"Yo, hayır" dedim, hemen Len'i savunmaya girişerek, "tam tersidir."

Peter tabağını itti. "Neden *kendin* hiç yemek pişirmiyorsun?" dedi, huysuz bir tavırla.

Kırılmıştım, haksızlığa uğradığımı düşündüm. Ben aslında yemek pişirmekten hoşlanırım. Ama Peter'in evindeyken pişirmekten özellikle kaçınıyorum, aklına başka şeyler getirip korkmasın diye. Ayrıca, füme et yemekten her zaman hoşlanır ve bu yemek de gayet besleyiciydi. Tam dilimin ucuna ters bir laf etmek gelmişti ki, tuttum kendimi. Çünkü Peter acı çekiyordu bu sıralarda. Dolayısıyla, onu terslemek yerine, "Düğün nasıldı?" diye sordum.

Peter inler gibi bir ses çıkardı ve sandalyesinde geri kaykıldı. Bir sigara yaktı ve karanlık bakışlı gözlerini karşı duvara dikti. Sonra kalkıp kendine bir cin-tonik daha koydu. Mutfakta volta atmaya girişti ama yer çok dardı. Tekrar oturdu.

"Hey yarabbim" dedi, "zavallı Trigger. Korkunç görünüyordu. Kendini nasıl böyle teslim edebildi?" Sonra kopuk kopuk bir monolog halinde, Trigger'ı, sanki soylu ve özgür Mohikanlar'ın sonuncusuymuş veya kaderin ve daha ilkel yaratık türlerinin yok ettiği son dinozormuş, ya da akıbetinden kaçıp kurtulamayacak kadar küçük beyinli bir kuşmuş gibi gösteren konuşmalar yaptı. Derken, geline saldırmaya başladı. Kadını kötü niyetli, yırtıcı bir av hayvanı olmakla ve zavallı Trigger'ı bomboş bir ev hayatının içine soğurmakla suçladı, (elektrikli süpürge çalışıyormuş gibi bir duygu çağrıştırarak!). Monolog şeklindeki konuşmasını nihayet, kendi yalnız ve hazin geleceği hakkında, cenaze merasimi türünden birkaç karamsar tahmin yürüterek sonlandırdı. Yalnızlıktan kast ettiği, başka bekâr erkeklerin olmadığı bir gelecekti.

Ağzımdaki son donmuş bezelyeyi de yuttum. Bu konuşmayı veya buna benzer bir şeyi daha önce de birkaç kez dinle-

miştim ve söyleyebileceğim hiçbir şey yoktu. Eğer Peter ile aynı fikirde olduğumu söylesem, onun ruh çöküntüsünü daha da derinleştirmiş olacaktım. Ona karşı çıksam, gelin hanımla saf tuttuğumdan şüphelenecekti. İlk defasında neşeli ve veciz tavırlar takınmış, onu teselli etmeye çalışmıştım. "Eh, artık hepsi bitti gitti" demiştim, "sonuçta her şeyin hayırlısı olur, hepsi yoluna girer. Yani düşünürsen, annesi yaşında bir kadınla da evlenmedi ya. Kaç yaşında ki arkadaşın, 26 mı?"

"26 yaşında olan *benim*" diye terslenmişti Peter, kasvetli bir ifadeyle.

İşte bu yüzden, bu kez hiçbir şey söylemedim. İçindekileri, akşam ilerlemeden kusup attığı için memnun bile oldum. Kalktım, tabağına biraz dondurma koydum. Bu ikramımı sevecen bir davranış olarak algıladı ve kolunu belime dolayıp sıkıntılı bir tavırla beni kucakladı.

"Ah, Marian" dedi, "eğer sen de beni anlamasan, ne yapardım. Kadınların çoğu anlamaz ama sen o kadar duyarlısın ki."

Peter'e yaslandım ve o dondurmasını yerken saçlarını okşadım.

Arabayı, Park Plaza'nın arkasındaki yan sokaklardan birinde bıraktık. Yürümeye başlayınca Peter'in koluna girdim. Dalgın bakışlarla bana gülümsedi. Ben de ona gülümsedim – arabayı kullanırken sergilediği sinirli, diş gıcırtılı ruh halinden kurtulduğu için seviniyordum. Boştaki elini uzatıp koluna soktuğum elimin üzerine koydu. Ben de boştaki elimi onun elinin üzerine koymayı düşündüm. Ama bunu yaparsam, benim elim üstte kalacaktı ve Peter koluna girdiğim eli çekip benim elimin üstüne koyacak, derken "el el üstünde kimin eli var" oyunu başlamış olacaktı. Bunu önlemek için, kolunu şefkatle sıkmayı tercih ettim.

Park Plaza'ya vardık. Peter her zaman yaptığı gibi, cam kapıyı açarak beni önden buyur etti. Peter böyle şeylerde ga-

yet titizdir; kadınlara otomobil kapılarını da açar. Hatta bazen, topuklarını vurup hazırola geçeceğini düşünürüm.

Asansörü beklerken, asansör kapısının yanındaki, tavandan yere kadar inen aynadaki görüntümüzü seyrettim. Peter ağırbaşlı kostümlerinden birini giymişti, bedeninin inceliğini vurgulayan kesimli, kahverengiye çalan yeşil bir yazlık takım. Tüm aksesuarları giyimiyle uyumluydu.

"Len gelmiş midir, acaba?" dedim, yan gözle kendime bakarak, aynadan konuşuyordum Peter ile. Ona tam uygun bir boyda olduğumu düşünüyordum.

Asansör geldi. Peter, beyaz eldivenli asansörcü kıza, "Çatı katı lütfen" dedi ve kayar gibi yükselmeye başladık. Park Plaza aslında bir oteldir ama en tepede bir barı vardır. Sakin bir ortamda içki içmek için Peter'in tercih ettiği yerlerden biridir. Bu yüzden Len'i oraya çağırmıştım. Çok yüksekte olduğu için şehre tepeden bakan bir yerdir, ki bizim şehrimizde böyle yüksek binalar azdır. İzbe bodrum katlarında bulunan çoğu barın aksine, iyi aydınlatılmış ve temiz bir yerdir. Kimse saldırganlaşacak kadar sarhoş olmaz burada ve konuştuğunu duyacak kadar gürültüsüz bir ortamı vardır, çünkü canlı müzik yapan orkestralar bulunmaz. Sandalyeler rahattır, dekor on sekizinci yüzyıl havasındadır. Barmenlerin hepsi Peter'i tanır. Ainsley bir keresinde oradayken, birinin kendini terastan aşağı atmakla tehdit ettiğini söylemişti ama uyduruyor da olabilir.

Salona girdik; fazla kalabalık değildi, Len'i hemen gördüm. Üstü siyah kaplama masalardan birinde oturuyordu. Yanına gidince Peter'i tanıştırdım. El sıkıştılar; Peter üstünkörü, Len nazik bir tavırla. Garson hemen masamıza geldi. Peter iki cin-tonik daha ısmarladı.

"Marian, seni görmek ne güzel!" dedi Len, yanağımdan öpmek için masanın üzerinden abandı. Yanaktan öpme alışkanlığını İngiltere'de edinmiş olmalı, diye düşündüm, zira eskiden böyle şeyler yapmazdı. Biraz kilo almıştı.

"Ee...İngiltere nasıldı?" diye sordum, Len'i konuşturmak için. Aksi bir suratla oturan Peter'i eğlendirmesini istiyordum.

"Eh, fena değildi herhalde ama kalabalık bir memleket. Ne zaman kafanı çevirsen, buralardan biriyle burun buruna geliyorsun. Oraya gitmesen de olur yani, o kadar çok turist var ki, tıklım tıkış." Sonra Peter'e dönerek, "İngiltere'den ayrıldığıma üzüldüm ama" dedi, "iyi bir işim ve başka iyi şeyler de vardı. Ama kadınlar peşine takılmaya başladı mı, dikkat etmek gerek. İllaki *evlenmek* isterler. Vurup kaçacaksın, başka çare yok. Onlar seni kafeslemeden kaçıp kurtulmak gerek." Pırıl pırıl beyaz dişlerini göstererek gülümsedi.

Peter gözle görülür bir şekilde canlanmıştı. "Televizyon işinde çalıştığını söyledi Marian" dedi.

"Evet" dedi Len, orantısız ölçüde büyük ellerinin kare biçimli tırnaklarını inceleyerek. "Şu anda elimde bir iş yok ama yakında bir şey bulurum. Benim deneyimime sahip insanlara ihtiyaç var burada. Haber programcılığı. Bu memlekette de iyi belgeseller yapıldığını görmek isterdim, yani gerçekten kaliteli şeyler. Ama Allah bilir, burada bürokrasiyle cebelleşmekten herhangi bir iş başarmaya zor fırsat buluyorsunuzdur."

Peter artık iyice rahatlamıştı. Herhalde, haber programcılığı ile ilgilenen biri ibne olamaz, diye düşünüyordu.

Bir elin omuzuma dokunduğunu hissettim ve kafamı çevirdim. Daha önce hiç görmediğim bir genç kız duruyordu yanı başımda. Ona ne istediğini sormak için tam ağzımı açmak üzereydim ki Peter, "Oh, Ainsley gelmiş" dedi. "Bana onun da geleceğini söylememiştin." Bir daha baktım kıza, evet, oydu, Ainsley'di!

"Hay Allah, Marian" dedi Ainsley, nefes nefese, fısıldar gibi bir sesle. "Buranın bir bar olduğunu söylememiştin. İnşallah şimdi benden nüfus cüzdanı sorup yaşımı öğrenmek istemezler."

Len ile Peter birlikte ayağa kalktılar. Hiç istemediğim halde, Len'i Ainsley ile tanıştırmak durumunda kaldım. Ainsley masadaki dördüncü sandalyeye oturdu. Peter'in yüzünde şaşkın bir ifade vardı. Daha önce Ainsley ile tanışmış ve ondan hoşlanmamıştı. İnsanın ilkel içgüdülerinin özgürleştirilmesi konusunda çektiği teorik nutuktan ötürü, Ainsley'i "cıvık radikal" fikirlere sahip ciddiyetsiz biri olarak mimlemişti. Peter politik anlamda muhafazakâr bir insandır. Tartışmaları sırasında Ainsley, Peter'in fikirlerine "geleneksel/göreneksel" diyerek saldırmış, karşılığında Peter de onu "medeniyetsizlik"le suçlamıştı. Şu anda ise, tahminime göre, Ainsley'in bir hinlik peşinde olduğunu hissetmiş ama bunun ne olduğunu henüz bilmediğinden, ekmeğine yağ sürmemek için susmuştu. Önce kanıta ihtiyacı vardı.

Garson geldi. Len, Ainsley'e ne içeceğini sordu. Ainsley tereddüt etti, sonra çekingen bir tavırla, "Oh... şey... bir bardak zencefilli bira alabilir miyim?" dedi.

Len ışıltılı bir yüzle Ainsley'e bakıyordu. "Yeni bir ev arkadaşın olduğunu biliyordum Marian" dedi, "ama bu kadar genç olduğunu söylememiştin!"

"Uzaktaki ailesine söz verdim, ona göz kulak oluyorum" dedim, ekşi bir suratla. Ainsley'e çok kızmıştım. Beni çok zor bir durumda bırakmıştı. Şimdi, ya üniversite mezunu, üstelik benden birkaç ay da büyük olduğunu söyleyerek onu ele verecektim ya da sessiz kalıp yaptığı sahtekârlığa ortak olacaktım. Niçin geldiğini gayet iyi biliyordum: Len potansiyel bir baba adayı olabilirdi. Böyle oldubittiye getirerek onu incelemeye gelmişti, aksi takdirde Len'le tanışmak için beni zorlayamayacağını anlamıştı.

Garson zencefilli birayla döndü. Ainsley'den doğum yılını gösteren bir kimlik istememesine şaşırmıştım ama biraz düşününce deneyimli bir garsonun böyle bir giysiyle bara girmeye cesaret edip zencefilli bira ısmarlayan bir kızın, çok

genç görünse bile, alkollü içki içme yaşına gelmiş olduğunu zaten tahmin edebileceğine karar verdim. Garsonlar, asıl aşırı kadınsı giyimli yeniyetmelerden şüphelenirlerdi ama Ainsley sade giyimliydi. Daha önce hiç görmediğim, pamuklu yazlık bir elbise bulup giymişti, beyaz üstüne pembe ve açık-mavi çizgili, fırfırlı yakalı bir şey. Saçlarını pembe bir fiyonkla arkaya toplamış, bir bileğine gümüş, cıngıltılı-boncuklu bilezik takmıştı. Gayet dikkatli ama sade bir makyaj yapmış, gözlerine belli belirsiz ama onları iki kat daha büyük, yuvarlak ve mavi gösteren far sürmüştü. O uzun, oval biçimli tırnaklarını feda edip neredeyse dibine kadar kemirmiş, kendine tırnak yiyen okullu kız süsü vermişti. Ne kadar kararlı olduğunu görebiliyordum...

Len, Ainsley ile konuşuyor, sorular soruyor, onu kendine çekmeye çalışıyordu. Bizimki zencefilli birasını yudumlayıp kısa kısa, utangaç cevaplar veriyordu. Belli ki fazla konuşmaktan çekiniyordu, Peter'i bir tehlike unsuru olarak görüyordu belli ki. Ama Len ne iş yaptığını sorunca, dürüst bir yanıt verebildi. "Bir elektrikli diş fırçası şirketinde çalışıyorum" dedi, samimi görünen bir pozla, yanakları pembe pembe kızararak. Az kalsın boğuluyordum.

"Affedersiniz" dedim, "biraz temiz hava almak için terasa çıkacağım." Aslında amacım ne yapmam gerektiğine karar vermek için biraz düşünme fırsatı bulmaktı; Len'in aldatılmasına izin vermek kuşkusuz ahlaksızca bir davranış olacaktı benim için. Amacımı sezmiş olmalı ki, kalkarken Ainsley bana hızla, uyarıcı bir bakış fırlattı.

Terasa çıkınca, kollarımı neredeyse omzuma gelen parmaklık duvarına yaslayarak şehir manzarasını seyretmeye başladım. Hareket halinde dümdüz bir ışık seli tam karşımda akıp gidiyor ve sonunda parkın oluşturduğu karanlık bir boşluğun çevresinden dolanıp devam ediyordu; bir başka ışıklı şerit o yolu her iki yönde düz açıyla kesiyor ve uzaklara

doğru kayboluyordu. Ne yapabilirdim? Bana neydi, beni ilgilendirir miydi? Ainsley-Len işine bulaşırsam, biliyordum ki, sözlerle dile getirilmemiş bir anlaşmayı bozmuş olacaktım ve Ainsley bir şekilde Peter vasıtasıyla bunun hıncını benden çıkartırdı. Böyle işlerde çok beceriklidir.

Taa uzaklarda, doğu ufkunda bir şimşek çaktı. Fırtına geliyordu. "İyi!" dedim kendi kendime yüksek sesle, "havayı temizler." Eğer hesaplı, tedbirli önlemler alamayacaksam, en azından öz-denetimimi kaybetmemeliyim, ki kazara yanlış bir laf sarf etmeyeyim. Tekrar içeri girmeye hazır oluncaya kadar, terası iki kez aşağı yukarı arşınladım. Bu arada, yürürken hafifçe sendelediğimi şaşkınlıkla fark ettim.

Masaya döndüğümde, garsonun ikinci servisi de yaptığı anlaşılıyordu; benim önümde taze bir cin-tonik duruyordu. Peter ve Len derin bir sohbete girişmişti, döndüğümü fark etmediler bile. Ainsley suspus oturuyordu, gözlerini önüne dikmiş, zencefilli birasının buzlarını bardağında dolaştırıyordu. Kendine oluşturduğu yeni kimliği incelemeye başladım. Noel bayramında mağazaları dolduran kocaman, tombul oyuncak bebeklere benziyordu: yıkanabilir, yumuşak plastik tenli, cam gözlü, parlak suni saçlı. Baştan aşağı pembe-beyaz.

Sonra Peter'in sesine kulak kabarttım, uzaklardan geliyor gibiydi. Len'e avcılıkla ilgili bir hikâye anlatıyordu. Peter'in eskiden ava çıktığını biliyordum, özellikle eski arkadaş grubu ile ama bana av öykülerini hiç anlatmamıştı. Yalnız bir keresinde, karga, dağ sıçanı ve başka küçük haşarat cinsi dışında hiç hayvan vurmadıklarını söylemişti.

"Ve bastım tetiğe, bam... Tek bir vuruş, tam kalbinin ortasından! Diğerleri kaçıştı. Aldım hayvanı elime, 'bağırsaklarını nasıl temizleyeceğini biliyorsun', dedi Trigger, 'karnını yarıp bir güzel silkeleyeceksin, tüm içi dışına çıkar.' Çıkardım bıçağımı, iyi bıçaktır, Alman çeliğinden; karnını yardım, arka ayaklarından tuttum, kamçı şaklatır gibi sertçe silkeledim.

Bir anda her tarafa kan ve bağırsak parçaları saçıldı. Üstüm başım battı, ne pislikti ama... Ağaç dallarından sallanan tavşan bağırsakları, etraftaki tüm ağaçlar kan içinde kalmıştı..."

Gülmek için bir an konuşmasına ara verdi. Len dişlerini gösterdi. Peter'in sesi değişmişti; hiç tanımadığım bir sesle konuşuyordu. "İTİDAL" diyen yazı belirdi gözlerimin önünde. Peter hakkındaki düşüncelerimin, alkolün etkisiyle bozulmasına izin vermemeliyim diye uyardım kendimi içimden.

"Allah'ım, çok komikti. İyi ki Trigger ile eski fotoğraf makinelerimizi de getirmiştik yanımızda, bütün o kan revan görüntünün resimlerini çektik. Ha, bu arada sana sormak istiyordum, mesleğin icabı fotoğraf makinelerinden iyi anlarsın herhalde..." Ve Japon mercekleri hakkında yeni bir sohbete başladılar.

Peter gittikçe daha yüksek sesle ve daha hızlı konuşuyordu –sözlerini takip etmek olanaksız hale gelmişti; ben de dikkatimi geri çektim ve ormandaki görüntü üzerine yoğunlaştırdım. Karanlık bir odada beyazperde üzerine yansıtılmış bir dia gibi görüyordum: parlak renkler, yeşil, kahverengi, gökyüzü mavisi, kırmızı. Ekose bir eteklik giymiş Peter bana arkasını dönmüştü, omzunda tüfeği. Benim hiç tanışmadığım bir grup arkadaşı Peter'in etrafında dizilmişti. Ağaçların arasından süzülen güneş ışığında yüzleri açıkça seçiliyordu, üstleri kan içinde kalmış, suratları kahkahadan yamulmuş bir halde. Ama tavşanı göremiyordum.

Kollarımı siyah masanın üstüne yaslayarak ileri doğru eğildim. Peter'in dönüp benle konuşmasını istiyordum, onun normal sesini duymak istiyordum. Ama Peter bunu yapmıyordu; diğer üçünün, masanın cilalı siyah yüzeyinin altında, sanki bir havuzun içindeymiş gibi, yatan ve hareket eden gölgelerini incelemeye başladım; sırf çeneleri varmış, hiç gözleri yokmuş gibiydi, Ainsley hariç, onun gözleri sakince bardağına dikilmişti. Bir süre sonra, ıslak ve büyücek bir damlanın masanın üstü-

ne, elimin yanına düştüğünü hafif bir hayretle fark ettim. Parmağımla dokunup yokladım ve dehşet içinde bunun bir damla gözyaşı olduğunu anladım. Ağlamışım demek ki! Sanki bir kurbağa yutmuşum gibi, içimde bir şeyin panikle titrediğini, kaçmaya çalıştığını hissettim. Bir sinir krizi geçirip olay yaratmak üzereydim ama bunu yapamazdım.

Mümkün olduğunca fark ettirmemeye çalışarak yerimden kalktım, büyük bir dikkatle diğer masalara çarpmamaya özen göstererek Hanımlar Tuvaleti'ne gittim. Önce kimse var mı diye kontrol ettim –durumuma kimsenin şahit olmasına izin veremezdim– ve kendimi şık pembe boyalı bölmelerden birinin içine kilitleyip birkaç dakika boyunca ağladım. Ne olduğunu anlayamıyordum, bunu neden yaptığımı bilmiyordum; daha önce böyle bir şey yapmamıştım hiç ve başıma gelen aşırı ölçüde saçma buluyordum. "Kendine gel" diye fısıldadım. "Kendini rezil etme." Yanı başımdaki beyaz, yumuşak ve çaresiz tuvalet kâğıdı rulosu benim gibi öylece oturmuş, ağlama krizimin bitmesini sakince bekliyordu sanki. Bir parçasını kopartıp burnumu sümkürdüm.

Bir çift ayakkabı göründü. Bölme kapısının altında dikkatle inceledim. Ainsley'nin ayakları olduğuna karar verdim.

"Marian!" diye seslendi. "İyi misin?"

"Evet" dedim. Gözlerimi sildim, dışarı çıktım.

"Ee?" dedim, sesimi kontrol etmeye çalışarak, "amacına ulaştın mı bari?"

"Göreceğiz bakalım" dedi sakin, fazla önemsemez bir tavırla. "Önce hakkında daha fazla şeyler öğrenmem gerek. Tabii sen bana hiçbir şey anlatmayacaksın."

"Sanırım öyle" dedim, "ama bu yaptığın bana hiç ahlaki gelmiyor. Kuşa ökse kurar gibi, ya da balığın gözüne ışık tutup körelttikten sonra avlamak gibi."

"Ona hiçbir şey *yapacak* değilim" diye protesto etti. "Ona zarar verecek değilim." Başındaki pembe kurdeleyi çözüp

saçlarını taramaya başladı. "Ama senin neyin var? Masadayken ağladığını gördüm."

"Bir şeyim yok" dedim. "Biliyorsun fazla içki içemiyorum. Aşırı rutubetli hava beni etkiledi sanırım." Artık iyice kendime gelmiştim.

Masamıza geri döndük. Peter son hızla konuşarak, Len'e oto-portre resim çekmenin değişik yöntemlerini anlatıyordu: Aynada yansıyan imajları görüntüleme, uzaktan ayarlamalı deklanşörle otomatik toplu çekim (ayarlıyorsun, basıyorsun, sonra koşup birlikte poz veriyorsun), uzun kablolu, tetik-çıkışlı çekim, hava-çıkışlı lambalı çekim... Len, görüntüye doğru biçimde odaklanma konusunda bazı bilgiler aktarmaya çalışıyordu ama masaya dönüp oturduğumdan kısa bir süre sonra bana dönüp tuhaf bir bakış attı. Sanki onu hayal kırıklığına uğratmışım gibi... Ama ardından tekrar Peter'le sohbetine döndü.

Ne demek istemişti acaba? Bir ona, bir ötekine baktım. Peter, laflarının arasında bana dönüp gülümsedi, sevecen ama uzak bir havayla. O zaman anladım. Beni bir sahne dekoru gibi görüyordu, sessiz ama oturaklı, yani iki boyutlu bir tablo gibi. Zannettiğimin aksine, beni görmezden gelmiyordu (tuvalete o rezilce kaçışımın ardındaki duygusallığın aksine)– bana güveniyordu, bana bağımlı hissediyordu kendini! Ve Len'in o bakışının ardında, benim bilerek kendimi geri çektiğimi, dolayısıyla Peter'le ilişkimin söylediğimden daha ciddi olduğunu düşündüğünü gösteren bir anlayış vardı. Len kimsenin, özellikle de sevdiği insanların evlenmesini asla istemezdi. Ama bizim durumumuzu bilmiyordu; yanlış yorumlamıştı.

Aniden, tekrar bir panik dalgasına kapıldım. Masanın kenarını tuttum. İlmekli kıvrımlı perdeleri, sessiz halıları ve kristal avizeleri ile kare biçimli bar salon gerçekleri gizliyordu; mırıltılarla dolu salon kötü, tehditkâr bir ortam haline

gelmişti. "Tut kendini" dedim kendime. "Kıpırdama." Kapıları ve pencereleri gözlerimle ölçtüm, mesafeleri hesapladım. Bir an önce kendimi dışarı atmak zorundaydım.

Barın ışıkları kapanıp açıldı, garsonlardan biri "Kapanıyoruz beyler" dedi. Sandalyeler geriye itildi.

Asansörle aşağı indik. Asansörden çıkarken Len, "Daha vakit erken, haydi bir içki almak için hep beraber benim eve gidelim mi? Teleskopuma da bakarsınız bu arada" dedi. Peter de, "Harika olur. Çok isterim" dedi.

Camlı kapılardan dışarı çıktık. Peter'in koluna girdim, yürümeye başladık. Ainsley Len'i geride tutmuş, arkamızdan geliyordu.

Sokakta hava serindi; hafif bir esinti vardı. Peter'in kolunu bıraktım, koşmaya başladım.

9

Kaldırım boyunca koşuyordum. Birinci dakikanın sonunda bacaklarımın kendiliğinden hareket ettiğini fark ettim, bu nasıl başladı diye hayret ettim ama durmadım.

Diğerleri öyle şaşkındı ki bir süre hiçbir şey yapamadılar. Sonra Peter, "Marian! Nereye gittiğini zannediyorsun Allah aşkına" diye bağırdı.

Sesindeki öfkeyi duyabiliyordum; bu affedilmez bir suçtu, zira ortalık yerde cereyan ediyordu. Cevap vermedim ama koşarken kafamı çevirip arkama baktım. Peter ile Len peşimden koşmaya başladılar. Sonra durdular. Peter'in "Ben gidip arabayı alayım, ona yetişirim, siz ana caddeye çıkmasına engel olmaya çalışın" dediğini duydum. Peter dönüp ters yönde koşmaya başladı. Bu beni rahatsız etti –anlaşılan Peter'in beni kovalamasını bekliyordum ama nefes nefese ardımdan koşan Len'di. Tam kafamı tekrar önüme çevirmiştim ki, bir restorandan ayaklarını sürüyerek çıkmakta olan yaşlı bir adamla çarpışmaktan son anda kurtuldum. Tekrar arkama baktım. Ainsley hangi adamın peşine takılacağına karar veremeden bir süre durmuştu, şimdi fırlayıp Peter'in gittiği yönde koşmaya başladı. Pembe-beyaz farbalalı elbisesinin içinde yalpalayarak köşeyi döndüğünü gördüm.

Nefes nefese kalmıştım ama onlardan bir hayli öndeydim. Biraz yavaşlayabilirdim. Geçtiğim her elektrik direği, koşu pistimdeki bir mesafe taşı oluyordu. Direkleri birer birer ar-

kamda bırakmak bir başarı, bir çeşit zafer oluyordu benim için. Barların kapanma saati olduğu için sokak hayli kalabalıktı. İnsanlara bakıp sırıtıyor, bazılarına el sallıyordum yüzlerindeki şaşkın ifadeye gülerek. Hızın verdiği canlılıkla coşmuştum; sanki "elim sende" oynuyorduk. "Hey! Marian! Dur!" diye bağırıyordu Len, aralıklı olarak.

Derken ana caddenin köşesinde Peter'in arabası belirdi. Herhalde arka yoldan dönüp gelmişti. Dert değil, dedim kendi kendime, nasıl olsa karşı şeritten gitmek zorunda, bana ulaşamaz.

Araba yolun karşı tarafından bana doğru geliyordu; ama trafikte bir anlık bir boşluk oldu ve Peter cüretkâr bir U-dönüşü yaparak karşı şeride geçti. Bana paralel olarak ilerlerken yanıma gelince yavaşladı. Arka camda Ainsley'nin ay gibi parlayan yüzünü gördüm, ifadesiz gözlerle bana bakıyordu.

Birdenbire bu işin artık bir oyun olmaktan çıktığını fark ettim. Tanka benzeyen araba tehdit edici bir görüntüydü. Peter'in peşimden koşmaması, aksine kendini arabanın zırhı içinde sağlama alması tehdit edici bir durumdu; gerçi mantıklı olan da böyle yapmaktı ya... Birazdan araba duracak ve kapısı açılacaktı... O zaman ben nereye gidebilirdim?

Dükkân ve restoranları geçmiş, yoldan iyice geride sıralanmış bir dizi büyük ve eski evin olduğu bölgeye gelmiştim. Binaların çoğunda artık ev olarak yaşanmıyordu; dişçi muayenehanesi ve dikim evi gibi işyerlerine dönüştürülmüştü. Dövme demirli bir kapı açık duruyordu. Kendimi oraya doğru attım ve çakıl taşı döşeli garaj yolunda koştum.

Bir çeşit özel kulüp olmalıydı önümdeki bina. Ön kapısı tenteliydi ve pencerelerde ışık vardı. Tereddüt içindeyken Len'in kaldırımdaki ayak seslerini duydum. Ön kapı açılmaya başladı.

Burada bizimkilere yakalanamazdım, çünkü özel mülkiyet alanıydı. Garaj yolunun kenarındaki alçak çitin üzerinden atlayıp, çimenli bahçeyi çaprazlama geçip karanlığa karış-

tım. Garaj yolunda koşan Len'in öfkeli sosyetik yüzlerle burun buruna geldiğini hayal ettim, gece tuvaletleri içinde bir grup orta yaşlı kadınla... Ve bir an vicdanen rahatsız oldum. Len benim arkadaşımdı. Ama bana karşı taraf tutmuştu ve bunun bedelini ödeyecekti.

Evin yanında, karanlıkta bir an durup düşündüm. Arkamda Len, bir yanımda ev vardı; diğer iki tarafta ise önümü kesen, karanlıktan daha katı olan bir şey. Demir kapıya kadar uzanan tuğla bir duvardı bu. Evi çepeçevre dolaşıyordu. Üstünden atlamak zorundaydım.

Dikenli çalıların arasından kendime yol açtım. Duvarın yüksekliği omzuma kadar geliyordu; ayakkabılarımı çıkarttım, duvarın arkasına fırlattım. Sonra dallara ve duvardaki küçük boşluklara tutunarak tırmandım. Bir şey yırtıldı. Kanım kulaklarımda zonkladı.

Gözlerimi kapattım, duvarın tepesinde bir an çöktüm; başım dönerek yalpaladım ve arka üstü düştüm.

Yakalandığımı, oturtulduğumu ve silkelendiğimi hissettim. Peter'di. Beni sinsice takip etmiş ve duvardan atlayacağımı tahmin ederek ara sokakta beklemişti. "Ya neyin var senin Allah aşkına" dedi sert bir sesle. Sokak lambasının ışığında yüzü yarı öfkeli, yarı telaşlı görünüyordu. "İyi misin?"

Ona yaslandım, elimle ensesine dokundum. Beni durdurup kollarına aldığı için, onun normal sesini tekrar duyabildiğim ve onu gerçek olarak karşımda gördüğüm için o kadar rahatlamıştım ki, çaresizce gülmeye başladım.

"İyiyim" dedim, "tabii ki iyiyim. Ne oldu bana bilmiyorum."

"Ayakkabılarını giy o zaman" dedi Peter, onları bana uzatarak. Sinirliydi ama kavga etmeyecekti benimle.

Len duvarın üzerinden sarktı ve küt diye yere indi. Zorlukla nefes alıyordu. "Yakaladın mı onu? İyi. İnsanlar polisi peşimize takmadan bir an önce gidelim buradan."

Araba hemen orada duruyordu. Peter benim için ön kapıyı açtı, koltuğa iliştim; Len ve Ainsley arka koltuğa oturdular. Len'in tek söylediği "Senin isterik bir tip olduğunu zannetmiyordum" oldu. Ainsley hiçbir şey söylemedi. Kaldırımdan indik, köşeyi döndük. Len yön gösteriyordu. Aslında eve gitmek istiyordum ama Peter'e o akşamlık daha fazla dert çıkartmak da istemiyordum. Dik oturup ellerimi kucağımda kavuşturdum. Len'in apartmanının önünde durduk. Karanlıkta görebildiğim kadarıyla, dışında yangın merdivenleri olan, kahverengi tuğladan döküntü bir binaydı. Asansörü yoktu, koyu ahşap parmaklıklı, gıcırtılı merdivenleri vardı. İki çift olarak, terbiyeli terbiyeli çıktık basamakları.

Len'in dairesi küçücüktü; bir tarafında banyo, diğer tarafında mutfak kapısı olan tek bir odaydı. Oldukça dağınıktı, kitaplar ve giysiler sağa sola dağılmıştı. Anlaşılan Len henüz tam yerleşmemişti. Yatak, kapının hemen solundaydı, aynı zamanda kanepe vazifesi görüyordu ve ben ayakkabılarımı çıkartıp üzerine çöktüm. Adalelerim yorgunluktan sızlamaya başlamıştı.

Len bolca doldurduğu üç bardak konyak hazırladı, mutfağı didik didik arayıp Ainsley için bir kola buldu ve bir plak koydu. Sonra Peter ile birlikte fotoğraf makineleriyle oyalanmaya başladılar. Çeşitli mercekleri takıyor, aralarından bakıyor, poz süreleri hakkında bilgi alışverişinde bulunuyorlardı. Kendimi sönmüş hissediyordum. Pişmanlıkla doluydum ama bunu gösterebilme fırsatını bulamıyordum. Eğer Peter ile yalnız kalabilsem farklı olurdu, diye düşündüm; o zaman beni affedebilirdi.

Ainsley de hiç yardımcı olmuyordu. "Küçük kızlar görülmeli ama işitilmemeli" ilkesini kendine en emin yol olarak seçtiği anlaşılıyordu. Yuvarlak bir hasır koltuğa oturdu, Clara'nın arka bahçesindekine benzeyen. Ama bu koltuğun üzerine yumurta sarısı renkli kadife bir örtü geçirilmişti. Bu

örtüleri biliyordum. Kenarları lastikle tutturuluyor ama biraz fazla kıpırdarsanız, yerinden çıkıyor ve üstünüze kapanıyorlardı. Ama Ainsley hareketsiz oturuyordu, elindeki Coca Cola bardağını kucağında tutuyor ve düşünceli düşünceli bardaktaki yansımasını seyrediyordu. Ne hoşnutluk ne sıkıntı belirtisi gösteriyordu. Ainsley'nin hareketsiz sabrı, yapraklarının içi yarı su dolu, kocaman bir bataklık bitkisinin, bir böcek gelsin de yaprağımın suyunda boğulsun, ben de onu mideye indireyim diyerek bekleyişine benziyordu.

Sırtımı duvara yaslamış konyağımı yudumluyordum; konuşmalar ve müzik sesi dalga dalga yalıyordu beni. Sanırım bedenimin ağırlığıyla yatağı biraz öne ittirmiştim; her nasılsa, başımı odadan ters yöne çevirdim ve yere baktım. Yatak ile duvarın arasındaki dar, karanlık ve serin alan çok cazip görünmeye başladı gözüme.

Orası sessiz olur, diye düşündüm ve daha az nemli. Bardağımı yatağın başucundaki telefon sehpasına koydum ve odaya çabucak bir bakış attım. Herkes kendi âlemindeydi, kimse beni fark etmezdi.

Bir dakika sonra yatak ile duvarın arasında yanlamasına uzanmış yatıyordum, gözlerden uzaktım ama hiç rahat değildim. Böyle olmayacak, dedim kendi kendime, en iyisi yatağın altına girmekti. Çadır gibi olurdu. Ayağa kalkmayı hiç düşünmedim. Elimden geldiği kadar sessizce, bedenimle yatağı ittirdim, yatak örtüsünün püsküllü kenarını kaldırıp bir posta kutusunun gözünden içeri zarf atarmış gibi kendimi yatağın altına kaydırdım. Yerim çok dardı çünkü yatak fazlasıyla alçaktı, dümdüz yere yapışmak zorunda kaldım. Sonra yatağı tekrar duvara doğru ittirdim.

Çok sıkışmış bir halde yatıyordum. Üstelik yer öbek öbek, ekmek parçacıklarına benzeyen toz yumaklarıyla doluydu. ("Şu Len de ne pis herif, yatağının altını süpürmüyor" diye kızgınlıkla söylendim içimden. Bir daha düşününce, Len'in

buraya yeni taşındığı, tozların bir kısmının evde daha önce yaşayan kimse tarafından biriktirilmiş olabileceği aklıma geldi.) Ama dört tarafımı perdeleyen yatak örtüsünün filtresinden sızan turuncu ışıkla bezenmiş loş karanlık, serinlik ve yalnızlık duygusu hoşuma gitti. Yatak şiltesi sayesinde, gürültülü müzik, kahkahalar ve monoton konuşmalar sanki susturucudan geçip kulağıma hafiflemiş olarak geliyordu. Yerimin darlığına ve toza rağmen, odanın, cascavlak, sıcak ışığında oturmak zorunda kalmadığım için memnundum. Diğerlerinden yalnızca 15-20 santim aşağıda olmama rağmen, odayı "yukarısı" diye düşünüyordum. Ben yeraltındaydım. Kendime özel bir sığınak kazmıştım. Güvende ve huzurlu hissediyordum.

Bir erkek sesi –Peter'di sanırım, "Hey, Marian nerede?" diye bağırdı. Öteki erkek, "Herhalde tuvalette" diye yanıtladı. Gülümsedim. Gerçekten nerede olduğumu bilen tek insan olmak hoşuma gitmişti.

Ancak yatma pozisyonum giderek daha rahatsız etmeye başlamıştı. Boyun kaslarım acıyordu; gerinmek istiyordum; hapşırmak üzereydim. Acele edip bir an önce kaybolduğumu fark etmelerini ve beni aramaya başlamalarını ister olmuştum. Beni en baştan Len'in yatağının altına girmeye sürükleyen nedenlerin ne olduğunu artık anımsayamıyordum. Rezil bir durumdu, ortaya çıktığımda üstüm başım toz içinde olacaktı.

Ama bir kere yaptım, geri dönüşü yoktu. Üstümden tozlar saçarak, un fıçısının içinden çıkan buğday bitleri gibi, yatak örtüsünün altından sürünerek çıkmak çok gurursuzca bir durum olurdu. Kötü bir şey yaptığımı kabullenmek anlamına gelirdi. Buradaydım ve zor gücüyle çıkartılmadığım sürece burada kalacaktım. Kendisi açıkta, havayı özgürce içine çekerek, fotoğraf pozlama süreleri hakkında saçma sapan konuşurken, beni yatağın altında ezilmeye terk ettiği için Peter'e duyduğum kızgınlıkla, birlikte geçirdiğimiz son dört

ay üzerinde düşünmeye başladım. Yaz boyunca belli bir yöne doğru ilerlemiştik, gerçi pek bir ilerleme olmuş gibi değildi: Kendimizi dengeli ve sağlam insanlarız diye kandırıyorduk. Ainsley, Peter'in beni tekeline aldığını söyleyip uyarıyordu; onun deyimiyle başka olasılıklara "açılmamam" için hiçbir neden yoktu. Ona göre hava hoştu ama ben aynı zamanda birden fazla kişiyle çıkmayı gayri ahlaki buluyordum. Ancak bu durumda da havası alınmış bir boşluğa hapsedilmiş gibi hissediyordum. Peter ile gelecekten söz etmekten kaçınıyorduk, çünkü önemli değildi: Birbirimizle gerçekten angaje olmuş değildik. Ama şimdi içimdeki bir ses diyordu ki, angaje olmuştuk: Hanımlar Tuvaleti'nde yaşadığım kriz ve kaçışımın başka açıklaması olamazdı. Gerçeklerden kaçıyordum. Şimdi, tam şu anda, bu durumla yüzleşmenin tam sırasıydı. Ne yapmak istediğime şimdi karar vermek zorundaydım.

Birden, biri küt diye yatağa oturdu, yamyassı ezildim. Boğuk bir çığlık attım.

"Hay Allah'ın cezası!" diye bağırdı o her kimse ve hemen kalktı. "Yatağın altında biri var."

Kafa kafaya verip alçak sesle konuştuklarını duydum. Sonra Peter, gereksiz ölçüde yüksek sesle, "Marian, yatağın altında mısın?" diye bağırdı.

"Evet" dedim umursamaz bir sesle. Tüm olan bitene karşı aldırmaz tavır takınmaya karar vermiştim.

"Eh, çıksan iyi olur" dedi Peter dikkatli bir tonla. "Eve gitme vakti geldi sanırım."

Bana, kendini dolaba hapseden ve tatlılıkla yola getirilmesi gereken mızıkçı, şımarık bir çocuk gibi davranıyorlardı. Durumu eğlendirici buldum ama aynı zamanda kızmıştım da. "Çıkmak istemiyorum" demeyi düşündüm ama bu Peter için bardağı taşıran son damla olabilirdi. Üstelik Len "Eh öyleyse, bırakın kalsın orada, umurumda değil. Bu kadınlara böyle davranacaksın. Neyse derdi, bu onun aklını başına ge-

tirir" diyebilirdi. O yüzden vazgeçtim ve "Çıkamıyorum, sıkıştım!" dedim. Hareket etmeye çalıştım ama gerçekten de *sıkışmıştım!*

Üst tarafta, yeni bir politika saptama tartışması başladı. "Yatağı kaldıracağız" diye seslendi Peter, "sen de çıkacaksın, anlaşıldı mı?" Birbirlerine buyruklar verdiklerini duyuyordum. Ciddi bir mühendislik başarısı elde etmek üzereydiler. Pozisyonlarını alırken biraz itişme ve ayak sürtmesi filan oldu. Sonra Peter "Haydi, hop" dedi ve yatak havaya kalktı. Ben, yuvası bozulmuş bir ıstakoz gibi geri geri sürünerek ortaya çıktım.

Peter tutup kaldırdı beni. Elbisem baştan aşağı toz ve pislik içindeydi. Gülerek üstümü başımı silkelemeye başladılar.

"Orada ne yapıyordun Allah aşkına?" diye sordu Peter. Üstümdeki büyük büyük toz parçalarını ağır hareketlerle ve büyük bir dikkatle temizlemeye çalıştıklarına bakılırsa, ben yeraltındayken mebzul miktarda konyak tükettikleri anlaşılıyordu.

"Orası daha sessizdi" dedim suratımı asarak.

"Sıkıştığını bana söylemeliydin" dedi Peter, alicenap ve cesur bir pozla. "Söyleseydin, seni hemen çıkartırdım. Şu haline bak!" Üstün bir kişi pozunda, eğleniyormuş gibi görünüyordu.

"Ah" dedim, "eğlencenizi bölmek istemedim." Artık ne hissettiğimi tam olarak biliyordum, müthiş öfke içindeydim!

Sesimdeki iğneleyici ve öfkeli ima, Peter'in o kendinden çok hoşnut ve esrik ruh halini etkilemiş olmalıydı. Bir adım geri attı, soğuk gözlerle süzdü beni. Yollarda insanlara musallat olan bir serseriyi tutuklayan polis gibi, beni kolumdan yakalayıp Len'e döndü. "Gerçekten, artık gitsek iyi olur" dedi. "Harika bir akşamdı. Yakında yine bir araya geliriz inşallah. Tripodum hakkında ne düşündüğünü gerçekten bilmek istiyorum." Odanın karşı köşesinde, kadife örtülü koltuğundan kalkan Ainsley ayağa dikildi.

Kolumu Peter'in elinden kurtardım. Soğuk bir sesle, "Seninle gelmiyorum. Eve kendi başıma yürüyeceğim" dedim, kapıyı çekip çıktım.

"Ne istiyorsan yap, canın cehenneme" dedi Peter ama peşimden seğirterek Ainsley'i kaderiyle baş başa bıraktı. Dar merdivenlerden inerken, Len'in "Gelsene, bir kadeh daha bir şey içelim Ainsley. Sonra seni evine salimen bırakırım; şu âşıkları kendi başlarına bıraksak daha iyi olur" dediğini duydum. Ve Ainsley'nin "Oh, bilmem ki, bunu yapmasak sanırım daha iyi..." diyen itirazlarını...

Dışarıya çıkınca, kendimi çok daha iyi hissetmeye başladım. İçimdekileri kusmuştum ama içimde ne vardı, neyi, neden kusmuştum, bilemiyordum... Neden böyle davrandığımı bilemesem bile, hiç değilse davranmıştım işte. Bir çeşit karar almış ve bir şeyleri bitirmiştim. O şiddet içeren, apaçık ve şimdi bana utanç veren gösteriden sonra, artık uzlaşma olamaz gibi geliyordu, yine de Peter'den uzaklaşmakta olduğum şu anda ona karşı hiçbir kızgınlık duymuyordum. Gülünç bir şekilde şimdiye dek ne kadar huzurlu bir ilişkimiz olduğunu düşündüm; bugüne kadar hiç kavga etmemiştik. Kavga edecek bir şeyimiz olmamıştı ki.

Arkama baktım: Peter ortalarda gözükmüyordu. Boş sokaklarda sıra sıra eski apartmanların önünden geçtim; otobüs bulabileceğim en yakın ana caddeye doğru yürüdüm. Ancak bu saatte (sahi saat kaçtı?) uzun süre beklemek zorunda kalacaktım. Bunu düşününce huzursuz oldum; rüzgâr daha şiddetlenmiş, hava iyice serinlemişti. Şimşekler gitgide daha yakında çakıyordu. Uzakta gök gürlemeleri başlamıştı bile. Üzerimde ince bir yazlık elbise vardı sadece. Taksi tutacak kadar param var mı diye durup paramı saydım, yoktu.

Donuk ışıklarla aydınlatılmış dükkânları geçerek kuzey yönünde 10 dakika kadar yürümüştüm ki, Peter'in arabası 30 metre kadar ilerimde kaldırıma yanaştı. Peter arabadan

çıktı, boş kaldırımda beklemeye başladı. Dümdüz yürümeye devam ettim, ne tempomu yavaşlattım, ne yön değiştirdim. Kaçmam için artık bir neden yoktu ki, onunla ilişkimi bitirmiştim.

Aynı hizaya gelince Peter bir adım öne çıktı. "Lütfen seni evine bırakmama izin verir misin?" dedi soğuk ve kararlı bir nezaketle, "İliklerine kadar ıslanmanı istemiyorum." Bunu der demez de birkaç iri yağmur damlası başıma düştü.

Tereddüt ettim. Bunu niye yapıyordu? Hemen hemen bir refleks haline gelmiş önden kapı açma alışkanlığı ile aynı nedene dayanan resmi kibarlığından ötürü olabilirdi –ki o zaman ben de aynı resmiyetle, herhangi bir tehlike olmaksızın, sunduğu iyiliği kabul edebilirdim; ama arabaya bindiğimde ne olacaktı? Bir an yüzünü inceledim: kesinlikle çok fazla içmişti ama yine de kesinlikle gayet kontrollü olduğu belliydi. Evet, gözleri biraz bulanıktı ama dimdik ayakta durabiliyordu.

"Aaa... yürümeyi tercih ederim" dedim biraz kuşkulu bir tonla, "ama teklifin için yine de teşekkürler."

"Oo... haydi ama Marian, çocukluk etme" dedi kaba bir sesle ve kolumdan tuttu.

Beni arabaya götürüp ön koltuğa oturtmasına izin verdim. Sanırım onunla gitmeye isteksizdim ama ıslanmak da istemiyordum.

Peter de bindi arabaya ve kapısını çarparak kapatıp motoru çalıştırdı. "Şimdi söyle bakalım, nedir bütün bu saçmalıklar?" dedi öfkeyle.

Köşeyi döner dönmez yağmur boşaldı ve sert bir rüzgârla arabanın ön camını dövmeye başladı. Birazdan, yaşlı teyzemin deyimiyle, "gök yarılacak, ortalığı sular seller götürecekti."

"Senden beni eve bırakmanı istememiştim" dedim diklenerek. O akşam yaptıklarımın saçmalık olmadığına inanıyordum ama dışardan bakan birine gayet saçma görüneceği-

nin de pekâlâ farkındaydım. Tartışmak istemiyordum, hiçbir yere varamayacaktık. Omuzlarımı dikleştirerek koltuğumda oturup pek az şey görebildiğim penceremden dışarısını seyretmeye başladım.

Benim sözümü es geçip "Mükemmel bir geceyi neden mahvetmek istediğini hiçbir zaman anlayamayacağım" diye söylendi. Ardından bir şimşek çatırdadı.

"Senin geceni pek de mahvetmedim" dedim. "Sen *kendini* yeterince eğlendiriyordun."

"Ha, demek öyle! Demek seni yeterince eğlendirmiyorduk. Sohbetimiz seni sıktı, sana yeterince ilgi göstermedik. Eh, hiç değilse bir dahaki sefere bizimle gelmeye zahmet etmeyeceğini bilmiş olduk."

İşte bu bana gerçekten haksızlık olmuştu! Len onun değil, benim arkadaşımdı. "Len asıl *benim* arkadaşım" dedim. Sesim titremeye başlamıştı. "İngiltere'den yeni döndü. Onunla kendim biraz sohbet etmek istemişsem, bunda ne tuhaflık var anlayamadım." Ama bunu söylerken bile, aslında Len'in asıl mesele olmadığını biliyordum.

"Ainsley kendini gayet güzel idare etti, sen niye onun gibi davranmadın? Senin *asıl* derdin ne, biliyor musun?" dedi zalimce, "sen kadınlığını reddediyorsun, işte bu!"

Ainsley'nin halini onaylarca konuşması bardağı taşıran damla oldu. "Ah, kadınlığımın Allah cezasını versin!" diye bağırdım. "Bunun kadınlıkla bir alakası yok. Sen tek kelimeyle, apaçık *kaba* davrandın!" İstemeden nezaketsizlik etmiş olmakla suçlanmak Peter'in tahammül edemeyeceği bir şeydi ve ben bunu biliyordum. Şimdi onu, deodorant reklamlarındaki deodorant kullanmayan insanlarla aynı kefeye koymuş olmuştum.

Bana hızlı bir bakış fırlattı, nişan alır gibi gözlerini kıstı. Sonra dişlerini gıcırdatarak deli gibi gaza bastı. Yağmur artık bardaktan boşanırcasına yağıyordu, önümüzdeki yol, azıcık görebildiğimiz kadarıyla, bir nehir gibi akıyordu. Vurucu

hamlemi yaptığım sırada, yokuş aşağı gidiyorduk. Peter birden gazı kökleyince, araba kaydı, etrafında iki buçuk dönüş yaptı ve bir evin eğimli ön bahçesine girdi ve şiddetle sarsılarak durdu. Bir çatırtı duydum.

"Sen manyaksın!" diye haykırdım, üstüne kapaklandığım torpido gözünden geri fırlayıp hâlâ ölmemiş olduğumu fark ettiğimde. "Hepimizi öldürecektin!" Kendimi birden fazla kişi olarak saymıştım anlaşılan.

Peter camını indirip kafasını dışarı çıkarttı ve gülmeye başladı. "Bahçe çalılarını biraz tıraşlamışım" dedi. Arabanın gazını tekrar topukladı. Tekerlekler hızla döndü, bahçenin çamurunu altüst etti ve (daha sonra gördüğüm üzere) iki derin tekerlek izi bıraktı. Peter gıcırdatarak vites değiştirip bahçeden çıktı ve tekrar yola koyulduk.

Korku, üşüme ve öfkeyle karışmış halde titriyordum. "Önce beni zorla arabaya bindirdin" diye cıyakladım, "şimdi de kendi suçluluk duygularından ötürü benim gözümü korkutmaya çalışıyorsun. Beni *öldürecektin* az kalsın."

Peter hâlâ gülüyordu. Bir anlık başını pencereden çıkartmasının sonucunda kafası sırılsıklam olmuş, saçları ensesine yapışmıştı. Yüzünden sular akıyordu. "Yarın sabah uyandıklarında bahçe dekorasyonlarında bir değişiklik olduğunu fark edecekler" dedi gülerek. Başka insanların mülküne bilerek zarar vermeyi son derece eğlendirici buluyordu anlaşılan.

"İnsanların mülküne bilerek zarar vermeyi son derece eğlendirici buluyorsun anlaşılan" dedim iğneleyici bir sesle.

"Öff, bırak keyif kaçırmayı, Allah aşkına!" dedi kendinden hoşnut bir tonla. Adale gücüyle gerçekleştirdiği bir gösteri sunmuş olmaktan ötürü memnuniyeti açıkça anlaşılıyordu. Arabasının arka tekerleklerinin yaptığı bir işi kendi başarısına mal etmesi sinirime dokundu.

"Peter, neden *ciddi* olamıyorsun?" dedim. "Yetişkin gibi görünen bir yeniyetme gibisin."

Bu sözümü duymazdan geldi.

Araba sarsılarak durdu. "İşte geldik" dedi Peter.

Kapının kolunu tuttum, sanırım son bir cümle, karşılığı verilemeyecek son bir söz söyleyip, arabadan fırlayıp eve koşmayı düşünüyordum o anda ama Peter kolumdan tuttu. "Biraz sakinleşinceye kadar beklemek en iyisi" dedi.

Arabanın kontağını kapattı, cam sileceklerinin kalp atışları durdu. Sessizlik içinde oturup fırtınanın sesini dinledik. Tam tepemizden geçiyor olmalıydı; şimşek göz kamaştırıcıydı ve birbirinin peşi sıra çakıyordu. Çatallaşan her bir şimşeğin ardından büyük bir çatırtı kopuyordu, sanki büyük bir ormanın tüm ağaçları ortadan yarılıp düşüyor gibiydi. Karanlık anların arasında yağmurun şiddetle arabaya vurmasını izliyorduk; sular kapalı cam kenarlarından oluk oluk akıyordu.

"Seni eve yürüyerek göndermediğime iyi ettim" dedi Peter, kesin ve doğru karar almış bir insan tavrıyla. Ben de aynı fikirdeydim.

Uzunca süren bir şimşek aydınlanması sırasında başımı çevirince Peter'in beni seyrettiğini gördüm. Yüzü tuhaf bir şekilde gölgelenmişti, karşıdan gelen arabanın farıyla aydınlanan gözleri bir hayvanın gözleri gibi parlıyordu. Israrla bakıyordu bana, hafif bir uğursuzluk vardı bakışlarında. Sonra bana doğru eğilerek, "Bir tüy var kafanda. Kıpırdama" dedi. Elleriyle başımı tuttu, yumuşakça ama biraz beceriksizce, saçıma takılmış bir toz parçasını aldı.

Birden ıslak bir kâğıt mendil gibi gevşediğimi hissettim. Alnımı onun alnına yasladım ve gözlerimi kapattım. Cildi soğuk ve ıslaktı. Nefesi konyak kokuyordu.

"Aç gözlerini" dedi. Açtım, alınlarımız hâlâ birbirine değiyordu. Gökyüzü tekrar aydınlandığında, çok sayıda göz belirdi gözlerimin önünde.

"Sekiz gözün var" dedim usulca. İkimiz de güldük ve Peter beni kendisine çekerek öptü. Kollarımı boynuna doladım.

Fırtınanın ortasında bir süre öylece, sessizce kaldık. Tek farkında olduğum şey, çok yorgun olduğum ve titrememe engel olamadığımdı. "Bu akşam ne yaptığımı bilmiyordum" diye mırıldandım. Affederek, anlayarak ve biraz da patronluk taslayarak saçlarımı okşadı Peter.

"Marian" dedi. Yutkunduğunu hissettim. Titreyen benim bedenim mi, yoksa onunki mi, şimdi şaşırmıştım. Daha sıkı sarıldı bana. "Şey olsak... nasıl olurduk? Yani evlensek, nasıl olurduk?"

Geri çekildim.

Hemen yakınımızda çakan muazzam parlak mavi bir şimşek arabanın içini aydınlattı. O kısa anlık ışıkta birbirimize bakakaldık. Peter'in gözbebeklerinde kendimi gördüm, küçük ve oval bir imge.

10

Pazar sabahı –daha doğrusu öğleden sonrası– uyandığımda, kafam bir kaşıkla içi boşaltılmış ve düşünmek için sadece kabukları bırakılmış bir kavun kadar boştu. Gözlerimi odada gezdirdim; tanımadığım, daha önce hiç bulunmadığım bir yer gibi görünüyordu. Giysilerim, bomba patlamış gibi yerlere saçılmış, sandalyenin arkalığına savrulmuş, buruşmuş dişi bir bostan korkuluğunun parçaları gibi dağılmıştı. Ağzımın içi, pamuk parçaları tıkıştırılmış gibi kupkuruydu. Yataktan kalktım ve sendeleyerek mutfağa yöneldim.

Berrak güneş ışığı ve temiz hava açık mutfak penceresinden içeri süzülüyordu. Ainsley benden önce kalkmıştı. İleri doğru eğilmiş, önünde yaydığı bir şeye konsantre olmuş, bacaklarını karnına çekmiş, saçları omuzlarından aşağı süzülmüş bir halde takılıyordu. Arkadan bakıldığında, kayaya tünemiş bir deniz kızına benziyordu, yeşil renkli, kirli bir bornoza sarınmış bir deniz kızına... Yanındaki masanın üzerinde kahvaltısından kalan kırıntılar vardı: Yorgun bir muz kabuğu, kabuk parçaları, kızarmış ekmek kırıntıları bir nehrin sürüklediği birikintiler gibi dağılmıştı.

Buzdolabına gittim ve domates suyunu çıkarttım. "Selam" dedim Ainsley'nin arkasından. Yumurta yemeyi göze alabilir miyim, diye düşündüm.

Ainsley döndü ve "Eee?.." dedi.

"Eve rahat döndün mü?" diye sordum. "Ne fırtınaydı

ama." Büyük bir bardağa domates suyu doldurup kana kana içtim.

"Elbette" dedi Ainsley. "Len'e taksi çağırmasını söyledim. Fırtına patlamadan hemen önce geldim eve, bir sigara ve duble viski içip doğruca yattım; feci yorulmuştum. Öyle hareketsiz kös kös oturmak insanı çok yoruyor, sen gittikten sonra nasıl sıvışacağımı bilemedim. Dev bir ahtapotun kollarından kurtulmak gibi bir şeydi ama başardım, aptal ve korkmuş numarası yaparak. Bu aşamada öyle yapmak gerekiyor, anlarsın ya."

Ocağın üstünde duran hâlâ sıcak tencerenin içine baktım. "Yumurta suyuyla işin bitti mi?" Ocağı yaktım.

"Eee, senden ne haber? Bayağı merak ettim seni, belki gerçekten sarhoş filan oldun zannettim; kusura bakma ama tam bir geri zekâlı gibi davranıyordun."

"Nişanlandık" dedim biraz çekinerek. Onaylamayacağını biliyordum. Yumurtayı tencerenin içine dikkatle bıraktım ve hemen çatladı. Buzdolabından yeni çıkartmıştım, çok soğuktu.

Ainsley yeni erginlik çağına girmiş kızlarınkine benzeyen kaşlarını kaldırarak baktı; şaşırmış görünmüyordu. "Eh, senin yerinde olsam Amerika'da evlenirdim, ihtiyacın olduğunda orada boşanmak daha kolay olur" dedi. "Yani, aslında doğru dürüst tanımıyorsun bile onu, değil mi? Ama en azından" diye daha neşeli bir şekilde sürdürdü, "Peter yakında yeterince zengin olacak, böylece bir bebeğiniz olduğunda ayrı ayrı yaşayabilirsiniz, boşanmasanız bile. Ama umarım hemen evlenmiyorsunuzdur. Ne yaptığını bildiğini sanmıyorum."

"Bilinçaltında" dedim, "her zaman Peter'le evlenmek istiyordum herhalde." Bu lafım onu susturdu. Kutsal bir varlığı yardıma çağırmıştım sanki.

Yumurtamı inceledim. Kabuklarını açmış bir istiridye gibi beyaz, yarı-donmuş bir pıhtı fışkırıyordu içinden. Olmuştur herhalde, dedim ve sudan çıkardım. Kahve ısıtıcısını ça-

lıştırdım ve masa muşambasının üzerinde kendime bir yer açtım. Şimdi Ainsley'nin ne ile meşgul olduğunu görebiliyordum. Duvar takvimini indirip önüne koymuş, bir kurşunkalemle birtakım şifreli işaretler çiziyordu. Takvimin üstünde, kucağında bir sepet kiraz ve beyaz bir köpek yavrusu ile bir salıncağa oturmuş eski moda giysili küçük bir kız çocuğu resmi vardı –geldiğim şehirde benzin istasyonu işleten üçüncü dereceden bir kuzenim her sene bu takvimi yollardı bana.

"Ne yapıyorsun?" diye sordum. Yumurtayı tabağımın kenarına vurup kırınca başparmağım içine sıkışmıştı. Meğer iyi pişmemiş. Yumurtayı tabağıma boşaltıp çırptım.

"Bir strateji kurmaya çalışıyorum" dedi gayet normal ve ciddi bir edayla. "Nasıl böyle soğukkanlı olabiliyorsun bu konuda, gerçekten anlayamıyorum Ainsley" dedim, takvimin siyah rakamlarına bakarak.

"Ama çocuğum için bir babaya ihtiyacım var!" Ses tonundan, sanki benim (şu anda tümünü Ainsley'nin temsil ettiği!) dünyadaki tüm dul ve yetimlerin ağızlarındaki lokmayı almaya çalışıyor olduğum ima ediliyordu.

"Tamam, elbette ama neden Len? Yani onunla işler sarpa sarar, hem zaten o benim *arkadaşım* ve son zamanlarda çok sıkıntı yaşamış; onun daha fazla üzülmesini istemem. Etrafta daha birçok adam yok mu sanki?"

"Şu anda yok; en azından onun kadar iyi bir numune yok" dedi gayet makul bir tonla, "ve bebeği ilkbaharda istiyorum. Bir bahar veya yaz-başı bebeği olsun istiyorum. Böylece doğum günü partilerini evin içinde değil, arka bahçede yapabiliriz, daha az gürültü olur..."

"Soyunu sopunu araştırdın mı?" dedim buz gibi bir sesle, bir yandan yumurtamın son lokmasını yutarken.

"Ah, evet" dedi Ainsley hevesle, "Len bana asılmaya başlamadan önce kısa bir sohbetimiz oldu. Babası üniversiteye gitmiş. En azından ailenin o tarafında geri zekâlılar yok an-

laşılan. Ayrıca Len'in herhangi bir alerjisi de yokmuş. Kan grubunun RH Negatif olup olmadığını da öğrenmek isterdim ama bu çok belli olurdu, değil mi? Ayrıca televizyon işinde olduğuna göre, biraz sanatçı bir tarafı da var demektir. Büyükanne-babası hakkında pek bir şey öğrenemedim ama kalıtım konusunda fazla da seçici olamazsın, yoksa sonsuza dek beklemek zorunda kalırsın. Genetik bilimi yanıltıcıdır zaten" diye sürdürdü; "bazı gerçek dâhilerin çocukları hiç de akıllı olmayabiliyor."

Kararlı bir tavırla takvimdeki bir sayının yanına bir çizik attı ve kaşlarını çatarak baktı. Büyük bir askeri manevra planlayan bir generale insanın kanını donduracak kadar benziyordu.

"Ainsley, senin aslında neye ihtiyacın var, biliyor musun? Yatak odanın bir planına" dedim, "ya da bir düzey haritasına. Veya havadan çekilmiş bir fotoğrafa. O zaman üzerine küçük oklar ve noktalı çizgiler çizerdin ve birleşme noktasına da bir "X" koyardın."

"Saçma konuşmayı bırak" dedi ve sessizce saymaya başladı.

"Ne zaman olacak bu iş? Yarın mı?"

"Bi dakka bekle" dedi ve biraz daha saydı. "Hayır. Bir süre daha değil. En azından bir ay var daha. İlk seferde halletmem lazım, anlıyor musun? Ya da ikinci seferde."

"İlk seferde mi?"

"Evet" dedi, "Her şeyi hesapladım. Biraz sorunlu olacak ama, çünkü her şey onun psikolojisine bağlı. Fazla istekli görünürsem korkup kaçacak biri olduğunu hemen anladım. Yularını uzun tutmam gerekecek. Çünkü istediğini elde eder etmez, adım gibi biliyorum ki 'birbirimizi bir daha görmesek belki daha iyi olacak, bu işin fazla ciddileşmesini istemeyiz, ikimiz de bağlanmaya hazır değiliz, değil mi' nakaratlarına başlayacak. Ve ortadan toz olacak. Tam gerektiği sırada onu çağıramayacağım, vaktini tekelime almaya çalışmakla veya

kendisinden *taleplerde* bulunmakla suçlayacak beni. Ama beni ele geçiremediği sürece, ben ne zaman istersem sahip olabilirim ona."

Bir süre ikimiz de düşüncelere daldık.

"Yer de sorun olacak" dedi Ainsley. "Her şey tesadüfen oluyormuş gibi görünmeli. Bir tutku anında yani. Benim direncimi kıracak, ayaklarımı yerden kesecek, vesaire, vesaire." Bir an gülümsedi. "Önceden hazırlanmış hiçbir şey, bir otel odasında buluşmak örneğin, işe yaramayacak. Bu yüzden ya onun evinde olacak ya burada."

"Burada mı?"

"Gerekirse eğer" dedi kararlı bir tavırla sandalyesinden kalkarken.

Kalakaldım: Leonard Slank'i aşağıdaki hanım ve onun çerçevelenmiş aile ağacı ile aynı çatı altında soyunurken düşünmek rahatsız ediyordu beni. Kutsal şeylere saygısızlık gibi olurdu adeta.

Ainsley takvimi yanına alıp, kendi kendine bir şarkı mırıldanarak odasına gitti. Ben oturup Len'i düşünmeye başladım. Kendisine tek kelime bile uyarı yapılmadan, başına çiçeklerden bir çelenk takılıp felaketine gönderilmesine izin verme konusunda yine vicdan muhasebesi yapıyordum. Tabii, bir bakıma Len belasını aranmıştı denebilir sanırım; ve Ainsley, bu sonucu şüpheli ve kime yöneltildiği sözüm ona meçhul ayrıcalık için daha fazla talepte bulunmamaya kararlı gibi görünüyordu. Eğer Leonard tipik bir "hovarda çapkın" olsaydı, hiç endişe etmezdim. Ama onun daha karmaşık ve kırılgan karakterli bir tip olduğunu düşünüyordum, bir yandan kahvemi yudumlarken. Tamam, "vicdan- azabı-çekerek-zamparalık" yapıyordu; ama Joe'nun dediği gibi hiçbir etik değere sahip olmayan bir insan da değildi! Kendine özgü çarpık bir tarzda, tersine dönük de olsa bir ahlak sahibiydi aslında. Herkesin, seks ve para dışında hiçbir şeyle ilgilen-

mediğini söyleyip dururdu ama biri çıkıp da onun teorilerini gerçek hayatta uyguladığı zaman, onu en ağır hakaretlerle eleştirmekten geri durmazdı. Alaycılıkla karışık idealizmi, daha olgun kadınlardan ziyade, kendi deyimi ile "çıtır" kızları "baştan çıkartmaya" teşvik ediyordu onu. Sözüm ona "saf" ve "erişilmez" olan kadın, Len'in içindeki idealist özleme hitap ediyordu; ama elde edildiği anda, alaycı/sinik Len onu yozlaşmış diye görerek savurup atıyordu. "Bu da aynen tüm diğerleri gibi çıktı" diye küskün bir tavırla şikâyet ediyordu. Kesinlikle erişim dışında olduğunu düşündüğü kadınlara, örneğin arkadaşlarının karılarına tüm içtenliğiyle bağlanırdı. Onlara gerçek ötesi düzeyde güvenirdi, zira onları alaycılığı/şüpheciliği ile sınava sokmak zorunda kalmayacağını bilirdi; arkadaşlarının karıları onun için sadece erişilmez değil, aynı zamanda fazla yaşlı olurlardı. Örneğin, Clara'yı taparcasına severdi. Bazen hoşlandığı insanlara karşı, az sayıda olsa da özel bir yumuşaklık, adeta sarsak bir duygusallık gösterirdi; ama buna rağmen kadınlar tarafından sürekli "kadın düşmanı", erkekler tarafından ise "insan düşmanı" olmakla suçlanırdı. Belki her ikisiydi aslında...

Bununla birlikte, Ainsley'nin Len'i kullanmayı düşündüğü plan çerçevesinde, Len'in bundan onarılmaz biçimde, hatta herhangi bir biçimde, zarar görebileceğine işaret eden hiçbir kanıt da düşünemiyordum; bu yüzden Len'i sivri boynuzlu ve cesur koruyucu meleklerine emanet etmeye karar verip kahvemi bitirdim ve giyinmeye gittim. Sonra Clara'yı arayıp, Peter'le vardığımız kararı haber verdim; Ainsley'nin tepkisi benim için pek tatminkâr olmamıştı.

Clara ise memnun olmuşa benziyordu ama biraz muğlak konuştu. "Oo... iyi" dedi, "Joe bunu duyduğuna memnun olacak. Son zamanlarda senin için, artık durup oturma zamanı geldi, diyordu." Biraz sinir oldum bu lafa; alt tarafı 35 yaşına merdiven dayamış çaresiz bir kadın değildim ki. Clara, ben

sırf geleceğini garanti altına almaya çalışan açıkgöz bir kadınmışım gibi konuşuyordu sanki. Ama sonra düşündüm ki, bir ilişkinin dışında olan insanların, o ilişkiyi gerçek yönüyle anlaması beklenemez. Clara ile telefon sohbetimiz, bu noktadan sonra onun çektiği hazımsızlık sıkıntıları üzerine devam etti.

Kahvaltı bulaşığını yıkarken, merdivenlerden ayak sesleri duydum. Bu, aşağıdaki hanımın kapı-açma stratejilerinden biriydi: yani, gelenin kim olduğunu bize bildirmeden, özellikle herkesin rehavet içinde olduğu pazar öğleden sonrası gibi saatlerde, bizim yakışıksız bir durumda –saçlarımız darmadağınık veya bigudilerle sarılmış bir halde ya da bornozlarımızla dolaşırken– yakalanacağımızı düşünerek, gafil avlama numarasıydı.

"Selam!" diye bir ses geldi merdivenin orta yerinden. Peter'in sesiydi. Şimdiden, istediği anda beni ziyaret etme ayrıcalığını kendine hak görüyordu anlaşılan.

"Ooo, selam!" dedim, sesime sıradan ama aynı zamanda davetkâr bir tonlama vermeye çalışarak. "Tam bulaşıkları yıkıyordum" dedim anlamsızca, Peter'in kafası merdiven boşluğunda gözüktüğü sırada. Bulaşık tabaklarını lavaboda bıraktım ve ellerimi önlüğüme sildim.

Peter mutfağa girdi. "Ahh... kalktığımda kafamın içi kazan gibiydi, hâlâ akşamdan kalma olduğuma bakılırsa, dün gece iyice uçmuşum" dedi, "sabahleyin ağzımın içi lağım gibi kokuyordu." Ses tonu yarı gururlu, yarı mahcuptu. Birbirimizi ihtiyatla inceledik. Eğer ikimizden birinde geri çekilme olacaksa, şimdi tam sırasıydı; olan biteni "vücut kimyasıydı" diye geçiştirebilirdik. Ama ikimiz de geri adım atmadık. Sonunda Peter bana gülümsedi, hoşnut ama biraz gergin bir sırıtıştı.

Endişeli bir edayla, "Oo... çok fena" dedim. "Gerçekten de çok içtin dün gece. Kahve ister misin?"

"Hem de nasıl!" dedi ve yanıma gelip yanağıma hızlı bir öpücük kondurdu ve mutfak sandalyelerinden birine çöktü. "Ha... bu arada, telefon edip geleceğimi söylemediğim için özür dilerim. Birden seni görmek istedim de..."

"Zarar yok" dedim. Gerçekten akşamdan kalma gibi görünüyordu. Dikkatsizce giyinmiş gibiydi ama Peter'in gerçekten dikkatsizce giyinmesi olanak dışıydı. Bu hali, önceden tasarlanmış bir dikkatsizlikti. Bilhassa tıraş olmamıştı ve çoraplarının rengi spor gömleğinin desenlerinin rengiyle uyumluydu. Kahve makinesini çalıştırdım.

"Ee..?" dedi, tıpkı Ainsley'nin dediği gibi ama vurgulaması farklıydı. Sanki bana yepyeni bir araba hediye etmiş gibiydi ses tonu. Ben de ona yumuşak, krom-kaplamalı bir gülücük gönderdim. Yani gülümsememin şefkat dolu olmasını istemiştim ama ağzım elimde olmadan kasılmış, ortaya parlak ve sahte bir gülümseme çıkmıştı.

İki fincana kahve koydum, sütü çıkardım ve mutfak masasındaki diğer sandalyeye oturdum. Peter bir elini benim ellerimin üzerine koydu.

"Biliyor musun" dedi, "dün gece olanları daha önce hiç tasarlamamıştım, hiç..." Kafamı salladım, ben de hiç düşünmemiştim bunların olacağını.

"Sanırım, hep kaçıyordum bundan önce."

Ben de...

"Ama sanırım Trigger konusunda haklısın. Ve belki ben de istiyordum ama bilmeden. Bir erkek, günün birinde durup oturmak zorundadır, ben de artık 26 yaşındayım."

Peter'i yeni bir ışığın altında görüyordum: Mutfakta şekil değiştirmiş gibiydi, dünyayı umursamayan genç bir bekârdan, bir kurtarıcıya, istikrar sunan bir aile babasına dönüşmüştü. Seymour Araştırma Şirketi'nin tepelerinde görünmez bir el, benim imzamı siliyor gibiydi.

"Madem şimdi her şey yoluna girdi, artık çok daha mut-

lu olacağımı hissediyorum. Bir erkek ömrü boyunca sağa sola koşuşturarak yaşayamaz. Uzun vadede işim açısından da yararlı olacaktır bu. Müşterilerim iyi bir eşim olduğunu bilmek isterler; bekâr bir adamdan bir süre sonra insanlar kuşku duymaya başlar, ibne midir nedir diye düşünmeye başlar." Peter bir an duraksadı, sonra devam etti: "Ve sende öyle bir şey var ki, Marian, sana her zaman güvenebilirim. Kadınların çoğu kuş kafalıdır ama sen çok mantıklı bir kızsın. Belki sen bunun farkında değilsin ama ben eş seçmeye geldiğinde, bunun aranacak en önemli özellik olduğunu her zaman düşünmüşümdür."

Oysa ben hiç de mantıklı bir kız gibi hissetmiyordum kendimi. Alçakgönüllü bir şekilde bakışlarımı indirdim ve masayı silerken dikkatimden kaçan birkaç ekmek kırıntısına gözlerimi diktim. Ne demem gerektiğinden tam emin değildim – "sen de çok mantıklısın" demek pek uygun bir karşılık gibi görünmüyordu.

"Ben de çok mutluyum" dedim. "Haydi, kahvelerimizi oturma odasına götürelim."

Peter peşimden geldi, kahvelerimizi yuvarlak masanın üzerine koyduk ve geniş koltuklara oturduk.

"Bu oda hoşuma gidiyor" dedi Peter, bakışlarını etrafta gezdirerek. "Sıcacık bir eve benziyor." Kolunu omuzlarıma doladı ve neşe dolu olduğunu ümit ettiğim bir sessizlik içinde bir süre oturduk. Birbirimizden çekiniyor gibiydik. Şimdiki ilişkimize yol gösterebilecek, daha önceki ilişkimizde var olan tahminlerden, yollardan ve patikalardan artık yoksunduk. Yeni varsayımlara karar vermeden önce, birbirimize ne söyleyebileceğimizi veya ne yapabileceğimizi bilmiyorduk.

Peter kendi kendine güldü.

"Komik olan nedir?" dedim.

"Ah, önemli değil" dedi. "Arabayı almak için çıktığımda, altında üç tane çalı parçası buldum. O yüzden çimenlik bahçe-

ye doğru sürdüm. Duvar çalısında oturaklı bir gedik açmışız meğerse." Ettiği bu halt yüzünden hâlâ kendinden hoşnuttu!

"Seni koca aptal, geri zekâlı" dedim, sevecen bir sesle. Sahiplenme içgüdüsünün kıpırdanışlarını duyabiliyordum içimde. Demek ki bu eşya, şimdi *bana* aitti. Kafamı Peter'in omuzuna yasladım.

"Ne zaman evlenmek istiyorsun?" diye sordu, neredeyse huysuz bir sesle.

İlk dürtüm, daha önce benim hakkımda ciddi sorular sorduğu zaman yaptığım gibi küstah bir cevap vermek olmuştu. "Çıkmaz Ayın Son Perşembesine ne dersin?" gibi bir şey mesela.

Ama bunun yerine, kendimin bile zor tanıdığı yumuşak ve baygın bir sesle şunları söyledim: "Buna senin karar vermeni isterim. Önemli kararları senin almanı tercih ederim." Kendime hayret ediyordum. Daha önce Peter'e asla buna benzer bir şey söylememiştim. İşin komik yanı, söylediğim şeye gerçekten inanıyordum.

11

Peter fazla oturmadı. Biraz daha uyumaya ihtiyacı olduğunu söyledi ve bana da uyumamı tavsiye etti. Ama ben hiç yorgun hissetmiyordum kendimi. Evin içinde huzursuzca volta atarak harcayamadığım sinirli bir enerjiyle doluydum. Çocukluğumdan beri pazar ikindileriyle özdeşleştirdiğim hüzünlü bir boşluk duygusu vardı içimde: Yapacak hiçbir şeyim olmadığı duygusu.

Bulaşıkları yıkayıp bitirdim. Çatal, kaşık ve bıçakları mutfak çekmecesinde yerlerine yerleştirdim. Oturma odasında yedinci kez dergileri karıştırdım. Okuduklarıma pek konsantre olamıyordum ama "KÜRTAJ: EVET Mİ, HAYIR MI?", "AŞIKSINIZ –GERÇEKTEN Mİ? 20 SORUDA KEŞFEDİN" ve "BALAYI GERGİNLİKLERİ" gibi başlıklar her zamankinden daha fazla dikkatimi çekiyordu. Sonra bir süre, ekmekleri yakmaya başlamış olan tost makinesinin ayarlarıyla oynadım. Telefon çaldığında hevesle atılıp açtım ama yanlış numaraymış. Hâlâ odasında olan Ainsley ile konuşabilirdim sanırım ama bunun da pek faydası olmayacaktı bana. Tamamlayabileceğim, başarabileceğim bir şey yapmak istiyordum, ancak bunun ne olduğunu bilemiyordum. Sonunda akşamı çamaşırhanede geçirmeye karar verdim.

Tabii ki aşağıdaki hanımın çamaşırlığını ve makinesini kullanmıyoruz, yani eğer vardıysa bile. Gayet bakımlı tuttuğu arka bahçesinin çamaşır yıkamak gibi bayağı işler için

kullanılmasına asla izin vermezdi. Belki de kendisi ve çocuk, giyeceklerini hiç kirletmiyorlardı; belki üstlerinde gözle görülmez bir plastik kaplama vardı. Ne Ainsley, ne ben evin bodrum katına inmiş değildik, hatta böyle bir yer var mıydı, onu bile bilmiyorduk. Bir ihtimalle, ev sahibimiz hanımın "görgü kuralları" listesinde çamaşır yıkamak, herkesin bildiği ama saygıdeğer hiç kimsenin dile getirmediği şeylerden biriydi.

Bu nedenle, kirli giysilerimiz dağ gibi yığıldığında veya çekmecelerde hiç temiz giysi kalmadığında genel çamaşırhaneye gidiyorduk. Daha doğrusu çoğunlukla ben gidiyordum, çünkü ben Ainsley kadar uzun süre dayanamıyordum. Çamaşırhaneye gitmek için en iyi zaman pazar akşamıydı. Pazar akşamları yaşlı beyler bahçelerindeki gül ağaçlarını ilaçlarlar genellikle, çiçekli-şapkalı ve beyaz-eldivenli yaşlı hanımlar ise başka yaşlı hanımların evlerine çaya giderler.

Bize en yakın çamaşırhane bir durak ötededir. Bu yüzden cumartesi günleri de çamaşırhane için elverişli değildir, çünkü otobüsler alışverişe çıkan, yine şapkalı ve eldivenli geçkin hanımlarla dolu olur. Cumartesi geceleri ise sinemaya giden gençlerle dolar. Ben pazar akşamlarını tercih ederim, daha tenha olur. Kirli çamaşır torbam besbelli çamaşır torbasına benzediği için seyredilmekten hoşlanmam, o yüzden.

Bu akşam çamaşırhane yolculuğunu hevesle istedim. Evden çıkmaya can atıyordum. Dondurulmuş bir hazır yemeği ısıtıp yedim, sonra çamaşırhane giysilerimi giydim: blucin, eşofman üstü ve ani bir kararla alıp şimdiye dek çamaşırhane dışında hiçbir yere giymediğim ekose desenli spor ayakkabılar. Cüzdanımdaki bozuk paraları saydım. Çamaşır torbamı tam dolduruyordum ki, Ainsley salınarak yanıma geldi. Gün boyunca odasına kapatmıştı kendini, kim bilir hangi büyücülük yöntemleriyle uğraşmıştı: afrodizyak şurubu kaynatmış ya da Leonard'ın balmumundan bir heykelciğini ya-

pıp, üzerinde kritik noktalara iğneler batırmıştı. Birden bir sezgi onu harekete geçirmiş olmalı ki yanıma geldi.

"Selam, çamaşırhaneye mi gidiyorsun?" dedi, dikkatli bir soğukkanlılıkla.

"Hayır" dedim. "Peter'i doğradım. Parçalarını çamaşır torbasına doldurdum, dere yatağında yakmaya götürüyorum."

Bu esprimi zevksiz buldu anlaşılan. Gülümsemedi. "Baksana, hazır gidiyorken, benim de birkaç kirli giysimi çamaşıra atar mısın? Acil birkaç şey yani."

"Peki" diye yelkenleri suya indirdim. "Getir eşyalarını." Bu, aramızda standart prosedür haline gelmişti. Ainsley bu yüzden çamaşırhaneye hiç gitmek zorunda kalmıyordu.

Hemen içeri koştu ve birkaç dakika sonra kollarının arasında dağ gibi rengârenk iç çamaşırı yığınıyla döndü.

"Ainsley, sadece en gereklileri..."

"Hepsi gerekli" diye suratını astı ama ben hepsini almamakta ısrar edince, yarısını ayırdı.

"Çok teşekkürler, hayatımı kurtardın" dedi. "Sonra görüşürüz."

Çamaşır torbasını arkamdan sürükleyerek merdivenlerden indim, torbayı sırtlandım ve sendeleyerek kapıdan çıktım. Tam çıkarken aşağıdaki hanım, antredeki kadife perdenin arasından çıkıp bana soğuk bir bakış attı. Kirli çamaşır kavramının çirkinliğini ayıpladığını söylemek istiyordu elbette. Hepimiz son derece kirliyiz, dedim ona içimden.

Otobüse binip oturunca, çamaşır torbasını yanımdaki koltuğa koydum, Tanrı'nın dinlenme gününde çalışılmasından rahatsız olan erdemli vatandaşların, biraz uzaktan bakınca torbayı küçük bir çocuk zannedeceklerini umarak. Daha önceki bir olayı anımsadım. Siyah ipekli tüllü, eflatun renkli bir şapka giymiş yaşlı bir hanım, bir pazar günü otobüsten inerken koluma yapışmıştı. Sadece Tanrının Dördüncü Buyruğu'nu ihlal ettiğim için değil, bunu kâfir gibi giyinmiş

olarak yapmama da kızmıştı: Renkli, ekose spor ayakkabılarım yüzünden İsa beni asla affetmeyecekti. Bu anıyı düşündükten sonra, otobüs penceresinin üstündeki ilanlardan birine konsantre oldum: korsesinde sıçrayan üç çift bacak bulunan genç bir kadını görüntüleyen renkli bir ilandı bu. İtiraf etmeliyim ki, bu tür reklamlar elimde olmaksızın beni biraz dehşete düşürüyordu. Çok uluortaydılar. Birkaç sokak boyunca, kim bu reklama olumlu karşılık verip de o nesneyi gidip alır, diye düşündüm. Ve acaba bu konuda hiçbir araştırma yapılmış mı, diye merak ettim. Reklam posterindeki kadın bedeni herhalde kadınlara değil, erkeklere hitap ediyordu ama erkekler genelde korse satın almazlar. Bununla birlikte, belki de resimdeki kıvrak genç kadın bedeni, kadınların kendilerine yakıştırmak istedikleri imajı destekliyordu; belki kadın tüketiciler bu alışveriş paketi ile gençliklerindeki ince formu yeniden yakalayabileceklerini düşüneceklerdi. Sonraki birkaç sokak boyunca, bir yerlerde okumuş olduğum "Güzel giyinmiş bir kadın hiçbir zaman korsesiz gezmez" sloganını düşündüm. "Hiçbir zaman" deyiminin içerdiği olasılıkları tartıp biçtim. Otobüs yolculuğumun geri kalan bölümünde ise, orta yaşın kapsamı üzerinde düşündüm: Ben ne zaman oraya varacaktım? Belki şimdiden oradaydım. Böyle konularda dikkatli olmak zorundayız, diye düşündüm. İnsan farkına varmadan, orta yaşlılık gelip kapınıza dayanabilir.

Çamaşırhane, metro istasyonu girişinin hemen karşısındaydı. İçeriye girip o kocaman çamaşır makinelerinin birinin önünde durduğumda, deterjan getirmeyi unutmuş olduğumu fark ettim.

"Kahretsin!" dedim yüksek sesle.

Yanımdaki makineye kirlilerini tıkıştıran adam dönüp bana baktı.

Bakışları ifadesizdi. "Benimkinden kullanabilirsiniz, isterseniz" dedi, deterjan kutusunu uzatarak.

"Teşekkür ederim" dedim. "Otomatik deterjan makinesi koymayı akıl edememişler." O an adamı tanıdım: Bira mülakatı yaptığım gençti. Elimde deterjan kutusuyla kalakaldım. Deterjan getirmeyi unuttuğumu nasıl anlamıştı? Bunu yüksek sesle söylememiştim ki.

Beni daha yakından incelemeye başladı. "Ah" dedi, "şimdi hatırladım kim olduğunuzu. Başta oturtamamıştım. Resmi kılığınız olmadığı zaman daha... Yani daha aleni görünüyorsunuz." Tekrar çamaşır makinesine eğildi.

Aleni görünmek. Bu iyi bir şey miydi, yoksa kötü mü? Alelacele üstümü yokladım, bir söküğüm, yırtığım veya açılmış fermuarım var mı diye; sonra kirlilerimi çabuk çabuk makinelere doldurmaya başladım, koyu renklileri bir makineye, açık renklileri diğerine. Benden önce işini bitirip beni seyretmeye başlamasını istemiyordum ama Ainsley'nin dantelli iç çamaşırlarından bazılarını tıkıştırırken görecek kadar vakti oldu.

"Onlar senin mi?" diye sordu ilgisizce.

"Hayır" dedim kızararak.

"Tahmin etmiştim" dedi, "sana uygun görünmüyorlar." Kayıtsız ses tonuna bakılırsa, laf olsun diye söylemiş gibiydi ama oldukça doğru bir saptamaydı.

Çamaşır makinelerinin kalın cam kapaklarını kapattım, deliklerine madeni çeyrek dolarları attım, her şeyin yolunda olduğunu haber veren "floş" sesini bekledim, sonra karşıda yan yana dizilmiş sandalyelerden birine gidip oturdum. Yıkama bitinceye kadar orada bekleyecektim anlaşılan, zira pazar günleri o çevrede oyalanacak herhangi bir şey olmazdı. Belki sinemaya gidebilirdim ama yanımda yeterli para yoktu. Okuyacak bir kitap bile getirmemiştim. Evden çıkarken aklım neredeydi acaba? Ben genellikle unutkan bir insan değilimdir.

Gelip yanıma oturdu. "Çamaşırhanelerdeki tek ilginç şey, makinelerin içinde insanların apış arası kıllarını bulmanız-

dır" dedi. "Bunu kafaya taktığımdan değil. Mikrop falan kapacağım diye işkillenmem ben. Sadece biraz tiksindirici işte. Çikolata ister misin?"

Kimse bizi duydu mu diye etrafıma bakındım ama çamaşırhanede bizden başka kimse yoktu. "Hayır, teşekkürler" dedim.

"Ben de çikolatadan pek hoşlanmam ama sigarayı bırakmaya çalışıyorum." Çikolatanın kâğıdını soydu ve yavaş yavaş yemeye başladı. Her ikimiz de sıra sıra dizili, parlak beyaz makinelere bakıyorduk, özellikle giysilerimizin içinde dönüp durduğu, değişik biçim ve renklerin bir görünüp bir kaybolduğu, birbirinin içine girdiği, sabun köpüklerinin arasından tekrar ortaya çıktığı, gemi lombarına veya akvaryuma benzeyen üç kalın camlı pencereye dikmiştik gözlerimizi. Yanımdaki çikolatasını bitirdi, parmaklarını yaladı, çikolatanın gümüş renkli ambalaj kâğıdını eliyle düzeltip, dikkatle katlayıp cebine koydu ve bir sigara çıkardı.

"Bunları seyretmek hoşuma gider" dedi; "çamaşır makinelerini, başka insanların televizyon seyretmesi gibi seyrederim, rahatlatıcı olur, zira ne yapacaklarını bilirsiniz, düşünmenize gerek kalmaz. Sadece programı biraz değiştirebilirim istersem; hep aynı şeyleri izlemekten sıkılırsam, bir çift yeşil çorap veya onun gibi renkli bir şey atabilirim görüntüye." Kamburunu çıkartarak öne eğilmiş, dirseklerini dizlerine dayamış, kafasını kabuğundan uzatan bir kaplumbağa gibi koyu renkli kazağının içine çekmiş, monoton bir tonla konuşuyordu.

"Buraya sık sık gelirim; bazen kendimi evden dışarı atmazsam dayanamayacak gibi oluyorum. Elimde ütüleyecek bir şeyler olduğu sürece sorun olmaz. Düzleştirebileceğim bir şeylerim olmasını isterim her zaman, buruşuklukları-kırışıklıkları düzeltmek hoşuma gider. Ellerimle yapabileceğim bir şey sağlar bana ütü ama ütüleyebileceğim eşya kalmadığında buraya gelirim, ki yeni ütü malzemesi çıksın."

Bana bakmıyordu bile. Kendi kendine konuşur gibiydi. Ben

de öne doğru eğildim, yüzünü görebileyim diye. Çamaşırhanenin hiçbir ton veya gölge oluşturmayan mavimsi, çıplak floresan ışığında cildi daha da uçuk ve solgun görünüyordu. "Kendimi dışarı atmak zorunda kalıyorum. O apartman içinde durulacak gibi değil. Yazları korkunç sıcak ve karanlık bir fırın haline geliyor. O kadar sıcak olduğu zaman ütü yapmak bile istemiyorsun. Zaten kutu kadar bir daire, yeterince yer yok ama sıcakta daha da küçülüyor sanki. Diğerleri üstüme üstüme geliyor gibi oluyor. Odamda kapıyı kapattığım zaman bile sanki yanımdalar, ne yaptıklarını hissedebiliyorum. Fish, kendi koltuğuna çöreklenip hiç hareketsiz oturuyor, yazarken bile. Sonra yazdıklarını yırtıp atıyor, bir boka yaramaz diye ve günlerce yere attığı kâğıt parçalarına bakıyor oturduğu yerden. Bir keresinde, yerde dizlerinin üstüne çöküp yırttığı kâğıtları seloteyple yapıştırmaya kalkmıştı. Yapamadı tabii. Bunun üzerine kıyameti kopartıp, bizi fikirlerini çalmaya ve onları kendisinden önce yayınlatmaya çalışmakla, hırsızlıkla suçladı. Trevor'a gelince; yaz okulunda olmadığı veya 12- yemeklik akşam sofraları hazırlayarak apartmanı sıcaktan cehenneme çevirmediği zamanlar (konserve somon yemeyi bin kere tercih ederim), 15. yüzyıl İtalyan hat sanatı ve kitap süsleme uygulamaları-alıştırmaları yapar ve *quattrocento* hakkında (15. yüzyıl İtalyan sanat ve edebiyatı demekmiş) saatlerce anlatır da anlatır... Ayrıntılar konusunda muazzam bir belleği vardır. Herhalde bunlar ilginç konulardır ama asıl soruna bir yanıt getirmiyorlar, en azından benim için ve sanmıyorum ki ona da bir faydası olsun... Yani şu belli ki, ha bire kendilerini tekrar edip duruyorlar ama hiçbir yere varamıyorlar, hiçbir şeyi sonlandıramıyorlar, bitiremiyorlar. Elbette ben de daha matah bir tip değilim, ben de aynıyım, ben de o sefil sömestr tezine takılıp kalmış durumdayım. Bir zamanlar hayvanat bahçesine gitmiştim, kafeslerden birinin içinde adeta kudurmuş bir Güney Amerika kertenkelesine rastlamıştım. Hayvan kafesin içinde

daireler ve 8'ler çizerek tur atıp duruyordu. Kafesin zemininde ayaklarının çıkarttığı tuhaf, metalik sesleri dünmüş gibi hatırlıyorum. Bütün kafeslenmiş hayvanların o hale geleceğini söylüyorlar. Bir çeşit psikozmuş bu. Ve daha sonra, bu tür bir deneyimden geçmiş olan hayvanları özgürlüklerine kavuşturursanız bile, aynı şekilde, aynı daireler içinde dönmeye devam ederlermiş. Bu tür bilgileri sürekli okuyup durursunuz ve okuduğunuz yirminci makaleden sonra, artık kafanız almamaya başlar. O zaman, herhangi bir yıl içinde yayınlanmış olan toplam kitap sayısını düşünmeye başlarsınız; her ay, her hafta yayınlanan kitap sayısını düşünürsünüz ve kafanız artık almaz olur. Kelimeler..." dedi, nihayet bana dönerek ama gözleri hâlâ dalgındı, sanki benim tenimin birkaç santim derinine bakıyormuş gibi, "anlamlarını kaybetmeye başlar."

Çamaşır makineleri artık durulama işlemine geçmişlerdi. Çamaşırları giderek daha hızla çevirip savuruyorlar; daha fazla su değiştiriyor, daha hızla çalkalayıp süzüyorlardı. Bizimki bir sigara daha yaktı.

"Sizler hepiniz öğrencisiniz, o zaman" dedim.

"Tabii" dedi, kederli bir ifadeyle, "anlaşılmıyor mu? Hepimiz yüksek lisans öğrencileriyiz. İngiliz edebiyatı öğrencileri. Hepimiz. Bu şehirdeki herkes de öyle diye düşünürdüm. Öylesine içimize kapanmışız ki, kendimizden başka kimseyi görmez olmuşuz. Önceki gün bizim apartmana geldiğinde bir tuhaf olduk. Bizden farklı insanlar da varmış meğerse, diye."

"Öğrencilik yaşamının oldukça heyecan verici olduğunu düşünmüşümdür hep" dedim. Hiç de öyle düşünmüyordum aslında. Dostane görünmeye çalışıyordum sadece ama ettiğim bu lafın ortaokullu kız gevezeliğine benzediğini ağzımı kapatır kapatmaz fark ettim.

"Heyecan verici!" dedi, alaycı bir tavırla. "Ben de öyle düşünürdüm eskiden. Hevesli ve parlak bir lisans öğrencisi olduğunuz zaman heyecanlı gelir. Herkes, 'lisans-üstü öğ-

renimine devam et' der. Bir yerlerden biraz para bulursun ve öğrenimine devam edersin ve zannedersin ki, 'işte şimdi bütün gerçekleri bulacağım.' Ama bulamazsın, tam olarak asla bulamazsın. Ve her şey gittikçe daha çetrefilleşir ve bayatlar. Bir nokta, bir virgül ve bölük-pörçük dipnotlar yumağına dönüşür. Bir süre sonra, her konuda olduğu gibi, işin içinden çıkamaz hale gelirsin ve 'ben bu belaya nasıl bulaştım?' diye düşünmeye başlarsın. Eğer ABD'de olsaydık, askerlikten kaçmak için öğrenimimi sürdürüyorum diyebilirdim ama burada öyle bir durum yok. Üstelik her şey zaten yapılıyor, zaten çoktan yapılmış, her şey daha önce keşfedilmiş... Sana da fıçının dibindeki tortuları eşelemek kalıyor... Üniversitede dokuzuncu yılını deviren zavallı yüksek lisans öğrencilerinden birisindir alt tarafı. Yeni malzeme bulmak için eski elyazması kitapları karıştırırsın ya da Ruskin'in yemek davetiyelerinin ve tiyatro bileti koçanlarının tam listesini veren baskıyı bulmak için debelenir durursun veya bir yerlerden bulup çıkardıkları beş para etmez bir edebiyat sahtekârının yazılarından anlam çıkartmaya çalışırsın... Zavallı Fischer tezini yazıyor şimdi. D.H. Lawrence'ın eserlerindeki "Dölyatağı Sembolleri" üzerinde çalışmak istemişti ama bu konunun daha önce işlendiğini söylediler ona. Dolayısıyla şimdi, ispatı mümkün olmayan, gittikçe daha da anlaşılmaz hale gelen bir teori üzerinde çalışıyor." Birden sustu.

"Oh, nedir bu teori?" dedim, onu yeniden konuşturmak için.

"Tam olarak bilmiyorum. Sarhoş olduğu zamanların dışında, artık bu konuda konuşmuyor bile. Kafayı bulduğunda ise zaten ne dediği anlaşılmıyor. Bu yüzden yazdıklarını yırtıp yırtıp atıyor ya. Yeniden okuyunca, ne yazdığını kendi de anlamıyor."

"Peki, sen tezini ne konuda yazıyorsun?" diye sordum. Hiçbir fikir gelmiyordu aklıma.

"O noktaya henüz varmadım ben. Ne zaman varacağımı veya ondan sonra ne olacağını da bilmiyorum. Bunu düşünmemeye çalışıyorum. Şu anda, iki yıl öncesine ait, geç kalmış bir dönem tezini yazmaya uğraşıyorum güya. Her gün sadece bir cümle yazıyorum. Yani, iyi günlerimde." Çamaşır makineleri kurutma konumuna geçtiklerini belirten bir "klik" sesi çıkarttılar. Yanımdaki, makinelere boş gözlerle, mel mel baktı.

"Ee, dönem tezini hangi konuda yazıyorsun o zaman?" Meraklanmıştım, yüzünün değişen hatlarından olduğu kadar, anlattığı şeylerden de etkilenmiştim. Her halükârda, susmasını istemiyordum.

"Gerçekten bilmek isteyeceğini sanmıyorum" dedi. "Rafael-öncesi Dönemde Pornografi. Ayrıca, Beardsley hakkında bir şeyler de yazmaya çalışıyorum."

"Oh!" dedim. Bir süre ikimiz de bu projenin beyhudeliği hakkında sessizce düşündük. "Belki" dedim, oldukça çekinerek, "yanlış bir iş yapıyorsun. Belki başka bir şeyle uğraşırsan daha mutlu olursun."

Yine alay eder gibi güldü, sonra öksürdü. "Sigara içmeyi bırakmalıyım" dedi. "Başka ne *yapabilirim ki*? Buraya kadar geldikten sonra, başka hiçbir şey için uygun olamazsın ki. Beyninde bir şey çakar. Fazlasıyla kalifiye bir eleman haline gelirsin, fazlasıyla uzman kişi olursun ve bunu herkes anlar artık. Aklı başında hiç kimse beni işe almak istemez. İyi bir mezar-kazıcısı bile olamam bu aşamadan sonra. Lağım kanalını patlatırım, toprağı kazıp 'ölüler diyarı'nın sembollerini ortaya çıkartırım: boruları, supapları, dışkı kanallarını... Yok, yok. En iyisi, ben kâğıt fabrikalarında köle olmayı tercih ederim."

Söyleyecek bir yanıtım yoktu. Yüzüne baktım ve onun Seymour Araştırma Şirketi gibi bir yerde çalıştığını düşündüm; hatta üst kattaki araştırma grubu erkekleri ile bir arada dü-

şündüm ama hiçbir tatmin edici sonuca ulaşamadım. Asla uyum sağlayamazdı...

"Şehir dışından mısın?" diye sordum sonunda. Yüksek lisans öğrenimi konusu tükenmiş görünüyordu artık.

"Elbette" dedi, "hiçbirimiz aslında buralı değiliz, hepimiz dışarlıklıyız, öyle değil mi? Bu yüzden o apartmanı tuttuk. Allah biliyor ki kirasını ödemeye gücümüz zor yetiyor. Ama biz yüksek lisanslılar için üniversite kampusunda kalacak yer yok, o sözde İngiliz hanedan armalı ve manastır duvarlı yeni pansiyonu saymazsak yani. Ama oraya da beni zaten kabul etmiyorlar. Etselerdi bile, bu Trevor'la yaşamaktan daha hoş olmazdı. Trevor Montreal'lidir, ailesi Westmount'lu sayılır ve oldukça varlıklıdır ama savaştan sonra ticarete atılmak zorunda kalmışlar. Hindistancevizli kurabiye üreten bir fabrikaları varmış ama bunu apartmanda, aramızda konuşmamız yasak. Tuhaf oluyor doğrusu, yani bu hindistancevizli kurabiyelerden kutular dolusu geliyor sürekli ama nerden geldiklerini bilmiyormuş gibi yaparak yemek zorunda kalıyoruz... Ben Hindistan cevizinden hoşlanmam. Fish'e gelince: O Vancouver'li, her zaman denizi özler. Göl kıyısına gidip, kirli ve sığ suların kenarından yürüyüşler yapar, martıların ve greyfurt kabuklarının arasında yüzmeye çalışır ama beceremez. Hem Trevor hem Fish başlarda aksanlı konuşurlardı ama artık anlamazsın aksanlarını; beyin-öğütücü ortamda bu kadar uzun süre yaşadıktan sonra, nereden geldiğin hiç anlaşılmaz olur artık.

"Sen aslen nerelisin, peki?"

"Hiç duymadığın bir yerden" dedi, terslenerek.

Çamaşır makineleri "klik" diye bir ses çıkartarak durdular. Ellerimizdeki tel sepetlere çamaşır makinelerinden çıkarttığımız temiz çamaşırları doldurup, kurutma makinesine aktardık. Sonra tekrar sandalyelerimize oturduk. Artık seyredecek bir şey kalmamıştı. Kurutma makinelerinin mırıl-

danan ve puflayan sesini dinlemekten başka yapacak işimiz yoktu. Bizimki bir sigara daha yaktı.

Derbeder görünümlü, yaşlı bir adam kapıdan girdi; bizi gördü ve hemen dışarı çıkmaya yeltendi. Herhalde, uyuyacak bir yer arıyordu

"Sorun, atalet" dedi sonunda bizimki, yanımda otururken. "Bir türlü bir yerlere varamıyor gibi hissediyor insan kendini; her konuda başarısız, dibe vurmuş hissediyorsun kendini. Geçen hafta bizim dairede yangın çıkardım, kısmen bilerek. Ne yapacaklarını görmek istiyordum, sanırım. Belki de kendimin ne yapacağını görmek istiyordum. Aslında daha çok, biraz alev ve duman görmek istemiştim, değişiklik olsun diye. Ama yangını hemen söndürdüler ve sonra kertenkeleler gibi son hızla sağa sola koşuşturup, benim ne kadar "hasta" olduğumu, neden böyle bir işe kalkıştığımı, benim içsel gerginliklerimin artık zıvanadan çıktığını ve bir kafa doktoruna başvurmam gerektiğini konuştular. Bunun hiç işe yaramayacağını biliyorum. Bu işlerin tümünün ne olduğunu ve hiçbirinin bir halta yaramadığını biliyorum. O kafa doktoru tipler artık beni ikna edemez, çünkü ben çok fazla şey biliyorum, o deneyimlerden çoktan geçtim, artık bağışıklık kazandım. Bizim daireyi ateşe vermem herhangi bir şeyi değiştirmedi; sadece şimdi tuvalette burnumu sümkürsem, Trevor korkuyla haykırıp kendini dışarı atıyor. Fish ise üniversite birinci sınıftan kalma psikoloji kitabından, benim kafadan sakatlığımı açıklayacak bölümleri karıştırıyor! Benim deli olduğumu düşünüyorlar." Bunları anlattıktan sonra, sigarasını yere atıp, izmaritini ayağı ile ezdi. "Bence deli olan onlar" diye ekledi.

"Belki" dedim, dikkatli bir ses tonuyla, "o evden ayrılsan daha iyi olacak."

O çarpık ağızlı gülümseyişi ile gülümsedi.

"Nereye gidebilirim ki? Param yok. Sıkışmış durumdayım.

Ayrıca, biliyor musun, bana sahip de çıkıyorlar aslında." Bunu derken, boynunu iyice omuzlarının arasına gömdü.

İnce yüzünün çıkık elmacıkkemiklerine ve gözünün karanlık çukuruna yandan bakarken düşündüm: Tüm bu konuşmaları, apaçık itirafları benim asla yapamayacağım türden şeylerdi. Çok cesur, hatta çılgınca bir davranıştı bana göre, yeterince pişmemiş bir yumurtanın kabuğundan çıkması gibi bir şeydi; etrafa fazlasıyla saçılıp şekilsiz bir yayıntı haline gelme riskini taşıyordu anlattıkları. Ama bizimki, ağzında yeni yakılmış bir sigara ile öylece otururken, bu tür tehlikelerden habersiz görünüyordu.

Daha sonra düşününce, kendi kayıtsızlığıma şaşırdım. Akşamüzeri yaşadığım huzursuzluk yok olmuştu; taştan yapılmış bir ay kadar sakin ve dingin hissediyordum kendimi, çamaşırhanenin beyaz boşluğuna tamamen hâkimdim. Hiç çaba sarf etmeden kollarımı uzatıp yanımdaki süklüm püklüm, biçimsiz bedeni sarmalayabilir, tatlı tatlı sallayıp teselli edebilirdim. Ancak, oğlanda hiç çocuksu olmayan bir hal vardı; hatta zamanından çok önce yaşlanmış, teselli edilmesi mümkün olmayan ihtiyar bir adam gibiydi. Ayrıca, bira mülakatı sırasındaki sahtekârlığını da hatırladım; şimdi de her şeyi uyduruyor olabilirdi. Gerçek de olabilirdi ama pekâlâ benden anaç bir tepki almak için oynuyor da olabilirdi. Bu tepkiyi aldığında kurnazca gülümseyerek, süveterine gömülüp benden uzaklaşacak, ulaşılmaz ve dokunulmaz olacaktı.

Bir çeşit bilimkurgu sezgisine, üçüncü bir göz veya anten sahip olmalıydı. Yüzü öte yana dönük olduğu için benim yüzümü göremediği halde, "Hastalıklı halime hayran kaldığının farkındayım" dedi, "çekicidir biliyorum, sürekli prova ederim bu pozu; kadınlar hastalıklı, zayıf erkeklere bayılır. Ben de içlerindeki Florence Nightingale'i ortaya çıkarırım. Ama dikkatli ol." Şimdi yüzüme bakıyordu; yandan,

tilki gibi bakışlarla. "Yıkıcı bir iş yapabilirsin: açlık, sevgiden daha temeldir. Florence Nightingale bir yamyamdı, biliyorsun."

Sakinliğim birden yok oldu. Tenimden bir korku ürpertisi geçti. Tam olarak ne ile suçlanıyordum şimdi? Kendimi açığa mı vurmuştum?

Söyleyecek hiçbir şey bulamadım.

Kurutucular son bir hızlı çevrim yapıp durdular. Ayağa kalktım. "Deterjan için teşekkürler" dedim resmi bir nezaketle.

O da kalktı. Varlığıma karşı yine kayıtsız gibi görünüyordu. "Dert değil" dedi.

Konuşmadan, yan yana eğilip giysileri kurutuculardan çıkarttık, çamaşır torbalarımıza tıkıştırdık. Torbalarımızı sırtımıza vurup, ben biraz önden, birlikte kapıya yürüdük. Kapının önünde bir an duraksadım ama o kapıyı açmak için bir girişimde bulunmayınca, kendim açtım.

Çamaşırhaneden çıktığımızda, ikimiz de aynı anda dönünce az kalsın çarpışıyorduk. Bir an kararsızca birbirimizi süzdük; aynı anda bir şey söylemeye başladık, hemen sustuk. Sonra, sanki biri düğmeye basmış gibi, torbalarımızı yere bırakıp bir adım ileri attık. Onu öpmeye başladım ya da o beni; hangimiz önce davrandık hâlâ bilmiyorum. Ağzında sigara tadı vardı. O tattan ve sanki kollarımı doladığım beden ve yüzüme değen yüz, bir tel askıya gerilmiş tuvalet kâğıdı veya parşömenmiş gibi, bir sıskalık ve kuruluk izleniminden başka hiçbir his hatırlamıyorum.

Aynı anda öpüşmeyi bırakıp geri çekildik. Bir süre daha birbirimize baktık. Sonra çamaşır torbalarımızı tekrar sırtlanıp, geri dönüp aksi yönlerde pat pat yürümeye başladık. Tüm olay, doğum günü partilerinde ödül diye verilen, arkası mıknatıslı plastik köpek kafalarının ileri-geri ani hareketleri gibi gülünç bir şekilde olup bitmişti.

140

Apartmana dönüş yolculuğunda, beyaz kepli ve giysili bir hemşire resmi taşıyan bir reklama uzun uzun bakmanın dışında, hiçbir şey anımsamıyorum. Hemşirenin bilgiç bakışlı, sağlıklı bir yüzü vardı ve elinde bir şişe tutarak gülümsüyordu. Altında: YAŞAM ARMAĞANINI VERİN, yazıyordu.

12

İşte yine buradayım.

Odamda yatağımda oturuyorum. Kapı kapalı, pencere açık. Bugün İşçi Bayramı. Hava dün olduğu gibi güzel, serin ve güneşli. Ofise gitmek zorunda olmamak tuhafıma gidiyor. Şehrin eteklerindeki otoyollarda trafik daha şimdiden yoğunlaşmıştır. Hafta sonunu yazlık evlerinde geçiren tatilciler, daha fazla kalabalığa kalmadan dönüş yolunu tutmuşlardır. Saat beş oldu mu, trafik gıdım gıdım ilerliyor olacak; hava kilometrelerce uzunluktaki metal konvoyundan yansıyan ışık, motorların homurtusu ve canı sıkılan çocukların sızlanmasıyla dolacak. Ama burası her zaman olduğu gibi sessiz.

Ainsley mutfakta. Bugün hemen hemen hiç görmedim onu. Kapımın gerisinde, sürekli şarkılar mırıldanarak ortalıkta gezindiğini duyuyorum. Kapıyı açmakta tereddüt ediyorum. Onunla karşılıklı durumumuz, henüz adını koyamadığım bir şekilde değişti son günlerde. Onunla konuşmakta zorlanacağımı hissediyorum.

Cuma günü çok uzun bir zaman önceymiş gibi geliyor; o kadar çok şey oldu ki o akşamdan beri. Ama şimdi aklımdan yeniden geçirdikçe, davranışlarımın o zaman düşündüğümden çok daha mantıklı olduğuna karar veriyorum. Bilinçaltım, bilinçli benliğimden daha ileri gitmişti ve bilinçaltının da kendi mantığı vardır. Davranışlarım belki gerçek kişiliğimle biraz çelişkiye düşmüştü ama sonuçlar o kadar da tu-

tarsız mıydı gerçekten? Karar biraz ani olmuştu ama şimdi üstünde düşünmeye vaktim olunca, aslında çok doğru bir adım attığımızı fark ediyorum. Tüm lise ve üniversite yıllarım boyunca, bir gün biriyle evleneceğimi ve çocuklarım olacağını var saymıştım elbette, herkes gibi. Ya iki ya dört çocuğum olmalı, üç uğursuz bir sayıdır. Tek çocuğu da onaylamam, kolayca şımarır. Evlilik konusunda Ainsley gibi aptalca düşüncelerim olmadı hiç. O, evliliğe prensipte karşı ama hayat prensiplerle yürümez, intibak ederek yürür. Peter'in dediği gibi, hayat boyu kafana göre takılamazsın; evlenmeyen insanlar orta yaşa gelince gülünç duruma düşerler, ya da kırgın, kızgın veya şaşkın olurlar. Bunu anlayabilecek kadar geçkin bekâr gördüm ofiste. Ama evlilik her ne kadar kafamın bir köşesinde olsa bile, onu bilinçli olarak beklemiyordum ya da tam böyle olacağını tahmin etmemiştim. Tabii, Peter'le, kendime itiraf ettiğimden çok daha yakınlaşmıştık.

Ve bizim evliliğimizin Clara'nınki gibi olması için hiçbir neden yoktu. O ikisi yeterince pratik insanlar değil; birlikteliklerini düzgün idare etmek, iyi organize olmuş bir evlilik yürütmek konusunda hiçbir fikirleri yok. Evlilik büyük çapta temel mekanik ayrıntılara dayanan bir mesele; örneğin ev eşyaları, yemekler ve her şeyi düzenli tutmak gibi. Ama Peter ve ben, gayet makul bir düzenleme yapabiliriz. Tabii daha birçok ayrıntı üzerinde çalışmamız şart. Düşününce, Peter ideal bir seçim gibi görünüyor. Çekici bir erkek, başarılı olacağı kesin ve tertipli, ki bu da birlikte yaşayacağın insanda arayacağın temel bir özellik.

Haberi duyunca iştekilerin yüz ifadesinin ne hale geleceğini tahmin ediyorum. Ama henüz söyleyemem, çünkü bir süre daha bu işi sürdürmem gerekiyor. Peter stajını bitirinceye kadar benim de para kazanmam gerekecek. Başlarda bir apartman dairesinde otururuz herhalde ama sonra ger-

çek bir evimiz, kalıcı bir yerimiz olur, her zaman tertemiz tutmaya değer bir evimiz.

Bu arada, böyle oturacağıma, yapıcı bir şeylerle uğraşmalıyım. Önce bira anketini elden geçirmeliyim ve sonuçlarını bir rapor halinde yazıp, yarın sabah ofiste ilk iş daktilo edip, ayak altından kaldırmalıyım.

Sonra belki saçlarımı yıkarım. Odamın da genel bir temizliğe ihtiyacı var. Dolap çekmecelerini gözden geçirip, birikmiş gereksiz şeyleri atmalıyım. Gardıropta giymediğim elbiseler var. Onları da Salvation Army'ye (fakirlere yardım kuruluşuna) vereyim. Ve bir sürü, Noel'de hediye alınan türden kostüm takıları: kaniş köpek veya yaprakları ve gözleri kesme-camdan çiçek biçimli imitasyon altın iğneler... Çoğu okuldan kalma bir yığın kitap, bir daha okumayacağımı bildiğim mektup ve cıvık bir duygusallıkla saklamış olduğum birkaç eski oyuncak bebekle dolu bir karton kutum da var. Bebeklerden birinin içi talaş dolu bezden gövdesi (biliyorum çünkü makasla karnını yarıp bakmıştım) ve sert ahşaptan elleri, ayakları ve kafası vardı. El ve ayak tırnakları kemirilmiş, kafasına tutkalla yapıştırılmış ama eskilikten büyük ölçüde kopmuş kısa, siyah saçları olan bir bebek. Yüzü hemen hemen silinmişti ama aralık ağzından kırmızı renkli keçe bir dil ve iki porselen diş görünürdü; hatırladığıma göre beni en cezbeden özelliği buydu. Çarşaftan bozma eski bir giysisi vardı. Her akşam önüne yemek koyar, sabah kalktığımda yenmemiş olduğunu görüp hayal kırıklığına uğrardım. Öteki bebek daha yeniydi ve uzun, yıkanabilir saçları ve lastik gibi cildi vardı. Bir Noel'de, yıkanabilir olduğu için istemiştim onu. İkisi de artık pek çekici değil; diğer ıvır zıvırla birlikte onları da çöpe atmalıyım.

Çamaşırhanedeki oğlanla olanlara ve oradaki davranışıma hâlâ bir anlam verebilmiş değilim. Belki egomda bir çeşit sapma, bir geri gitme veya boşluk oldu, hafıza kaybı gibi.

Ama onunla bir daha karşılaşma olasılığım çok düşük –adını bile bilmiyorum– zaten nasıl olsa bunun Peter'le hiçbir alakası yok.

Odamı temizlemeyi bitirdikten sonra, evdekilere mektup yazmalıyım. Hepsi memnun olacaktır, bunu kesinlikle bekliyorlardı. En kısa zamanda hafta sonunda onları ziyarete gitmemizi isteyecekler. Ben de Peter'in ailesiyle tanışmadım henüz.

Bir dakika içinde yatağımdan kalkıp, yerdeki güneş huzmesinin içinden yürüyeceğim. Bütün bir öğleden sonranın böyle aylak geçmesine izin veremem, her ne kadar bu sessiz odada sırtımı serin duvara dayayıp, ayaklarımı yatağın kenarından sallandırıp, boş tavanı seyretmek dinlendirici olsa da... Böylece yatmak, kayıp giden lastik bir botun içinde uzanıp aydınlık gökyüzünü seyretmeye benziyor.

Organize olmalıyım. Yapmam gereken çok iş var.

İkinci bölüm

13

Marian bitkin bir halde masasında oturmuş, telefon mesajı defterine bir şeyler çiziktiriyordu. Önce karmaşık desenli tüyleri olan bir ok çizdi, sonra paralel çapraz çizgiler çekmeye başladı. Paslanmaz çelikten tıraş bıçakları hakkında bir anket üzerinde çalışması gerekiyordu aslında; tıraş makinesinin kullanılmış bıçağını çıkarıp, yerine kendisinin sunduğu yeni bıçağı takmasını denekten isteyeceği soruya kadar gelmişti. Ama o noktada kafası karışmıştı. Bunun maksatlı hazırlanmış, tuzaklı bir soru olduğunu düşünmeye başlamıştı: tıraş bıçağı şirketinin sahibi, nesillerdir ailesinin mülkiyetinde olan mucizevi bir tıraş bıçağına sahipti. Bu bıçak, her kullanılışında kendi kendine bilenmekle kalmıyor, her 13 tıraşta bir, tıraş ettiği kişiyi hayatta tüm istediklerine kavuşturuyordu... Ancak, şirket sahibi elindeki bu hazineyi yeterince dikkatli koruyamamıştı. Bir gün, bıçağı kadife kaplı kutusuna koymayı unutmuş, banyoda orta yere bırakmıştı ve hizmetçilerden biri, işgüzarlığından olsa gerek... (hikâye bu noktada belirsizleşiyordu ama çok karmaşık bir öyküydü zaten. Her neyse, tıraş bıçağı bir şekilde bir dükkâna, ikinci-el mallar satan bir dükkâna düştü ve orada, hiçbir şeyden haberi olmayan bir müşteri tarafından satın alındı ve...). İşadamının o gün acilen nakit paraya ihtiyacı olmuştu. Her üç saatte bir, alelacele tıraş olup 13 tıraşa ulaşmak istiyor, ha babam yüzünü kazıyordu ki, ne görsün!...

Olan biteni anlayınca, önce suçlu hizmetçinin kullanılmış tıraş bıçakları ile dolu bir çukura atılmasını, sonra da bütün şehre 'Seymour Araştırma Şirketi Anketçisi" kılığına girmiş, orta-yaşlı özel hanım dedektifler salınmasını emretti. Bu özel eğitimli, kartal-gözlü dedektifler, tek bir kuş uçurtmadan, yüzünde en ufak bir sakal olan erkek-kadın herkesi bir köşeye kıstırıp, "Kullanılmış Tıraş Bıçağını Yenisiyle Değiştiriyoruz" diye bağırarak, paha biçilmez hazineyi yeniden ele geçirmek için umutsuz bir arayışa girdi...

Marian derin bir iç geçirdi, not defterinin bir köşesine küçük bir örümcek çizdi ve daktilosunun başına döndü. Taslak anketteki bölümü aynen kopya etti: "Tıraş bıçağınızın durumunu incelemek istiyoruz. *Şu anda* tıraş makinenizin içinde bulunan bıçağı bana verir misiniz? Karşılığında size yeni bir bıçak." Marian, gereken yerlere "lütfen" ve "veriyorum" sözcüklerini ekledi. Soruyu yeniden formüle edip daha az aykırı hale getirmenin bir yolunu bulamadı ama hiç değilse daha nazik bir ifade kurdu.

İşyeri tam bir kargaşa içindeydi. Zaten ya kargaşa ya da tümden sessizlik içinde olurdu ofis. Marian genelde kargaşayı tercih ederdi. Öyle zamanlarda, daha az çalışarak kaytarırdı; herkes bir koşuşturma ve telaş içinde olunca, tepesine dikilip ne yazdığına, niye o kadar yavaş yazdığına bakan veya aslında tam olarak neyle uğraştığını merak eden daha az insan olurdu. Marian bu kargaşa ortamlarına daha fazla "ait olma" duygusuyla katılırdı; hatta birkaç kez bu çılgınlık havasına sempati içinde kendini kaptırmış, ne kadar eğlenceli bulduğuna şaşırıp kalmıştı ama Peter ile nişanlandığından ve bu ofiste ömür boyu kalmayacağını anladığından beri, arkasına yaslanıp koşuşturmaları kayıtsızlıkla izlemeyi başarıyordu. (Çalışma konusunu Peter ile konuşmuşlardı; "Düğünden sonra, istersen tabii ki çalışmaya devam edebilirsin" demişti Peter, "en azından bir süre, mali olarak gerekmese bi-

le" demişti –"eğer karını geçindiremiyorsan, evlenmen haksızlık olur"; ama Marian bu düşünceye karşı çıkmıştı). Geriye yaslanıp, tüm bunları sakince, tarafsızca düşünmeye vakti olmuştu Marian'ın. Hatta artık istese bile, iş ortamıyla eskisi gibi içli-dışlı olamayacağını hissediyordu. Ofisteki arkadaşları, son zamanlarda Marian'ın acil durumlarda bile ne kadar sakin kalabildiği konusunda iltifatlar ediyorlardı. "Valla, Marian sayesinde..." diyorlardı, nefes nefese kalmış bir halde, çay bardakları ile kendilerini yatıştırmaya, kırışmış alınlarını kâğıt mendillerle silip sakinleşmeye çalışırken. "*O*, kontrolünü hiç kaybetmiyor. Kaybetmiyorsun, değil mi, tatlım?"

O anda, hayvanat bahçesinde koşan bir armadillo sürüsü gibi göründü bu insanlar Marian'ın gözüne. Armadilloyu düşününce, çamaşırhanedeki oğlan geldi aklına; oradaki ilk karşılaşmalarından sonra birkaç kez çamaşırhaneye gitmiş ve içten içe onu görmeyi ümit etmiş olduğu halde, bir daha hiç karşılaşmamışlardı. Ama bu hiç şaşırtıcı değildi çünkü adam besbelli ki dengesiz biriydi ve herhalde bir kanalizasyon deliğinden akıp gitmişti çoktan...

Emmy'nin dosya dolabına doğru fırlayıp, telaşla dosyaları karıştırmasını seyretti. Bu kez sorun, doğudan batıya ülke çapında yürütülecek "kadın bağı" araştırmasıydı: Batı bölgesinde fena halde çuvallamışlardı. Sözde "üç-dalgalı" bir araştırma olması gerekiyordu: ilk dalgayla anket mektupları bayanların yaşadığı rastgele seçilmiş adreslere postalanacak, dalga geri dönerken, beraberinde okunaklı ve hevesli bir ilgiyle yazılmış yanıt mektuplarını getirecekti. İkinci ve üçüncü dalgalarda ise, anketçilerle tüketiciler yüz-yüze, daha derinlikli görüşmeler yapacaktı (yani kapalı kapılar ardında, diye umuyordu Marian). Bu iş, özellikle anket sorularından bazıları, onun edep duygularını oldukça sarsmıştı. Oysa konuyu gayet uygun karşılayan Lucy, kahve molasında, son za-

manlarda kadın bağının saygın bir ürün haline geldiğini, süper marketlerde satıldığını, en iyi dergilerde tam-sayfa ilanlarının çıktığını söylemişti. Hem, Viktorya ahlakıyla davranıp bu konuyu yasaklamak yerine, açık açık konuşmamız daha hoş değil mi, demişti. Millie ise, "tabii aydınlanmış bakış açısı bu ama bu araştırmalar her zaman derttir" demişti. "Kapılarına gittiğiniz insanlarla güçlük yaşadığınız gibi, zaten görüşme yapacak anketçi bulmakta da zorlanırsınız, anketçilerin çoğu geri kafalıdır, özellikle küçük şehirlerde yaşayanlar; bazıları bu anketi verdiğinizde istifa etmeye bile kalkışır. Ev kadınlarını kullanmanın en berbat yanı da budur işte. Bu kadınların gerçekten paraya *ihtiyacı* yoktur, işten hemen sıkılırlar veya hamile kalıp istifa ederler, o zaman yenilerini bulup sil baştan eğitmek zorunda kalırsınız. Yapılacak en doğru iş, hepsine aynı formatlı anket mektupları gönderip "Kadınlığın Selameti" için ellerinden gelen yardımı yapmalarını istemek" diye tamamladı sözlerini. "Yani, her gerçek kadının içinde kıvrılmış yatan, becerikli ve fedakâr hastabakıcı nüvesine hitap etmeye çalışmak" diye düşündü Marian.

Bu kez daha kötüsü olmuştu. Batı bölgesinde, ilk "dalgayla" ulaşılacak kadınların adreslerini yerel telefon rehberinden seçmekle görevli her kimse, pek dikkatli davranmamıştı. (Sahi, orada kim vardı işin başında? Foam River'daki Bayan Lietch mi, yoksa Watrous'taki Bayan Hatcher mı? Kimse hatırlamıyordu. "Dosyaları karıştırmışlar galiba" dedi Emmy). Yanıtlar bir dağ gibi yığılacak zannederlerken, sadece üç-beş mektup gelmişti. Marian'ın karşısındaki masada Millie ve Lucy bu mektupları inceliyorlardı şimdi, nerede hata yapıldığını bulmaya çalışarak.

"Birkaç tanesi besbelli ki erkeklere gitmiş" diye homurdandı Millie. "Bay Leslie Andrewes diye biri "tee-hee" yazmış mektubun üstüne!"

"Benim anlamadığım, bütün soruları HAYIR diye yanıtla-

yan kadınlar" dedi Lucy ters ters. "O zaman *ne* kullanıyor bu kadınlar, Allah aşkına?"

"Eh, bu kadın 80'inin üstündeymiş."

"Biri de yedi yıldır üst üste hamile kaldığını yazmış."

"Vah zavallıcık" diye nefesini tuttu Emmy. "Sağlığını mahvedecek!"

"O kuş beyinli Bayan Lietch ya da Bayan Hatcher, her kimse artık, bu anketleri yine Kızılderili kamplarına gönderdi garanti" diye söylendi Lucy. "Bunu yapmamasını *özellikle* söylemiştim oysa. Allah bilir oralarda *ne* kullanıyorlardır."

"Yosun" dedi Millie, kesin bir tavırla. Bu, Batı'da işlerin yolunda gitmediği ilk durum değildi. Gelen yanıtları bir kez daha saydı. "Her şeye baştan başlamamız gerek ve müşteri buna çok bozulacak. Tüm kotalarımızı harcamış olduk. Son teslim tarihini düşünmek bile istemiyorum."

Marian duvar saatine baktı. Öğle paydosu başlamak üzereydi. Önündeki kâğıda bir sıra ay çizdi: hilaller, dolunaylar, ters yöne bakan hilaller, sonra hiçbir şey: siyah bir ay. Biraz da süslemek için hilallerden birinin içine bir yıldız kondurdu. Peter'in doğum günü hediyesi olarak verdiği kol saatini ayarladı ve kurdu, ofisteki saatten yalnızca iki dakika geriydi. Bir soruyu daha daktilo etti. Acıkmıştı; bu açlık duygusunu yaratan şey saatin kaç olduğunu bilmem mi acaba, diye merak etti. Sandalyesinden kalktı, koltuğunu yükseltmek için birkaç kez döndürdü, tekrar oturdu ve bir soru daha yazdı; kelime oyunlarıyla hile yapmaktan çok ama çok usanmış, yorulmuştu. Sonunda, daktilonun önünde daha fazla oturmaya dayanamayarak kalktı, "Haydi yemeğe gidelim" dedi.

Millie, "Aa..." diye tereddüt etti ve saatine baktı. Hâlâ bu rezaleti çözmek için bir şeyler yapabileceği hüsnükuruntusunu taşıyordu.

"Evet, haydi gidelim" dedi Lucy, "bu iş beni deli edecek, kendimi dışarı atmam lazım." Portmantoya yürüdü. Emmy

de arkasından gitti. Diğerlerinin giyindiğini gören Millie anket formlarını gönülsüzce bıraktı.

Dışarda soğuk bir rüzgâr vardı. Kadınlar yakalarını kaldırdılar, eldivenli elleriyle mantolarının önünü birleştirerek, diğer öğle paydosçularının arasında ikişer ikişer, çıplak kaldırımda topuklarını tıkırdatarak yürüdüler. Henüz kar yağmamıştı. Her zamankinden daha uzağa yürüyorlardı bugün. Genelde gittikleri lokantalardan daha pahalı bir restorana gitmeyi teklif etmişti Lucy ve kadın bağı krizinin yarattığı kızışmış metabolizmaları yüzünden, hepsi kabul etmişti.

"Uuuu" diye sızlandı Emmy, buz gibi rüzgâra karşı büzülerek. "Bu kuru havalarda ne yapacağımı bilemiyorum. Cildim kuruyor ve pul pul dökülüyor." Yağmur yağdığında da ayaklarına müthiş ağrılar girerdi; güneşli havalarda ise gözleri sızlar, başı ağrır, cildi lekelenir, gözleri kararır, başı dönerdi. Hava belirsiz, gri ve ılıman olduğunda ateş basar ve öksürük tutardı.

"Soğuk krem çok iyi gelir" dedi Millie. "Büyükannemin de cildi kuruydu, hep onu kullanırdı."

"Ama sivilce yaparmış" dedi Emmy, kuşkulu bir tavırla.

Girdikleri restoran eski İngiliz havalarında, özentili bir yerdi; şişik deri minderli koltukları ve Tudor tarzı kirişleri vardı. Kısa bir bekleyişten sonra, siyah ipekler giyinmiş bir hostes tarafından bir masaya buyur edildiler. Mantolarını çıkartıp yerleştiler. Marian, Lucy'nin yeni bir elbise giymiş olduğunu fark etti, yakasına sade bir gümüş iğne iliştirilmiş, mor renkli, lamine jarseden azametli görünüşlü bir giysi. Demek bunun için buraya gelmek istedi bugün, diye düşündü Marian.

Lucy uzun-kirpikli bakışlarıyla diğer masalardaki konukları taradı –et suratlı, kasıntı işadamlarıydı çoğu; çabuk çabuk yiyip, bir-iki kadeh içip, öğle yemeği faslını en kısa zamanda atlatıp, ofise dönüp, biraz daha para yapıp, o işi de bir an önce

halledip, iş çıkışı trafiğinde en kestirme yoldan eve ve karılarına dönüp, en kısa zamanda akşam yemeklerini bitirmeye bakan işadamları... Lucy giysisiyle uyumlu mor göz farı ve uçuk leylak renkli ruj sürmüştü. Her zamanki gibi zarifti. Son iki aydır giderek daha sık, pahalı restoranlarda yemek yiyordu, (Marian parayı nereden buluyor diye merak ediyordu doğrusu); rengârenk tüylü, boncuklu, bir sürü kancası olan bir balık oltası gibi kendini gezdirerek, avlanması muhtemel yerlere, iyi restoranlara, kokteyl barlarına gidiyordu –kocaman saksılı çiçeklerle süslü, tilki gibi kurnaz, hırslı ama evliliğe yatkın, yani doğru türden adamların takılması beklenen yerlere... Ama doğru türden bu adamlar Lucy'nin zokasını yutmuyorlardı veya daha başka derinliklere dalmışlardı, ya da başka cins yemlere atlıyorlardı –daha gösterişsiz, kahverengi plastik görünümlü minik balıklara veya kararmış, basit madeni kaşıklara; ya da belki Lucy'nin beceremeyeceği kadar zengin tüylü ve bol kancalı oltaları yutuyorlardı. Ve Lucy, bu ve buna benzer restoranlarda, leylak pembesi görmeye vakti olmayan şişman, tıknaz işadamları için zarif giysilerini ve şeker renkli gözlerini boşuna sergiliyordu.

Garson kız geldi. Doyurucu bir yemek isteyen Millie, biftekli ve böbrekli börek ısmarladı. Emmy, masada su bardağının yanına dizdiği pembe, beyaz ve turuncu renkli üç ayrı hapı üstüne yutacağı peynirli bir salata söyledi. Lucy mızmızlandı, huysuzlandı, birkaç kez fikir değiştirdi ve sonunda omlette karar kıldı. Marian kendine şaştı. Açlıktan kıvranıyor, öğle yemeği diye ölüyordu ama şimdi hiç iştahı kalmamıştı. Peynirli sandviç ısmarladı.

"Peter nasıl?" diye sordu Lucy, bir süre omletini didikledikten ve kayış gibi olmuş diye şikâyet ettikten sonra. Peter'le ilgilenirdi. Peter her gün Marian'ı ofisten arayıp o gün ne yaptığını ve o akşam ne yapacağını anlatma alışkanlığını edinmişti ve Marian masasında olmadığı zamanlar, onunla ay-

nı telefonu paylaşan Lucy'e mesaj bırakırdı. Lucy, Peter'i son derece kibar, sesini ise gizemli bulurdu.

Marian biftekli-böbrekli böreğini, bavuluna eşyalarını istifler gibi, metodik bir şekilde, parça parça ağzına yerleştiren Millie'yi seyrediyordu. Yemeğini bitirdiği zaman, "İşte!" diyecekti sanki, "hepsini yerli yerine güzelce stokladım." Ve ağzı da bavulun kapağı gibi kapanacaktı.

"İyi" dedi Marian. Peter'le, haberi ofiste henüz duyurmamaya karar vermişlerdi. Dolayısıyla ağzını sıkı tutuyordu Marian. Ama şimdi birdenbire ilan etme arzusuna kapılmıştı, kendini tutamayacaktı. Hayatta hâlâ ümit olduğunu bilmelerinde yarar var, diye düşündü. "Sizlere söyleyeceğim bir şey var" dedi, "ama şimdilik daha ileri gitmeyi düşünmüyoruz." Üç çift gözün dikkatini tabaklardan kaldırıp üzerine odaklanmasını bekledikten sonra, "Nişanlandık" dedi.

Işıltılı bir gülümsemeyle arkadaşlarına baktı ve gözlerindeki beklenti ifadesinin endişe ve hoşnutsuzluğa dönüştüğünü gördü. Lucy çatalını düşürüp ani bir iç çekişle "Hayır!" dedi ve hemen ekledi: "Harika!" Millie "Ooo, ne iyi" dedi. Emmy hemen bir hap daha yuttu.

Ve arkasından telaşlı sorular geldi. Marian bunları sakin sakin yanıtladı, küçük çocuklara şekerleme dağıtır gibi, birer birer, azar azar bilgi verdi; fazla verirse midelerini bozabilirlerdi. Nişan haberini takip edeceğini sandığı, en azından kendisi için muzaffer bir kıvanç duygusu, sadece kısa bir an sürdü. Şaşkınlık geçer geçmez, sohbet her iki taraf için de tıraş bıçağı anketi kadar, alakasız ve gayrı şahsi bir konuymuş gibi sürdürüldü: düğün töreni, yerleşecekleri dairenin mobilyası, porselen ve gümüş takımları, neyin alınıp neyin giyileceği gibi sorular sorulup konuşuldu.

En sonunda Lucy dedi ki, "Senden aldığım izlenimlerle, Peter'in müzmin bekâr olduğunu zannediyordum. Onu avlamayı nasıl başardın?"

Marian, cevabını yakalamak için pür dikkat kesilen zavallı yüzlere bakamayıp, gözlerini masadaki tabak ve çatal-bıçaklara indirdi. "Gerçekten bilmiyorum" dedi, müstakbel bir gelinden beklenen alçakgönüllülüğü yansıtmaya çalışarak. Gerçekten de bilmiyordu. Haberi verdiğine pişman olmuştu bile, onlara açıklayabileceği geçerli bir gerekçe düşünmeden, pat diye söylediği için...

Yemek sonrası ofise döner dönmez, Peter telefon etti. Lucy telefonu Marian'a uzatırken, "Adamın arıyor!" diye fısıldadı, hattın diğer ucunda gerçek bir damat adayının bulunmasından hayli etkilenmiş görünerek. Marian, hemen yakınında dönen üç sarışın kafanın ve dikkat kesilen üç çift kulağın yarattığı gergin hava içinde telefonu aldı.

Peter hemen konuya girmişti. "Selam tatlım, nasılsın? Dinle, bu akşam gelemeyeceğim. Yeni bir dava geldi, aniden. Büyük bir iş. Bu akşam onun üzerinde çalışmam gerekiyor."

Sanki işiyle arasına girdiği için Marian'ı suçluyor gibi bir ifade vardı sesinde. Marian buna içerledi. Hafta ortasında Peter'le görüşmeyi zaten beklemiyordu ki ama bir gün önce arayıp bu akşam için yemeğe davet eden Peter'in kendisiydi. Marian da memnun olmuş, akşam çıkacağız diye istekle bekliyordu. Biraz sertçe, "Zararı yok tatlım" dedi. "Ama bu gibi durumları, son ana bırakmadan haber versen daha iyi olurdu."

"Dedim ya sana, *aniden* çıktı bu iş" dedi Peter sinirli bir sesle.

"İyi de benim suçum ne?"

"Seni suçlamıyorum" dedi Peter, sabrı taşmış bir tavırla. "Seninle birlikte olmayı her şeye tercih edeceğimi biliyorsun ama anlayış göstermen gerekiyor..." Konuşmanın bundan sonrası, bir dizi geri çekilme, sözü geri alma ve yatıştırma çabalarıyla devam etti. Eh, sanırım uzlaşmayı öğrenmemiz gerek, diye düşündü Marian ve buna hemen bugünden başlasak iyi olur. "Tamam o zaman, yarın?" dedi Peter'e.

"Bak tatlım" dedi Peter, "bilemiyorum tam olarak. Her şey işteki durumlara bağlı olacak. Sana gelişmeleri iletirim, tamam mı?"

Marian, ofiste konuşmasına kulak kabartmış dinleyicilerini düşünerek, Peter'le görüşmesini tatlı bir "hoşça kal"la bitirip, telefonu kapattığında kendini tükenmiş hissediyordu. Peter ile telefon konuşmalarına daha dikkat etmek zorundaydı, onun ofisinde de yoğun bir baskı vardı belli ki... "Kansızlık mı çekiyorum, acaba?" diye söylendi kendi kendine, tekrar daktilosunun başına dönerken.

Tıraş bıçağı anketini bitirip yeni bir araştırma –bir köpek mamasının kullanma kılavuzu– üzerinde çalışmaya başlamak üzereydi ki telefonu yine çaldı. Joe Bates'di arayan. Marian telefonun geleceğini az çok tahmin ediyordu zaten. Sahte bir neşeyle selamladı Joe'yu, son zamanlarda sorumluluğunu savsakladığının farkındaydı; Clara'nın onu görmek istediğini bildiği halde Bates'lerin yemek davetlerine gitmiyordu. Clara'nın gebeliği beklenenden iki hafta uzamış durumdaydı. Telefonda son konuştuklarında, sanki bedenini saran dev bir balkabağı oluşumunun içine yavaş yavaş Clara'nın kendisi giriyormuş gibi geliyordu sesi. "Artık ayakta zor durabiliyorum" diye inlemişti Clara. Ama Marian, Clara'nın karnının büyüklüğü ve içindeki şeyin gizemli davranışları hakkında konuşarak bir akşam daha geçirmeyi göze alamıyordu. Son gittiğinde, güya neşeli bir sesle ama genel havayı belli ki neşelendirmeyen sözler sarf etmişti, şaka olsun diye: "Belki üç kafası vardır" ve "Belki karnındaki bir bebek değil de hani ağaç gövdelerinde büyüyen urlar veya parmakta oluşan kanlı dolamalar olur ya, onun gibi parazit bir şeydir..." O akşamdan sonra Clara'dan uzak durmanın, yanında olmaktan daha az zarar getireceğine karar vermişti. Ama suçluluğun tetiklediği bir endişeyle Joe'ya söz verdirtmişti o akşam, bir gelişme olduğunda hemen haberdar etmesi için; hatta gerekirse diğer çocuklara bakıcılık

yapmayı teklif etmişti kahramanca. Şimdi Joe telefonda, "Allaha şükür bitti, bir kız çocuğumuz daha oldu, 4,5 kg doğdu. Hastaneye gece yarısı 2'de gittik, yolda takside doğuracak diye ödümüz koptu" diyordu.

"Harika" diye bağırdı Marian, tebriklerini sundu ve birtakım sorular sordu. Joe'dan hastane ziyaret saatlerini ve oda numarasını aldı, mesaj defterine kaydetti. "Clara'ya söyle yarın görmeye geleceğim." Şimdi Clara normal boyutuna indiğine göre, onunla daha rahat konuşabileceğini düşündü Marian. Tüm toplumun yüküyle şişmiş, karıncaya benzeyen, iğne başı gibi küçük kafalı, kocaman gövdeli bir yaratıkla, bir yarı-insanla veya birkaç kişiyle birden ya da içinde birden fazla kişilik barındıran bir varlıkla konuşuyormuş gibi hissetmeyecekti artık Marian. Clara'ya güller almaya karar verdi aniden, eski kırılgan, çelimsiz bedenine geri dönmüş gerçek Clara için bir hoş geldin hediyesi olarak...

Telefon alıcısını kara kutusuna geri oturttu ve sandalyesinde geriye yaslandı. Duvar saatinin yelkovanı, daktilolaların tik-takları ve sert zeminde yüksek topuklu ayakkabıların klik-klakları eşliğinde ilerliyordu. Zamanın adeta gözle görülürcesine ayaklarının etrafında girdap gibi döndüğünü, bedeninin çevresinden yükseldiğini, onu sandalyesinde yavaşça, döne döne yukarı kaldırdığını, aşağı doğru akan bir nehir gibi önlenemez bir şekilde geleceğe, şimdiki sürecin bitip yeni bir sürecin başlayacağı zamana sürüklediğini hissediyordu. O kadar da uzak bir gelecek değil miydi belirledikleri yoksa –"belki mart sonunda?" diye konuşmuşlardı. Başka bir yerlerde hazırlıklar yavaş yavaş başlamıştı bile; akrabalar güçlerini ve enerjilerini seferber ediyorlar, gereken her şeyin çaresine bakıyorlardı; Marian'a yapacak bir şey kalmıyordu. O kendini güvenle akıntıya bırakmış, suyun yüzeyinde gideceği yere doğru sürükleniyordu. Onun yapması gereken bugünü geçiştirmekti: Bugün, suyun kıyısında kat edilmesi gere-

ken bir kilometre taşı, geçilmesi gereken bir ağaçtı –diğerlerinden farkı olmayan, sadece geçmişle gelecek arasında duran, kat edilen mesafeyi ölçmekten başka bir işlevi olmayan bir ağaçtı. Marian bir an önce o ağacı arkasına almak istiyordu. Yelkovanın ilerlemesine yardım etmek için, köpek maması anketinin sorularını hızlı hızlı yazmayı sürdürdü.

Akşamüstüne doğru Bayan Bogue küçük bölmesinden salına salına çıktı. Yukarı doğru kalkmış kaşları ciddi bir sıkıntı içinde olduğunu ifade ediyordu ama gözleri her zamanki gibi donuktu.

"Hay Allah!" dedi ofisteki herkese hitaben –küçük çaplı yönetim krizlerine tüm çalışanları dahil etmek onun halkla ilişkiler politikasının bir parçasıydı. "Ne berbat bir gün! Batı bölgesindeki sıkıntılar yetmiyormuş gibi, bir de bu korkunç İç Çamaşırı Adamı meselesi çıktı başımıza yine."

"Yine mi o pislik herif?" dedi Lucy, hareli tonlarda pudraladığı burnunu tiksintiyle buruşturarak.

"Evet" dedi Bayan Bogue, "çok can sıkıcı." Ellerini kadınsı bir çaresizlikle oğuşturdu. Aslında hiç de üzgün değildi. "Adam faaliyet alanını banliyölere kadar ilerletmiş görünüyor, Etobicoke'a kadar hatta. Etobicoke'taki iki hanımdan şikâyet telefonu aldım bu akşamüstü. Tabii düzgün, sıradan bir adam olabilir, zararsız bir tiptir herhalde ama şirketin imajı için çok can sıkıcı bir durum."

"Ne yapıyormuş bu adam?" diye sordu Marian. 'İç Çamaşırı Adamı'nı daha önce hiç duymamıştı.

"Öff... kadınlara telefon edip pis sözler söyleyen heriflerden biri" dedi Lucy. "Geçen yıl da yapıyormuş bu işi."

"Asıl sorun" diye sızlandı Bayan Bogue, ellerini ovuşturmaya devam ederek, "adam, bizim şirketten bir eleman olduğunu söylüyormuş. Çok inandırıcı bir sesi varmış anlaşılan. Gayet resmi bir üslupla konuşuyormuş. İç çamaşırları konusunda bir araştırma yaptığını söylüyormuş. Sanırım, sordu-

ğu ilk sorular inandırıcı oluyormuş. Yani iç çamaşırı markaları, türleri, bedenleri, vs. hakkında sorular. Derken, adam gitgide daha kişiselleşiyor ve samimileşiyormuş. Tabii ki konuştuğu kadınlar sinirleniyor ve telefonu kapatıyorlar. Ve elbette ardından şirketimizi arayıp şikâyette bulunuyorlar. Ve bizi türlü türlü edepsizce sorular sormakla suçluyorlar; benim, asla bu tür sorular sormayacağımızı ve bu adamın şirketimizin anketçilerinden biri olmadığını söylememe fırsat vermeden... Dilerim ki bu herif bir an önce yakalansın ve yaptıkları durdurulsun. O bir baş belası ama takip edilmesi ve yakalanması hemen hemen imkânsız!"

"Neden bunu yapıyor acaba?" diye merakla sordu Marian.

"Ayy... kadın düşmanının tekidir herhalde" dedi Lucy, hafifçe kızararak.

Bayan Bogue yine kaşlarını çattı ve kafasını salladı. "Ama kadınların hepsi onun çok tatlı konuştuğunu söylüyorlar. Çok normal, hatta zeki bir adam olduğunu söylüyorlar. Yani telefonu açıp, sapık sesler/nefesler çıkaran iğrenç adamlara hiç benzemiyormuş."

"Demek ki tüm bunlar, seks manyaklarının aslında gayet düzgün ve normal adamlar olduğunu ispatlıyordur belki" dedi Marian, Lucy'e dönerek, Bayan Bogue kendi masasına döndükten sonra.

Mantosunu giyip, ofisten çıkıp, hole yürüyüp, asansöre girip, onun tazyikli boşluğu içinde aşağı kata inerken, hâlâ 'İç Çamaşırı Adamı'nı düşünüyordu Marian. Zeki bir adamın yüzünü canlandırdı gözünün önünde: Nazik, terbiyeli ve dikkatli bir adamı, bir sigorta satıcısının ya da bir ölü-kaldırıcısının/cenaze levazımatçısının yüzünü getirdi gözlerinin önüne... Adamın ne tür kişisel sorular sorduğunu ve eğer *kendisine* telefon etseydi ne tür cevaplar verebileceğini düşündü. ("Oh, siz İç Çamaşırı Adamı olmalısınız. Hakkınızda çok şey duydum... Sanırım ortak arkadaşlarımız var.") Res-

mi bir takım elbise, kahverengi/bordo çapraz çizgileri olan muhafazakâr görünümlü bir kravat ve iyi cilalanmış ayakkabılar giymiş olarak canlandırdı gözünde. Aslında normal bir kafaya sahipken, otobüslerde kadın korsesi reklamları göre göre çıldırmış olabilirdi; yani toplum kurbanı olmuştu belki. Toplum, gülerek bakan bu ince, elastiki, kauçuk kadınları teşhir ede ede adamı baştan çıkarmış, sonra da kadınsız bırakmıştı. Bu korselerden satın almak istediğinde, dükkânda tezgâhın üstüne konan giysilerin vaat edilen içerikten yoksun olduğunu görmüştü. Bu duruma kızıp öfkeleneceği yerde, hayal kırıklığını sessizce ve olgunlukla içine atmış ve mantıklı bir adam olarak, şiddetle arzuladığı iç çamaşırlı kadın imajını bulmak için sistematik bir arayışa girmiş, bunun için de toplumun kendisine sağladığı kullanışlı telekomünikasyon imkânlarından yararlanmıştı. Adil bir alışverişti: Toplum bunu ona borçluydu.

Sokağa çıktığında yeni bir düşünce geldi Marian'ın aklına. Belki de bu adam Peter'di. Çalıştığı hukuk bürosundan ara sıra sıvışıp en yakındaki telefon kulübesine gidiyor ve Etobicoke'taki ev kadınlarının numaralarını çeviriyordu. Bir şeyi protesto ediyordu belki –araştırma anketlerini? Etobicoke'taki ev kadınlarını? Sertleşme halini?– ya da hukuk bürosundaki görevlerinin külfetiyle kendini ezen ve Marian'la yemeğe çıkmaktan alıkoyan acımasız dünyaya karşı ancak böyle kafa tutabiliyordu. Araştırma şirketinin adını ve anket prosedürleri bilgisini Marian'dan almıştı elbette! Belki gerçek Peter buydu; kişiliğinin özünde, merkezinde böyle bir insan vardı, ki bu konu Marian'ın aklını git gide daha fazla meşgul ediyordu son zamanlarda. Dış görünüşünün altında, diğer bütün yüzeylerinin altında yatan bu gizli kimlikti. Marian tüm tahmin yürütmelerine, girişimlerine ve yarı-başarılı olduğu çabalarına rağmen yüzeyin altındakini keşfedemediğinin farkındaydı: İç Çamaşırı Adamı Peter'di gerçekte.

14

Kafasını merdiven boşluğundan bir periskop gibi çıkartan Marian'ın ilk gördüğü şey bir çift çıplak bacak oldu. Ainsley, yarı-giyimli bir halde küçük antrede durmuş ona bakıyordu. Genellikle boş bakan gözlerinde belli belirsiz bir şaşkınlık ve rahatsızlık ifadesi vardı.

"Selam" dedi Ainsley. "Bu akşam dışarıda yemeğe çıkacağınızı zannediyordum." Marian'ın elindeki küçük yiyecek torbasına dikti gözlerini, suçlar gibi. Marian son basamakları da çıktıktan sonra yanıtladı Ainsley'i. "Çıkacaktık ama çıkamıyoruz. Peter ofiste kalıp çalışmak zorundaymış" deyip mutfağa girdi ve elindekini masaya bıraktı. Ainsley arkasından gelip bir sandalyeye oturdu.

"Marian" dedi dramatik bir edayla, "bu akşam olmak zorunda!"

"Ne zorunda?" dedi Marian dalgın dalgın, kâğıt torbadan çıkarttığı sütü buzdolabına koyarken. Dinlemiyormuş gibiydi.

"O işte. Leonard. Biliyorsun."

Marian kendi düşünceleriyle öylesine doluydu ki, Ainsley'nin neden bahsettiğini hatırlaması zaman aldı. "Ah, o mesele" dedi. Dalgın dalgın mantosunu çıkardı.

Ainsley'nin (ya da Leonard'ın mı demeli) son iki aydır yürüttüğü kampanyadaki gelişmelerle pek ilgilenmiyordu –onlara bulaşmaya hiç niyeti yoktu– ama Ainsley anlattıklarıyla, analizleriyle ve şikâyetleriyle onu zorla beslediği için olup

bitenlerden az çok haberi vardı. İnsan ellerini temiz tutsa bile, kulakları mecburen açık kalıyordu. İşler Ainsley'nin planladığı gibi gitmemişti. Anlaşılan hedefini abartmıştı Ainsley. Leonard'la ilk karşılaşmalarında kendine öyle saf, öyle pespembe bir imaj yaratmıştı ki, Leonard'ı stratejik maksatlarla geri püskürtünce, onu elde etmek için daha uzun ve dikkatli bir kuşatma sürdürmesi gerektiğine karar vermişti Leo. Çok ani, fazla erkeksi bir hamle yaparsa, kızı korkutup kaçırabilirdi; nezaketle ve ihtiyatla tuzağa düşürmeliydi onu. Dolayısıyla, önce birkaç kez öğle yemeğine çıkmayı teklif etti. Derken orta uzunluktaki aralıklarla akşam yemeğine çıkmaya ve en sonunda sinemada yabancı filmler seyretmeye başladılar. Bir keresinde Leonard, Ainsley'nin elini tutacak kadar ileri gitti. Hatta bir gün, akşamüstü çayı için onu evine bile davet etti. Ainsley adamın kusursuz bir beyefendilik gösterdiğini yeminler ederek anlatıyordu Marian'a. En baştan alkollü içki içmediğini söylediği için, Leonard'ın onu sarhoş etmesine izin verirmiş gibi yapması da söz konusu olamazdı. Sohbetlerinde Ainsley'e küçük bir kızmış gibi davranıyordu Len. Sabırlı bir pozla bir şeyler anlatıyor, televizyon dünyası hakkındaki hikâyeleriyle onu etkilemeye çalışıyor ve kıza olan ilgisinin iyi niyetli bir ağabeyinki kadar olduğuna inandırmaya uğraşıyordu. Öyle ki Ainsley'nin içinden çığlıklar atmak geliyordu sonunda. Adamın konuşmalarına cevap bile veremiyordu, çünkü kafası bomboşmuş gibi bir ifadeyle bakması gerekiyordu. Eli kolu bağlıydı. Kendine bir imaj yaratmıştı, onu sürdürmek zorundaydı. Kendisi bir hamle yapsa veya ağzından en küçük bir zekâ belirtisi gösteren bir söz çıksa, o kadar aykırı kaçacaktı ki, sürdürdüğü aptallık gösterisi geri dönülmez biçimde bozulacaktı. Sonuçta, yalnız kaldığında endişe ve telaşla içi içini yiyor, Len'in belli belirsiz manevralarına bastırmaya çalıştığı bir sabırsızlıkla katlanıyor, takvimdeki o çok önemli günlerin hadisesiz bir şekilde gelip geçmesini bekliyordu.

"Eğer bu akşam da olmazsa, ne yaparım bilmiyorum" dedi Ainsley, kaşlarını çatarak, bebek kaşına benzettiği kaşlarını ne kadar çatabilirse... "Daha fazla dayanamayacağım artık – başka birini bulmam lazım. Ama Len için o kadar çok zaman harcadım ki..."

"Peki, nerede?" diye sordu Marian, eve beklenmedik dönüşünden ötürü Ainsley'nin neden bozulduğunu anlamaya başlamıştı.

Eh, herhalde fotoğraf makinesinin merceklerini göstermek için beni evine çağırmayacak bu akşam!" dedi Ainsley sinirli sinirli. "Çağırsa bile, ben kabul edersem, çok şüphelenir. Ama akşam dışarıda yemeğe çıkacağız zaten. Ve düşündüm ki, yemekten sonra eve dönüp onu kahve içmeye çağırabilirim belki..."

"Anlaşıldı, benim evden yok olmamı istiyorsun yani?" dedi Marian, sesinde ağır bir eleştiri tonuyla.

"Evet, bu çok yardımcı olurdu" dedi Ainsley. "Normal olarak, yan odada veya hatta yatağımızın altında koskoca bir topluluk kamp kurmuş, toplantı yapıyor olsa bile umurumda olmazdı, onun da umurunda olmazdı! Ama şimdi mesele, onun (yani Len'in) benim umurumda olmasını istemesi! Yani, beni yatağa yavaş yavaş, santim santim çekiyormuş gibi hissetmemi sağlamak istemesi."

"Evet, anlıyorum" diye içini çekti Marian. Şimdi eleştirmekle, azarlamakla uğraşamayacaktı. "Nereye gidebilirim, diye düşünüyorum?" demekle yetindi.

Ainsley'nin yüzü aydınlandı. Ana amacına ulaşmıştı, gerisi ayrıntıydı. "Oh, Peter'i arayıp, bu akşam ona geleceğini söyleyemez misin? Buna itiraz etmez, senin nişanlın artık, değil mi?"

Marian bu öneriyi düşündü. Şimdi net hatırlayamadığı, eskide kalmış bir zamanda bunu yapabilirdi; o zamanlar Peter'in buna canı sıkılır mı diye düşünmek zorunda kal-

mazdı. Ama şimdilerde, özellikle bu akşamüstü Peter'le yaptığı telefon konuşmasından sonra, hiç iyi bir fikir gibi gelmiyordu. Peter'in oturma odasında, eline bir kitap alıp, kendini silikleştirerek okuyor olsa bile, Peter onu sessizce suçlayacak ve tahakküm edici bulacaktı veya kıskançlıkla suçlayacak ve işine/mesleğine müdahale ettiğini düşünecekti. Marian gerçek durumu izah etse bile böyle düşünecekti. Ve Marian bunu yapmak istemiyordu: Peter, Leonard ile tanıştıkları ilk akşamdan sonra onu görmemiş olsa bile, "özgür bekâr" imajını "olgun nişanlı" imajı ile değiştirmiş ve tavırlarını ve tanışıklıklarını buna göre ayarlamış olsa bile, ikisi arasında bir kabile-sadakati hep sürecekti, ki bu Ainsley'i olmasa bile, Marian'ı hep rahatsız edecekti. Ve Peter'e cephane sağlayacaktı.

"Bunu yapmasam iyi olur" dedi Marian. "Peter bu günlerde çok yoğun çalışıyor." Gidebileceği başka bir yer yoktu. Clara müsait değildi. Parklarda oturmak veya sokaklarda uzun bir yürüyüşe çıkmak için çok geçti. Belki ofisteki bekâr kızlardan birini arayabilirdi... "Sinemaya gidip bir film izleyeyim bari" dedi sonunda.

Ainsley rahat bir nefes aldı. "Harika olur" dedi ve giyinmesini tamamlamak üzere yatak odasına gitti. Birkaç dakika sonra, kafasını kapıdan uzatıp, "Mecbur kalırsam eğer, viskini kullanabilir miyim?" diye sordu, "Şişenin sana ait olduğunu söyleyeceğim Len'e tabii."

"Elbette, istediğin kadar" dedi Marian. Viskileri ortak alıp, paylaşırlardı. Ainsley, kullandığı viskiyi, bir sonraki şişenin borcundan öderdi. Bunu unutsa bile, yarım şişelik bir viski tüketimi, meselenin halledilip sona erdirilmesi için sadece küçük bir fedakârlık olacaktı. Ainsley'nin yaşadığı bu sinir bozucu belirsizlik ve gecikme fazla uzamıştı artık. Marian mutfakta kalmayı sürdürüp tezgâha yaslanarak, lavabonun içindekilere dalgın bir ilgiyle baktı. Yarı yarıya bulanık

suyla dolu dört bardak, bir parça yumurta kabuğu ve peynirli makarna pişirmek için kullanılmış bir tencere vardı lavaboda. Bulaşığı yıkamamaya karar verdi Marian ama titizliğinin göstergesi olarak yumurta kabuğunu alıp çöp kutusuna attı. Yemek artıklarından hoşlanmazdı.

Ainsley, içine bluz giydiği kolsuz bir elbise, kulaklarında minik papatya şeklinde küpeler ve ustaca yapılmış bir göz makyajıyla yeniden ortaya çıktığı zaman, "Film bütün gece sürmeyecek, biliyorsun" dedi ona Marian. "12.30 gibi dönmek zorundayım eve." Su çukurunda uyumamı istese bile eve döneceğim, diye geçirdi içinden.

"O saate kadar durumu kontrol altına almış olacağımı tahmin ediyorum" dedi Ainsley, kararlılıkla. "Eğer alamazsam, ikimiz de burada olmayacağız zaten. Len'i pencereden atmış, arkasından ben de atlamış olurum. Ama ne olur ne olmaz, eve döndüğünde kapalı herhangi bir kapı görürsen, tıklatmadan içeri dalma."

Marian'ın zihni en meşum sözcüğü seçti hemen: *herhangi* bir kapalı kapı. "Bak şimdi" dedi, "benim odamı kullanmanıza izin veremem, orada dur!"

"Ama senin odan daha *derli toplu*" dedi Ainsley, mantıklı bir şekilde. "Ve eğer bir tutku anında kendimden geçer, ayaklarım yerden kesilirse, işi durdurup 'yanlış odaya giriyoruz' diyemem, değil mi?"

"Hayır, sanırım diyemezsin" diye yanıtladı Marian. Kendini evinden atılmış, yersiz yurtsuz gibi hissetmeye başlamıştı. "Sadece kendimi yatağıma attığımda, daha önce orada birilerinin yatmış olduğu düşüncesini yaşamak istemiyorum."

"Bak ne diyeceğim" dedi Ainsley, "eğer senin odana girmiş olursak, kapı tokmağına bir kravat asarım."

"Kimin kravatını?" diye sordu Marian. Ainsley'nin eşya toplama huyu olduğunu biliyordu –odasında yerlere atılmış nesneler arasında fotoğraflar, mektuplar, yarım düzine ku-

rumuş çiçek olduğunu görmüştü – ama kravat koleksiyonu yaptığını bilmiyordu.

"Kimin olacak, Len'in tabii ki" dedi Ainsley.

Marian'ın gözünün önüne rahatsız edici bir görüntü geldi: İçi doldurulup duvara asılmış, boynuzlu vahşi av hayvanlarının kafaları... "Neden kafa derisini yüzüp kapıya asmıyorsun?" dedi. Leonard sonuçta kendisinin arkadaşıydı güya.

Televizyon karşısında tek başına hazır yemeğini yiyip çayını içerken dalgın dalgın durumunu düşündü Marian. Ainsley çıkmıştı. Sinemadaki gece seansının saatini bekleyerek bir süre daha oyalandı apartmanda. Semtteki en yakın sinemaya giderken yolda hâlâ düşünüyordu. Epeydir aklının uzak bir köşesinde Len'i uyarmak için bir şeyler yapması gerektiğini düşünüyordu ama ne yapması, daha da önemlisi, bunu neden yapması gerektiğini bilmiyordu. Minik bir mantar kadar taze ve deneyimsiz görünen Ainsley'nin gerçekte düzenbaz bir süper-dişi olduğuna, kendisine pis bir entrika kurduğuna, şahsiyetini hiçe sayarak, yapay döllenme yerine daha ucuz bir yol olarak onu kullandığına kolay kolay inanmayacaktı Len. Dahası, ortada inandırıcı bir kanıt da yoktu henüz. Ainsley son derece ihtiyatlı davranmıştı şimdiye kadar. Marian birkaç kez Len'i gecenin geç bir saatinde arayıp, telefonun almacına bir naylon çorap sarıp, "Kendini sakın!" diye fısıldamayı geçirmişti aklından; ama bunun hiç faydası olmazdı ki. Kendini neden sakınması gerektiğini asla bilemezdi Len. İmzasız mektuplar gönderse... manyağın tekinden geliyor diye veya Len'in şeytanca planını keşfetmiş bulunan kıskanç bir eski sevgili yazmıştır diye düşünecekti, ki bu durumda daha da istekle peşine düşerdi Ainsley'nin. Üstelik, Peter ile nişanlandığından beri Ainsley ile aralarında üstü kapalı, sessiz bir anlaşma yapmışlardı: İkisi de birbirlerinin stratejisine karışmayacaktı, her ne kadar tuttukları yolları karşılıklı olarak ahlaki nedenlerle onaylamasalar bi-

le. Eğer Len'e bir şey söyleyecek olsa, biliyordu ki Ainsley başarılı veya en azından rahatsız edici bir karşı atakta bulunabilirdi. Hayır, Len'i kaderine terk etmekten başka çaresi yoktu ve Len bunu sevinçle karşılardı kuşkusuz. Marian'ın kafasını karıştıran başka bir husus daha vardı: (Antik Roma devrinde) aslanların ağzına atılan ilk Hıristiyanlardan biri miydi Len, yoksa Hıristiyanların ağzına atılan bir aslan mı? Bundan da emin değildi Marian. Ainsley, pazar sohbetlerinden birinde Marian'a şöyle sormuştu: "Hayatın Yaratıcı Gücü'nden yana mısın, değil misin?"

Bir de aşağı kattaki hanım vardı hesaba katılması gereken. Kadife perdeli pencerelerinin ardından dışarıyı seyrederek, Len geldiği sırada onu tuzağa düşürecek olmasa bile, merdivenlerden çıkan bir erkeğin sert ayak seslerini mutlaka duyardı. Ve onun despotik kafasındaki kurallar, yerçekiminin kesin kuralları gibi, yukarı çıkan her şeyin, tercihen gece saat 11.30'dan önce aşağı inmesini şart koşardı. Bunu açık-seçik ifade etmiş olmasa bile, kızlar tarafından bilinen ve kabul edilen bir gerçekti. Marian, Ainsley'nin yeterince öngörülü davranıp, Len ile işini gece yarısından önce bitirip, onu saat 24.00'ten önce evden yollamasını ya da en kötü ihtimalle onu evde tutup, sabaha kadar sesini çıkartmamasını sağlamasını ümit etti. İkinci olasılık durumunda, sabah olduğunda Len'i ne yapacaklarından emin değildi. Herhalde onu çamaşır torbasına sokup evden kaçırmak zorunda kalırlardı, hâlâ ayaklarının üstüne basıp yürüyecek gücü kalsa bile. Ah, her neyse, daima yeni bir apartman dairesi bulabilirlerdi kendilerine. Ama Marian rezalet çıkartmaktan nefret ederdi.

Çamaşırhanenin yakınındaki metro istasyonunda indi. Az ilerde, cadde üstünde karşılıklı iki sinema vardı. Programlarını inceledi. Birinde altyazılı yabancı bir film gösteriliyordu; girişine siyah-beyaz, bulanık gazete kupürlerinden kesil-

miş eleştiriler asılmıştı, filmi "yetişkinler için" ve "olgun bir bakış açısı" gibi sözlerle öven yazılar. Birkaç ödül kazanmıştı bu film. Diğer sinemada ise, düşük bütçeli bir Amerikan Western filmi gösteriliyordu; kapısına doludizgin at koşturan süvarilerin ve öldürülen Kızılderililerin renkli posterleri asılmıştı. Marian'ın içinde bulunduğu ruh hali, yoğun duygular ve tereddütler içinde debelenmelere, uzun uzun süren artistik yakın çekim planlara katlanmaya müsait değildi. Aradığı şey sadece biraz sıcaklık, başını sokabileceği bir çatı-altı ve unutma/uzaklaşma ihtiyacını karşılamaktı. Dolayısıyla, Western filmini seçti. Karanlıkta el yordamıyla bir yer bulup oturduğunda, yarı yarıya boş salonda film başlamıştı bile.

Koltuğunda geriye kaykıldı, başını arkaya yasladı, dizlerini önündeki koltuğa dayadı ve gözlerini yarı yarıya kapadı. Kibar hanımlara yakışan bir pozisyon değildi bu ama karanlıkta kimse göremezdi onu; yanındaki koltuklar da boştu zaten. Yerini seçerken özellikle dikkat etmişti: sinsi, ihtiyar bir herifin yanına düşüp, başına iş almak istememişti. Okul çağlarından kalma hatıralar gelmişti aklına, sinemalarda neler olabileceğini öğrendiği zamanlardan... Dizlerini sıkmaya çalışan eller veya benzer zavallıca yakınlaşma çabaları, korkutucu olmasa bile (çünkü hemen birkaç koltuk ileri kaçıp kurtulabilirdiniz), acıklı bir şekilde utandırıcı gelirdi ona, çünkü çok içten girişimlerdi bunlar. Dokunma ihtiyacı, karanlıkta küçücük bir temas, bu zavallılar için o kadar önemliydi ki...

Ekranda renkli görüntüler birbirini takip ediyordu: Kovboy şapkalı, dev boyutlu adamlar, daha da dev boyutlu atlar üstünde yol alıyor, arka planda ağaçlar ve kaktüs bitkileri beliriyor ve sonra kayboluyor, manzara değişiyor, toz ve duman içinde dolu dizgin at sürülüyordu. Marian, karakter oyuncularının anlaşılması güç, şifreli konuşmalarını çözmeye veya filmin konusunu anlamaya çalışmadı. Kötü şeyler yapmaya çalışan bazı kötü adamlar ve bu kötü adamla-

rı, parayı daha önce ele geçirerek, durdurmaya çalışan bazı iyi adamlar olduğunu biliyordu. (Ayrıca buffalo sürüleri kadar çok sayıda ve buffalo gibi avlanan Kızılderililer olduğunu da görüyordu.) Ama bu karakterlerden hangisinin daha yüksek bir ahlaki değeri temsil ettiği umurunda değildi şimdi Marian'ın. Hiç değilse, psikolojik kişilik bozukluklarını ele alan yeni Western filmlerinden biri değildi bu, iyi ki. Dikkatini yardımcı rollerde yer alan aktörlerde ve figüranlarda yoğunlaştırdı; onların (bol bol sahip oldukları) boş zamanlarında neler yaptıklarını ve hâlâ ileride yıldız olma hayalleri kurup kurmadıklarını düşündü.

Ekranda gece olmuştu. Ancak teknicolor sinema ekranında görülebilen türden mor-mavi, yarı-saydam bir karanlık inmişti. Adamın teki, boş arazide başka bir adama doğru yaklaşıyordu gizli gizli; otların hışırtısından ve cırcırböceklerinin mekanik sesinden başka bir şey duyulmuyordu. Marian yanı başında, sol tarafında bir çıtırtı ve ardından yere düşen bir şeyin sesini duydu. Bir silah patladı, bir boğuşma oldu, sonra gün ağırdı. Marian tekrar o çıtırdama sesini duydu.

Başını sola çevirdi. Sinema perdesinden yansıyan güneş ışığının soluk aydınlığında, yanında iki koltuk ötede oturan bir tip gördü. Çamaşırhanede rastladığı adamdı bu. Koltuğunda eğilmiş oturuyor, boş bakışlı gözleriyle önündeki beyazperdeye bakıyordu. Yarım dakikada bir, önündeki kesekâğıdından bir avuç alıyor, ardından bir çıtırtı sesi ve yere düşen parçalar duyuluyordu. Kabuklu bir şeyler yiyor olmalıydı ama yerfıstığı değildi. Onlar daha yumuşak bir ses çıkartırdı. Marian, adamın karanlık profilini seyretti: burnunu, tek gözünü ve omzunun kambur gölgesini.

Başını tekrar önüne çevirip tüm dikkatini perdede yoğunlaştırmaya çalıştı. Adamın birdenbire yan tarafındaki koltukta belirmesi hoşuna gitmişti. Ama bu rasyonel bir hoşnutluk değildi, çünkü adamla konuşmaya hiç niyeti yoktu, hat-

ta onun kendisini görmediğini ümit etti, sinemada tek başına otururken görmesini istemezdi. Adam kendini tümüyle filme ve yediği her neyse –o sinir bozucu çıtırtıyı çıkaran ne olabilirdi?– ona kaptırmış görünüyordu. Hiç hareket etmeden otururrsa Marian'ı fark etmeyebilirdi. Ama Marian bir rahatsızlık duygusuyla adamın onun kim olduğunu çoktan bildiğini, Marian'ın varlığından çoktan haberdar olduğunu anladı. Ekrandaki uçsuz bucaksız ve boş bozkır görüntüsüne dikti gözlerini yeniden. Yan tarafından sinir bozucu bir düzenlilikle çıtırtı sesi gelmeye devam ediyordu.

Filmde adamlar, atlar ve üstü başı perişan bir sarışın kadın sığ bir nehri geçiyorlardı ki, Marian sol elinde tuhaf bir his oluştuğunu fark etti. Eli uzanıp adamın omzuna dokunmak istiyordu, iradesinden tamamen bağımsız olarak; kendisi böyle bir şeyi asla istemezdi. Parmaklarıyla koltuğunun yanlarını kavradı. "Bunu asla yapma" diye ikaz etti kendi kendine, "yoksa çığlık atabilir." Ama aynı zamanda, eğer elini uzatıp adama dokunmaya kalksa –artık ondan yana bakmıyordu– elinin sadece karanlık bir boşluk ve salonunun kadife koltuklarının döşemesi ile karşılaşacağından korktu.

Film müziği birden patladı; etrafa acı haykırışlar, feryatlar saçılırken, bir grup Kızılderili saklandıkları yerden fırlayarak saldırıya geçti. Kızılderililer beyazlar tarafından yok edildikten ve gürültüler kesildikten sonra, salonu yeniden duymaya başlayan Marian, çıtırtı seslerinin kesildiğini fark etti. Kafasını yana çevirdi: Kimse yoktu. Demek adam gitmişti veya zaten hiç olmamıştı ya da belki başka biriydi.

Ekranda iriyarı bir kovboy, dudaklarını iffetli bir tarzla sarışın kadının dudaklarına bastırıyordu. "Hank, yani bu...?" diye fısıldıyordu kadın. Güneş batmaktaydı.

Derken Marian kulağının dibinde bir ses duydu, o kadar yakındı ki nefesi saçlarını havalandırmıştı. "Kabak çekirdeği" diye fısıldadı ses. Marian bu bilgiyi sakince karşıladı. "Ta-

bii ya, kabak çekirdeği, neden olmasın?" diye yanıtladı. Ama bedeni irkilmişti, bir an donakaldı. Şaşkınlığını yenip arkasına baktığında kimseyi göremedi.

Filmin sonuna kadar koltuğunda oturdu. Karmaşık bir halüsinasyon gördüğüne inanmaya başlamıştı. "Demek ki sonunda ben de delirmeye başladım" diye düşündü, "herkes gibi. Ne can sıkıcı bir durum. Ama bir değişiklik olur işte." Teneke sesli bir müzik eşliğinde dalgalanan bayrak görüntüsüyle film sona erip salonun ışıkları yandığında, üşenmeden gidip adamın (muhtemelen) oturduğu koltuğu inceledi. Yerde birikmiş bir yığın kabak çekirdeği kabuğu gördü. İlkel bir işarete benziyordu sanki bu görüntü; bir patikayı veya ilerdeki bir şeyin yolunu gösteren, üst üste dizilmiş bir taş öbeği, dallarla oluşturulmuş bir işaret veya ağaç gövdesine atılmış çizikler gibi. Ama sinemadaki bir avuç seyirci yanından geçip salonu terk ederken, bir süre eğilip incelediği halde, bu işaretin ne anlama geldiğini yorumlayamadı Marian. Yine de bu sefer gözle görülür bir işaret bıraktı diye düşündü.

Eve dönüşünü mümkün olduğunca geciktirdi. Bir şeylerin ortasına dalmış bulmak istemiyordu kendisini. Ev, dışarıdan göründüğü kadarıyla, karanlıktı. Ama dış kapıdan girip holdeki ışığı yaktığında, yemek odasından çıkıp önünü kesen bir şekil gördü. Bigudili saçları ve pazen sabahlığı içinde hâlâ ciddi ve ağırbaşlı görünmeyi başaran alt kattaki hanımdı bu.

"Bayan McAlpin" dedi, kaşlarını çatarak, "çok üzüldüm! Bayan Tewce ile yukarı çıkan bir adam işittim bu akşam. Ve eminim ki henüz aşağı inmedi. Tabii ki uygunsuz bir durum olduğunu ima etmiyorum –*ikiniz de* gayet düzgün hanımlarsınız ama yine de biliyorsunuz ki çocuk var..."

Marian saatine baktı. "Yani, bilmiyorum ama" dedi kuşkulu bir ifadeyle, "öyle bir şey olacağını *sanmıyorum*. Belki yanılıyorsunuzdur. Saat 1'i geçmiş. Ainsley dışarıya çıkmamışsa eğer, bu saatte çoktan yatmış olur."

"Ben de öyle düşünmüştüm, yani yukardan herhangi bir ses, bir konuşma işitmedim. Yani demek istemiyorum ki..."

Seni iğrenç kapı-dinleyicisi sapık moruk, diye geçirdi içinden Marian. "O zaman yatmış olmalı" dedi neşeli bir sesle. "Ve yukarda her kim varsa, sizi rahatsız etmemek için sessizce aşağı inmiş olmalı. Ama sabah konuşurum Ainsley ile, sizin için." Ve güven verici bir gülümseme sunarak yukarı kaçtı.

Ainsley melek yüzlü bir şeytandır diye geçirdi içinden, merdivenleri çıkarken ve ben de onun yüzüne bir kat temiz sıva daha çektim. Ama hatırla: "Komşunun gözündeki kıymığı görüyorsun da kendi gözündeki odun parçasını neden görmüyorsun?" diye ekledi, İncil'den bir alıntı yaparak. Yarın sabah Len'i ya da ondan geriye ne kalmışsa, aşağıdaki cadıya göstermeden nasıl kaçıracağız, diye düşündü.

Mutfak masasının üstünde dörtte üçü boşalmış viski şişesini buldu. Kendi odasının kapı kolunda ise yeşil ve mavi çizgili bir kravat sarkıyordu muzaffer bir edayla.

Demek ki uyuyabilmek için Ainsley'nin yatağının üstündeki karmakarışık çarşaf, yorgan, giysi ve kitap yığınını toplayıp kendine bir yer açmak zorundaydı.

"Öff, rezillik!" diye homurdandı paltosunu çıkartırken.

15

Ertesi gün, saat dört-buçuk sularında hastane koridorunda yürüyordu Marian, doğru kapıyı bulmaya çalışarak. Ofiste öğle yemeği molasına çıkmamış, dışarıdan bir sandviç getirtmişti: Sertleşmiş iki parça ekmeğin arasına konmuş bir dilim plastik peynir ve birkaç parça pörsümüş yeşillikten oluşan ve karton kutu içinde getirilen peynirli-marullu sandviç. Böylece akşamüstü ofisten bir saat erken çıkmış, yarım saatini bir buket gül almak ve hastaneye varmakla geçirmişti. Şimdi Clara ile vakit geçirmek için sadece yarım saatlik ziyaret süresi kalmıştı. Otuz dakikalık bir sohbet sürdürebilir miyiz aramızda, diye merak etti.

Hastane odalarının kapıları ardına kadar açıktı, oda numaralarını okumak için içeriye bir adım atmak zorunda kalıyordu. Her odadan yüksek sesle konuşan kadınların sesleri geliyordu. Sonunda, koridorun en dibine doğru Clara'nın odasını buldu.

Clara sırt kısmı kaldırılmış yüksek, beyaz bir yatağın üstünde yarı-oturma pozisyonunda, zarif bir şekilde yatıyordu. Pamuklu bir hastane önlüğü giymişti. Çarşafın altında bedeni tuhaf biçimde zayıf göründü Marian'a. Açık renkli, dağınık saçları omuzlarına dökülmüştü.

"Hey, merhaba!" dedi Clara. "Yaşlı anneyi görmeye geldin mi nihayet?"

Marian suçlu bir özür cümlesi yerine, elindeki çiçekleri

sundu ona. Clara narin parmaklarıyla yeşil ambalaj kâğıdını çözdü. "Ne güzel çiçekler" dedi. "Şu lanet olasıca hastabakıcıya bunları temiz suya koymasını söylemeliyim. Dikkat etmezsem, bir lazımlığın içine tıkıştırabilir."

Gülleri seçerken koyu kırmızı mı, somon pembesi mi, yoksa beyaz mı alacağına karar vermekte zorlanmıştı Marian. Şimdi beyazı seçtiğine biraz üzülüyordu. Bir bakıma çok uygundu Clara'ya bu renk, başka bakımlardan ise hiç uygun değildi.

"Perdeyi biraz çeksene" dedi Clara alçak sesle. Odada üç kadın daha yatıyordu, kendi aralarında özel sohbet etmek zordu.

Yatağın tepesinde geniş bir oval hale oluşturan kıvrımlı metal perde çubuğuna halkalarla tutturulmuş kalın bez perdeyi çekip, ziyaretçi sandalyesine oturunca, "Kendini nasıl hissediyorsun?" diye sordu Marian.

"Ah, harika; gerçekten harika" dedi Clara. "Hepsini seyrettim, hayli kirli-pasaklı bir işlem, bütün o kanlar ve dökün-tüler... Ama itiraf etmeliyim ki oldukça büyüleyici bir deneyim. Hele o küçük yaramaz başını dışarı çıkardığı anda ve onca zaman içimde taşıdığım o baş belasının neye benzediğini nihayet gördüğüm anda o kadar heyecanlandım ki! Tıpkı küçükken Noel hediyelerini açmak için günlerce ve günlerce beklersin ve nihayet açarken öyle heyecanlanırsın ya, ona benziyor. Hamileyken bazen kuşlar, tavuklar gibi kuluçkaya yatıp bebek yumurtlayabilsek diye dilediğim olurdu ama bu yöntemin bambaşka bir güzelliği var." Beyaz güllerden birini eline alıp kokladı. "Sen de denemelisin bir gün, gerçekten!" dedi Marian'a.

Bunu nasıl böyle rastgele bir tavırla söyleyebiliyor diye hayret etti Marian, sanki daha kabarık ve yumuşak bir kek yapmanın tarifini verir gibi veya yeni bir deterjan markasını tavsiye eder gibi! Tabii, er geç bebek sahibi olmak Marian'ın

da daima planladığı bir şeydi, yani eninde sonunda; Peter de şimdiden, alttan alta, baba olmayı ima eden sözler sarf etmeye başlamıştı. Ama şimdi, bu odada beyaz çarşafların altında yayılmış yatan bu kadınların yanında, bu olasılık aniden çok daha yakın göründü. Üstelik Ainsley de vardı. "Beni sıkıştırma" dedi Marian, gülümseyerek.

"Tabii, acayip canı yanıyor insanın" dedi Clara, gururla. "Ve en sonuna gelinceye kadar, ağrıyı azaltıcı bir şey vermiyorlar, bebek yüzünden. Ama ağrı böyle bir şey işte, bittiği anda onu artık hiç hatırlamıyorsun. Şimdi kendimi harikulade hissediyorum. Doğum-sonrası depresyonu yaşayacağımı sanırdım, pek çok kadın gibi. Ama yaşamıyorum; onu eve gittikten sonraya saklıyorum. Şimdi burada yayılıp yatıyor olmak o kadar hoş ki! Gerçekten kendimi harika hissediyorum." Arkasındaki yastıklara biraz daha dik yaslandı.

Marian oturduğu yerden ona gülümsedi. Cevap olarak ne söyleyeceğini bilemedi. Clara'nın hayatı, git gide kendi hayatından uzaklaşıyordu, ancak bir pencerenin ardından bakabildiği bir görüntü gibiydi. "Kızınıza ne isim vereceksiniz?" diye sordu, bağırma isteğini zapt etmeye çalışarak. Clara'nın, pencerenin ardından sesini duyabileceğinden emin değildi.

"Henüz bilmiyoruz" dedi Clara. "Vivian Lynn demeyi düşünüyoruz, benim ve Joe'nun büyükannelerimizin isimlerini kullanarak. Joe, benim adımı vermeyi istedi ama ben kendi ismimi hiçbir zaman pek sevmemişimdir. Erkek yerine kız çocuk sahibi olmaktan aynı derecede memnun olan bir adamla evli olmak gerçekten harika bir duygu. Erkeklerin büyük çoğunluğu böyle değildir, bilirsin. Ama Joe zaten bir erkek çocuk sahibi olmasaydı, böyle hissetmezdi belki."

Clara'nın arkasındaki duvara dikti gözlerini Marian, ofisindeki duvarlarla aynı renge boyanmış olduğunu düşünerek. Perdenin ardında, ofisteki daktilo seslerini duyar gibi oldu. Ama odada sadece diğer üç hastanın ve onların ziyaret-

çilerinin fısıltılı konuşmaları duyuluyordu. Odaya girdiğinde, oradaki kadınlardan birinin, pembe bir hırka giymiş ve dik oturmuş olan genç kadının, numaralar yardımıyla resim oluşturulan bir dergiye dikkatini vermiş olduğunu görmüştü. Belki kendisi de Clara'ya çiçek getirmek yerine, onu böyle oyalayacak bir dergi hediye etseydi daha iyi olurdu diye düşündü; bütün gün boş boş yatmak çok yorucu olmalıydı.

"Sana okuyacak bir şeyler getirmemi ister miydin?" diye sordu. Daha bunu söylerken, hastaları ziyaret etmeyi yarı zamanlı bir kariyer olarak gören "hanımlar derneği"nin gönüllü bir üyesi gibi hissetti kendini.

"Çok naziksin canım" dedi Clara. "Ama henüz yeterince konsantre olamıyorum, en azından şimdilik. Ya uyuyorum ya da..." sesini alçaltarak, "odadaki diğer kadınları dinliyorum" dedi. "Belki hastane atmosferinden ötürü ama tek konuştukları daha önce yaptıkları düşükler veya geçirdikleri diğer hastalıklar. Bu da insanın bir süre sonra kendini çok hastalıklı hissetmesine yol açıyor. Meme kanserine yakalanma, fıtık olma veya dördüz bebeklere hamileyken düşük yapma sırası ne zaman *bana* gelecek diye düşünmeye başlıyorsun. Şaka yapmıyorum, en köşede yatan şu şişman Bayan Moase'in başına gelen buymuş. Tanrım, ne kadar da sakin anlatıyorlar bunları! Başlarına gelen korkunç sıkıntıları bir çeşit hizmet madalyası kazanmış gibi karşılıyorlar: Yaşadıkları hastalıkların detaylarını aralarında karşılaştırıp konuşuyorlar, bunlarla *gurur* duyuyorlar. Acı çekmekten olumlu bir şeymiş gibi söz ediyorlar. Ben bile geçirdiğim hastalıklardan bahsettim, sanki rekabet etmek zorundaymışım gibi. Kadınlar neden böyle marazi oluyorlar?"

"Ah, bazı erkekler de marazi oluyor sanırım" dedi Marian. Clara her zamankinden çok ve her zamankinden hızlı konuşuyordu. Marian buna şaşırdı. Clara'nın gebeliğinin bitkisel yaşama dönüştüğü ileri safhalarında, sadece karnında büyü-

yen yumru ile alakalı olduğu dönemde, onun bir aklı olduğunu, sünger gibi bir algılama dışında herhangi bir bilinçliliğe sahip olduğunu unutmuştu Marian. Şimdi Clara'nın böyle gözlemlerde bulunması, böyle yorumlar yapması Marian'ı biraz şoke etmişti. Bir çeşit reaksiyon gösteriyordu Clara ama kesinlikle histerik değildi: Kendine tamamen hâkimdi. Belki hormonlarla ilgili bir şeydi.

"Joe hiç marazi değildir" dedi Clara, mutlu bir tavırla. "Bu kadar gayrı-marazi olmasaydı, onunla nasıl başa çıkardım bilemiyorum. Çocuklarla ilgilenmekte, çamaşır-bulaşık yıkamakta, vs. o kadar başarılı ki, böyle bir dönemde her şeyi ona bırakmakta hiçbir rahatsızlık duymuyorum. Ben evde olsaydım, ancak onun kadar yapabilirdim. Ama zavallı Arthur ile ilgili biraz problemlerimiz var. Tuvalet terbiyesini gayet güzel aldı artık, her seferinde plastik lazımlığını kullanıyor. Ama istifçiliğe başladı. Kakasını biriktirip bir yerlere saklıyor, rafların içine, çekmecelere filan... Sürekli izlemek zorunda kalıyoruz. Bir keresinde buzdolabında buldum kakasını. Joe da banyo penceresinin içinde, perdenin arkasında bulmuş kakaları, sertleşmiş bir halde. Alıp attığımız zaman çok üzülüyor. Neden böyle yapıyor hiç anlamıyorum. Belki büyüdüğünde bankacı olacaktır."

"Yeni gelen bebekle ilgili bir sorun olabilir mi acaba?" dedi Marian. "Kıskanıyordur belki?"

"Ah, herhalde" dedi Clara, huzurlu bir gülümseyişle. Beyaz güllerden birini parmaklarının arasında çeviriyordu. "Ama hep kendimden bahsediyorum" diye devam etti, yatağında yan dönüp Marian'a doğrudan bakarak. "Sizin nişanla ilgili konuşma fırsatım olmadı hiç. Joe ile ikimiz bunun harika olduğunu düşünüyoruz elbette, her ne kadar Peter'i fazla *tanımasak* da.

"Hepimiz toplanmalıyız bir ara" dedi Marian. "Sen eve döndükten ve toparlandıktan sonra. Ondan hoşlanacağınıza eminim."

"Yani çok hoş *görünüyor* Peter" dedi Clara. Tabii, biriyle evlenmeden ve onun kötü huylarını keşfetmeden, gerçekten bilemezsin. Joe'nun bir İsa Peygamber olmadığını fark ettiğim zaman ne kadar üzüldüğümü hatırlarım. Neydi hadise pek hatırlamıyorum şimdi, galiba Audrey Hepburn'e hayran olduğunu keşfetmek gibi saçma bir olaydı. Veya gizli bir filantelist olduğunu keşfettiğim gün."

"Filantelist mi?" dedi Marian. Anlamını bilmiyordu ama sapık bir şeymiş gibi geldi kulağına.

"Pul koleksiyoncusu yani" dedi Clara. "Joe gerçek bir koleksiyoncu değil tabii. Mektup zarflarının üstündeki pulları topluyor. Her neyse, bir zaman sonra alışıyorsun. Şimdi onu küçük bir aziz gibi görüyorum artık."

Marian ne söyleyeceğini bilemedi. Clara'nın Joe'ya karşı tavrını hem kendini beğenmiş hem utandırıcı buldu: Kadın dergilerinin arka sayfalarında yayınlanan aşk hikâyeleri gibi şekerli bir duygusallık taşıyordu. Aynı zamanda, Clara'nın kendisine ima yollu bir tavsiyede bulunduğunu hissetti ve bu daha da utandırıcı idi. Zavallı Clara, tavsiyesi dikkate değecek en son kişiydi. Yüzüne gözüne bulaştırdığı şu dağınıklığa bakın: Bu genç yaşında üç çocuk sahibi olmuştu. Peter ve Marian'ın evliliğinde geleceğe dair çok daha az beklentileri vardı. Eğer Clara, Joe ile evlenmeden önce onunla sevişseydi, şimdiki yaşamını çok daha iyi çekip çevirebilirdi.

"Joe'nun harika bir koca olduğunu düşünüyorum" dedi Marian, cömert bir tavırla.

Clara burnundan gelen hırıltılı bir kahkaha attı ve hemen yüzünü buruşturdu. "Of, gülünce canım yanıyor. Alt tarafım acıyor" dedi. Sonra devam etti: "Hayır, sen hiç de onun harika bir koca olduğunu düşünmüyorsun. İkimizin de beceriksiz, dağınık, mıymıntı insanlar olduğumuzu düşünüyorsun. Ve bizim yerimizde olsan, bu keşmekeş içinde kalsan, aklını yitirirdin. Bizim, Joe ile benim yerimizde olsaydın, birbiri-

mizden nefret etmeden nasıl ayakta kalabildiğimizi anlayamazdın" dedi. Ses tonu son derece iyi niyetliydi.

Marian hemen bu sözleri protesto etmek istedi, Clara'nın konuşmayı bu şekilde tartışmaya açmasını haksızlık olarak gördüğünü belirtmek için. Ama o sırada bir hastabakıcı hanım, ziyaret saatinin bittiğini bildirmek için kafasını kapıdan uzattı, herkesin anlaması için uzunca bir süre orada durdu.

"Eğer bebeği görmek istiyorsan" dedi Clara, Marian çıkarken, "onları nerede tuttuklarını bir personele sorabilirsin. Bebekleri cam bir panelin arkasından görüyorsun; hepsi birbirine benziyor ama benimkinin hangisi olduğunu sorarsan gösterirler sana. Ama bana kalırsa hiç uğraşma, bu safhada pek ilginç değiller. Buruşmuş kırmızı eriklere benziyorlar."

"O zaman bekleyeyim bari" dedi Marian.

Odadan çıkarken, Clara'nın halinde bir tuhaflık olduğunu düşündü. Bir iki kez, biraz endişeli bir tavırla kaşlarını çatmıştı; neyin endişesiydi anlayamamıştı Marian ama üzerinde durmadı. Bir şeyden, sanki bir yeraltı kanalından ya da mağaradan kaçıp kurtulmuş gibi hissediyordu kendini. Clara olmadığı için memnundu.

Şimdi günün geri kalanını nasıl geçireceğini düşündü. Yakınlarda bir restoran bulup acele bir yemek yiyecek, yemeğini bitirdiğinde trafik biraz rahatlamış olacaktı. Eve dönüp birkaç parça temiz çamaşır alabilirdi. Ona götürmeye uygun ne gibi çamaşırlar alabilirim diye düşündü. Birkaç bluz mesela? Veya plili bir etek onu bir süre meşgul edebilirdi, ütülenmesi gereken plili bir eteği vardı zaten; ama yeniden düşününce bunun problemli olacağına, yanlış bir seçim olduğuna karar verdi.

Marian önünde uzanan saatlerin, o gün daha önce Peter'in arayıp, akşam için dışarıda bir yemek ayarlamayı teklif ettiği –ve nerede yiyeceklerinin ayrıntılarını fazlasıyla uzun

uzadıya konuştukları– telefon görüşmesi kadar karışık ve belirsiz olacağını tahmin etti. Peter ile tüm o konuşmalarının üstüne, onu tekrar arayıp, "Çok üzgünüm sevgilim ama acil (kaçınılmaz) bir mesele çıktı, yemek buluşmamızı erteleyebilir miyiz? Yarın akşama belki?" dediği zamanki gibi zor olacaktı. Peter bu erteleme üstüne huysuzlanmıştı ama bir önceki gün kendisi de aynı şekilde bir erteleme yaptığı için fazla söylenememişti.

Tabii iki durum arasında epey fark vardı. Marian'ın Peter ile bu akşamki yemeğini iptal etmesinin nedeni, başka bir telefon konuşmasıydı.

Ofiste telefonu açtığında, "Ben Duncan" dedi biri.

"Kim?"

"Çamaşırhanedeki adam."

"Ah, evet." Şimdi tanımıştı ama her zamankinden daha gergin geliyordu sesi.

"Sinemada sizi ürküttüğüm için özür dilerim. Ama ne yediğimi çok merak ettiğinizi fark etmiştim."

"Evet, gerçekten çok merak etmiştim" dedi Marian, bir yandan da duvardaki saate ve Bayan Bogue'un kapısı açık duran bölmesine bakarak. O gün telefonunu normalden çok daha fazla meşgul etmiş olduğunu biliyordu.

"Kabak çekirdeği çitliyordum. Sigarayı bırakmaya çalışıyorum, anlarsınız ya. Ve çekirdek çitlemenin çok yardımcı olduğunu keşfettim. Kabukları açmak büyük bir oral zevk veriyor. Bunları pet shop'tan alıyorum. Kuşlar için satılan bir yem aslında."

"Evet" dedi Marian, adamın konuşmasındaki duraksamayı doldurmak amacıyla.

"Boktan bir filmdi" dedi Duncan.

Marian santraldeki kızın, sık sık yaptığı bilindiği üzere, konuşmayı dinleyip dinlemediğini merak etti ve eğer dinliyorsa ne düşünüyordu acaba? Bunun bir iş görüşmesi olma-

dığını anlamış olmalıydı. "Bay... Duncan" dedi Marian, en resmi sesini kullanarak, "Şu anda işyerimdeyim ve dışarıdan telefon alma süremiz sınırlıdır, yani arkadaşlarım ile görüşme olanağım fazla yok."

"Oh!" dedi adam. Hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Ama duruma bir açıklık getirmek için herhangi bir girişimde bulunmadı.

Marian onu telefonun diğer ucunda canlandırdı gözünde: somurtkan, suratsız, çukur-gözlü. Sesini duymayı, ne söyleyeceğini duymayı bekliyordu belli ki. Kendisini neden aradığı hakkında hiçbir fikri yoktu. Belki ona ihtiyacı vardı, konuşmaya ihtiyacı vardı. "Ama sizinle görüşmeyi *isterim* tabii ki" dedi, onu cesaretlendirmeye çalışarak. "Belki başka bir uygun zamanda?"

"Yani, aslında size hemen ihtiyacım var" dedi adam, "hemen şimdi. Acilen ütü yapmam lazım. Evdeki tüm çamaşırları çoktan ütüledim, bitti. Bulaşık bezlerini bile ütüledim. Acaba diyorum, sizin evinize gelip, sizin çamaşırlarınızı da ütüleyebilir miyim?"

Bayan Bogue'un gözleri kesinlikle Marian'ın üstüne dikilmişti şimdi. "Aa... tabii, neden olmasın?" dedi Marian, kesin bir tonlamayla. Ve henüz değerlendiremediği bir nedenle, birdenbire kafasına denk etti ki, böyle bir şey yapması, yani Duncan'ın Peter veya Ainsley ile karşılaşması bir felaket olurdu. Dahası, o sabah parmaklarının ucunda evden çıkarken, Len'i kravatının asılı durduğu kapının ardında günah tuzağının ortasında bırakarak sıvışırken, arkasından nasıl bir kargaşa ve gürültü patırtı bıraktığını kim bilebilirdi? Gün boyunca Ainsley'den hiç haber almamıştı, ki bu iyiye alamet de olabilirdi, kötüye alamet de. Len kendini sağ-salim dışarı atmış olsa bile, alt kattaki kadının gazabı, ütü ütülemeye gelen –erkek cinsine ait– herhangi bir zararsız bireyin kafasına bir ütü fırlatılmasıyla sonuçlana-

bilirdi. "Belki ütülenecekleri sizin evinize getirsem daha iyi olur" dedi Marian.

"Aslında ben de bunu tercih ederim" dedi adam. "Böylece kendi ütümü kullanmış olurum. Kendi ütüme çok alıştım. Başkalarının ütüsüyle ütü yapmak beni rahatsız ediyor. Ama lütfen acele edin! Gerçekten hemen ihtiyacım var, çaresizce ihtiyacım var."

"Tamam, işten çıkar çıkmaz gelmeye çalışacağım" dedi Marian, bir yandan adamı rahatlatmaya çalışarak, bir yandan da –ofiste telefonunu dinleyenler olabileceğini düşünerek– dişçisine randevu veriyor gibi görünmeye çalışarak. "Saat yedi gibi orada olmaya çalışacağım." Bunu der demez, o akşam Peter ile yemek randevusunu iptal etmesi gerektiğinin farkına vardı. Ama Peter'i her istediği akşam görebilirdi. Öteki mesele ise acildi!

Peter ile işi yoluna koyup buluşmayı iptal ettikten sonra, sanki şehirdeki tüm telefon hatlarının boynuna dolanan tellerinden kendini kurtarmaya çalışıyormuş gibi hissetti. Telefon telleri yılan gibi boğazına sarılıyor, kıskıvrak sarmalıyordu onu sanki.

Karşıdan bir hastabakıcı, lastik tekerlekli bir yemek arabasını iterek üzerine doğru geliyordu. Kafası başka düşüncelerle dopdolu olduğu halde, gözleri bu beyaz şekle takıldı ve bir tuhaflık olduğunu hissetti. Durdu ve etrafına bakındı. Hastanenin çıkış kapısına doğru ilerlemekte olmadığını fark etti. Kafası kurduğu planlar ve düşüncelerle öyle karışmıştı ki, asansörden yanlış bir katta inmiş olmalıydı. Az önce geldiği koridorun tıpatıp aynısı olan başka bir koridordaydı şimdi, yalnız burada tüm odaların kapıları kapalıydı. Bir odanın kapı numarasını okudu: 273. Mesele anlaşılmıştı, bir kat erken inmişti asansörden.

Geri dönüp, asansörün yerini hatırlamaya çalışarak yürüdü. Birkaç köşeden sağa veya sola dönmesi gerektiğini hayal

meyal hatırlıyor gibiydi. Yemek arabasını götüren hastabakıcı yok olmuştu. Şimdi koridorun diğer ucundan, yeşil bir önlük giymiş ve yüzünün alt kısmına beyaz bir maske takmış bir adam geliyordu. Marian ilk kez hastane kokusunun farkına vardı o anda: Keskin bir antiseptik kokusu.

Adam doktorlardan biri olmalıydı. Boynunda ince, siyah renkli bir şey vardı, bir stetoskop. Doktor yaklaşınca daha dikkatli baktı Marian. Ağzını ve burnunu kapatan maskeye rağmen adamda tanıdık bir taraf vardı sanki; ne olduğunu çıkartamadığı için rahatsız oldu Marian. Ama adam, ifadesiz gözlerle dümdüz ileri bakarak yanından geçip gitti ve sağdaki kapılardan birini açarak girdi. Arkasını döndüğünde kafasının gerisinde bir kellik olduğu görülüyordu.

"Neyse, tanıdıklarım arasında kafası kelleşmeye başlayan biri yok, iyi ki" dedi kendi kendine. Rahatlamıştı.

16

Sokağın adını ve apartman numarasını hiç hatırlamamasına rağmen, adamın evini eliyle koymuş gibi buldu. Epeydir o semte yolu düşmemişti, yani bira araştırmasını yaptığı günlerden bu yana hiç gitmemişti o taraflara. Görme veya koklama duyularının değil de, daha muğlak olan bir yön duygusunun yardımıyla birinin izini sürüyormuş gibi bir içgüdüyle, adeta otomatik hareketlerle sağına soluna dönerek doğru yolu buldu. Zaten karmaşık bir yol değildi: beysbol parkının karşısından asfalt rampayı çıkmaya başlıyordunuz ve birkaç blok ilerliyordunuz; ancak şimdi, yani soluk sokak lambalarının kısmen aydınlattığı alacakaranlıkta yürümek, güneşin göz kamaştırıcı kızgın ışığı altında yürüdüğü o güne nazaran daha uzun sürmüş gibi geldi Marian'a. Hızlı hızlı yürüdü, şimdiden bacakları üşümeye başlamıştı. Beysbol parkının çimenleri donarak gri bir renk almıştı.

İlk gittiğinden bu yana, adamın apartman katını birkaç kez, ofiste önündeki boş kâğıtlara bakarak geçirdiği birkaç avare zaman veya dalgın bir kafayla yerden bir çöp topladığı bir an dışında, şehirde herhangi bir yer, bir mekân olarak düşünmemişti hiç. Dairenin içine, odaların görüntüsüne dair bir imaj vardı aklında ama binanın kendisini canlandıramıyordu gözünün önünde. Şimdi binayı sokağın üstünde, dört köşe haliyle, sıradan ve şahsiyetsiz haliyle, aşağı yukarı daha önce koyduğu yerde görünce, huzur bozucu buldu.

Altı Numara'nın zilini çaldı ve otomatik alet, apartmanın camlı kapısını açınca içeri süzüldü. Duncan, dairesinin kapısını yarı araladı ve Marian'a kuşkulu gözlerle baktı. Antrenin loşluğunda gözleri saçlarının arkasında parlıyordu. Ağzında bir sigara izmariti vardı, dudaklarını yakacak kadar küçülmüş ama hâlâ yanmakta olan.

"Malları getirdin mi?" diye sordu.

Hiçbir şey söylemeden koltuğunun altındaki küçük bohçayı uzattı Marian ve Duncan yana çekilip ona yol verdi içeri girsin diye.

"Pek bir şey yok burada" dedi adam, bohçayı boşaltırken. Sadece iki adet beyaz, yeni yıkanmış pamuklu bluz, bir yastık kılıfı ve çiçek motifleriyle süslenmiş, teyze-nenesinin isminin baş harflerini taşıyan ve çok uzun süredir çarşaf dolabının alt çekmecesinde durmaktan kırışmış birkaç misafir havlusu vardı.

"Üzgünüm" dedi Marian. "Sadece bu kadar bulabildim, gerçekten."

"Eh, hiç yoktan iyidir" dedi adam, isteksizce. Dönüp, yatak odasına doğru yürüdü.

Marian onu takip etsin mi, yoksa artık malı teslim ettiğine göre, adam onun gitmesini mi bekliyor, anlayamadı. "Seyredebilir miyim?" diye sordu, onun mahremiyetine girmemiş olduğunu ümit ederek. Kendi apartmanına hemen dönmeyi canı istemiyordu o sırada. Dönseydi, orada yapacak bir şeyi olmayacaktı. Zaten Peter ile geçireceği akşamı çoktan feda etmişti.

"Tabii, nasıl istersen" dedi Duncan ama seyredecek pek bir şey yok."

Marian koridor boyunca yürüdü. Oturma odası son gördüğünden beri değişmemişti. Sadece ortalığa saçılmış daha fazla kâğıt vardı. Daha önce de gördüğü üç koltuk, aynı pozisyonlarda duruyordu: Bir tahta parçası, kırmızı kadife koltu-

ğun koluna yaslanmıştı. Lambalardan sadece bir tanesi, mavi koltuğun hemen yanındaki, açıktı. Duncan'ın ev arkadaşlarının evde olmadığı sonucunu çıkardı Marian.

Duncan'ın yatak odası da hemen hemen hatırladığı gibiydi. Ütü masası odanın ortasına çekilmişti ve satranç tahtasının oyuncuları açılış pozisyonunda karşılıklı dizilmişti; siyah-beyaz damalı satranç takımı, bir kitap kümesinin üstüne yerleştirilmişti şimdi. Yatağın üstünde birkaç tane, yeni ütülenmiş beyaz gömlek, askılara geçirilmiş olarak serilmişti. Duncan, ütüyü prize takmadan önce o gömlekleri elbise dolabına astı. Marian paltosunu çıkarttı ve yatağa oturdu.

Duncan ağzındaki sigara izmaritini yerdeki, tepeleme dolmuş kül tablalarından birine attı; ara ara eliyle yoklayarak ütünün ısınmasını bekledi, sonra bluzlardan birini büyük bir dikkatle ve yaka kenarlarına sistematik bir özen göstererek ütülemeye başladı. Marian onu sessizlik içinde seyretti, işinin bölünmesini istemediği çok belli oluyordu. Marian giysilerinin kendinden başka biri tarafından ütülenmesini yadırgadı.

Ainsley, Marian'ın odasından üstünde paltosu ve koltuğunun altında bir bohça ile çıktığını görünce garip bir bakış atmıştı ona. "Nereye gidiyorsun böyle?" diye sormuştu. Çünkü çamaşırhaneye giderken normalde taşınan bohçalardan çok daha küçüktü Marian'ın elindeki, o akşam.

"Aaa, çıkıyorum işte" dedi Marian.

"Peter ararsa, ne diyeyim?"

"Aramayacak. Ama ararsa, dışarı çıktığımı söylersin sadece." Ve merdivenlerden hızla inmişti. Duncan hakkında hiçbir açıklamada bulunmak istemiyordu, öyle birinin varlığının bilinmesini bile istemiyordu. Bunun, Ainsley ile arasındaki güç dengesini bozabileceğini hissetmişti. Ama zaten Ainsley'nin hafif bir meraktan öte herhangi bir şeye ilgi duyacak vakti yoktu şimdi: Yürüttüğü kampanyanın olası ba-

şarısı ile pek memnun ve mutluydu. "Talihin yaver gitmesi" dediği şeyden ötürü çok sevinçliydi.

Marian eve döndüğünde ve Ainsley'i oturma odasında, elinde *Bebek ve Çocuk Bakımı* diye bir kitapla bulunca, şöyle sormuştu: "Ee? Zavallıyı nasıl çıkardın evden bu sabah?"

Ainsley gülmüştü. "Şansım müthiş yaver gitti!" demişti. "Aşağıdaki fosil karının, merdivenlerin dibinde bizi bekliyor olacağından emindim. Ne yapacağımı hiç bilemiyordum, gerçekten. Bir yalan uydurmaya çalışıyordum, mesela 'telefoncu adam geldi" gibi bir şey..."

"Beni köşeye sıkıştırmaya çalıştı dün gece" diye araya girdi Marian. "Onun (Len'in) yukarıda olduğunu çok iyi biliyordu."

"Neden bilmiyorum ama kadın gerçekten evden *çıktı* sabahleyin. Oturma odamızın penceresinden gördüm onu çıkarken, tamamen tesadüfen. Düşünebiliyor musun? Onun dışarı çıktığını, en azından sabahları çıktığını hiç bilmezdim. Bugün işi kırdım tabii ki ve evde dolaşırken bir sigara yakmıştım. Ve karının evden çıktığını gördüğüm sırada, Len'i yataktan kaldırdım, üstünü başını giydirtip, hızla evden çıkartıp merdivenlerden yolladım, daha doğru dürüst uyanmasına bile fırsat vermeden. Fena halde akşamdan kalmaydı, feci bir baş ağrısıyla uyandı. Viski şişesini neredeyse kendi başına bitirmişti. Ne olup bittiğinden kendisi de emin değildir şimdi." Küçük pembe ağzıyla güldü Ainsley.

"Ainsley! Sen çok ahlaksızsın" dedi Marian.

"Nedenmiş? Len çok hoşlanıyor gibi görünüyordu. Ama bu sabah dışarıda birlikte kahvaltı ederken, çok endişeli ve özür diler gibi bir hali vardı. Sonra beni yatıştırmaya çalıştı, avutmak ister gibi sanki. Gerçekten utandırıcı bir durumdu. Sonra, gitgide uyandıkça, gitgide ayıktıkça, bir an önce benden kaçmaya çalışır gibi bir hali vardı. Ama şimdi" diye devam etti Ainsley, kollarıyla bedenini sararak, "bekleyip göreceğiz. Bütün bunlara değer miydi, değmez miydi?"

"Eh, peki" dedi Marian, "bir zahmet yatağımı toplar mısın?"

Şimdi geriye bakıp düşündüğünde, alt kattaki kadının dışarı çıkmasında kötüye alamet bir şeyler varmış gibi hissetti. Hiç yaptığı bir şey değildi. Ainsley ile Len aşağı inerlerken, piyanonun veya kadife perdelerin arkasında pusuya yatmış olması ve ikisi tam apartman kapısının eşiğindeyken üzerlerine atlaması beklenirdi.

Duncan ikinci bluzu ütülemeye başlamıştı. Ütü masasının üstündeki buruşuk beyaz kumaştan başka hiçbir şeyin farkında değilmiş görünüyordu; dilini tam çözemediği çok narin ve kadim bir elyazmasını inceliyor gibiydi. Daha önce Marian'a kısa boylu görünmüştü, belki süzgün bir çocuk suratına sahip olduğu için ya da onu hep otururken gördüğü için. Ama şimdi fark etmişti ki, eğer öyle kamburunu çıkararak durmasa, oldukça uzun boylu bir adamdı.

Oturmuş onu seyrederken, içinden bir şeyler söyleme, adamın işine burnunu sokma, tümüyle daldığı o beyaz kumaşı ortadan bölme isteği geçti Marian'ın içinden: Tamamen dışarıda bırakılmaktan hiç hoşlanmamıştı. Bu isteğini bastırmak için çantasını alıp banyoya gitti, saçlarını taramak niyetiyle. Saçlarının taranmaya ihtiyacı olduğundan değil de Ainsley'nin deyimiyle bir "ikame etme faaliyeti" olarak, mesela bir sincabın tehlikeli bir durumla karşılaştığında veya önünde erişemeyeceği ekmek kırıntıları bulduğunda başını kaşıması gibi... Marian adamla konuşmak istiyordu ama konuşursa, ütüleme faaliyetinin onda yarattığı tedavi edici etkileri yok edeceğinden çekiniyordu.

Alelade bir banyoydu girdiği. Askılıklarda nemli birkaç havlu, raflarda tıraş aletleri ve erkekler için bazı kozmetik ürünler vardı. Ama lavabonun üstündeki ayna tamamen kırıktı. Aynanın ahşap çerçevesinin kenarlarında sadece birkaç sivri dişli, çentikli cam parçası kalmıştı. Marian o parçalar-

dan birine bakıp yüzünü görmeye çalıştı ama göremeyeceği kadar küçüktü.

Duncan'ın odasına döndüğünde, adam yastık kılıfını ütülüyordu. Şimdi daha rahatlamış görünüyordu: bluzu ütülerken kullandığı "staccato" (kısa kısa, kesik) vuruşlar yerine, daha uzun ve rahat el hareketleriyle ütülüyordu şimdi. Marian odaya girdiğinde başını kaldırıp baktı.

"Banyodaki aynaya ne olduğunu merak ediyorsundur sanırım" dedi.

"Yani..."

"Ben parçaladım onu. Geçen hafta. Kızartma tavasıyla."

"Aa?"

"Bir sabah banyoya girip, aynada kendimi artık göremeyeceğim korkusuna kapılmaktan bıkmıştım. O yüzden mutfaktaki tavayı kapıp, aynayı parçaladım. Bizimkiler çok üzüldü" diye devam etti Duncan, derin düşüncelere dalmış görünüyordu. "Özellikle Trevor. O sırada omlet pişiriyordu ve sanırım omletini mahvetmiştim. Her taraf cam parçası doldu. Ama bundan rahatsız olmaları için bir neden göremiyorum; gayet anlaşılır ve sembolik bir narsisist davranıştı bu. Zaten iyi bir banyo aynası değildi. Ama ev arkadaşlarım o günden beri asabi ve endişeli bir haldeler. Özellikle Trevor bilinçaltında benim annem olduğunu zannediyor; oldukça etkiliyor bu durum onu. Benim için çok önemli değil, alışığım bunlara. Anne yerine geçen tiplere kendimi bildim bileli alışığım ve onlardan kaçmaya çalışıyorum. Peşimde beni yakalayıp kim bilir nelerden kurtarmaya çalışan ve bana sıcaklık, teselli ve sevgi vermek, sigarayı bırakmamı sağlamak isteyen bir anneler sürüsü var. Öksüz olmanın sonucu bu. Ondan bundan alıntılar yaparak konuşuyorlar benimle. Trevor son zamanlarda T.S. Eliot'tan alıntılar yapıyor, Fish ise Oxford İngilizce Sözlüğü'nden."

"Nasıl tıraş oluyorsun peki?" diye sordu Marian. Aynasız

bir banyo düşünemiyordu. Duncan'ın tıraş olup olmadığından da emin değildi aslında. Yüzünde kıl var mı diye yakından bakmamıştı.

"Ne?" dedi Duncan.

"Yani ayna olmadan nasıl tıraş oluyorsun?"

"Ah!" dedi, sırıtarak. "Kendi özel aynam var. Güvenebildiğim bir ayna. İçinde ne olduğunu biliyorum. Sadece ortak kullanıma açık aynalardan hoşlanmıyorum." Konuya ilgisini kaybetmiş gibiydi. Bir süre daha sessizce ütülemeye devam etti. "Ne iğrenç şeyler bunlar" dedi sonra, misafir havlularından birini ütülüyordu o sırada. "Üzerine çiçek motifleri işlenmiş şeylere tahammül edemem."

"Haklısın. Biz de bunları hiç kullanmayız" dedi Marian.

Duncan havluyu katladı ve sonra kederli bir yüz ifadesiyle baktı. "Sanırım bütün o şeylere inandın?"

"Nelere inandım?" diye sordu Marian, ihtiyatlı bir tonla.

"Yani banyodaki ayna ve onda gördüğüm yansımayı neden kırdığım hakkında söylediklerime. Gerçek şu ki, aynayı kırdım çünkü canım bir şeyleri kırmak istiyordu. İnsanların problemi bu işte, bana her zaman inanıyorlar. Bu durum beni çok cesaretlendiriyor, baştan çıkartıyor adeta, asla karşı koyamıyorum. Trevor'la ilgili müthiş zekice kavrayışlarım var mesela, onların gerçek olduğunu nasıl bilebilirim? Belki asıl gerçek, Trevor'un benim annem olduğuna inanmasını istememdir. Aslında ben öksüz bir çocuk değilim zaten, arkada bir yerlerde anne-babam var. Buna inanabiliyor musun?"

"İnanmalı mıyım?" dedi Marian. Adamın ciddi olup olmadığını anlayamıyordu; ifadesi hiçbir açık vermiyordu. Belki bu da sözcük labirentlerinden biriydi ve eğer Marian yanlış bir şey söylerse veya yanlış bir yere çekerse, birdenbire başa çıkamayacağı bir durumla yüz yüze kalabilirdi.

"İstersen inan" dedi Duncan. "Ama tabii, gerçek şu ki, ben değiş-tokuş edilmiş bir insanım." Bunları söylerken elindeki

ütüyü havada sallıyordu, sözlerini vurgulamak istercesine. "Küçükken gerçek bir bebekle değiş-tokuş edilmişim. Annebabam bu sahtekarlığı hiçbir zaman keşfedememişler ama itiraf edeyim ki bir şeylerden şüpheleniyorlardı." Hafifçe gülümseyerek gözlerini kapadı. "Kulaklarımın çok büyük olduğunu söylerlerdi sık sık; ama ben gerçekten insan değilim ki zaten, yeraltından geliyorum..." Gözlerini açtı ve yeniden ütülemeye başladı ama artık dikkati dağılmış gibiydi. Ütüyü diğer eline fazla yaklaştırmıştı, acıyla küçük bir çığlık attı. "Allah kahretsin" dedi ve ütüyü yerine koyup yanan parmağını ağzına götürdü.

Marian'ın ilk tepkisi adamın yanına gidip, kötü bir yanık olup olmadığına bakmak ve tereyağı veya karbonat sürmek gibi bir çare önermek olmuştu ama vazgeçti. Kıpırdamadan oturmaya devam etti ve hiçbir şey söylemedi.

Duncan ona bakıyordu şimdi, bir şeyler yapmasını bekler gibi ama biraz düşmanca. "Beni rahatlatmayacak mısın?" dedi.

"Buna gerek olduğunu sanmıyorum" dedi Marian.

"Haklısın ama hoşuna giderdi doğrusu" dedi Duncan. "Ve gerçekten canım yanıyor." Ütüyü tekrar eline aldı.

Son havluyu da ütüledikten ve ütüyü prizden çektikten sonra, "Epeyce gayretli bir çalışma oldu benim için, getirdiğin çamaşırlar için teşekkür ederim" dedi. "Ama yetmedi gerçekten. Üstümdeki gerginliği atmak için başka çareler düşünmek zorundayım şimdi. Kronik bir ütücü değilimdir aslında, yani ütülemeye takıntılı değilim, kurtulmam gereken kötü alışkanlıklardan biri değildir ütü yapmak. Ama bir şeylere sardırıyorum işte." Gelip Marian'ın yanına, yatağa oturdu çekinceli bir tavırla ve bir sigara yaktı. "Bu ütüleme takıntısı önceki gün, yarı-yıl tez ödevimi mutfakta, yerdeki su birikintisinin içine düşürdüğümde başladı. Kâğıtları kurutmak için her birini tek tek ütülemem gerekti. Ödevi daktiloya çekmiştim. Tümünü tekrar daktilo etmeyi, tüm o laf ka-

labalığını satır satır yeniden yazmayı göze alamazdım. Bunu yapacak olsam, tüm yazıyı değiştirmek isteyecektim çünkü. Kâğıtları ütüleyip kuruttuğumda, her şey gayet okunaklı çıktı, yazılar bulanıklaşmamıştı, hâlâ açık-seçik okunuyordu. Ama ütülendikleri anlaşılıyordu ve kâğıtlardan birini hafifçe yakmıştım ütülerken. Ama üniversitedeki hocaların bu duruma itiraz etmek için mantıklı bir gerekçesi olamazdı. 'Ütülenmiş bir yarı-yıl tez çalışmasını kabul edemeyiz' demek çok aptalca olurdu. Nitekim, ödevimi öylece teslim ettim. Ve sonra, yaşadığım o heyecandan ve stresten kurtulabilmek için, evde temiz olan her çamaşırı ve giysiyi ütülemeye başladım. Derken çamaşırhaneye gidip kirlileri yıkamak zorunda kaldım. Sinemada o saçma sapan filmi seyretmemin nedeni, çamaşırhanedeki yıkamanın bitmesini beklemekti aslında. Çamaşır makinesi kazanlarının sürekli sağa-sola dönmesini seyretmekten sıkılmıştım. Bu kötüye bir işaretti: Eğer çamaşırhaneden bile sıkılıyorsam, başka her şeyden sıkıldığım zaman ne yapacaktım? Sonra yıkadığım tüm çamaşırları ütüledim ve sonra ütüleyecek başka bir şeyim kalmadı."

"Ve o zaman bana telefon ettin" dedi Marian. Adamın sürekli kendi kendine ve kendi hakkında konuşması ve Marian'ın varlığını görmezden gelmesi biraz canını sıkmıştı.

"Ah, sen! Evet. Sana telefon ettim. En azından çalıştığın şirkete telefon ettim. Şirketin ismini hatırlıyordum. Santraldeki kız çıktı ve ben senin tipini biraz tarif ettim; normalde anket yapmaya gelen kızlara pek benzemediğini söyledim ve senin kim olduğunu hemen çıkardı. Bana adını hiç söylememiştin."

Marian ona adını söylememiş olduğunun farkında değildi. En başından beri bildiğini farz etmişti.

Marian'ın yeni bir konu ortaya atması Duncan'ı duraksattı. Gözlerini yere dikti ve sigarasının ucunu emmeye başladı.

Marian aralarına giren sessizliği rahatsız edici buldu.

"Ütü yapmaktan neden hoşlanıyorsun bu kadar?" diye sordu. "Yani tansiyonu azaltmak vs. dışında, neden ütü? Mesela, neden bowling filan yapmaya gitmiyorsun?"

Duncan bacaklarını toplayıp kollarıyla dizlerini sardı. "Ütü yapmak hoş ve kolay bir şey. O bitmek tükenmek bilmeyen yazıları yazmak kafamı karıştırıyor. Yeni bir makale üzerinde çalışıyorum, bu arada. 'Trollope'daki Sado-Mazoşist Değinmeler' üzerine. Ama ütü yaparak her şeyi düzleştirebiliyorsun. Yoksa çok düzenli ve titiz olduğumdan değil. Ama düzgün bir yüzeyde hoş bir şeyler vardır..." Oturma pozisyonunu değiştirip dikkatle Marian'ı incelemeye başladı. "Şu bluzunu versene, hazır ütü hâlâ sıcakken üstünden geçeyim. Sadece kollarını ve yakasını ütüleyeceğim. Bazı yerleri buruşmuş."

"Yani üstümdekini mi?" dedi Marian.

"Evet" dedi Duncan. Dizlerine sardığı kollarını çözdü ve ayağa kalktı. "Al, benim robdöşambrımı giyebilirsin. Merak etme, dikizlemeyeceğim seni." Dolaptan gri bir sabahlık çıkardı, Marian'a uzattı ve arkasını döndü.

Marian bir an duraksadı, elinde o gri şeyi tutarken, ne yapacağına karar veremiyordu. Adamın dediğini yapsa kendini rahatsız ve aptal gibi hissedecekti; ama bu aşamada artık "hayır, teşekkür ederim, almayayım" dese, daha da aptal hissedecekti, zira teklif edilen şey belli ki zararsızdı. Biraz sonra bluzunu çıkartıp sabahlığı giydi üzerine. Kendine çok büyük gelmişti; elleri içerde kalmıştı ve etekleri yerleri süpürüyordu.

"Al bakalım" dedi, bluzu uzatarak.

Adam ütüyü eline alırken, Marian hafif bir endişeyle seyretmeye başladı. Bu kez yapılan işlem daha kritik görünüyordu. Sanki tehlikeli bir el, iki santim uzağında yavaş yavaş gidip geliyordu, Marian kumaşı hâlâ teninde hisseder gibiydi. Eğer bunu yakarsa, diğer bluzlarımdan birini giyerim, diye düşündü.

"Buyur" dedi Duncan, "ütülendi işte." Ütüyü tekrar prizden çıkardı ve bluzu ütü masasının dar ucuna iliştirdi. Marian'ın onu tekrar giymesi gerektiğini unutmuş görünüyordu. Sonra, aniden, yatağa geldi ve Marian'ın yanına kıvrıldı. Kollarını başının altına alıp yattı ve gözlerini kapadı.

"Hey yarabbi, dikkat dağıtan tüm bu ayrıntılar" dedi, "insan nasıl yaşar böyle? Yarı-yıl ödevleri gibi, yazıyorsun yazıyorsun, bir türlü bitmiyor. Sonra sadece bir not alıyorsun ve ödevi kaldırıp çöp sepetine atıyorsun. Biliyorsun ki ertesi yıl başka bir hoca gelecek, aynı şeyleri onun için yapmaya başlayacaksın. Değirmende öğütmek gibi monoton bir iş. Ütü yapmak bile öyle, güzelce ütülüyorsun giysilerini, sonra giyince yine buruşuyorlar."

"Eh, yeniden ütüleyebilirsin, değil mi?" dedi Marian, onu rahatlatmak için. "Eğer hep düzgün kalsalar, yapacak başka bir şey bulamayacaksın."

"Belki gerçekten değecek bir şeyler yaparım, bir değişiklik olsun diye" dedi Duncan. Gözleri hâlâ kapalıydı. "Üretim-tüketim. Düşünmeye başlıyorsun, yaptığın şey bir çöp yığınını başka bir çöp yığınına dönüştürmek değil mi aslında? İnsan aklı ticarileştirilen en son şeydi ama onu da gayet güzel başardılar şimdi; üst üste kitap dizilen kütüphane rafları ile kullanılmış araba çöplükleri arasında ne *fark* var? Ama beni rahatsız eden şey, hiçbir şeyin bir türlü kesinleşmemesi; hiçbir şeyi tamamlayıp bitiremiyorsun. Yaprakların ağaçlardan hiç düşmemesini sağlamak gibi müthiş bir planım var benim. Her yıl yeni bir küme yaprak üretmek zorunda kalmak ne büyük bir israf ve düşünürsen, yaprakların yeşil olması için hiçbir zorunlu neden yok. Bana kalırsa beyaz renkli yapardım yaprakları, siyah ağaç gövdeleri üzerinde beyaz yapraklar. Karın yağmasını iple çekiyorum. Bu şehirde yaz mevsiminde aşırı derecede yeşillik var, insanı boğuyor. Derken sonbahar geldiğinde hepsi düşüyor ve su kanallarında birikiyor.

Geldiğim yere –bir maden kasabasıdır– dair hoşuma giden şey, ki orada hemen hemen hiçbir şey yoktur, yeşilliğin de olmamasıdır. Birçok insanın hoşuna gitmez bu durum. Yeşilliği öldüren, maden cevheri arıtma tesislerinin varlığıdır. Fabrika bacalarının dumanı göklere yükselir, geceleri dumanlar kıpkırmızı parlar ve bacalardan çıkan kimyasal gazlar çevredeki kilometrelerce alandaki ağaçları öldürür. Tamamen çorak topraklardır oraları, bitki ve hatta ot bile yeşermeyen taşlık/kayalık alanlardır. Kimyasal cüruf tepecikleri yükselir orada burada. Kayaların üstünde biriken sular, kimyasallardan ötürü, sarı-kahve renkli olur. Kendi elinle eksen bile, oralarda hiçbir bitki yetişmez. Mevsim bu vakitler olduğu zaman kasabadan çıkıp araziye gider, kayaların üstünde otururdum ve karın yağmasını beklerdim..."

Marian yatağın ucunda oturuyor ve Duncan'ın yüzüne hafifçe eğilmiş olarak, yarım kulakla onun monoton bir sesle anlattıklarını dinliyordu.

Birdenbire gözlerini açtı Duncan. Sanki kadının kim olduğunu ve neden orada olduğunu hatırlayamıyormuş gibi yüzüne baktı bir süre. "Hey" dedi sonunda, farklı bir ses tonuyla, "o giydiğin şeyin içinde bana benziyorsun biraz." Elini uzatıp Marian'ın sabahlığının omzunu aşağı çekti. Marian aşağı doğru kaydı.

Adamın monoton ve hipnotik ses tonundan, onun ete-kemiğe bürünmüş gerçek bir beden olduğunu, herkes gibi bir vücuda sahip olduğunu hissetmesine geçiş, Marian'ı irkiltti başta. Kendi bedeninin direnç göstererek kasıldığını ve uzaklaşmak istediğini hissetti; ama şimdi Duncan iki koluyla sarılmıştı ona. Sandığından daha güçlü bir adamdı. Neler olup bittiğinden emin değildi Marian; aklının bir köşesinde adamın sarıldığı şeyin kendisi değil, üzerindeki sabahlık olduğu hissine kapılmıştı, tesadüfen içinde bulunduğu bir giysi.

Marian yüzünü uzaklaştırıp adamın yüzüne baktı. Dun-

can'ın gözleri kapalıydı. Marian onun burnunun ucunu öptü. "Sana bir şey söylemem gerek sanırım" dedi yumuşakça. "Ben nişanlıyım." O anda Peter'in yüzü gözünün önüne gelmiyordu ama hatırladığı ismi Marian'ı suçluyordu.

Duncan koyu renkli gözlerini açtı ve boş boş Marian'ın yüzüne baktı. "Bu senin problemin o zaman" dedi. Bu şuna benziyor: 'Rafael-öncesi Pornografi' başlıklı tez ödevimden "A" aldığımı söylemek gibi; ilginç ama herhangi bir şeyle, herhangi bir ilgisi yok. Değil mi?"

"Hayır, var" dedi Marian. Durum, hızla bir vicdan meselesi haline geliyordu. "Ben evleneceğim, anla yani. Burada olmamam lazım."

"Ama buradasın" dedi Duncan. Gülümsedi. "Aslında bunu söylediğine memnun oldum. Kendimi şimdi çok daha güvende hissediyorum. Çünkü gerçekten" dedi içtenlikle, "bu olanların herhangi bir anlamı olduğunu düşünmeni istemiyorum. Benim için bir anlamı yok. Bunlar bize değil, bir başkasına oluyor aslında." Marian'ın burnunun ucunu öptü. "Sen sadece çamaşırhanenin yerini tutan bir yedek unsursun."

Marian bu sözlere kırılsın mı diye düşündü bir an ve kırılmayacağına karar verdi: Aksine, belli belirsiz rahatlamış hissetti kendini. "Senin neyin yerini tuttuğunu merak ettim, o zaman" dedi.

"Benim iyi olan özelliğim budur işte" dedi Duncan, "çok esneğimdir; ben evrensel bir yedek unsurumdur." Bir kolunu Marian'ın kafasının üzerinden uzatıp ışığı kapattı.

Aradan fazla bir zaman geçmemişti ki, ön kapının açılıp kapandığı ve ağır adımlarla birilerinin içeri girdiği duyuldu. "Ah, kahretsin" dedi Duncan, sabahlığının bir kenarından. "Geri döndüler." Marian'ı iteledi ve odanın ışığını tekrar yaktı, sabahlığı Marian'ın üzerine sıkı sıkı sardı ve yataktan kalktı. İki eliyle alnındaki saçlarını ve sonra süveterini düzeltti. Bir an odanın ortasında dikildi, kapıya doğru kızgın

bir bakış attı ve fırlayıp satranç tahtasını aldı ve yatağın üstüne bıraktı, Marian'ın karşısına geçip oturdu. Çabuk çabuk satranç taşlarını dizmeye koyuldu.

Biraz sonra, sakin bir tonla "Selam!" dedi, kapıda belirmiş olduğu anlaşılan birine. Marian etrafına bakamayacak kadar pejmürde hissediyordu kendini. "Bir parti satranç oynuyorduk" dedi Duncan.

"Ah, iyi numara" dedi kuşku dolu bir ses.

"Neden canını sıkıyorsun?" dedi Marian, gelen her kimse çekilip, banyoya girip kapısını kapattığı zaman. "Rahatsız olacak bir şey yok ki, gayet doğal yani. Eğer bir hata varsa, kabahat onlarda, böyle yatak odana daldıkları için." Ama kendisi de olağanüstü suçlu hissediyordu şimdi.

"Söyledim ya" dedi Duncan, satranç tahtasının üstündeki taşlara bakarak. "Benim ebeveynlerim olduklarını düşünüyorlar. Anne-babalar bu gibi durumları hiç anlamazlar, bilirsin. Benim ahlakımı bozacağını düşünecekler şimdi. Gerçeklerden korunmaları gerekiyor bunların." Satranç tahtasının üzerinden uzanıp Marian'ın elini tuttu. Parmakları kuru ve soğuktu.

17

Marian kaşığın ortasındaki gümüş renkli yansımasına baktı: Kendini tepetaklak görüyordu, gövdesinin üst kısmı kocamandı ve kaşığın sap kısmına doğru bir topluiğne başı kadar küçülmüştü. Kaşığı hafif yan yatırınca, alnı kabarıp genişledi, sonra geri çekildi. Kendini sakin ve dingin hissediyordu.

Beyaz örtülü, üzerinde tabakların ve ekmek sepetinin bulunduğu masanın üstünden sevecenlikle baktı Peter'e. Peter ona gülümseyerek karşılık verdi. Yüzünün köşeleri ve kıvrımları, masanın kenarında duran mumun turuncu renkli ışığında daha belirgin hale gelmişti; gölgede kalmış çenesi daha güçlü, yüzünün hatları daha sert görünüyordu. Gerçekten, diye içinden geçirdi Marian, onu kim görse çok yakışıklı bir adam olduğunu düşünür. Peter kışlık, parlak kostümlerinden birini giymişti –koyu renk bir takım ve ağırbaşlı ama göz alıcı bir kravat. Şehirli genç profesyonel adam havasına uyan, neşeli kostümleri kadar gösterişli değildi ama alttan alta etkileyici bir kıyafetti. Ainsley bir keresinde "güzel paketlenmiş" diye nitelendirmişti Peter'i. Ama Marian şimdi onun bu özelliğini çekici buluyordu. Peter, bulunduğu ortamlara rahat uyum sağlayan ama aynı zamanda hemen öne çıkabilen bir erkekti. Bazı adamlar koyu renkli takım elbiseleri bir türlü düzgün taşıyamazlardı üstlerinde, omuzları fazla şişkin durur, sırtları parlardı. Ama Peter'in giysileri asla üze-

rinden dökülmezdi ve parlamaması gereken yerleri asla parlamazdı. Marian, onunla umumi bir ortamda bulunduğunda hissettiği sahiplenme duygusunun gururuyla, elini uzatıp Peter'in elini tuttu. Peter elini Marian'ın elinin üstüne koyarak cevap verdi.

O sırada garson şarap şişesiyle geldi. Peter tatması için kadehine konan şaraptan bir yudum aldı ve başıyla onayladı. Garson kadehlerini doldurdu ve karanlığa doğru geri çekildi.

Bu, Peter'in hoş özelliklerinden biriydi. Böyle kararları hiçbir çaba sarf etmeden verirdi. Marian son birkaç aydan beri, kararları onun almasına izin verme alışkanlığını edinmişti. Bir restoran menüsünü okurken yaşadığı kararsızlıktan kurtulmuştu örneğin; ne yemek istediğini hiçbir zaman bilmezdi zaten. Peter ikisinin yerine seçimi hemen yapıveriyordu. Tercihi genellikle biftek veya bonfile oluyordu: Ciğer, dalak gibi uykuluklardan hoşlanmazdı, hele balıktan hiç hoşlanmazdı. Bu akşam fileminyon yiyeceklerdi. Şimdiden oldukça geç bir saatti. Akşamın daha erken saatlerini Peter'in apartmanında geçirmişlerdi. İkisi de birbirine "açlıktan ölüyorum" diyordu şimdi.

Yemeklerini beklerken, daha önce başlamış oldukları sohbete devam ettiler. Evde giyinirken, çocukların doğru eğitimi üzerinde konuşmaya başlamışlardı. Peter, çocukları kategorik olarak sınıflayarak teorik bağlamda konuşuyor ve uygulama ile ilgili bir söylemde bulunmamaya özellikle dikkat ediyordu. Ama Marian pekâlâ biliyordu ki, konuştukları konu gelecekte sahip olacakları kendi çocuklarıyla ilgiliydi: Bu yüzden o kadar önemliydi bu mevzu. Peter disiplin kurallarını ihlal eden çocukların cezalandırılması gerektiğini düşünüyordu, hatta fiziksel olarak cezalandırılmasını onaylıyordu. Tabii, kimse bir çocuğa öfkeyle vurmamalıydı; önemli olan tutarlı olmaktı. Marian ise, onların duygularını zedelemekten korkuyordu.

"Sevgilim" dedi Peter, "bu işlerden anlamıyorsun sen. Korunaklı bir hayat yaşamışsın." Marian'ın elini alıp sıktı. "Ama ben sonuçları görüyorum, mahkeme davaları bu vakalarla dolup taşıyor, ergen ve genç suçlularla dolu mahkeme salonları ve bunların çoğu iyi ailelerden geliyorlar. Bu karmaşık bir problem" dedi, dudaklarını sıkarak.

Marian, söylemese bile, gizliden gizliye kendinin haklı olduğundan emindi ve korunaklı bir hayat sürdüğünün söylenmesine içerlemişti. "Ama çocuklara anlayışla yaklaşmak gerekmez mi?" dedi, "şey yapmak yerine..."

Peter, hoşgörüyle gülümsedi. "Şu serserilere de anlayış göstermeyi bir dene: motosikletli oğlanlara, uyuşturucu müptelalarına ve Amerikalı asker kaçaklarına. Bunlardan hiçbirini yakından görmedin sen, bahse girerim; çoğu leş gibi bitlidir. Her şeyi iyi niyetle çözebileceğini zannediyorsun, Marian. Ama öyle olmuyor işte. Bu serserilerde hiçbir sorumluluk duygusu yoktur; akıllarına estikçe, canları istedi diye camçerçeve indirirler. Çünkü böyle yetişmişler, kimse onlara *hak ettikleri zaman* bir güzel dayak atmamış. Dünyanın kendilerine borçlu olduğunu zanneder bunlar."

"Belki de" dedi Marian ciddi bir ifadeyle, "*hak etmedikleri zamanlarda* dayak yedikleri içindir. Çocuklar haksızlıklara karşı çok duyarlıdırlar, bilirsin."

"Ah, tabii ki daima adaletten yanayım" dedi Peter. "Ama mallarını mülklerini parçaladıkları insanlara adalet sağlamaya ne dersin?"

"Başka insanların bahçe çitlerinin üzerine araba sürmemeyi öğretmemiz lazım onlara, sanırım" dedi Marian.

Peter pişkin bir kahkaha attı. Bir süre önce yaşadıkları (Ainsley'nin, Len ile tanıştığı ilk akşam yemeğinden sonra yaşanan o olay), Marian'ın o zamanki kızgınlığı ve Peter'in bunları gülerek karşılaması, ikisinin ilişkisinde tekrarlanan bir konu, bir referans noktası haline gelmişti. Son söyledi-

ği sözlerden sonra Marian'ın huzuru bozulmuş, ağzının tadı kaçmıştı şimdi. Dikkatle Peter'in yüzüne baktı, gözlerinin içini görmeye çalışarak. Ama o, şarap kadehine dikmişti gözlerini, masanın beyaz örtüsü ile tezat oluşturan şarabın zengin kırmızı rengine hayranlık duyarak belki. Koltuğunda biraz geri yaslanmış ve yüzü gölgede kalmıştı şimdi.

Marian bu tür restoranların neden bu kadar karanlık tutulduğunu merak etti. Herhalde insanların yemek yerken birbirlerini fazla görmemelerini sağlamak için, diye geçirdi içinden. Çiğneme ve yutma işlemleri, bunları yapanlara, onları seyredenlerden daha hoş gelir herhalde, diye düşündü ve insanın yemek arkadaşını çok yakından seyretmesi, restoranın sürdürmeye veya yaratmaya çalıştığı romantik havayı bozabileceği için... Bıçağını incelemeye başladı Marian.

Derken garson yeniden belirdi masada, halı döşeli zeminde bir kedi kadar yumuşak ve hafif bir yürüyüşle gelmişti. Marian'ın yemeğini koydu önüne: Bir tahta tepsi üzerindeki bonfile, bir beykın parçasının yanında sularını akıtarak sunuldu. İkisi de az pişmiş et severlerdi. Evde et pişirirken zamanı senkronize etmeleri hiç sorun olmayacaktı ilerde. Marian o kadar acıkmıştı ki tabağındaki eti bir lokmada yutmak istedi.

Eti kesip parçalara bölerek çiğnemeye başladı, teşekkürler sunan midesine birer birer göndererek. Daha önce konuştukları konuyu yeniden değerlendiriyordu kafasında, "adalet" derken tam olarak neyi kastettiğini daha net düşünmeye çalışıyordu. "Dürüst ve hakkaniyetli olmak" demek istemişti ama düşündükçe kavramlar kendi kafasında bile bulanıklaşıyordu. Göze göz, dişe diş anlamına mı geliyordu bu? Öyleyse, kendi gözünü kaybettikten sonra başka birinin gözünü çıkarmanın ne gibi bir yararı olabilirdi? Tazminat veya tazmin etmek gibi kavramların anlamı neydi tam olarak? Bir kazada zarar gören bir araba için para tazminatı ödeme mesele-

si gibi görünüyordu; hatta duygusal rahatsızlıkları bile para tazminatı ile karşılayabilirdiniz. Bir keresinde, tramvayda yolculuk ederken, bir annenin küçük çocuğunu ısırdığını görmüştü Marian. Çocuk anneyi ısırdığı için, anne de çocuğu ısırmıştı. Önündeki oldukça sert et parçasını düşünceli düşünceli ısırdı, çiğnedi ve yuttu.

Peter bugün kendinde değil, diye düşündü. Zorlu bir dava vardı elinde, çok karmaşık araştırmalar gerektiren bir vaka. Emsal kararları ve içtihatları tek tek gözden geçirmişti Peter ve her seferinde bunların karşı tarafın iddialarını desteklediğini, onların işine yaradığını görmüştü. Bu yüzden bu kadar sert, hoşgörüsüz yargılarda bulunuyor Peter, diye düşündü: Zorluklar ve komplikasyonlar yüzünden bunalıyor. Yalınlık ve kolaylık istiyor. Ama eğer kanunlar basit olsaydı, bu kadar komplike olmasaydı, avukatlar hiçbir zaman para kazanamazdı. Peter'in bunu anlaması gerekirdi.

Marian şarap kadehini eline aldı ve Peter'e baktı. Peter de onu seyrediyordu. Kadehindeki şarabın dörtte üçünü bitirmişti bile, Marian ise daha yarısına gelmemişti.

"Düşünceli gibisin?" diye sordu Peter, tatlı ve yumuşak bir tonla.

"Değilim aslında" dedi Marian, "biraz dalgınım sadece." Peter'e gülümsedi ve dikkatini tekrar tabağına verdi.

Peter son zamanlarda onu gitgide daha fazla seyretmeye başlamıştı.

Daha önceleri, geçen yaz ayları boyunca, Peter'in kendisine sık sık bakmadığını, onu genellikle görmediğini düşünürdü; seviştikten sonra yatakta, yanında yayılıp yatar ve yüzünü Marian'ın omzuna gömer ve uykuya dalardı. Ama son zamanlarda gözlerini yüzüne dikip bakıyordu sık sık. Eğer yeterince dikkatle konsantre olursa, Marian'ın etinin, kafa tasının ve beyninin içini görecekmiş gibi bakıyordu. Böyle baktığı zamanlar, Peter'in gerçekten ne aradığını anlaya-

mıyordu Marian. Ve tedirgin oluyordu. Sık sık, sevişme sonrası yan yana yorgun yatarlarken, Marian gözlerini açıyor ve Peter'in onu seyretmekte olduğunu fark ediyordu, yüzünde gizli bir ifadeyi keşfetmeye çalışırmış gibi. Sonra Peter elini Marian'ın teni üzerinde tutkusuzca, sanki bir doktor muayenesindeki gibi yumuşakça gezdiriyor ve dikkatinden kaçanın ne olduğunu dokunarak anlamaya çalışıyordu. Veya onu ezberlemeye, zihnine kaydetmeye çalışıyordu. O zaman Marian kendini bir doktorun muayene yatağındaymış gibi hissetmeye başlıyor ve Peter'in elini tutup durdurmak istiyordu.

Marian salatasını didikledi, tahta kâsenin içindeki çeşitli sebze parçalarını çatalı ile altüst etti; bir domates parçası arıyordu. Belki evlilik hakkındaki rehber kitaplardan birini bulup okumuştu Peter, o yüzden böyle davranıyordu. Tam ondan beklenebilecek bir şey, diye düşündü Marian sevecenlikle. Yeni bir durumla karşılaşırsanız eğer, kitapçıya gider ve o durumla nasıl başa çıkabileceğinizi anlatan bir elkitabı alır okursunuz... Peter'in evindeki kitaplığında, hukuk kitapları ve detektif romanları arasında duran, fotoğraf makineleri hakkındaki diğer kitap ve dergileri düşündü. Araba kullanma kılavuzunu da daima torpido gözünde bulundururdu Peter. Dolayısıyla, şimdi evliliğin eşiğine gelmişken, evlilik hakkında bir kullanma kılavuzu satın alması Peter'in mantığına gayet uygun düşerdi; takip-etmesi-kolay şemalar ve çizimlerle anlatılmış bir kitap. Marian'ın hoşuna gitti bu düşünce.

Salatasında bir siyah zeytin bulup çatalını batırdı ve ağzına attı. Demek böyle oluyordu: Peter, yeni bir fotoğraf makinesini değerlendirir gibi tartıp biçiyordu Marian'ı; dişlilerinin ve küçük mekanizmalarının odak noktasını keşfedip, olası zayıf noktalarını bulup, gelecekte nasıl bir performans sergileyeceğini anlamaya, yani makinenin zembereğine ulaşmaya çalışıyordu. Marian'ı harekete geçiren dürtülerin neler ol-

duğunu anlamaya çalışıyordu. Eğer düşündüğü şey buysa... diye içinden geçirdi Marian.

Kendi kendine gülümsedi. Kafamdan hikâyeler uydurmaya başladım şimdi, diye düşündü.

Peter yemeğini hemen hemen bitirmişti. Marian, Peter'in çatalı ve bıçağı tutan becerikli ellerine baktı; tam gerekli yerlere, gerektiği kadar baskı uygulayarak etleri dilimlemesini inceledi. Ne kadar ustaca kesiyordu etini: dağıtmadan, kenarlarını bozmadan. Ama şiddet içeren bir eylemdi bu, yani kesmek. Oysa Peter'i şiddetle bağdaştırmak aykırı geliyordu Marian'a; tıpkı her yerde, metro trenlerinde, sokak panolarında, dergilerde vs. yayınlanmaya başlanan *Moose Beer* (Geyik Birası) reklamları gibi. Bu bira markasının pazarlama-öncesi araştırmasında çalıştığı için kendini kısmen sorumlu hissediyordu Marian. Yoksa zararlı bir yanı yoktu bu reklamların. Nehirde bata çıka, zorlukla ilerleyerek alabalıkları kepçesine doldurmaya çalışan balıkçının gayet derli toplu bir görüntüsü vardı; adamın saçları az önce özenle taranmış gibiydi ama rüzgârda uçuşuyormuş izlenimini vermek için birkaç perçem alnına yapıştırılmıştı. Ve balığın gerçek-üstü bir görüntüsü vardı: yapışkanlığı, dişleri veya kokusu yok gibiydi; metal ve emayeden yapılmış oyuncak bir balıktı. Az önce bir geyik avlamış olan avcı, kibar bir şehirli gibi poz vermişti; saçlarında herhangi bir çalı-çırpı parçası, ellerinde kan yoktu. Tabii, reklamlarda çirkin veya rahatsız edici görüntüler görmek istemezdiniz, mesela dili dışarı sarkmış bir geyik gibi.

Marian o sabah gazetede, birinci sayfadan yayınlanan, fazla dikkatini vermeden göz attığı haberi hatırladı. Cinnet geçiren bir delikanlı elindeki tüfekle, polis kendisini etkisiz hale getirmeden önce dokuz kişiyi öldürmüştü. Bir evin üst kat penceresinden ateş etmişti. Haberdeki fotoğraf yeniden geldi Marian'ın gözünün önüne: gri ve beyaz bir figürdü, daha es-

mer iki polis tarafından kıskıvrak yakalanmıştı, gözleri uzak ve temkinli bakıyordu. Kimseye bir yumruk bile atacak veya bıçak bile kullanacak birine benzemiyordu. Eğer şiddet kullanmayı seçmişse, farklı bir şiddetti bu: Özel araçların manevrasıyla gerçekleşmiş bir şiddet; parmağı tetiği aramış ama ona asla dokunmamıştı, kendisi silahın patlamasını, eti ve kanı uzaktan seyretmişti. Bu, zihindeki bir şiddetti, büyü gibi: akıldan geçtiği zaman gerçekleşen bir eylemdi.

Peter'in önündeki et parçası üzerinde o kadar dikkatle işlem yapmasını, büyük bir parçayı kesip, onu daha küçük düzgün parçalara bölmesini seyrederken, Marian evdeki yemek kitabının giriş bölümündeki inek şemasını (krokisini) hatırladı. İnek krokisi çizgilerle bölünmüştü: Hangi parçadan hangi cins et çıkartılabileceği açıklanıyordu. Şimdi yedikleri et yemeği, ineğin arka kısmından kesilmiştir, noktalı çizgilerle işaretlenmiş olan parçadan, diye düşündü Marian. Hayalinde bir sahne canlandırdı: geniş bir odada, bir kasaplık okulunun dershanesinde, bir sürü kasap adayı adam, üstlerinde temiz beyaz önlüklerle, sıra sıra dizilmiş masalarda oturmuş, ellerindeki küçük makaslarla kesekâğıdına çizilmiş biftek, pirzola ve bonfile şekilleri kesiyorlardı. Yemek kitabındaki ineğin gözleri, boynuzları ve memeleri vardı, Marian'ın hatırladığına göre. İnek gayet doğal bir halde duruyordu, bedeninin üzerine çizilmiş işaretlerden ve yazılardan hiç rahatsız görünmüyordu. Belki uzun araştırmalar sonucunda, inekleri doğuştan çizilmiş ve işaretlenmiş olarak üretmeyi başarırlar, diye düşündü Marian.

Önündeki yarısı yenmiş bifteğe baktı ve aniden, onu kas ve sinirden oluşmuş iri bir parça olarak gördü. Kan kırmızısı bir parça. Bir zamanlar yaşayan, hareket eden, yiyip içen ve sonra kafasına tokmakla vurulup öldürülen –tramvay kuyruğunda sıra bekleyenler gibi sırası gelince öldürülen gerçek bir inek olarak... Elbette, herkes biliyordu bunu. Ama çoğu

zaman kimse düşünmezdi. Süpermarkette selofan kâğıtlara sarılıp paketlenir, ürün ve fiyat etiketi yapıştırılırdı, fındık ezmesi veya fasulye konservesi alır gibi. Kasaba gittiğinizde bile, o eti öyle beceriyle ve hızla sararlardı ki, tertemiz ve resmi bir ürün haline gelirdi. Ama şimdi aniden önünde, arada ambalaj kâğıdı olmadan, eti ve kanıyla, az pişmiş olarak duruyordu ve Marian onu iştahla yiyip bitiriyordu. Yalayıp yutuyordu.

Çatalını ve bıçağını bıraktı. Yüzünün sarardığını hissetti. Peter'in bunu fark etmeyeceğini umdu. "Bu çok saçma" diye azarladı kendini içinden. "Herkes inekleri yer, bu doğaldır; yaşamak için yemek zorundasınız, et faydalı bir şeydir, bol miktarda protein ve mineraller içerir." Çatalını yine eline aldı, bir parça ete sapladı, kaldırdı, tekrar indirdi.

Peter kafasını kaldırıp gülümsedi. "Of, amma acıkmışım" dedi, "bu bifteği mideye indirdiğime gerçekten memnunum. Güzel bir yemek insanın kendini daha insan hissetmesini sağlıyor."

Marian kafasını salladı ve zoraki gülümsedi. Peter onun tabağına baktı. "Neyin var sevgilim, yemeğini bitirmemişsin?"

"Bitiremedim, kendimi aç hissetmiyorum artık, doymuş olmalıyım." Kullandığı ses tonuyla, midesinin fazla küçük olduğunu ve bu kadar büyük bir porsiyonla baş edemediğini ima etmek istiyor gibiydi. Peter gülümsedi ve çiğnemeye devam etti, kendi yeme kapasitesinin üstünlüğünden dolayı memnundu. "Yarabbim" diye içinden geçirdi Marian, "inşallah geçici bir durumdur bu, yoksa kendi kendimi açlıktan öldürebilirim!"

Mutsuz bir halde, peçetesini ellerinde sıkarak ve Peter'in son biftek parçasını ağzına atmasını seyrederek, oturmayı sürdürdü.

18

Marian üzgün ve mahzun bir halde mutfak masasında oturmuş, kavanozdan fıstık ezmesi yiyor ve en hacimli yemek kitabının sayfalarını karıştırıyordu. Fileminyon yedikleri o akşamdan beri et yiyemez olmuştu. Ve o zamandan beri, yani birkaç haftadır, bazı deneyler yapıyordu. "Sığır Eti Yemekleri Planlaması" bölümündeki yemek tariflerinin kendisi için kesinlikle yenemez olduğunu anlamakla kalmamış, "Domuz Eti Yemekleri Planlaması" ve "Koyun Eti Yemekleri Planlaması" bölümlerinin de kendine yasaklanmış olduğunu keşfetmişti. Bu kararları almasına yol açan şey, ki kesinlikle aklı değildi o şey, içinde kemik, tendon veya lif olan herhangi bir maddeyi yemeyi reddediyordu. Öğütülüp yeniden işlenmiş ürünler, örneğin sosis ve hamburgerler veya kuzu kızartmalar ve domuz sosisleri, fazla yakından bakmadığı sürece, sorun değildi. Ve balığa da izin vardı. Marian artık tavuk eti yemeye korkuyordu: Bir zamanlar severdi ama şimdi tavuğu kemik yapısı ve derisi ile görünce, tüyleri diken diken olmuş bir kol görmüş gibi oluyordu. Protein almak için omlet, yerfıstığı ve peynir çeşitleri yiyordu artık. Yemek kitabının sayfalarını çevirdikçe – şimdi "Salatalar" bölümüne gelmişti– içinde sessizce doğan ve gitgide yüz üstüne çıkan ve et yemeyi ağzının reddetmesine yol açan bu korkunun habis bir duygu olduğunu fark ediyordu. Bu duygunun daha da yayılacağını, yenebilir olanı yenemez olandan ayıran çizginin gitgide daralacağını, tüketebi-

leceği ürünlerin birer birer azalacağını hissediyordu. "Ben vejetaryen oluyorum galiba" diye düşündü üzüntüyle, "şu kaçık insanlardan biri gibi", 'Sağlık Kafeleri'nde yemeğe başlamalıyım." *Yoğurt Servis Etmenin İpuçları* diye bir makale okudu, keyifsizce. "Damak tadınıza yeni bir heyecan getirmek istiyorsanız, yoğurdunuzu dövülmüş fındıkla süsleyiniz" diyordu makale yazarı hanım, coşkuyla.

O sırada telefon çaldı. Marian açmadan önce birkaç kez çalmasını bekledi. Canı kimseyle konuşmak istemiyordu. Yemek kitabında okuduğu lahana, dereotu ve mayhoş otlardan oluşan yumuşak bir salata sosu dünyasına dalmıştı.

"Marian?" dedi telefondaki ses. Leonard Slank'ti. "Sen misin Marian?"

"Evet. Selam Len" dedi Marian. "Nasılsın?" Len'i epeydir görmemiş, hatta telefonda bile konuşmamıştı.

Len'in sesinde aciliyet vardı. "Yalnız mısın?" diye sordu. "Yani, Ainsley orada mı?"

"Yok, henüz işten dönmedi" dedi Marian. "İş çıkışı biraz alışveriş yapacağını söylemişti." Noel mevsimiydi, birkaç aydan beri dükkânlar geç saatlere, gece 9'a kadar açık oluyordu. "Ama geldiğinde seni aramasını söylerim, istersen" dedi Marian.

"Yok, yok" dedi Len alelacele. "Benim konuşmak istediğim sensin aslında. Gelebilir miyim sizin eve?"

Peter o akşam bir dava üzerinde çalışıyordu, dolayısıyla teknik olarak Marian meşgul değildi ve beyni herhangi bir mazeret üretemedi. "Tabii ki, gelebilirsin Len" dedi. Demek söylemiş, diye düşündü, telefonu yerine koyarken. Geri zekâlı. Bunu niye yaptı ki?

Ainsley son haftalarda müthiş keyifli bir ruh hali içindeydi. En başından beri hamile kaldığına emin olmuştu. Kafası sürekli bedeninde meydana gelecek değişikliklerle meşguldü, bir bilim insanının son derece önemli bir deney tüpünü bü-

yük bir merakla izlemesi gibi, o da vücudunun vereceği kesin işareti bekliyordu. Mutfakta her zamankinden fazla vakit geçiriyor, herhangi bir yiyeceğe aş erip ermediğini, çeşitli tatların normalden değişik gelip gelmediğini anlamaya çalışıyor ve sonuçları Marian'a bildiriyordu: Çayın tadı daha acı, yumurtanın tadı kükürtlü gibi diyordu. Marian'ın odasındaki boy aynasında –Marian'ın göbeğinden daha tombul olan– göbeğini yandan inceliyordu. Evde sürekli şarkılar mırıldanarak dolaşması sinir bozucuydu. Ve bir sabah, mutfak lavabosuna eğilip büyük bir memnuniyetle öğürdü. Artık jinekoloğa gidip muayene olma zamanı gelmişti. Ve önceki gün, merdivenleri hoplaya zıplaya çıkmış, ışıl ışıl bir yüzle elindeki zarfı sallamıştı: Sonuç pozitifti!

Marian onu tebrik etti, hem de somurtmadan. Olay birkaç ay önce yaşansaydı Marian suratını asar, huysuzlanırdı. O zamanlar bu hamileliğin yaratacağı sorunlarla nasıl başa çıkacağını düşünmek zorunda kalırdı. Örneğin, Ainsley nerede yaşayacaktı –karnı büyümeye başlayınca alt kattaki kadın buna asla tahammül edemezdi. Ainsley yerine başka bir ev arkadaşı mı bulmalıydı, öyle yaparsa Ainsley'i yalnız bıraktığı için kendini suçlu hisseder miydi? Eğer onunla yaşamaya devam ederse, bekâr bir anne ve yeni doğmuş bebeğiyle yaşamanın zorluklarını ve gerilimlerini göğüsleyebilir miydi? Ama bunlar onun sorunu olmaktan çıkmıştı artık ve Ainsley için içtenlikle sevinebilirdi şimdi. Nasılsa kendisi yakında evlenecekti, aradan çekiliyordu artık.

Bu meseleye hiç bulaşmak istemediği için Len'in telefonu canını sıkmıştı. Adamın sesinden anlaşılıyordu ki Ainsley ona bir şeyler anlatmıştı ama ne kadarını anlattığı belli değildi şimdilik. Marian mümkün olduğu kadar pasif kalmaya kararlıydı. Len'i dinleyecekti elbette –kulakları olduğuna göre duymazdan gelemezdi– ama söyleyebileceği ne olabilirdi ki zaten? Len'in işlevi çoktan sona ermişti bile; dinleme-

nin ötesinde Marian'ın yapabileceği bir şey yoktu. Durumu idare etmekten aciz olduğunu hissetti ve bu sinirine dokundu: Eğer Len biriyle konuşmak istiyorsa, bu Ainsley olmalıydı. Bütün cevaplar ondaydı.

Bir kaşık fıstık ezmesi daha attı ağzına, ezmenin damağına yapışmasından hoşlanmıyordu. Vakit geçirmek için yemek kitabındaki "Kabuklu Deniz Ürünleri" bölümüne geçti ve karideslerin temizlenme yöntemini okudu. (Bu devirde kim canlı karides alır ki diye merak etti.) Sonra deniz kaplumbağalarıyla ilgili bilgileri okudu, son zamanlarda deniz kaplumbağalarına merak duymaya başlamıştı, ne çeşit bir meraktı bu, ondan da emin değildi. Canlı bir kaplumbağa alıyordunuz, bir hafta kadar karton bir kutunun veya benzer bir kafesin içinde tutuyor, onu seviyor ve içindeki kirli maddelerden kurtulsun diye hamburger ile besliyordunuz. Sonra hayvan tam size alışmaya ve mutfakta uyuşuk ama sadık bir küçük köpek gibi peşinizden dolaşmaya başladığında, bir gün onu soğuk su dolu bir tencereye atıyordunuz. Kaplumbağa önce keyifle yüzmeye, dalıp çıkmaya başlıyordu, derken su yavaş yavaş kaynama noktasına geliyordu. Tüm bu işlem, ilk Hıristiyan şehitlerin kurban edilişini hatırlatıyordu insana. Memleketin her tarafındaki mutfaklarda yemek hazırlama uğruna ne gaddarlıklar yaşanıyordu! Ama bu zalimliğin tek alternatifi, canlı hayvan yerine selofan, plastik veya kartonla paketlenmiş ürünler almaktı. Yerine konan mı, yoksa aynısının şekil değiştirmiş hali mi? Her ne ise, öldürme işlemi başkaları tarafından daha önce, etkinlikle ve uzmanca yapılmış oluyordu.

Aşağıdan zil sesini duyunca Marian gerildi, kulak kabarttı: Gelenin kim olduğundan emin olmadan aşağıya inip kapıyı açmak istemiyordu. Birtakım anlaşılmayan konuşmalar ve açılıp kapanan kapının sesini duydu. Alt kattaki kadın tetikteydi belli ki. Marian içini çekti ve kucağındaki ye-

mek kitabını kapattı. Fıstık ezmesi kaşığını son bir kez yalayıp mutfak lavabosuna bıraktı ve kavanozun ağzını kapadı.

Nefes nefese ve rengi atmış bir yüzle merdiveni çıkan Len'e, "Selam!" dedi. Adam hasta gibi görünüyordu. "Gel içeri, otur" dedi Marian. Saat henüz 6.30 olduğu için, "Yemek yedin mi? Sana bir şeyler hazırlayayım mı?" diye sordu. Beykın ve domatesli sandviç gibi bir şey yapabilirdi mesela. Kendisinin yemekle ilişkisi son zamanlarda anlaşılmaz bir hal aldığı için, başkalarının yemek yemesini seyretmekten sapkınca bir zevk almaya başlamıştı Marian.

"İstemem, teşekkürler" dedi Len. "Aç değilim. Ama bir şey içerim, varsa." Oturma odasına girdi ve bedeni taşınamayacak kadar ağır bir çuvalmış gibi kendini kanepenin üstüne bıraktı.

"Bira var sadece, ister misin?" dedi Marian. Mutfağa gitti, iki şişe bira açtı ve oturma odasına getirdi. Len gibi yakın arkadaşlarla birlikte olduğunda bardak kullanma formalitesine gerek duymazdı.

"Teşekkürler" dedi Len. Kahverengi bira şişesini kafasına dikti. Şişenin ağzında büzüştürdüğü ağzı, küçük bir çocuğunkine benziyordu. "Oh be, şükürler olsun" dedi Len, "buna gerçekten ihtiyacım vardı." Bira şişesini sehpaya koydu. "Sanırım sana anlatmıştır" dedi.

Marian cevap vermeden önce birasından bir yudum aldı. "Geyik Birası" idi içtikleri. Merakından birkaç şişe satın almıştı geçenlerde. "Geyik"in bir farkı yoktu, tadı tüm diğer marka biralarla aynıydı.

"Yani hamile olduğunu mu demek istiyorsun?" diye sordu Marian, nötr bir sohbet tonuyla. "Evet, söyledi elbette."

Len inler gibi bir ses çıkardı. Kemik çerçeveli gözlüklerini eline aldı ve diğer eliyle gözlerine bastırdı. "Yarabbi, midem bulanıyor, kusacağım! Benimle bir kahve içer misin diye sormak için aradığımda, söyleyince şoke oldum! Son zamanlar-

da, yani onunla geçirdiğim geceden sonra, benden uzak duruyordu. Herhalde olup bitenler yüzünden sarsılmıştır, diye düşünüyordum. Ama sonra *olayı* telefonda duyunca kafama balyoz yemiş gibi oldum. Gün boyu çalışamadım o gün. Telefonu suratına kapattım, ne düşündü bilmiyorum ama elimde değildi, kapattım. O kadar küçük bir *kız* ki o, Marian! Kadınların çoğu başlarına geleni hak ederler herhalde; yozlaşmış karıların başına gelenden bana ne, diye düşünürsün. Gerçi benim öyle bir tecrübem olmadı hiç. Ama Ainsley o kadar *genç* ki! Ve işin en fecisi, o gece olup bitenleri hatırlamıyorum bile. Yemekten sonra, kahve içmek için eve gelmiştik. Kendimi biraz yorgun, bitkin hissediyordum. Sehpanın üstünde viski şişesini gördüm ve içmeye başladım. Elbette, Ainsley'e bir eğilimim olduğunu inkâr edemem. Ama bu kadarını beklemiyordum doğrusu. Yani hiç hazır değildim. Yani, bilseydim çok daha dikkatli olurdum. Ne işler açtım başıma! Ne yapacağım *şimdi*?"

Marian sessizce oturup dinledi Len'i. Demek Ainsley amacının ne olduğunu açıklama fırsatını bulamamıştı. Len'in iyiliği için ben açıklasam mı acaba diye düşündü Marian, ya da bekleyeyim Ainsley açıklasın, ki doğrusu da buydu zaten.

"Yani onunla *evlenemem ki*!" dedi Len, perişan bir halde. "Koca olmanın berbatlığı bir yana, ben evlenmek için fazla *gencim*. Beni bir koca ve *baba* olarak düşünebiliyor musun?" Hafifçe geğirip tekrar dikti birayı kafasına. "Doğum" dedi, daha yüksek ve üzgün bir sesle, "doğum beni dehşete düşürüyor. Korkunç bir şey. Bebek sahibi olmayı düşünemiyorum bile" diye ekledi, tüyleri diken diken olmuş gibi.

"Eh, bebek sahibi olacak olan sen değilsin ki" dedi Marian, mantıklı bir açıklamayla.

Len dönüp ona baktı, yüzü çarpılmış, yalvaran bir ifadeyle. Gözlüksüz haliyle iyice ortaya çıkmış ürkek gözlerle bakan bu adamla, Marian'ın her zaman görmeye alışık olduğu akıl-

lı, becerikli, aklına geleni sakınmadan söyleyen ve biraz zevzek Len arasındaki zıtlık acı vericiydi. "Marian" dedi, "lütfen onu ikna etmeye çalışır mısın? Kürtaj olmaya karar verirse, elbette ücretini ben öderim." Yutkundu; âdemelmasının inip çıkmasını seyretti Marian. Len'i bu kadar mutsuz edebilecek herhangi bir şey olabileceğini bilmezdi.

"Korkarım böyle bir şey yapmayacak Ainsley" dedi Marian, tatlı bir sesle. "Tüm amacı zaten hamile kalmaktı, bunu *istiyordu*.

"Ne?" dedi Len.

"Bilerek yaptı. Hamile kalmak istiyordu."

"Ama bu çok saçma!" dedi Len. "Kimse *isteyerek* hamile kalmaz. Kimse bilerek böyle bir şey yapmaz!"

Marian gülümsedi; Len'in bu biraz vıcık saflığını sevimli bulmuştu. Onu dizlerinin üstüne yatırıp, "Haydi ama Leonard, artık hayatın gerçeklerini öğrenme zamanın geldi" demek geçti içinden.

"Belki şaşacaksın ama birçok insan bunu yapıyor" dedi, "son zamanlarda moda oldu hatta ve Ainsley çok okuyor, üniversitedeyken antropolojiye özellikle meraklıydı. Ve çocuk doğurmadığı sürece hiçbir kadının dişiliğini layıkıyla yaşayamayacağına inanıyor. Ama merak etme, seni daha fazla işin içine katmayacak. Ainsley bir koca istemiyor, sadece bebek istiyor. Yani sen işlevini tamamlamış durumdasın."

Len inanmakta zorluk çekiyordu. Gözlüklerini tekrar taktı, camların ardından Marian'a baktı, yine çıkardı. Birasını yudumlarken bir duraksama oldu. "Demek üniversiteye de gitmiş? Tahmin etmeliydim. Kadınların eğitim almasının sonu böyle oluyor demek!" dedi, yüzünde çirkin bir ifadeyle. "Eğitimli kadınlar böyle saçma sapan fikirlere kapılıyorlar."

"Ah, bilmem" diye yanıtladı Marian, çemkirerek, "eğitim görmek bazı erkeklerin de pek işine yaramıyor galiba."

Len ürkekçe geri çekildi. "Beni kastediyorsun sanırım" de-

di, "ama nasıl bilebilirdim ki? *Sen* hiçbir şey söylemedin ki bana. Ne arkadaşsın ama!"

"Niye ki? Hayatını nasıl yaşayacağını sana öğretmek hiç aklımdan geçmezdi" dedi Marian, kızgınlıkla. "Şimdi durumu öğrendin diye neden üzülüyorsun ki? Senin hiçbir şey *yapman* gerekmiyor. Her şeyle Ainsley ilgilenecek. Ve inan bana, o kendine bakmasını iyi bilir."

Len'in ruh hali hızla çaresizlikten öfkeye dönüşüyordu. "Küçük şırfıntı" diye homurdandı, "başıma ne çoraplar ördü..."

Merdivenlerde ayak sesleri duyuldu.

"Şiişt" diye fısıldadı Marian, "geliyor. Sakin ol şimdi." Antreye çıkıp Ainsley'i karşılamaya hazırlandı.

"Hey selam! Bak ne aldım!" diye bağırdı Ainsley, merdivenlerden güle oynaya çıkarken. Eve girer girmez mutfağa daldı, elindeki paketleri masaya bıraktı, paltosunu çıkartırken bir yandan da nefes nefese anlatıyordu: "Çok kalabalıktı dükkânlar. Ama yiyecek-içecekleri aldığım gibi –biliyorsun artık iki kişilik yemek zorundayım, vitamin haplarımı da aldım– bu dünya tatlısı örgü modellerini de buldum. Bekle, göstereyim." Çantasından bir örgü kitabı ve birkaç yumak bebek mavisi yün çıkarttı.

"Demek oğlan olacak?" dedi Marian.

Ainsley gözlerini kocaman açarak, "Tabii ki" dedi, "yani öyle olması daha iyi olur diye düşünüyorum..."

"Belki" dedi Marian, "gerekli adımları atmadan önce müstakbel baba ile konuşman gerekirdi. Şu anda oturma odasında oturuyor ve kendisine danışmadığın için oldukça kızgın görünüyor. Belki de o kız çocuk istiyordu" diye ekledi, hınzırca.

Ainsley alnına düşen bir tutam kumral saçı arkaya itti. "Oh, Len burada, öyle mi? dedi, gayet soğukkanlı bir tavırla. "Evet, telefonda biraz canı sıkılmış gibi geliyordu sesi." Oturma odasına yürüdü. Marian hangisinin kendi desteğine daha fazla ihtiyacı olacağını veya ikisinden birini seçmek zorunda

kalırsa hangisini seçeceğini bilemiyordu. Ainsley'nin arkasından gitti. İşler daha fazla sarpa sarmadan onlardan yakasını sıyırması gerektiğini biliyor ama bunu nasıl yapacağını bilemiyordu.

"Selam Len" dedi Ainsley, havalı bir tonla. "Sana açıklamama fırsat vermeden telefonu kapattın."

Len ona bakmıyordu. "Teşekkürler" dedi, "Marian her şeyi anlattı." Ainsley sitem eder gibi yüzünü ekşitti. Anlaşılan kendisi açıklamak istiyordu.

"Ama birinin anlatması gerekiyordu" dedi Marian, dudaklarını sıkarak. "Adam acı çekiyordu."

"Belki de sana hiç söylememeliydim Len" dedi Ainsley, "ama haberi sadece kendime saklamaya içim elvermedi. Düşünsene, anne olacağım! O kadar mutluyum ki gerçekten!"

Len gitgide kabarıp öfkeleniyordu. "Eh, ben hiç de mutlu değilim" diye patladı. "En baştan beri, beni sadece *kullanmışsın*. Senin tatlı ve masum biri olduğunu düşünmekle ne büyük aptallık etmişim. Meğerse sen üniversite eğitimli bir yetişkinmişsin gerçekte. Ah, hepiniz aynısınız zaten. *Benimle* hiç ilgilenmedin! Benden tek istediğin bedenimdi!"

"Senin benden istediğin neydi ki?" diye sordu Ainsley, tatlılıkla. "Her neyse, aldığım tek şey oydu, gerisi yine sana kaldı. Merak etme, sana babalık davası açacak filan değilim, için rahat olsun."

Len ayağa kalktı, Ainsley'den güvenli bir uzaklıkta, aşağı yukarı yürümeye başladı.

"İçim rahat olsunmuş. Hah! Bilemedin işte, beni de bulaştırdın işlerine. Psikolojik olarak bulaştırdın. Şimdi kendimi bir baba gibi düşünmek zorunda kalacağım. Bu ahlaksızlıktır, sırf beni" –yutkundu: yeni bir düşünceydi bu Len için– *beni* baştan çıkardığın için!" Elindeki bira şişesini Ainsley'e doğru salladı. "Bundan böyle kafam hep Doğum olayıyla meşgul olacak. Doğurganlık. Verimlilik. Gebelik. Bunun beni

ne hale getireceğini anlamıyor musun? Bu ayıptır, edebe aykırıdır, o iğrenç sızıntı..."

"Geri zekâlı olma" diye sözünü kesti Ainsley. "Bu son derece doğal ve güzel bir olay. Anne ile doğmamış çocuğu arasındaki ilişki dünyanın en tatlı ve yakın ilişkisidir." Kapıya yaslanmış, pencereye doğru bakıyordu. "Karşılıklı olarak en dengeli..."

"Mide bulandırıcı!" diye araya girdi Len.

Ainsley öfkeyle ona döndü. "Döl yatağı kıskançlığının klasik semptomlarını yaşıyorsun. *Kendin* nereden geldin zannediyorsun ki? Mars'tan gelmedin herhalde ve belki bilmiyorsundur ama annen seni bahçesindeki lahana bitkisinin altında bulmadı. Herkes gibi sen de bir kadının *rahminin* içinde kıvrılmış yatıyordun dokuz ay boyunca ve..."

Len'in yüzü tiksintiyle buruştu. "Yeter!" diye haykırdı. "Hatırlatma bana. Gerçekten dayanamıyorum, midemi bulandırıyorsun. Yaklaşma bana!" diye ciyakladı, Ainsley ona doğru bir adım atınca. "Sen kirlisin!"

Len'in histeri krizi geçirmekte olduğunu düşündü Marian. Len kanepenin koluna çöktü ve elleriyle yüzünü kapattı. "Beni zorladı" diye mırıldandı. "Kendi öz annem. Kahvaltıda yumurta yiyorduk. Ben yumurtamı kırdım ve içinden minik bir civciv çıktı, yemin ederim orda duruyordu. Henüz doğmamıştı. Ona dokunmak istemedim. Ama annem onu *görmüyordu*, orda duran civcivi görmüyordu. 'Aptal olma' dedi bana, 'normal bir yumurta işte'. Ama değildi, değildi ve annem onu yemeye zorladı beni. Küçük gagasını, küçük tırnaklarını ve her şeyini görebiliyordum..." Şiddetli bir titreme geçirdi Len. "Korkunç. Korkunç, dayanamıyorum" diye inledi. Omuzları titriyor, bedeni çırpınıyordu.

Marian utançla kızardı. Ainsley ise anaç sesler çıkartarak, endişeyle kanepeye koştu. Len'in yanına oturup kollarını boynuna doladı. Onu aşağı çekerek kucağına yatırdı ve ba-

şını omzuna yasladı. "Tamam, tamam" diye sakinleştirmeye çalıştı. Ainsley'nin saçları ikisinin de yüzünü bir peçe gibi örtüyordu. "Bir ağ gibi" diye düşündü Marian. Ainsley hafif hafif sallanıyordu şimdi. "Hadi, hadi... O bir civciv olmayacak ki zaten" dedi, "o tatlı, güzel bir bebek olacak. İyi bir bebek."

Marian kalkıp mutfağa gitti. Sinirleri ayaklanmıştı, ikisi de küçük birer çocuk gibi davranıyordu. Ainsley son zamanlarda yumuşamış, sulugözlü biri olup çıkmıştı zaten. Hormonlar ne harikalar yaratıyor, diye düşünüyordu Marian. Yakında şişmanlayacak, tostoparlak bir kadın olacaktı Ainsley. Ve Len, içinde gizlediği bir şeyi açığa vurmuştu şimdi; daha önce Marian'ın asla görmediği bir davranıştı bu. Birdenbire deliğinden çıkıp gün ışığını gören beyaz bir tırtıl, bir larva gibi davranmıştı Len. Kımıl kımıl kıvranan, gözleri kör, tiksindirici bir kurtçuk gibi. Len'in bu hale ne kadar kolaylıkla gelebildiğine çok şaşırmıştı Marian. Adamın kabuğu zannettiği kadar kalın veya nasırlı değilmiş meğerse. Küçükken oynadıkları yumurta oyununa benziyordu bu olanlar: Yumurtayı yumruk yaptığınız ellerinizin arasına, dikine koyar, var gücünüzle sıkardınız ve yumurta kırılmazdı; öylesine dengeli dururdu ki, sarf ettiğiniz güç kendinize dönmüş olurdu. Ama küçücük bir kayma, bir açı oynaması veya basıncın yer değiştirmesiyle yumurta çatlayıverir ve içinden albümin fışkırır, ayakkabılarınızı kirletirdi.

Len'in kırılgan dengesi şimdi altüst olmuştu, adam adeta parçalanmıştı. Bu problemini bunca zamandır görmezden gelmesine, pek övündüğü cinsel faaliyetlerinin bebek üretmek gibi bir sonuç doğurabileceğini bilmezmiş gibi davranmasına hayret ediyordu Marian. Durum ilk başta zannettiği gibi olsaydı, yani Ainsley'i kazara hamile bırakmış olsaydı, ne yapacaktı acaba? İstemeden zarar vermiş olmanın suçsuzluğuna sığınarak vicdanını rahatlatacak, yara almadan kurtulacak ve birbirlerinin hayatından çekilerek meseleyi kapat-

mış mı olacaktı? Ainsley adamın tepkisini önceden tahmin edemezdi. Ama şimdi yaşanan krizin sorumlusu Ainsley'nin en baştan aldığı karardı. Ne yapacaktı şimdi Len'i? Ne yapması *gerekirdi*?

Aman bana ne, diye düşündü Marian, bu onların sorunu, kendileri çözsün; ben işin içinden çıktım bile. Yatak odasına gitti ve kapıyı kapadı.

Ama ertesi sabah kahvaltıda, az pişmiş yumurtasını kırdığında ve yumurtanın tek gözlü sarısının suçlar gibi ona baktığını gördüğünde, ağzı kendiliğinden sımsıkı kapandı, ürkmüş bir deniz anemonu gibi. Yumurta canlıydı; yaşıyor dedi Marian'ın boynundaki adaleler, kasılarak. Tabağını itti. Bilinci bu prosedüre alışmıştı artık. İç geçirerek boyun eğdi ve yenilebilir gıdalar listesinden bir maddenin daha üstünü çizdi.

19

"Jöle, somon, fıstık ezmesi ve ballı sandviç ve yumurta salatası var" dedi Bayan Grot, tepsiyi neredeyse Marian'ın burnunun dibine iterek. Bunu saygısızlığından ötürü değil, Marian kanepede oturduğu, kendisi ise ayakta durduğu için yapmak zorunda kalmıştı. Sert bir korse ile dikleştirdiği omurgası ve masa önünde çalışmaya alışmış kas yapısı Bayan Grot'a, fazla eğilmeye imkân vermeyen, dikey bir duruş kazandırmıştı.

Marian kanepenin yumuşak yastıklarına yaslanarak, "Jöleli lütfen, teşekkürler" dedi ve bir tane aldı.

Ofiste Noel partisi veriliyordu. Bayan Gundridge'in deyimiyle "daha konforlu" olan hanımlar salonunda toplanmışlardı. Hanımların konforu, bastırmaya çalıştıkları hoşnutsuzlukla bir miktar bozulmuş gibiydi. Zira bu yıl Noel, çarşamba gününe rast gelmişti; o demekti ki cuma günü işe gelmek zorundaydılar. Tek bir günle, keyifli bir uzun hafta sonu tatili yapma fırsatını kaçırmışlardı. Bunu bildiği için, diye düşündü Marian, Bayan Grot'un gözleri böylesine ışıldıyor, daha önce görülmemiş ölçüde sosyal bir sandviç partisinin gayretiyle, neşeyle parlıyor. Canımızın ne kadar sıkkın olduğunu yakından görmek istiyor, diye içinden geçirdi, Bayan Grot'un sert ve dik yürüyüşünü seyrederken.

Ofis partisi genel olarak yiyip-içmekle, yaşadıkları değişik hastalıkları birbirlerine anlatmakla ve nerelerde indi-

rimli satışlar olduğu haberlerini paylaşmakla geçiyordu. Yiyecekleri hanımlar kendileri getirmişti, her biri bir çeşit getirmek üzere anlaşmışlardı aralarında. Marian bile söz vermek zorunda kalmıştı, çikolatalı küçük kekler yapıp getirecekti, ki aslında bunları pastaneden almış, başka bir pakete koyup getirmişti. Son zamanlarda canı yemek pişirmek istemiyordu. Yiyecekler salonun bir köşesindeki bir masanın üstüne yığılmıştı, gerekenden çok fazlası vardı: çeşit çeşit salata, sandviç, lezzetli ekmek, tatlı, kurabiyeler ve kekler. Her biri bir şey getirmiş olduğu için, hepsi her şeyden biraz tatmak zorundaydı, yoksa diğerleri gücenebilirdi. Ara sıra hanımlardan biri veya diğeri "Ah Dorothy, senin portakallı-ananaslı kekinden mutlaka tatmalıyım" veya "Lena, senin meyveli pastan nefis görünüyor" diye bağırıyor ve kalkıp kâğıt tabağını yeniden doldurmak üzere masaya ilerliyordu.

Marian, Noel partilerinin eskiden böyle kutlanmadığını tahmin edebiliyordu. Ofisteki kıdemli kızların aklında, gitgide unutulmakta olan efsane gibi hatıralar vardı; bir zamanlar ofis partileri tüm şirket çapında yaşanırdı. O zamanlar şirket çok daha küçüktü. O geçmiş günlerde, diye anlatırdı Bayan Bogue buğulu gözlerle, üst kattaki adamlar da aşağı iner ve birer içki bile alırlardı. Ama zaman içinde şirket büyümüş ve artık çalışanlar birbirlerini tanımaz olmuştu. Ve partilerin de tadı kaçmaya başlamıştı. Parmakları mürekkep lekeli genç kızlar, gelip-geçici yöneticiler tarafından tavlanmaya çalışılmış, gizli-saklı şehvet duyguları ve kızgınlıklar uygunsuzca ortaya saçılmış ve daha yaşlı hanımlar içkiyi fazla kaçırıp histeri nöbetlerine tutulmuştu. Şimdi, her ofisin genel moralini yüksek tutmak adına, her bölüm kendi ofis partisini düzenliyordu. Ve Bayan Gundridge o gün erkenden gönüllü olup, partinin böyle daha "konforlu" olacağını, kız-kıza toplanacaklarını ilan etmişti. Ve bu kararı herkes tarafından onaylayıcı mırıldanmalarla kabul edilmişti.

Marian, "ofis bakireleri"nden ikisinin arasında sıkışmış oturuyordu; üçüncü bakire kanepenin koluna ilişmişti. Bu gibi durumlarda, öz-güvenlik amacıyla, üçü bir araya toplaşırdı genellikle. Sevimliliklerini birbiriyle kıyaslayabilecekleri çocukları yoktu onların, ne de evlerinde güzelliklerini karşılaştırabilecekleri mobilyaları veya sevimsiz alışkanlıklarını ve tuhaflıklarını anlatabilecekleri bir kocaları vardı. Onların dertleri bambaşkaydı... Gerçi Emmy ara sıra, geçirdiği hastalıklara dair anekdotlar anlatarak sohbete katılırdı. Marian, onların nezdindeki statüsünün şüpheli hale geldiğinin farkındaydı –bakireler Marian'ın evlenme eşiğinde olduğunu biliyor, dolayısıyla onu artık bekâr bir kadın olarak, kendi dertlerine empati duyabilecek biri olarak görmüyorlardı. Ama onların oldukça soğuk tutumuna rağmen, Marian bu bakirelerle birlikte olmayı, diğer hanımların grubuna katılmaya tercih ediyordu. Salondaki hareketlilik azalmıştı artık. Tabakları birbirlerine geçirenlerin dışında, hanımların çoğu gruplar halinde toplaşmış oturuyor veya sandalyelerinin yerini değiştirerek yeniden kümeleşiyorlardı. Bayan Bogue, yüzüne sosyal bir gülümseme takarak, ilgili bir bakış veya bir tabak kurabiye sunarak masalar arasında geziyordu. Bu, onun göreviydi.

O sabah ofiste baş gösteren isyan yüzünden şimdi daha büyük bir hevesle gayret ediyordu Bayan Bogue. Ekim ayından beri üzerinde çalışılmakta olan ama sürekli ertelenen, tüm şehir çapında gerçekleştirecekleri "hazır domates suyu tadım testi" nihayet o sabah başlatılmıştı. Rekor sayıdaki anketçi, ellerindeki anketçi kadrosunun hemen hemen tümü, o sabah ev kadınlarının kapılarını çalarak, boyunlarına iple astıkları karton tepsilerde bu yeni "hazır domates suyu"nu sunacaklardı. ("Kumarhanelerde sigara/puro satan kızlar gibi saçlarını sarıya boyatıp, tüylü giysiler ve fileli çoraplar giydirelim" diye bir fikir fısıldamıştı Marian gizliden, Lucy'nin kulağına.) Bu an-

ketçi kızlar ve kadınlar, boyunlarında taşıdıkları karton tepsilerde, küçük kâğıt bardakların içinde bir adet gerçek domates suyu konservesi, diğerinde ise "Hazır Domates Suyu Tozu" ile yanında su sunacaklardı. Ev hanımı gerçek domates suyundan bir yudum alacak, sonra anketçi bayanın "Hazır Domates Suyu Tozu"nu gözlerinin önünde sade suyla karıştırmasını seyredecek, sunulan ürünü tadacak, çok etkilenecek ve tozun suyla ne kadar çabuk ve kolaylıkla karıştığına hayret edecekti: Ürünün reklamı, "Bir Karıştırma Yeter" diyen dış sesle sonlanıyordu... Daha erken, ekim ayında yapsalardı bu reklamı, işe yarayabilirdi ve başarılı olabilirlerdi.

Ama beş gündür süren bulutlu ve puslu hava o sabah on sularında kara dönmüştü maalesef, hem de uçuşan yumuşak tanecikler veya aralıklı serpintiler olarak değil, şiddetli ve devamlı bir tipi halinde. Bayan Bogue üstteki yöneticileri tadım testini ertelemeleri için boşuna ikna etmeye çalışmıştı. "Makinelerle değil, insanlarla çalışıyoruz" diyordu telefonda, kapalı kapısının ardından ofisteki herkes duysun diye iyice yüksek bir sesle. "Dışarda hava imkânsız!" Ama işin son teslim tarihini karşılamak zorundaydılar. Tadım testi zaten uzun süre ertelenmişti, daha fazla bekleyemezlerdi. Bu noktada bir gün dahi ertelenirse, üç gün daha gecikmiş olacaklardı, zira araya Noel tatili giriyordu. Böylece Bayan Bogue'un anketçi topluluğu şikâyetçi homurdanmalar arasında kar fırtınasının içine sürülmüştü.

O sabah ofis adeta bir afet-yardım üssüne dönüşmüştü. Telefonlar sürekli çalıyor, zor durumdaki anketçilerden yardım talepleri geliyordu. Anti-frizi ve kar lastiği olmayan arabaları çalışmıyor veya istop ediyor, kara saplanıyor; otomobillerin kapıları ve bagaj kapakları fırtınanın şiddetiyle kadınların ellerinin ve kafalarının üstüne kapanıyordu. Taşıdıkları kâğıt bardaklar sert rüzgâra dayanamayacak kadar hafif olduğu için havalara uçuyor, kan kırmızısı domates su-

ları karların ve anketçilerin veya kapıya kadar ulaşmayı başarabilmişlerse, ev hanımlarının üstüne dökülüyordu. Anketçilerden birinin boynundaki karton tepsi, içindekilerle birlikte bir uçurtma gibi havalanıp uçmuştu. Bir diğer anketçi, tepsisini paltosunun içine saklamaya çalışırken, bardakları olduğu gibi üstüne boca etmişti. Saat 11'den itibaren kadınlar kendilerini ofise atmaya başlamışlardı, saç baş darmadağınık, üstleri kırmızı lekelerle bezenmiş halde. Mizacına göre kimisi hemen istifasını vermek istiyor, kimisi açıklama yapmaya çalışıyor, kimisi ise bilimsel ve etkin yöntemlerle kamuoyunun düşüncesini ölçmüş gibi kendine güvenle giriyordu içeriye. Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de üsttekilerin, kendi yarattıkları fırtınadan başkasını tanımayan öfkesiyle, bağırıp çağırmasıyla baş etmek zorunda kalıyordu Bayan Bogue. Şimdi hanımların arasında dolaşırken, gün boyu yaşadığı sıkıntının ve mücadelenin izleri hâlâ yüzünde okunuyordu. Sinirli ve üzgün görünmeye çalıştığı zamanlar, aslında gayet sakin görünürdü Bayan Bogue; ama şimdi, sakin görünmeye çalışırken, bir kulüp toplantısında başında çiçekli şapkasıyla zarif bir teşekkür konuşması yaparken aniden bacağından yukarı bir örümceğin tırmanmakta olduğunu fark eden bir hanımefendiye benziyordu.

Marian aynı anda birkaç sohbeti yarım yamalak dinlemekten vazgeçti. Artık salonu dolduran sesler anlamsız hecelerden oluşan bir uğultu halinde geliyordu kulaklarına. Jöleli sandviçini bitirip bir kek almak için masaya yürüdü. Üstü tıka basa dolu masa kendini açgözlü hissetmesine neden oldu: tüm o bolluk, kremalar, bezeler, şekerli kaplamalar, pastalar, tatlılar, zengin ve parlak yiyecekler...Bir parça kekle yerine döndüğünde, Emmy ile konuşmakta olan Lucy, şimdi Millie ile konuşmaya başlamıştı. Marian da kendini bu sohbetin içinde buldu.

"Tabii ne yapacaklarını bilememişler" diye anlatıyordu

Lucy. "İnsana yıkanması gerektiğini hatırlatamazsın ki. Yani ayıp olur."

"Londra da öyle kirli bir şehirdir ki" dedi Millie anlayışla. "Adamları akşam göreceksin, beyaz gömleklerinin yakaları simsiyah olur, isten kurumdan."

"Evet, işte bu durum uzadıkça uzamış ve daha da kötülemiş. Öyle ki arkadaşlarını eve çağıramaya utanır olmuşlar."

"Kim bu?" diye sordu Marian.

"Ah, benim İngiltere'deki arkadaşlarımla beraber yaşayan bir kız. Bir gün birdenbire yıkanmaktan vazgeçmiş. Başka bir tuhaflığı olmayan, normal bir kızmış. Sadece yıkanmıyormuş, saçlarını bile yıkamıyormuş, giysilerini de değiştirmiyormuş. Uzun zamandır böyleymiş. Bizim arkadaşlar bir şey söylemek istemiyorlarmış, çünkü her haliyle öyle *normal* bir kızmış ki! Ama elbette, alttan alta çok *hasta* olmalıydı."

Emmy'nin ince uzun yüzü "hasta" kelimesini duyunca dönüp kendilerine baktığı için hikâyeyi yeni baştan anlattılar.

"Ee... sonra ne oldu?" dedi Millie, parmaklarındaki kremayı yalarken.

"Gittikçe korkunç bir hal almış" dedi Lucy, kibar bir tavırla meyveli pastasından küçük ısırıklar alırken. "Yani hep aynı kıyafetleri giyiyormuş, düşünebiliyor musunuz? Galiba üçdört ay geçmiş böyle."

"Aman yarabbi, olamaz" diye mırıldanmalar oldu. "Yani en az iki ay" dedi Lucy. "Tam artık ya yıkan ya da buradan git diyecekleri sırada, kız bir gün eve gelmiş, giysilerini çıkartıp yakmış ve banyoya girip yıkanmış. Ve o gün bugündür mükemmelen normal bir insan olmuş. Öylesine, kendiliğinden düzelmiş."

"Pes doğrusu, çok *acayip* bu" dedi Emmy, hayal kırıklığına uğramış bir sesle. Zira çok ciddi bir hastalık haberi bekliyordu o, bir ameliyat hatta.

"Tabii, orada yaşayan insanlar çok daha pis oluyorlar" dedi Millie, dünyayı iyi tanıyan kadın pozlarında.

"Ama o kız *Buradanmış*! dedi Lucy. "Yani, iyi yetiştirilmiş, düzgün bir aileden gelen bir kızmış. Evlerinde banyo yok değildi herhalde. Gayet temiz pak bir aileymiş!"

"Belki hepimizin başına gelebilecek şeylerden birini yaşadı kızcağız" dedi Millie, bir feylesof edasıyla. "Belki yeterince olgunlaşmamıştı ve evinden o kadar uzun süre uzak kalınca filan..."

"Bence o gerçekten *hastaydı*" dedi Lucy, Noel pastasının içindeki kuru üzümleri ayıklayarak yemeye hazırlanırken.

Marian'ın aklı "olgunlaşmamış" sözüne takıldı, plajda yerden aldığı bir çakıl taşını elinde evirip çevirir gibi. Olgunlaşmamış bir mısır koçanı ya da ham bir sebze veya meyve der gibi. Önce yeşil olurdunuz, sonra olgunlaşırdınız. Olgun kadın bedenleri için giysiler, yani şişman kadınlar için...

Salonda gözlerini gezdirip kadınlara baktı Marian, konuşmak veya yemek için açılıp kapanan ağızları seyretti. Burada hep birlikte oturmuş, akşamüstü çay saatinde yiyip içen tüm kadınlar gibiydiler; ev kadınlarının kafalarının içinden geçenleri keşfetmek için çalıştıkları o ofis ortamından, kendilerini o kadınlardan ayıran resmi iş havasından sıyrılmış, sıradan birer ev kadını olmuşlardı adeta. Üstlerinde sabahlık, kafalarında bigudilerle oturuyor gibiydiler. Oysa "olgun" kadınlar için dikilmiş giysiler vardı hepsinin üstünde. Evet olgundular, bazıları yakında fazlasıyla olgunlaşmış olacaktı. Kimisi şimdiden buruşmaya başlamıştı. Onları, görünmeyen bir asmaya saplarından tutunmuş sallanan kafalar gibi düşündü Marian bir an, olgunlaşmanın ve çürümenin değişik aşamalarında olan... Mesela yanı başında oturan ince ve zarif Lucy, altın renkli saçlarının oluşturduğu çanak biçimli bir çiçeğin içinden, henüz taze ve yeşil bir yumru gibi büyüyüp olgunlaşıyordu.

Marian kadınların vücutlarını ilgiyle, eleştirel bir gözle incelemeye başladı, sanki onları daha önce hiç görmemişti. Bir bakıma gerçekten de görmemişti. Tüm diğer şeyler, masalar, telefonlar, sandalyeler gibi birer ofis nesnesiydi her biri: Sadece dış hatları ile yüzeyden görünen nesneler... Ama şimdi dikkatle bakınca, Bayan Bogue'un sırtında korsesinin kenarlarından fırlamış tombul etleri, kalçalarındaki sosis gibi şişkinlikleri, boynundaki kırışıklıkları, gözenekli tombul yanaklarını, üst üste attığı şişman bacaklarının arkasındaki varisli damarları, çiğnerken jöle gibi titreyen gıdısını, yuvarlak omuzlarından dökülen ve çaydanlık örtüsüne benzeyen yünlü süveteri görüyordu. Ve diğer hanımları: benzer yapıda ama değişik orantı ve dokulardaki çıkıntılı hatlarını, kum tepelerine benzeyen memelerini, kalın bel ve kalçalarını, makyaj ve giysilerinin altındaki kemiklerinin hayatiyetini... Nevi şahsına münhasır yaratıklardı. Ve dışarısı ile içerisi arasındaki karşılıklı ve sürekli akışkanlığı düşündü Marian: Şeylerin içeri alınması, şeylerin dışarı çıkartılması, çiğneme, sözcükler, patates cipsleri, geğirmeler, yağ, saç, bebekler, süt, kaka, kurabiye, kusmuk, kahve, domates suyu, kan, çay, tatlı, likör, gözyaşları ve çöp...

Bir an tüm bunlar, onların kimlikleri ve varlıkları başının üstünden bir dalga halinde geçip gitmiş gibi hissetti Marian. Bir zaman gelecek, hatta gelmişti bile, Marian da onlardan biri olacaktı; bedeni, çiçekli odadaki tatlı, organik kokulu havayı boğan diğer bedenlerle birleşecekti, tıpatıp onlar gibi olacaktı. Kalın deniz yosunlarıyla dolu bu dişilik denizinde boğulacakmış gibi hissetti Marian. Derin bir nefes aldı; dokunaçlarını içeri çeken bir deniz yaratığı gibi bedenini ve aklını tekrar kendine topladı. Sağlam ve net bir şey, bir adam istiyordu: Peter'i bulup ellerini uzatmak ve ona tutunmak istiyordu, hanımlar tarafından yutulmamak için. Lucy'nin kolunda kalın bir bilezik vardı. Marian gözlerini onun üzerine

odakladı, sert altın halkanın içine girip, kendisi ile etrafındaki amorf sıvının arasına bir set çekmek ister gibi.

Birden salondaki sessizliği fark etti. Hanımların tavuk gıdaklamasına benzeyen sesleri aniden kesilmişti. Marian başını kaldırdı, Bayan Bogue salonun köşesindeki masanın yanında dimdik durmuş bakıyordu.

"Bugün bu samimi ortamda baş başa toplanmışken" dedi Bayan Bogue, yumuşak başlı bir gülümsemeyle, "bu vesileyle çok güzel bir haber vermek istiyorum sizlere. Kısa bir süre önce duydum ki, kızlarımızdan biri yakında evleniyormuş. Tabii hepimiz Marian McAlpin'e hayatta en iyi dileklerimizi sunuyoruz."

Küçük, şaşkın sesler, cıvıltılar, heyecanlı mırıltılar geldi önce; derken hepsi birden ayaklanarak Marian'ın başında toplandı; onu ıslak tebriklere ve pudralı öpücüklere boğdular. Bir yandan çikolatalı keklerini çiğnerken sorular sordular. Marian da ayağa kalktı ve anında kendini Bayan Gundridge'in kocaman göğsünde kucaklanırken buldu. Ondan kendini kurtarınca gerileyip sırtını duvara dayadı. Yüzü kıpkırmızı olmuştu ama utangaçlıktan ziyade öfkeyle. Biri ağzından kaçırmıştı haberi ya da bilerek sızdırmıştı; Millie olduğunu tahmin ediyordu.

"Teşekkür ederim", "Eylül'de", "Mart'ta" diyerek, hanımların sorularını gereken bu üç kelime ile yanıtladı Marian. Koro halinde "harika!", "müthiş!" diyordu hepsi. Ofis bakireleri ise ilgisiz kalmış gibi görünüyor, dalgın dalgın gülümsüyorlardı. Bayan Bogue da kenarda dikiliyordu. Konuşmasının tonundan ve yaptığı duyurunun habersiz ve önceden Marian'a danışmadan geldiğinden anlaşılacağı gibi, evlendiği zaman onun işten ayrılmasını bekliyordu, Marian bunu istesin veya istemesin. Kulaktan kulağa aktarılan dedikodulardan ve kendisi işe girdiği sırada işten çıkartılan daktilocu/sekreter kızdan öğrendiğine göre, Bayan Bogue çalıştır-

dığı kızların/kadınların ya bekâr ya da beklenmeyen bir hamilelik yaşama çağlarını çoktan arkada bırakmış "olgun" kadınlar olmasını isterdi. Yeni evlenmiş kadınlara güvenilmez, derdi. Muhasebe departmanındaki Bayan Grot da bir araya toplaşan hanımların yanında duruyordu, dudaklarında kasılıp kalmış, soğuk bir gülümseme ile. Neşeli ruh hali bozulmuştur garanti, diye düşündü Marian; "Emeklilik Planı"na artık kaydolmayacağımı anladığı için...

Ofis binasından çıkıp, buz gibi soğuk havada sokakta yürümeye başlamak, aşırı ısıtılmış ve havasız kalmış bir odada pencere açmak gibi geldi Marian'a. Rüzgâr biraz sakinleşmişti. Hava şimdiden kararmıştı ama dükkân vitrinlerinden yansıyan karmakarışık ışıklar ve Noel dekorasyonları, çiçekli ve yaldızlı süslemeler ve artık yumuşacık yağan kar, kocaman yapay bir ışıkla aydınlatılmış bir şelaleye dönüştürmüştü çevreyi. Ayaklarının altında tahmin ettiğinden daha az kar vardı. Islak bir kardı, çiğnene çiğnene kahverengi, cıvık bir hal almıştı. Marian botlarını giymemişti, çünkü o sabah evden çıkarken kar fırtınası henüz başlamamıştı. Metro istasyonuna varıncaya kadar ayakkabıları su içinde kaldı.

Üşümüş ıslak ayaklarına rağmen, inmesi gereken duraktan bir durak önce indi. Ofisteki çay partisinden sonra eve gitmeyi henüz göze alamıyordu. Ainsley gelecek ve o dayanılmaz örgü örmelerine başlayacaktı ve o Noel ağacını görecekti: masa üstüne konan, gümüş ve mavi renklerle bezeli plastik bir ağaç. Yatağının üstünde paketlenmeyi bekleyen hediyeler ve hazırlaması gereken valizi vardı. Ertesi sabah erkenden otobüsle, iki günlük bir ziyaret için ailesinin ve akrabalarının yaşadığı şehre gidecekti. Onları düşününce, artık kendisine ait olmadıklarını hissetti. Eski şehri ve oranın insanları, ufukta bir yerlerde, hiç değişmeyen gri ve yekpare bir taş parçası gibi, çoktan yok olmuş bir uygarlığın aşınmış, yıpranmış taşları gibi geliyordu Marian'a. Alması gere-

ken tüm hediyeleri geçen hafta sonu almıştı, dükkânlarda tezgâhların üstünden bağıran, itişip kakışan insanların arasından kendine yol açarak. Ama şimdi kimseye hediye vermek gelmiyordu içinden. Hediye kabul etmeyi, ihtiyacı olmayan ve hiçbir zaman kullanmayacağı nesneler için teşekkür etmeyi daha da az istiyordu. Hayatı boyunca ona söylendiği gibi, önemli olan hediyenin maddi değeri değil, verme eyleminin manevi değeridir, diye kendine hatırlatması da bir işe yaramıyordu. Daha kötüsü, tüm hediyelerin üstüne "Sevgiyle" diye yazılı etiketler iliştirilmiş olmasıydı. O tür bir sevgiye artık ihtiyacı yoktu ve hiç kullanmayacaktı onu. O tür sevgi, ölmüş bir insanın resmini saklamak gibi, geçmişe ait, acınası ölçüde süslü, artık nedeni hatırlanmayan bir nostalji gibiydi.

Marian hangi yönde gittiğinin pek farkında olmadan, ışıklı vitrinlerinde zarif mankenlerin poz verdiği dükkânların sıralanmış olduğu caddede, batıya doğru yürüdü. En sondaki dükkânı geçtikten sonra yol daha karanlıklaştı. Köşeye vardığında Park'a doğru yürümüş olduğunu fark etti. Caddenin karşısına geçti ve akıp giden arabaları takip ederek güney yönüne döndü. Şimdi solunda Müze vardı; taş şekillerden oluşan frizlerin süslediği cephesi, son zamanlarda gitgide daha fazla kullanılır olan, aşırı göz alıcı turuncu renkli projektör ışıklarıyla aydınlatılmıştı.

Peter'in hediyesi bir problem olmuştu. Marian ona ne alacağını bilememişti. Giysi almak söz konusu olamazdı, Peter giyeceklerini daima kendisi seçerdi. Başka ne alabilirdi? Peter'in oturduğu daire için bir ev eşyası seçse, kendine hediye almış gibi olurdu. Sonunda, şık bir tasarımı olan fotoğraf makineleri ile ilgili pahalı bir kitap almaya karar verdi. O konuda hiçbir bilgisi yoktu ama satış elemanının sözüne güvenerek bir tanesini seçti, Peter'de olmayan bir kitaptır inşallah diye ümit ederek. Nişanlısının hobileri olmasından

memnundu: Emekli olduktan sonra kalp krizi geçirme riski daha az olurdu.

Üniversite yerleşkesinin duvarlarının kenarlarına dizili ağaçların oluşturduğu kemerlerin altından geçti. Buralarda kaldırım daha az kullanılmış olduğu için kar tabakası daha kalındı, yer yer bileklerine ulaşıyordu. Ayakları soğuktan sızlıyordu. Neden hâlâ yürüyor olduğunu düşünmeye başlayacakken, tekrar caddenin karşısına geçti ve Parka girdi.

Park gece karanlığında kocaman, soluk beyaz bir ada gibiydi. Arabalar, adanın etrafında, saat yönünün tersinde akıp gidiyordu. İlerde üniversitenin binaları vardı, daha altı ay öncesine kadar çok iyi bildiğini düşündüğü ama şimdi soğuk havada, belli belirsiz bir düşmanlıkla ışıyan binalar. O düşmanlık hissinin kendi içinden geldiğini fark etti Marian; anlaşılmaz bir şekilde bir kıskançlık duyuyordu. Üniversiteyi bitirip oradan ayrıldığında binaların da ortadan kalkmış olmasını isterdi; ama hâlâ orada ayaktaydılar, onun varlığına eskiden nasıl ilgisiz kalmışlarsa, şimdi yokluğuna karşı da kayıtsızdılar.

Parkın içine doğru, bileklerine kadar yumuşak kara gömülerek yürüdü. Şurada burada rastgele ayak izleri görülüyordu, kimisi balçık haline gelmiş, kimisi taze ve dokunulmamış. Çıplak ağaçların gövdeleri karların içine gömülmüş ama dimdik duruyordu, sanki bir doğum günü pastasının üstüne dikilmiş mumlar gibi. Siyah mumlar.

Parkın ortasındaki, yazları çeşmesinden sular akan ama kışın boşalan suyun yerine yavaş yavaş kar dolan, yuvarlak beton havuza yaklaştı. Durup şehrin uzaktan gelen seslerini dinledi, etrafında daireler çizerek dolanıyorlardı sanki. Kendini güvende hissetti. "Dikkat etmelisin Marian" diye söylendi içinden, "sen de yıkanmaktan vazgeçen kız gibi olmayasın." Ofisteki çay partisi sırasında, tehlikeli bir şekilde bir uçurumun dibine gelmiş gibi hissetmişti bir an; ama

şimdi tepkilerini aptalca buluyordu. Bir ofis partisi sadece bir ofis partisiydi. Şimdi ile o zaman arasında yaşanması gereken bazı şeyler vardı, hepsi bundan ibaretti: ayrıntılar, insanlar, yaşanması gereken olaylar. Sonra her şey yoluna girecekti. Eve dönüp hediyelerini paketlemeye hemen hemen hazırdı artık; hatta koca bir ineğin yarısını, noktalı çizgilerle bölünmüş veya bölünmemiş, yiyebilecek kadar aç hissediyordu kendini şimdi. Ama birazcık, bir dakika daha orada, beyaz adanın ortasında, serpiştiren karların altında durmak istedi, bu sessizliğin ve sakinliğin tam ortasında...

"Selam" dedi bir ses.

Marian irkilmedi bile. Döndü: Az ilerde, yapraklarını dökmemiş yeşil ağaçların altındaki bir bankta oturan bir insan şekli gördü. Ona doğru ilerledi.

Duncan'dı, parmaklarının arasında yanan bir sigara ile kamburunu çıkartmış oturuyordu. Epeydir orda olmalıydı. Saçlarında ve paltosunun omuzlarında karlar birikmişti. Marian eldivenini çıkartıp dokunduğu zaman, adamın elinin soğuk ve ıslak olduğunu duyumsadı.

Karla kaplı bankta yanına oturdu. Duncan sigarasını bir fiskeyle fırlattı ve Marian'a döndü. Marian adamın paltosunun düğmelerini açarak içine sokuldu, ıslak giysi ve sigara kokan o boşluğa. Duncan kollarıyla Marian'ı sardı.

Kalın ve bol bir süveter giymişti Duncan. Kürklü bir hayvan derisiymiş gibi okşadı onu Marian. Süveterinin altında adamın sıska bedenini hissedebiliyordu, açlıktan ölmek üzere olan bir hayvanın cılız bedeni gibi. Duncan ıslak yüzünü Marian'ın atkısının, saçlarının ve yakasının içine, boynuna gömdü.

Bir süre kıpırdamadan oturdular. Şehir ve Parkın beyaz adasının dışında zaman durmuş, yok olmuş gibiydi. Marian vücudunun gitgide uyuştuğunu duyumsadı; ayakları artık soğuktan ağrımıyordu bile. Bedenini adamın kürkümsü, tüy-

lü yumuşaklığına daha fazla bastırdı; dışarıda kar yağıyordu. Kalkmaya gücü kalmamıştı Marian'ın.

"Çok oyalandın bana gelmek için" dedi sonunda Duncan. "Seni hep bekliyordum."

Marian'ın bedeni titremeye başladı. "Gitmem gerek" dedi. Boynunda, adamın yüz adalelerinin gerilip kasıldığını hissetti.

20

Marian süpermarketin koridorunda, tatlı tatlı yayılan yumuşak müziğin ritmine uymuş, yavaş yavaş yürüyordu. "Fasulyeler" dedi. "Vejetaryen" reyonunu bulup, iki kutu konserve alıp el arabasına attı.

Müzik neşeli bir vals havasına geçmişti, koridordan ilerlemeye devam etti, elindeki listeye konsantre olmaya çalışarak. Yayınlanan müziğe sinir oluyordu, çünkü gayesinin ne olduğunu biliyordu: Sizi bir tür transa geçirmeyi, rahatlatıp uyuşturmayı amaçlıyordu, ki gereksiz şeyler alma direnciniz kırılsın, her çeşit ürünü arzulayabilesiniz. Ne zaman süpermarkete girse ve tepede gizlenmiş olan hoparlörlerden yayılan melodileri duysa, tatlı müzikler çalındığı zaman daha fazla süt üreten inekler hakkında okuduğu makale geliyordu aklına. Ama süpermarkette çalınan müziğin amacının ne olduğunu bilse bile, ona karşı tamamen bağışık değildi Marian. Son zamanlarda, eğer dikkat etmezse, alışveriş arabasını bir uyurgezer gibi iterken buluyordu kendini; gözleri ileriye sabitlenmiş, vücudu sağa sola hafifçe sallanarak, elleri parlak bir etiket taşıyan her şeye hemen uzanıp almaya hazır titrerken... Bu eğilimine karşı, önceden alışveriş listeleri yaparak korumaya çalışıyordu kendini; bu listeleri büyük harflerle yazıyordu ve yazdığı maddelerin dışında, her ne kadar (aldatıcı olan) indirimli fiyatlarla sunulmuş veya "subliminal" bir şekilde paketlenmiş olsalar bile, herhangi bir ürü-

nü satın almayı kendine yasaklıyordu. Emin olamadığı ve almaya yatkınlık gösterebileceğini düşündüğü maddeleri listeden hemen siliyordu.

Ama bir şekilde, önünde sonunda alışveriş baskın çıkıyordu. İllaki bir zaman, bir şeyler almak zorundaydınız. Marian, işyerindeki çalışmalardan yeterince bildiği üzere, örneğin iki değişik sabun markası veya iki değişik domates suyu konservesi arasında seçim yapmanın rasyonel bir seçim olmadığını anlıyordu. Sunulan ürünlerin arasında gerçek bir farklılık yoktu. O zaman nasıl seçecektiniz? Kendinizi süpermarketin rahatlatıcı müziğine bırakacak ve ürünleri rastgele seçip alacaktınız. Etiketlere bakıp, içinizden geldiği gibi rastgele bir tepki gösterecektiniz, artık hangisini alırsanız. Belki hipofiz guddesi ile ilgili bir seçimdi bu. Hangi deterjanın ambalajı güç sembolünü daha fazla çağrıştırıyordu? Hangi domates suyunun üstündeki domates resmi en seksi olanıydı? Umurunda mıydı Marian'ın? İçinden bir ses umurunda olması gerektiğini söylüyordu, çünkü sonunda bir tanesini seçmek zorundaydı; tıpkı ofisteki üst pozisyondaki planlamacıların beklediği ve yapmasını umduğu gibi. Son zamanlarda kendini soyut bir merakla izlerken buluyordu Marian, bakalım ne yapacağım diye.

"Erişte" dedi. Kafasını elindeki alışveriş listesinden son anda kaldırıp, tüyleri tarazlanmış bir kürk manto giymiş tombul bir hanımla çarpışmaktan kurtuldu. "Ay olamaz, yeni bir marka getirmişler markete!" dedi. Erişte piyasasını iyi bilirdi: Birçok akşamüstünü marketlerdeki İtalyan ürünleri reyonlarında geçirmiş, sayılamayacak kadar çok çeşitli *pasta* (makarna/erişte) markasını incelemişti. Selofan paketlerin içinde her biri diğerinin aynı olan dizi dizi eriştelere kızgınlıkla baktı, sonra gözlerini kapatıp, elini uzatarak birini rastgele aldı.

"Marul, turp, havuç, soğan, domates, maydanoz" diye okudu listesinden. Bunlar daha kolaydı: En azından taze olup ol-

madıklarını bakarak anlayabiliyordunuz; gerçi bazıları, kötülerinin iyilerin altına saklandığı karışık plastik ambalajlarda sunuluyordu ve dörderli paketler halindeki sera domatesleri bu mevsimde renksiz ve tatsız oluyordu. Marian el arabasını, duvarında ahşap bir pano üzerinde kırsal hayatı çağrıştıran ama düzgün bir yazıyla "Market Bahçesi" yazılmış sebze reyonuna doğru sürdü.

Sebzeleri keyifsizce elledi. Eskiden güzel salatalar yemekten hoşlanırdı ama artık o kadar çok salata yer olmuştu ki, bıkmaya başlamıştı. Tavşan gibi hissediyordu kendini, sürekli yeşillik kemiren bir hayvan gibi. Yeniden etobur olmayı nasıl da isterdi şimdi, kemikli ve lezzetli bir eti kemirmeyi... Noel yemeği zor geçmişti. "Ne oldu Marian, neden yemiyorsun?" diye sormuştu annesi, hindi yemeğini tabağında dokunmadan bıraktığını gördüğünde. Aç olmadığını söylemişti Marian, sonra kimsenin bakmadığı bir sırada kızılcık sosu ile patates püresinden ve pidesinden kocaman parçalar atmıştı ağzına. Annesi, kızının tuhaf iştahsızlığını son zamanlarda yaşadığı aşırı heyecana bağlamıştı. Et yemeği yasaklayan yeni bir dini benimsediğini söylemeyi düşünmüştü annesine, Yoga veya Doukhobor inancı filan gibi bir şey. Ama bu iyi bir fikir olmazdı: düğünü aile kilisesinde yapmaya o kadar hevesliydiler ki! Ailesinin evliliğine tepkisi, (artık kendinden o kadar uzak hissettiği bu insanların tepkilerini ne kadar tahmin edebilirse), kıvançlı bir mutluluktan ziyade, sakin ve oldukça kendini beğenmiş bir memnuniyetti; ailesinin, açıkça ifade edilmese bile her zaman hissettiği, üniversite eğitiminin etkilerine dair duyduğu korkular nihayet yatışmış görünüyordu. Üniversite bitirmiş biri olarak Marian'ın bir ortaokul öğretmeni veya evde kalmış bir teyze, bir uyuşturucu müptelası ya da üst düzey bir yönetici olabileceğinden korkuyorlardı anlaşılan veya şoke edici bir fiziksel değişim geçirip aşırı gelişmiş adalelere, erkek gibi kalın bir sese ve tüylere

sahip olacağından korkuyorlardı belki. Onları, çay saatinde endişeli yüzlerle birbirlerine ne yapacaklarını danışırken hayal edebiliyordu Marian. Ama şimdi, onaylayan bakışları her şeyin yolunda gittiğini, kızlarının normal olduğunu söylüyordu. Peter ile tanışmamışlardı ama onlar için adam, gerekli olan X-faktördü sadece. Yine de merak ediyorlar ve bir an önce bir hafta sonu Peter'i eve getirip tanıştırmasını istiyorlardı. Noel tatilinde geçirdiği iki gün boyunca şehirdeki akrabalarını ziyaret edip, sorularını cevaplarken bu durumlara nasıl geldiğine kendi bile inanamıyordu.

"Kâğıt mendil" dedi. Raflardaki değişik markalı, değişik renkli kâğıt mendillere canı sıkılarak baktı; burnunuzu neye sildiğinizin ne önemi vardı? Ya da hangi süslü, çiçekli, çizgili veya benekli tuvalet kâğıdını kullandığınızın? Yakında altın yaldızlısını da üretirlerdi, sanki başka bir maksatla, örneğin Noel hediyesi sarmak için kullanılacakmış gibi. Kendi amaçları doğrultusunda kullanmayı beceremedikleri tek bir insani nahoşluk kalmamıştı dünyada. Düz beyaz tuvalet kâğıdının ne eksiği vardı ki? En azından temiz görünüyordu.

Annesi ve teyzeleri gelinliğiyle, davetiyeler vs. ile yakından ilgileniyorlardı elbette. Şimdi markette, elektro-kemanların müziği eşliğinde, iki değişik aromalı sütlaç arasında kararsız kalmışken –o sentetik tatlı ürünleri yemeye hiçbir itirazı yoktu– onların neye karar verdiğini hatırlayamadı.

Saatine baktı, fazla vakti kalmamıştı. Bir tango çalıyordu şansına. Arabasını hızla konserve çorbalar bölümüne doğru sürdü, gözlerindeki kamaşmadan kurtulmaya çalışarak. Süpermarkette fazla kalmak tehlikeliydi. Bugünlerde bir gün kendini tamamen kaptırabilirdi. Kapanma saatini kaçırıp markette kilitli kalabilir, ertesi sabah onu raflardan birine yaslanmış olarak geri dönüşü olmayan bir komaya girmiş bir halde bulabilirlerdi, etrafı tıka basa ürünlerle doldurulmuş alışveriş arabalarıyla çevrilmiş olarak...

Kasalara doğru ilerledi. Yine özel promosyon programlarından biri sunuluyordu, kazananı Hawaii'ye üç günlük bir seyahate gönderecek olan bir çeşit yarışma. Marketin ön camına kocaman bir poster asılmıştı: yapraklardan oluşmuş yeşil bir etek giymiş, çiçekler takmış yarı çıplak bir kız sergileniyor, altında "ANANAS, 3 kutusu 65 sent" yazıyordu. Kasadaki kızın boynunda kâğıttan bir çelenk vardı; turuncuya boyanmış ağzında ciklet çiğniyordu. Marian kızın ağzını, çenesinin ipnotize edici aşağı yukarı hareketlerini, koyu pembe allığının altındaki pürüzlü etli yanaklarını, pul pul çatlamış dudaklarının arasından sırıtan, kemirgen hayvanlarınkine benzeyen sararmış dişlerini seyretti. Kasa, aldıklarının toplamını yazdı.

Turuncu ağız açıldı ve "5.29 dolar" dedi, "makbuza adınızı ve adresinizi yazın."

"Hayır, teşekkürler" dedi Marian, "seyahate çıkmak istemiyorum."

Kasiyer kız omuzlarını silkti ve öteki tarafa döndü. "Pardon" dedi Marian, "birikmiş puan pullarımı vermeyi unuttunuz."

"Bu da başka bir dert" diye geçirdi içinden, alışveriş torbasını yüklenmiş, otomatik kapıdan geçip, cıvık karlı gri alacakaranlığa çıkarken. Bir süre bu puan pullarını almayı reddetmişti: bunları gizli bir para tuzağı olarak görmüştü. Ama her halükârda kazıklıyorlar ve daha fazla para yapıyorlardı madem, Marian da bunları alıp biriktirmeye başlamıştı; mutfak çekmecelerinde gizliyordu. Ama şimdi, Ainsley bir bebek puseti almak için para biriktirdiği için, Marian bu puanları kullanmaya karar vermişti. Ainsley için hiç değilse bu kadarını yapabilirdi. Metro istasyonuna doğru ağır ağır yürürken, posterdeki çiçekli Hawaii'li kız ona gülümsedi.

Çiçekler. Herkes düğünde ne cins çiçekler taşıyacağını bilmek istiyordu. Marian'ın kendisi beyaz zambaklardan ya-

naydı; Lucy pembe çay gülleri ve beyaz dağ sümbüllerinden bir buket taşımasını öneriyordu. Ainsley küçümseyen bir ifadeyle, "Eh, Peter olduğuna göre, geleneksel bir düğün törenini yapmak zorunda kalacaksınız sanırım" demişti. "Ama insanlar düğün çiçekleri konusunda o kadar ikiyüzlüdürler ki! Kimse bunların gerçekte bereketlilik sembolleri olması gerektiğini kabul etmek istemez. Kocaman bir ayçiçeği dalı veya bir buğday demeti taşımaya ne dersin? Ya da koca bir deste mantar ve kaktüs? Bu pek de cinsel organı çağrıştırıcı olurdu, değil mi?" Peter bu konudaki kararlara karışmak istemiyordu. Kendisine sorulduğu zaman, hoşgörülü bir tatlılıkla "bu tür şeyleri sana bırakıyorum" diyordu.

Son zamanlarda Peter'i daha fazla görüyor ama gitgide daha az baş başa kalıyorlardı. Artık nişan yüzüklerini takmış oldukları için Marian'ı çevresine tanıtmaktan gurur duyuyordu Peter. Arkadaşlarından bazısını yakından tanımasını istiyordu. Marian'ı daha resmi olduğu ahbaplarının katılacağı kokteyl partilerine ve çok samimi olduğu dostlarının katılacağı akşam buluşmalarına ve yemeklere götürüyordu. Avukat meslektaşlarının bulunduğu bir öğle yemeğine bile çağırmıştı Marian'ı; o da tüm yemek boyunca sessizce, gülümseyerek oturmuştu. Avukat arkadaşların tümü iyi giyimli ve meslekleri nde başarılı görünüyorlardı; hepsinin de iyi giyimli ve başarılı görünümlü karıları vardı yanlarında. Hepsi kaygılı bir telaşla Marian'a karşı nazik olmaya çalışıyorlardı. Marian bu kibar beyleri, Peter'in anılarında bahsettiği neşeli av arkadaşları veya bira içme şampiyonu adamlarla bağdaştırmakta zorlanıyordu. Ama bu parlak görünümlü erkeklerden bazıları aynı insanlardı. Ainsley bu adamlar için "sabun adamlar" benzetmesi yapmıştı, çünkü bir keresinde Peter, Marian'ı almak için eve geldiğinde, yanında bir sabun fabrikasında çalışan bir arkadaşını da getirmişti. Marian'ın şimdi en büyük endişesi, bu arkadaşları hatırlayamayıp isimlerini birbirine karıştırmaktı.

Peter'e saygısından ötürü bu adamlara iyi davranmak istiyordu Marian; ama son zamanlarda fazla üst üste gelmeye başlamışlardı. Artık Peter'in *kendi* arkadaşları ile tanışma vaktinin geldiğini düşünüyordu. Joe ve Clara'yı bu yüzden akşam yemeğine davet etmişti. Zaten son zamanlarda onları ihmal ettiği için kendini suçlu hissediyordu ama tuhaftır ki evli çiftler onlara telefon etmediğiniz zaman kendilerini ihmal edilmiş hissettikleri halde, kendileri arkadaşlarını aramayı akıl edemeyecek kadar kendi dünyalarına gömülmüş oluyorlardı. Peter bu buluşmaya isteksizdi, Clara'nın oturma odasında bulunmuş, ailenin halini görmüştü.

Daveti yapar yapmaz menüde ciddi bir problem olduğunu fark etmişti Marian. Misafirlerini süt, fındık ezmesi ve vitamin haplarıyla veya sadece beyaz peynirli salata ile ağırlayamazdı; balık da sunamazdı çünkü Peter balık sevmezdi. Ama et yemekleri de servis edemezdi, çünkü kendisinin et yemediğini görünce ne düşünürlerdi? Açıklayamazdı durumu, kendi bile anlamadığı bir şeyi başkalarının anlamasını nasıl bekleyebilirdi? Geçen ay içinde, daha önce "yenilebilirler" listesinde olan birkaç yiyeceği daha silmişti; bunlardan biri hamburgerdi: Peter'in arkadaşlarından biri, laf olsun diye şaka kabilinden, yediği hamburgeri bir analiz merkezine göndermiş ve gelen sonuçta, etin içinde ufalanmış fare tüyleri olduğunu öğrenmişti. Bir diğeri beykın, yani domuz pastırmasıydı: Ofiste bir kahve molasında Emmy, iyi pişirilmeyen domuz etinden geçen "trişin" hastalığından ve bu hastalığa yakalanan tanıdığı bir kadından bahsetmişti –hatta adeta dindar bir huşu içinde kadının adını da vererek– "Restoranda iyi pişmemiş, hâlâ pembe renkli duran domuz etini yemiş, ben asla öyle bir şey yemeye cesaret edemem. Düşünsenize, bütün o kımıl kımıl kurtçuklar kaslarının içine girmiş ve bir daha çıkartamamışlar" demişti; ve son olarak koyun ve kuzu etini: Çünkü Duncan "baş dönmesi" deyiminin etimolojisini anlatmış-

tı. Koyunların beyninde oluşan büyük beyaz solucanların yol açtığı denge kaybı hastalığından kaynaklanıyor, demişti. Sosisli sandviçten bile vazgeçmişti Marian; sosis midenizde dağılıp lapa haline gelir ve oraya yapışıp kalabilirdi. Restorana gittiklerinde bir salata ile idare edebilirdi her zaman ama evde yemeğe misafir çağırdıklarında salata ile yetinmek mümkün değildi. Ve vejetaryen usulü kuru fasulye de sunamazdı ya konuklarına.

Bir tencere yemeği hazırlamaya karar verdi: Annesinden öğrendiği mantarlı köfte spesiyalitesi durumu kurtarabilirdi. Işıkları kapatır, mumları yakarım, diye düşündü; yemekten önce Sherry ile sarhoş olmalarını sağlarım, böylece ne yediklerini fark etmezler. Kendim de bir kaşık alır, mantarlarını yerim, köfteleri de salatanın marullarının altına gizlerim. Pek şık bir çözüm olmazdı belki ama elinden bu kadarı gelecekti artık.

Şimdi acele acele salatanın turplarını doğrarken, birkaç şeyden ötürü müteşekkirdi: Tencere yemeğini bir akşam önceden pişirdiği için konukları geldiğinde fırına atıp ısıtması yeterli olacaktı; Clara ve Joe oldukça geç, yani çocukları yatırdıktan sonra geleceklerdi ve çok şükür hâlâ salata yiyebiliyordu. Bünyesinin birçok yiyeceği reddetmesine gitgide daha sinir oluyordu. Bu reddedişi akıl yoluyla açıklamaya çalışmıştı önce. Sonra, bedenini saçma sapan kaprisler yapmakla suçlamış, onu kandırmaya çalışıp yemeye teşvik etmişti ama bedeni kesin kararlıydı ve zorlanırsa isyan ediyordu. Bir keresinde bir restoranda böyle bir hadise olmuştu ve bu da yetmişti ona. Peter çok anlayışlı davranmıştı elbette. Onu hemen eve götürmüş, sakat bir çocuğu taşır gibi merdivenlerden çıkmasına yardım etmiş ve midesini üşüttüğünü söyleyerek teselli etmeye çalışmıştı. Ama aynı zamanda canı sıkılmış ve utanmıştı (anlaşılabilir nedenlerle). O olaydan sonra artık midesinin nabzına göre şerbet vermekte karar kılmıştı

Marian. Bedeninin istediği her şeyi yapıyordu; protein ve minerallerini dengede tutmak için vitamin hapları bile alıyordu. Yetersiz beslenmenin âlemi yoktu. "Yapmam gereken şey" diyordu kendine, "sükûnetimi korumak." Probleminin üzerinde derinlemesine düşündükçe, bunun etik bir sorun olduğuna karar verdi: Bünyesi, bir zamanlar canlı olan veya yarı-açılmış kabuğundaki istiridye gibi hâlâ yaşamakta olan hiçbir şeyi yemeyi kabul etmiyordu. Ama bir yandan da uzak bir ihtimal bile olsa, bu fikrinin değişmesini umut ediyordu.

Tahta kâseyi yarım diş sarımsakla ovdu ve içine soğan halkalarını, doğranmış turpları, domatesleri ve marulu attı. Son dakikada, biraz daha renk katmak için havuç rendelemeyi düşündü. Buzdolabından bir havuç çıkardı, ekmek kutusunda bulduğu soyma bıçağını eline aldı ve havucu, yapraklı baş kısmından tutarak sıyırmaya başladı.

Bunu yaparken ellerini, bıçağı ve bukle bukle soyulan turuncu renkli havuç derisini seyrediyordu. Birden havucun bilincine vardı! Bu bir kök, diye düşündü, toprağın altında büyüyor ve üstüne yapraklarını gönderiyor. Sonra insanlar geliyor ve toprağı eşeleyip onu çıkartıyor; o bağırıyor belki, bizim duyamayacağımız kadar alçak bir sesle çığlıklar atıyor ama hemen ölmüyor, yaşamaya devam ediyor, şu anda bile hâlâ yaşıyor...

Havucun ellerinde kıvrandığını düşünüyor Marian. Onu mutfak tezgâhının üstüne bırakıyor. "Off, olamaz!" diye bağırıyor, ağlamaklı. "Bunu da mı?"

Clara, Joe ve çocuklar nihayet gittiklerinde, Peter nişanlısını yanağından öpüp, şakacı bir tavırla, "Sevgilim, biz hiçbir zaman *onlar* gibi olmayacağız" demişti. Marian sofrayı toplayıp mutfağa gitmiş, tabaklardaki artıkları çöp kutusuna atmış ve tabakları lavabonun içine bırakmıştı. Bu yemek daveti iyi bir fikir olmamıştı. Clara ve Joe, çocuklara bakacak bir bakıcı bulamamıştı o akşam. Dolayısıyla ufaklıkları da bera-

berlerinde getirmişler ve –ikisini Marian'ın, üçüncüsünü de Ainsley'nin yatağında uyutmaya çalışmışlardı. Çocuklar ağlayıp durmuş ve altlarına etmişlerdi. Banyonun bir alt katta olması da işleri daha zorlaştırmıştı. Clara çocukları oturma odasına taşıyıp rahatlatmaya çalışmış ve altlarını değiştirmeye koyulmuştu, hiçbir çekingenlik veya sıkıntı belirtisi göstermeden. Büyüklerin sohbeti kesilmişti. Marian etrafta koşuşturmuş, Clara'ya bebek bezlerinin çengelli iğnelerini vererek güya yardımcı olmaya çalışmış ama içinden alt kattaki banyoya gidip oradaki oda deodorantlarından birini alıp, evdeki kaka kokusunu gidersem mi, diye düşünmüştü. Joe da bir yandan ıslık çalarak telaşla koşturuyor ve karısına temiz alt-bezlerini temin ediyordu. Clara, Peter'e bakarak özürler diliyordu. "Küçük çocuklar böyledir işte, sadece kaka yapmasını bilirler. Bu çok doğal tabii, hepimiz yapıyoruz" diyordu, "ama bazılarımız bunu ne zaman yapacağını bilir, bazılarımız bilmez, değil mi seni boklu yaramaz?" diye en küçük bebeğini dizlerinde sallıyordu.

Peter özellikle göstere göstere bir pencere açmıştı. Oda buz gibi soğumuştu. Marian çaresizlik içinde Sherry servis etti. Peter'in olumsuz izlenimler edindiğinin farkındaydı ama ne yapacağını bilemiyordu. Keşke Clara'da biraz daha çekingenlik duygusu olsaydı, diye geçiriyordu içinden. Clara çocukların bok koktuğunu inkâr etmiyor ama bu durumu gizlemek için herhangi bir çaba da göstermiyordu. Durumu kabul ediyor, hatta onaylıyordu. Diğerlerinin de onaylamasını ister gibiydi hatta.

Çocuklar sakinleştirilip, altları bezlenip, ikisi kanepede üçüncüsü pusetinde yatırıldıktan sonra nihayet yemeğe oturabildiler. Artık biraz sohbet edebileceğiz diye ümit etti Marian. Köfteleri gözünün önünden nasıl saklayabileceğini düşünüyordu. Sofrada sohbet konusu açma konumunda olmak istemiyordu, zira aklına herhangi bir ilginç konu, parlak bir

söz gelmiyordu. "Clara senin bir pul koleksiyonuna sahip olduğunu söyledi" diye bir laf attı Joe'dan tarafa ama Joe nedense onu duymadı; en azından cevap vermedi. Peter hemen Marian'a meraklı bir bakış attı. Marian elindeki ekmekle sinirli sinirli oynayarak oturmayı sürdürdü, sanki uygunsuz bir espri yapmış, kimse gülmemiş gibi...

Joe ve Peter uluslararası siyaset durumlarını konuşmaya başlamışlardı ama anlaşamayacakları anlaşılınca, Peter usta bir manevrayla konuyu değiştirdi. Üniversitedeyken bir keresinde felsefe dersi almak zorunda kaldığını ama Platon'un felsefesini bir türlü anlayamadığını söyledi, belki Joe ona Platon'u anlatabilirdi? Joe "Sanmıyorum" dedi, çünkü onun uzmanlık konusu Kant'tı. Bunu söyledikten sonra, Peter'e veraset vergileri hakkında teknik bir soru yöneltti, Clara ile birlikte bir def'in derneği kooperatifine üye olduklarını ekledi.

"Bunu bilmiyordum" dedi Marian Clara'ya, usulca bir sesle, erişteden tabağına ikinci bir kaşık alırken. Sanki masadaki herkes tabağına göz dikmiş, marul yapraklarının arasına sakladığı köfteleri röntgen ışınlarının ardından görüyormuş hissine kapıldı. Keşke iki mum değil, tek mum yaksaydım sofrada, diye hayıflandı.

"Ah, evet" dedi Clara hemen, "Joe mumyalama işlemine inanmıyor." Marian, Peter'in bu düşünceden hoşlanmayacağını, fazla radikal bulacağını düşünerek içini çekti. Mesele şuydu ki, Joe bir idealistti, Peter ise pragmatist. Bunu iki adamın kravatlarına bakarak bile anlayabilirdiniz: Peter'in kravatı şal desenliydi, Joe'nunki ise –gerçi onunkine artık kravat bile denemezdi– soyut kavramlı bir şeydi. İki adam da aralarındaki farkı anlamış olmalıydılar; birbirlerinin kravatını incelerken gördü Marian, ikisi de "ben asla böyle bir kravat takmam" diye düşünüyor gibiydiler.

Marian bardakları mutfak lavabosuna bıraktı. İşlerin

iyi gitmemesi canını sıkmıştı; kendini sorumlu hissediyordu. Sanki "Elim Sende" oyununda ortada kalmış ebe gibiydi. "Eh, hiç değilse Len ile gayet iyi anlaşmışlardı" diye hatırladı. Zaten önemli de değildi, zira Clara ve Joe onun geçmişine ait insanlardı ve Peter'in onun geçmişiyle uzlaşmasını bekleyemezdi; önemli olan gelecekti. Marian ürperdi, Peter pencereyi açtığından beri ev hâlâ soğuktu. Koyu kırmızı kadifelerin ve mobilya cilasının kokusunu duyacaktı, ardında hışırtılı sesler ve öksürükler işitecekti, sonra arkasını dönecek ve karşısında kendisini seyreden bir kalabalık görecekti. Hep birlikte ileri doğru yürüyecek, kapıdan geçeceklerdi. Etrafta beyazlıklar uçuşacak, yüzlerine minik kâğıt parçacıkları çarpacak, saçlarına ve omuzlarına kar taneleri gibi dökülecekti.

Marian bir vitamin hapı attı ağzına. Buzdolabını açıp bir bardak süt doldurdu. Ya Ainsley'nin ya da kendisinin buzdolabı ile ilgili bir şeyler yapması gerekiyordu artık. Son birkaç haftadır temizlik sıralarını karıştırmaya başlamışlardı. Marian o akşam oturma odasını toplayıp temizlemişti. Ama bulaşıkları yıkamadan lavaboya bırakacaktı şimdi, ki bu da Ainsley'nin kendi bulaşıklarını yıkamadan bırakacağı anlamına geliyordu. Ve böylece sürüp gidecekti bu, ta ki kullanılacak kap-kaçak kalmayıncaya kadar. Derken, mecburen lavaboda en üstte duran tabağı yıkayacaklar, diğer bulaşıklar el değmeden orada oturmaya devam edecekti. Buzdolabına gelince: sadece defrost edilmesi gerektiği ile kalmıyor, bir sürü kap-kaçakla, içlerinde yiyecek kırıntıları kalmış kavanozlar, alüminyum ve kese kağıdına sarılmış yiyecekler vs. ile dolmuş olarak yakında kokuşmayı bekliyordu. Marian mutfakta ne olup bitiyorsa, bunun evin diğer odalarına çabucak sirayet etmemesini ümit etti, hiç değilse alt katlara ulaşmamasını diledi. İnşallah bir salgın hastalık, o evlenip bu evden gitmeden önce yayılmazdı...

Ainsley o akşamki yemekte yoktu; "Doğum-öncesi Kli-

niği"ne gitmişti, her cuma akşamı gittiği gibi. Marian masa örtüsünü katlarken, merdivenlerden çıkan ayak seslerini duydu. Ainsley odasına girdi ve hemen sonra titreyen bir sesle, "Marian, ne olur gelir misin buraya? diye bağırdı.

Marian, Ainsley'nin odasına gitti, onun yerlere attığı giysi yığınlarının arasından kendine zorlukla yer açarak yatağına yaklaştı. "Neyin var?" diye sordu. Ainsley çok üzgün görünüyordu.

"Ah Marian!" diye inledi Ainsley. "Feci bir şey oldu. Bu akşam kliniğe gitmiştim. O kadar mutluydum ki! İlk konuşmacı konuşurken kucağımda yünüm, örgümü örüyordum – anne sütü emzirmenin faydalarından bahsediyordu. Bunun için bir dernek bile kurmuşlar meğerse. Derken ortaya bir psi-psi-psikolog çıktı ve 'Baba İmajı' diye bir şeyler anlatmaya başladı." Ainsley gözyaşlarına boğulmuştu, Marian hemen fırlayıp ona bir kâğıt mendil bulmaya koştu. Çok endişelenmişti, zira ağlamak hiç adeti değildi Ainsley'nin. "Adam diyordu ki, çocuklar evde güçlü bir baba figürü ile büyümelidir. Onlar için en iyi olan budur, böylece kendilerini *normal* hissedebilirler, özellikle erkek çocuklar için şarttır bu."

"Eh. Ama bunu zaten biliyordun, değil mi?" dedi Marian.

"Ahlı, hayır Marian!" diye inledi Ainsley, "zannettiğinden çok daha ciddi bir mesele bu. Adam bir sürü istatistik ve veriler sürdü ortaya. Bilimsel olarak ispatlanmış bir gerçekmiş." Ainsley yutkundu. "Eğer bir oğlan çocuğum olursa, ho-ho-homoseksüel olacağı garantiymiş!" Kendisine ilgi göstermeyen tek erkek grubu olan bu kategoriyi zikrettiği anda, Ainsley'nin kocaman mavi gözleri tekrar yaşlarla doldu. Marian bir kâğıt mendil daha uzattı ama Ainsley onu elinin tersiyle itti. Yatağında dimdik oturup saçlarını arkaya savurdu. "Bir yolu olmalı mutlaka" dedi, çenesini kaldırıp cesur bir ifadeyle...

21

Elele tutuşup, geniş taş merdivenleri çıkıp, ağır kapıların içinden geçtiler. Ama turnikeden geçerken ellerini bırakmak zorunda kaldılar, içeri girdiklerinde elele tutuşmanın hoş kaçmayacağını düşündüler. Altında durdukları altın renkli mozaiklerle süslü yüksek kubbenin yarattığı kilise atmosferi bedensel temasları yasaklıyor gibiydi. Sadece parmakları buluşmuş olsa bile, kapıdaki mavi üniformalı, beyaz saçlı görevli parayı alırken kaşlarını çatmıştı. Bu kaş çatış, ilkokuldayken otobüslere doluşup şehirde bütün gün süren eğitsel geziler sırasında müzeye yaptıkları ziyaretleri anımsatmıştı Marian'a, hayal meyal: giriş ücretinin bir parçasıydı belki de bu çatık kaşlı karşılama.

"Haydi gel" diye fısıldadı Duncan, "sana en favori parçalarımı göstereyim." Mekâna hiç yakışmayan totem-başlı sütunun etrafında, geometrik biçimli tavana doğru döne döne yükselen spiral merdivenleri tırmandılar. Marian müzenin bu bölümüne o kadar uzun zamandır gelmemişti ki, hiç de hoş olmayan bir düşten, örneğin bademcik ameliyatı olurken eterle bayıltıldığı uykudan uyanırmış gibi hissetti kendini. Üniversitedeyken, müzenin bodrum katında yapılan bir ders almıştı; Din Bilgisi dersinden kurtulmak için aldığı Jeoloji dersiydi bu ve o gün bugündür kaya ve taş numuneleri görmek canını sıkardı. Giriş katındaki kafeye de giderdi ara sıra. Ama şimdi, tepedeki dar pencerelerden süzülen ve soluk

kış güneşinin ışınlarıyla adeta katı hale dönüşmüş toz zerreciklerinin kapladığı çanak biçimli boşluğa çıkan bu mermer merdivenleri bir daha hiç tırmanmamıştı.

Bir an durup parmaklıklardan aşağı baktılar. Aşağıda bir küme öğrenci, turnikelerin önünde sıraya dizilmiş, sinema salonunda oturmak için birer bez sandalye kapmaya hazırlanıyordu; yukardan bakınca boyları küçücük görünüyordu çocukların. Etraflarını saran yoğun boşluk cırlak seslerini bastırıyor, gerçekte olduğundan daha da uzaktaymış gibi görünüyorlardı.

"İnşallah buraya kadar gelmezler" dedi Duncan, parmaklıklardan uzaklaşarak. Marian'ı kolundan çekiştirerek kendisiyle birlikte yandaki galerilerden birine doğru sürükledi. Gıcırdayan parke zeminin üstünde sıra sıra camekânların önünden ağır ağır yürüdüler. Son üç haftadır Duncan'ı sık sık görüyordu Marian; eskiden olduğu gibi tesadüfen değil, önceden haberleşerek buluşuyorlardı artık. "Milton'da Tek Heceli Sözcüklerin Kullanımı" diye yeni bir sömestr ödevi hazırlıyordu Duncan, radikal bir açıdan ele alınan derinlemesine bir üslup analizi olacaktı bu. Ama açılış cümlesinde takılıp kalmıştı iki buçuk haftadır, "Milton'da hayli önemli olan..." diye yaptığı başlangıçtan ileriye gidememişti ve çamaşırhanenin sunduğu olanakları tükettiği için şimdi başka kaçış yolları arıyordu.

"Kendine neden İngilizce Edebiyat bölümünden mezun yüksek lisans öğrencisi bir kız bulmuyorsun?" diye sormuştu Marian bir defasında, bir dükkân vitrininde yansıyan yüzlerini yan yana görüp, birbirlerine hiç de yakışmadıklarını düşünerek. Kendini çocuk gezdirmek için tutulmuş bir bakıcıya benzetmişti.

"O zaman benim için bir kaçış olmazdı" diye yanıtlamıştı Duncan, "onların hepsi de benim gibi dönem ödevi yazıyor, bunları tartışmak zorunda kalırdık. Üstelik" diye eklemiş-

ti suratını asarak, "o kızların yeterince memeleri yok, ya da" demişti bir an duraksadıktan sonra, "bazılarında fazlası var."

Marian "kullanıldığını" tahmin edebiliyordu ama ne için kullanıldığını bildiği sürece bu durumdan hiç gocunmuyordu: Bu gibi şeylerin mümkün olduğunca bilinçli bir düzeyde yapılmasından yanaydı. Tabii Duncan bazı "taleplerde" bulunuyordu ama bunlar sadece Marian'ın zamanını ve ilgisini talep etmekle sınırlıydı. Hiç değilse karşılığında birtakım soyut hediyeler vermekle tehdit etmiyordu Marian'ı. Duncan'ın su katılmamış ben-merkezciliği tuhaf bir şekilde güven veriyordu kıza. Nitekim, Duncan dudaklarını Marian'ın yanağına bastırarak, "Biliyor musun, aslında senden pek de hoşlanmıyorum" diye mırıldandığında hiç de rahatsız olmamıştı, çünkü herhangi bir cevap vermek zorunda kalmamıştı. Oysa Peter aynı pozisyona girip "Seni seviyorum" diye fısıldadığında ondan aynı karşılığı almayı beklerdi ve Marian bunu söylemeye zorlanırdı.

Herhalde kendisi de Duncan'ı kullanıyordu ama hangi dürtülerle kullandığından emin değildi, son zamanlarda kendiyle ilgili hiçbir dürtüden emin olamadığı gibi. Hareket halinde geçirdiği bunca zaman aslında sadece bir bekleme dönemiydi, akıntıya kapılmış gibi sürüklendiği, hiçbir gerçek olayın damgasını vurmadığı, mecburen katlanılan bir zaman dilimi... Sonra şaşırarak fark etti ki aslında hareket ediyordu: (İki hafta sonra, Peter'in vereceği partinin ertesi günü, ailesinin evine gidecekti ve ondan iki hafta sonra –yoksa üç müydü?– evlenmiş bir kadın olacaktı); ama bu hareket ediş, geçmişte alınmış bir kararın gelecekte gerçekleşmesini bekleyişten ibaretti. Oysa Duncan ile geçirdiği vakit, sadece şimdiki zamanda yaşanan bir girdaptı, ikisinin ne bir geçmişi vardı ne de kuşkusuz bir geleceği olacaktı.

Duncan sinir bozucu bir şekilde Marian'ın evliliğine ilgisiz kalıyordu. Kızın bu konuda ara sıra söylediği birkaç şeyi dinli-

yor, "bu evliliğin iyi bir fikir olduğunu düşünüyorum" dediğinde hafifçe sırıtıyor, sonra omuzlarını silkip gayet nötr bir tavırla bunun çok kötü bir fikir olduğunu söylüyordu. Ama, diyordu, bu senin problemin ve sen de gayet güzel başa çıkıyorsun zaten. Bunun üstüne sohbeti çok karmaşık, ilginç ve şaşırtıcı bir konuya, yani kendine getiriyordu. Birlikte geçirdikleri ebedi "şimdiki-zaman"dan çıktıklarında Marian'a neler olacağı onu hiç ilgilendirmiyor gibiydi. Bu konuda tek söylediği, Marian gittiği zaman yerine başka birini bulmak zorunda kalacağıydı. Duncan'ın ilgisizliğini rahatlatıcı buluyordu Marian ama neden böyle hissettiğini bilmek istemiyordu.

"Oryantal Eserler" bölümüne gelmişlerdi. Renksiz, sırlı veya cilalı pek çok vazo sergileniyordu vitrinlerde. Ortada dev boyutlu bir figürün –Buda'ya benzeyen obez bir yaratığın– etrafına dizilmiş altın renkli küçük tanrı ve tanrıça resimleri ile dolu duvar panosuna göz gezdirdi Marian. Buda'ya benzeyen figür, cüce boyutlu ev hanımları ordusunu ilahi gücü sayesinde sakin ve gizemli bir şekilde yöneten Bayan Bogue'u hatırlatıyordu.

Nedenleri her ne ise, Duncan ne zaman perişan bir halde, acil bir telaş içinde telefon edip buluşmak istese seviniyordu Marian. Ayak altından uzak yerlerde, örneğin karlı parklarda, sanat galerilerinde, ara sıra bir barda (ama asla Park Plaza'nın barında değil) buluşuyorlardı. Önceden düşünülmemiş, kaçamak ve soğuk kucaklaşmaları, kışlık giysilerinin kat kat engeliyle karşılaşıyordu. Duncan o sabah Marian'ı işten arayıp, müzeye gitmeyi teklif etmiş, daha doğrusu talep etmişti. "Müzeyi şiddetle arzuluyorum" demişti. Marian, dışçide randevusu olduğunu söyleyerek erkenden sıvışmıştı ofisten. Zaten artık işi önemli değildi, bir hafta sonra ayrılıyordu, yerine geçecek olan eleman şimdiden eğitim almaya başlamıştı ofiste.

Müze gayet uygun bir yerdi buluşmak için: Peter asla ora-

ya gitmezdi. Duncan ile Peter'in karşılaşma ihtimalinden ödü kopuyordu Marian'ın. Ama bu tamamen saçma bir korkuydu, çünkü diyordu Marian kendi kendine, Peter'in üzülmesi için hiçbir neden yok –onunla ilgili bir durum değildi ki bu, iki adam arasında rekabet veya ona benzer aptalca bir şey söz konusu olamazdı ki... Ve eğer ikisi karşı karşıya gelseler bile, Duncan'ın üniversiteden veya başka bir yerden tanıdığı eski bir arkadaş olduğunu söyleyebilirdi. Bu bakımdan güvendeydi, asıl korkusu yaşanabilecek bir yıkımdı. Bu, Peter ile ilişkisinde bir yıkım olmazdı ama iki adamdan birinin diğerine getireceği bir yıkım olabilirdi. Gerçi hangisinin diğerini nasıl ve hangi nedenle yıkabileceğini kestiremiyordu. Sık sık içine doğan bu belli belirsiz, tuhaf hislerin açıklamasını da yapamıyordu...

Bu nedenlerle, Duncan'ın evine, apartmanına gelmesine izin veremezdi. Fazla büyük bir risk olurdu bu. Kendisi Duncan'ın evine birkaç kez gitmişti. Ama her defasında, evde arkadaşlarından biri veya ikisi birden olmuştu. Ve ev arkadaşları daima şüpheci ve oldukça kızgın davranmışlardı. Bu durum Duncan'ı daha da gerginleştirmişti, bu yüzden arkadaşları evi hemen terk etmişlerdi Marian geldiğinde.

"Neden hoşlanmıyorlar benden?" diye sordu Marian, üstü ince kabartmalarla süslü bir Çinli asker zırhına bakmak için durakladıkları sırada.

"Kim hoşlanmıyor?" dedi Duncan.

"Onlar. Sanki seni yiyip yutacakmışım gibi bakıyorlar bana."

"Aslında senden hoşlanmıyor filan değiller" dedi Duncan. "Hatta, senin iyi bir kız olduğunu düşünüyorlar. 'Neden bir akşam yemeğe getirmiyorsun' diye soruyorlar, 'yakından tanıyalım onu', diyorlar. Onlara senin evlenmek üzere olduğunu söylemedim" diye ekledi, gülmesini tutmaya çalışarak. "Sana yakından bakıp, ailemize kabul edilip edilemeyeceğini anlamaya çalışıyorlar. Biliyorsun ya, beni korumaya çalı-

şıyorlar. Benim için hep endişe duyarlar. Bu, onların duygusal vitamin hapı gibidir. Benim bozulup yozlaşmamı istemiyorlar. Benim hâlâ fazla genç olduğumu düşünüyorlar."

"Ama ben neden bu kadar büyük bir tehdit oluşturuyorum senin için? Seni neye karşı korumaya çalışıyorlar ki?"

"Eh, şöyle söyleyeyim: Sen halen İngilizce Edebiyat bölümünde okuyan yüksek lisans öğrencisi bir üniversiteli değilsin. Ve kızsın."

"Pes doğrusu, daha önce hiç mi kız görmediler?" dedi Marian, öfkelenerek.

Duncan biraz düşündü. "Hayır, sanmıyorum" dedi, "yani tam olarak değil. Yani bilmiyorum, insan, ebeveynleri hakkında gerçekten neler düşünür ki? Onların bir çeşit ilkel bir masumiyet dünyasında yaşadıklarını düşünürsün her zaman, değil mi? Ama bana öyle geliyor ki, Trevor bir çeşit "Ortaçağ İffetliliğine" veya saflığına inanıyor, bir çeşit Spenser doktrini gibi. Fish'e gelince, bunun teoride kabul edilebilir bir fikir olduğunu düşünüyor sanırım; her zaman bundan bahseder. Onun tezini okumanı isterdim, sürekli seksten söz eder ama doğru insanı buluncaya kadar, yani bir çeşit elektro şoka uğrayıncaya kadar, beklemeniz gerektiğini düşünür. Sanırım bu fikrini *Büyülü bir Gece* gibi bir romandan veya D.H. Lawrance'ın bir kitabından edindi. Yarabbi, o kadar uzun zamandır bekliyor ki! Otuz yaşına geldi neredeyse..."

Duncan'ın bu anlattıkları bir şefkat duygusu uyandırdı Marian'da. Kafasında, Fish için uygun olabilecek, yaşı geçkinleşmeye başlamış bekâr kadın arkadaşlarının bir listesini yapmaya başladı. Millie? Lucy?

Yürümeye devam ettiler, bir köşeyi daha döndüler ve yine camekânlarla dolu bir başka salona girdiler. Marian tamamen kaybolmuştu artık. Labirent gibi koridorlar, geniş salonlar ve üst üste dönüşler yön duygusunu kaybettirmişti. Müzenin bu bölümünde kendilerinden başka kimse yok gibiydi.

"Nerede olduğumuzu biliyor musun?" diye sordu, biraz endişeyle.

"Evet. Neredeyse geldik."

Yine bir kemerin altından yürüdüler. Daha önce geçtikleri kalabalık ve süslü, yaldızlı oryantal sergi salonlarından sonra, bu mekân oldukça kasvetli ve boş görünüyordu. Marian, büyük duvar panolarından burasının Antik Mısır bölümü olduğunu anladı.

"Buraya ara sıra gelirim" dedi Duncan, kendi kendine konuşur gibi, "ölümsüzlük üzerine meditasyon yapmak için. Bu benim favori mumya tabutumdur."

Marian camekânın altındaki altın rengine boyanmış yüze baktı. Koyu mavi çizgilerle stilize edilmiş gözleri kocaman açılmıştı. Dingin ve boş bir ifadeyle Marian'a bakıyordu. Gövdesinin üst kısmında, göğüs hizasında kanatlarını açmış, her bir tüyü ayrı ayrı dikkatle çizilmiş, boyalı bir kuş resmi vardı; kalça kısmında ve ayaklarda da benzer kuş resimleri vardı. Diğer süslemeler daha küçüktü: Birkaç turuncu güneş, başlarında taçlar olan, tahta oturmuş veya kayıkların içinde giden yaldızlı figürler ve göze benzeyen tuhaf sembollerden oluşan desenler.

"Çok güzel bir kadın" dedi Marian. Gerçekten güzel mi buluyorum, diye düşündü sonra. Camın altındaki form, boğulmuş da suyun üstünde yüzüyormuş gibi görünüyordu; altın renkli derisi hafifçe dalgalanıyor gibiydi...

"Sanırım o erkek, öyle olması gerekiyor" dedi Duncan. Yandaki camekâna geçti. "Bazen sonsuza dek yaşamak istediğimi düşünürüm. O zaman artık Zamanı düşünmek zorunda kalmazsınız. Ah, Bekasızlık! Zamanı aşmaya çalışmak neden onu durdurmayı başaramıyor acaba..."

Marian, neye bakıyor Duncan diye yanına gitti. Bir başka mumyaya bakıyordu. Küçülüp buruşmuş bir mumyaydı bu. Başındaki sararmış keten sargı açılmış, kurumuş gri derili

ve birkaç tutam siyah saçlı kafatası ve her nasılsa mükemmel kalmış dişleri ortaya çıkmıştı. "Çok iyi korunmuş" dedi Duncan, konuyu iyi bildiğini gösteren bir ifadeyle. "Günümüzde asla bunun kadar iyi iş çıkartamıyorlar, ticari mezar soyguncuları aksini iddia etse de..."

Marian ürperdi ve arkasını döndü. Mumyanın kendisi değil (öyle şeylere bakmaktan hoşlanmazdı) ama Duncan'ın mumyalara duyduğu hayranlık merakını uyandırıyordu. O anda elini uzatıp adama dokunsa, karşısında ufalanıp dökülecekmiş gibi bir hisse kapıldı Marian. "Marazi oluyorsun" dedi.

"Ölümün nesi kötü?" dedi Duncan, sesi boş salonda aniden çınladı. "Marazi olan hiçbir şey yok ölümle ilgili. Hepimiz yapıyoruz (yani hepimiz ölüyoruz), son derece doğal bir şey."

"Ondan hoşlanmak doğal değil ama" diye itiraz etti Marian. Döndü, adam sırıtıyordu.

"Beni ciddiye alma" dedi Duncan. "Seni uyarmıştım bu konuda. Gel şimdi, sana rahim sembolümü göstereceğim. Fish'e de göstereceğim çok yakında. *Victoria Devri Çalışmaları* dergisi için kısa bir monografi yazmakla tehdit ediyor bizi. 'Beatrix Potter'daki Dölyatağı Sembolleri' ile ilgili bir yazı olacakmış. Fish'in acilen engellenmesi gerek."

Marian'ı salonun en uzak köşesine götürdü. Hızla solan ışıkta camekânın içinde ne olduğunu anlayamadı Marian ilk bakışta. Bir moloz yığınına benziyordu. Sonra bunun bir iskelet olduğunu anladı. İskeletin bazı kısımları hâlâ deri parçalarıyla kaplıydı; dizlerini karnına çekerek yan dönmüştü. Etrafına kilden çömlekler ve bir kolye yerleştirilmişti. İskelet o kadar küçüktü ki, bir çocuğa aitmiş gibi duruyordu.

"Piramitler çağından daha önceye ait olabilir" dedi Duncan. "Çölün kumları sayesinde bozulmadan kalmış. Bu müzeden çok sıkıldığım zaman, çöle gidip bizzat kazılar yapacağım. Veya belki araştırmalarımı kütüphanede sürdürürüm,

orası da işimi görebilir; ama bu şehir fazla rutubetli. Nesneler burada çürüyüp gider."

Marian camekânın üstüne daha abanarak baktı. Küçük, bodur iskeletin acıklı bir görünümü vardı; fırlak kaburga kemikleri, incecik bacakları ve küçülmüş kürek kemikleri ile, açlık içindeki geri kalmış ülkelerin veya toplama kamplarındaki insanların fotoğraflarını hatırlatıyordu. Marian onu kollarına almak istemezdi herhalde ama çaresiz bir acıma hissiyle doldu içi...

Camekândan uzaklaşıp Duncan'a baktığında, adamın kendisine doğru uzandığını fark etti ve hafif bir dehşet duygusuyla ürperdi. Bulundukları ortamda Duncan'ın sıskalığı hiç güven verici görünmüyordu; Marian kendini biraz geri çekti.

"Merak etme" dedi adam, "mezardan fırlayıp gelmeyeceğim." Bir eliyle Marian'ın yanağını sıvazladı ve hüzünlü bir ifadeyle gülümsedi. "Benim insanlarla ilgili sorunum, özellikle onlara dokunduğum veya benzer bir hareket yaptığım zaman, yüzeye konsantre olamayışım. Yani, sadece yüzeyle ilgilenirsem, tamam fazla sorun yok, orası yeterince gerçek. Ama altında, içinde ne var diye düşünmeye başlayınca..."

Eğilip öptü Marian'ı. Marian kafasını çevirdi ve adamın omzuna yasladı, gözlerini kapatarak. Duncan'ın bedeni her zamankinden de fazla kırılganmış gibi geldi; ona çok sıkı sarılmaya korktu.

Parke zeminde bir gıcırtı sesi duydu, gözlerini açtı ve bir çift gri ve sert bakışlı gözle karşı karşıya geldi Marian. Mavi üniformalı müze görevlisiydi bu; peşlerinden gelmişti anlaşılan. Hafifçe Duncan'ın omzuna vurdu adam. "Affedersiniz bayım" dedi, oldukça nazik ama kararlı bir sesle, "ama Mumya Salonunda öpüşmek yasaktır."

"Oh, pardon" dedi Duncan, "özür dileriz."

Labirent gibi salonları gerisin geri geçip, ana merdivenin olduğu yere döndüler. Portatif sandalyelerini ellerinde taşı-

yan bir grup okul çocuğu karşıdaki galerinin içinden çıkmış, küçük adımlarla üzerlerine doğru geliyordu. Marian ve Duncan, öğrencilerin tiz sesli gülüşmeleri eşliğinde mermer merdivenlerden aşağı doğru sürüklendiler.

Duncan birer kahve içmeyi teklif etti. Müze Kafe'sine gidip, üstü kirli bir masaya oturdular. Çevreleri canları sıkkın görünen asık suratlı öğrenci gruplarıyla doluydu. Marian uzun zamandır kahve içmeyi, işteki sabah kahvesi molası ve ofisteki üç bakire ile birleştirmeye o kadar alışmıştı ki, kızların şimdi masanın karşısında belirivereceklerini düşündü.

Duncan kahvesini karıştırdı, "Krema ister misin?" diye sordu.

"Yok, teşekkür ederim" dedi Marian, sonra fikrini değiştirip almaya karar verdi, süt içmenin besleyici olduğunu hatırlamıştı.

"Biliyor musun, seninle sevişmemiz iyi bir fikir olur diye düşünüyorum" dedi Duncan, sohbet eder gibi bir tonla, kahve kaşığını masaya bırakarak.

Marian irkildi. Duncan ile aralarında olup bitenlerin, kendi standartlarına göre son derece masum olduğuna ikna etmişti kendini. Ona öyle geliyordu ki, masumiyet giyinmekle ilgili bir şeydi: Sınırları açılmamış yakalar ve uzun kollu gömleklerle belirleniyordu. Gerekçelerini açıklarken Peter ile hayali bir konuşma yapıyordu. Peter kıskanç bir tavırla, "Nedir bu sıska akademisyen bozuntusu hakkında duyduklarım?" diyecekti. Marian da "Saçmalama Peter, son derece masum bir ahbaplık bu" diye yanıtlayacaktı. "İki aya kadar evleniyoruz." Ya da bir buçuk aya kadar. Veya bir aya kadar.

"Saçmalama Duncan" dedi, "bu imkânsız. Ben bir aya kadar evleniyorum."

"O senin problemin" dedi Duncan, "beni hiç ilgilendirmez. Zaten kendim için iyi bir fikir olur demek istemiştim."

"Neden?" diye sordu Marian, istemeden gülümseyerek. Duncan'ın onun düşüncelerini hiçe saymasının sınırı yoktu!

"Yani, senle ilgili değil tabii ki. Sadece sevişmek işte. Yani sen kişisel olarak bende dayanılmaz bir şehvet filan uyandırmıyorsun. Ama sevişmeyi bildiğini tahmin ediyorum, hatta işinin ehli olduğunu, anlayışlı ve sakince yapacağını düşünüyorum, bazılarının aksine. Seksle ilgili bu takıntımdan kurtulursam iyi olur diye düşünüyorum." Bir parça toz şekerini masanın üstüne döküp işaretparmağı ile desenler çizmeye başladı.

"Ne takıntısı?" dedi Marian.

"Yani, belki gizli bir homoseksüelim ben." Bir an düşündü. "Veya belki gizli bir heteroseksüelim. Her halükârda oldukça gizliyim. Neden bilmiyorum, gerçekten. Birkaç denemem oldu elbette ama her defasında işin beyhudeliğini düşündüm sonrasında ve vazgeçtim. Belki bir şey yapmamız bekleniyor, o yüzdendir, çünkü belli bir noktadan sonra yapmak istediğim tek şey sırt üstü yatıp tavana bakmak oluyor. Dönem ödevi hazırlamam gerektiği zamanlar sürekli seks düşünüyorum. Ama ne zaman istekli birini bulup, onu bir köşeye çeksem veya çalıların altında işi pişirmeye başlasak, tam *nihai darbeyi* vurmaya hazırlanırken, dönem ödevimi düşünmeye başlıyorum. Biliyorum, dikkat dağınıklığının birbirini kovalaması bu; her iki işlem de temelde zihinsel bir kaçış ama ben neyden kaçıyorum gerçekte? Her neyse, bunlar fazlasıyla edebi ama yeterince çok kitap okumamışlar. Eğer okusalardı, tüm o sahnelerin daha önce de yaşandığını bilirlerdi. *Ad nauseum* (bıktıracak ölçüde) yani. İnsanlar nasıl bu kadar basmakalıp olabiliyor? Gevşiyorlar, sonra ateşlenip kıvranmaya başlıyorlar, müthiş bir gayret gösteriyorlar. O zaman yarabbim diye düşünmeye başlıyorum ben, neyin taklidinin taklidini yapıyorlar? Ve bütün ilgimi kaybediyorum. Veya daha kötüsü, gülmeye başlıyorum. O zaman is-

teri krizleri geçiriyorlar." Düşünceli düşünceli parmaklarındaki şekeri yaladı Duncan.

"Benimle daha farklı olacağını nerden biliyorsun?" dedi Marian. Kendini çok deneyimli ve profesyonel hissetmeye başlamıştı: Olgun ve anaç bir kadın gibi. Durum, hantal ayakkabılar ve kolalı manşetler giyip, içi şırınga dolu deri bir çanta taşımayı gerektiriyor, bir hastabakıcı veya hemşire gibi, diye düşündü.

"Yani, farklı olmaz herhalde" dedi Duncan, "ama şimdi sana anlattığıma göre, en azından isteri krizleri geçirmezsin."

Bir süre sessizce oturdular. Marian, Duncan'ın anlattıklarını düşündü. Adamın talebindeki duyarsızlığın kendisini incitmesi gerekirdi. Neden incinmemişti o zaman? Aksine Duncan'a yardımcı olması, hatta nabzını ölçmek gibi klinik bir işlemde bulunması gerektiğini hissetti.

Konuştuklarını tartıp biçerken, birden etraftan dinleniyor muyuz acaba, diye merak etti Marian. Kafede oturanlara göz gezdirdi ve kapının yakınındaki bir masaya oturmuş, onlardan yana bakan iriyarı, sakallı bir adamla göz göze geldiler. Bir antropoloji profesörü olmalı diye düşündü Marian. Bir an sonra, onun Duncan'ın ev arkadaşlarından biri olduğunu fark etti. Yanındaki, sırtı dönük olan sarışın adam da diğer ev arkadaşı olmalıydı.

"Ebeveynlerinden biri oturuyor orada" dedi Marian.

Duncan döndü, "oh" dedi, "gidip bir merhaba diyeyim." Kalkıp, yanlarına gidip oturdu. Kafa kafaya verip bir şeyler konuştular, sonra Marian'ın yanına döndü Duncan. "Trevor, bu akşamı yemeğe bize gelir misin diye soruyor" dedi, sanki kendisine ezberletilmiş bir mesajı veren küçük bir çocuk gibi.

"İster misin gelmemi?" diye sordu Marian.

"Ben mi? Oh, tabii. Sanırım. Neden olmasın?"

"O zaman söyle ona, çok memnun olurum." Peter bir dava

üzerinde çalışıyor olacaktı ve Ainsley'nin de klinik akşamıydı o gün.

Duncan davetin kabul edildiğini söylemek üzere adamların yanına gitti. Arkadaşları bir-iki dakika sonra kalkıp kafeden çıktılar. Duncan kamburunu çıkartarak yeniden masaya oturdu. "Trevor çok sevindiğini söyledi. Hemen gidip fırına bir şeyler atacakmış. Ahım şahım şeyler değil ama, dedi. Bir saat sonra bekleniyormuşuz."

Marian gülümsemeye başlamıştı ki birden elini ağzına götürdü. Yiyemediği tüm o şeyleri hatırlamıştı. "Ne hazırlayacak dersin?" diye sordu, titrek bir sesle.

Duncan omuz silkti. "Bilmem. Ateşin üzerinde şiş yapmayı sever genellikle, sık sık da yakar. Neden sordun?"

"Aa... yiyemediğim birçok şey var, yani son zamanlarda artık yiyemez olduğum. Et, örneğin veya yumurta ve bazı sebzeler."

Duncan hiç şaşırmış görünmedi. "Eh, tamam" dedi, "ama Trevor aşçılığıyla gurur duyar. Benim için fark etmez, hamburger bile yiyebilirim her gün. Ama tabağına konanlardan hiç değilse bir kısmını yemezsen, Trevor gücenir."

"Kusarsam daha fazla gücenir korkarım" dedi Marian, kaşlarını çatarak. "Belki gelmesem daha iyi olacak."

"Aman canım, haydi gel. Bir çaresini buluruz" dedi Duncan. Sesinde hınzır bir merak vardı sanki.

"Üzgünüm" dedi Marian, "bilmiyorum neden ama elimde değil, yapamıyorum." Diyet yaptığımı söyleyebilirim belki, diye düşündü.

"Ah, düzene isyan eden modern gençliğin bir temsilcisisin herhalde" dedi Duncan, "gerçi bu işe sindirim sistemi ile başlamak Ortodoks bir davranış sayılmıyor. Neden olmasın?" Biraz düşündü. "Yemek yemenin çok saçma bir eylem olduğunu düşünmüşümdür her zaman. Elimden gelse hiç yemezdim ama canlı kalabilmek için yemek gerekiyormuş, öyle diyorlar."

Masadan kalktılar ve paltolarını giydiler.

"Şahsen" dedi Duncan, kafeden çıkarlarken, "ana arterden beslenmeyi tercih ederdim ben. Doğru insanları bulsam, bu da ayarlanabilir eminim..."

22

Apartman kapısından girerken eldivenlerini çıkartan Marian, sağ elini paltosunun cebine sokup nişan yüzüğünü parmağında ters çevirdi. Dokunaklı bir düşüncelilikle Marian'ın nişanlı olmadığını, tamamen bekâr olduğunu zanneden Duncan'ın arkadaşlarına parıltılı pırlanta yüzüğü teşhir etmek pek kibar bir davranış olmayacaktı. Sonra yüzüğü tamamen çıkarmaya karar verdi. Hemen arkasından, "Ne yapıyorum ben?" diye düşündü, "bir ay sonra evleniyorum. Neden nişanlı olduğumu bilmesinler ki?" Bunun üzerine yeniden taktı yüzüğünü. Derken tekrar düşündü: "Ben bu adamları bir daha hiç görmeyeceğim. Niye şimdi durumu zorlaştıralım?" Yüzüğü tekrar çıkardı ve cüzdanının bozuk para gözüne koydu.

Bu arada merdivenleri çıkmış ve Duncan'ların dairesinin kapısına gelmişlerdi. Kapı, çalmalarına fırsat kalmadan, Trevor tarafından açıldı. Önlük giymişti. Ev hafif ve nefis baharat kokuları içindeydi.

"Sesinizi duydum" dedi Trevor, "lütfen girin. Yemek için birkaç dakika daha bekleyeceksiniz korkarım. Geldiğinize o kadar memnun oldum ki. Aa..." diye açık mavi renkli gözlerini Marian'a dikti, merakla sorar gibi.

"Marian" dedi Duncan.

"Ah, evet" dedi Trevor, "tam manasıyla tanıştığımızı sanmıyorum, yani resmi olarak." Gülümsedi ve yanaklarında

gamzeler belirdi. "Evde ne varsa yiyeceğiz artık, Allah ne verdiyse. Gurme bir şey beklemeyin" dedi ve der demez kaşlarını çatıp havayı kokladı, telaşla küçük bir çığlık atıp mutfağa doğru koştu.

Marian botlarını çıkartıp kapının önüne serilmiş gazete kâıdının üstüne bıraktı. Duncan paltolarını yatak odasına götürdü. Marian oturma odasına girerek oturacak bir yer aradı. Trevor'un mor koltuğuna veya Duncan'ın yeşil koltuğuna oturmak istemedi –Duncan yatak odasından döndüğünde sorun yaratabilirdi bu. Kâğıtlarla dolu yere de oturmak istemedi: birinin tez ödevinin kâğıtlarını karıştırabilirdi istemeden ve Fish kendi kırmızı koltuğuna oturmuş, önüne koyduğu bir tahta üzerinde, büyük bir dikkatle kâğıda bir şeyler yazıyordu. Dirseğinin yanı başında hemen hemen boşalmış bir bardak duruyordu. Marian en sonunda Duncan'ın koltuğunun bir kenarına ilişti ve ellerini kucağına koydu.

Trevor, Sherry doldurduğu kristal kadehleri bir tepside taşıyarak, neşeli sesler çıkartarak mutfaktan geldi. "Teşekkür ederim, bu pek hoş" dedi Marian gayet kibarca. "Ne güzel bir kadeh!"

"Evet zarif, değil mi?" dedi Trevor, "uzun yıllardır ailemizdedir bu kadeh takımı. Artık dünyada o kadar az zariflik kaldı ki" diye ekledi, Marian'ın sağ kulağına dikkatle bakarak, sanki orada hatırlanamayacak kadar eski çağlara ait bir tarih görüyormuş gibi. "Özellikle bu ülkede" dedi, "hepimiz üzerimize düşen koruma çabasını göstermeliyiz, değil mi?"

Sherry'lerin gelmesiyle birlikte, Fish elindeki kalemi bıraktı. Şimdi dimdik gözlerle Marian'a bakıyordu ama yüzüne değil karnına, göbek bölgesine. Marian rahatsız oldu ve Fish'ın dikkatini dağıtmak amacıyla, "Duncan sizin Beatrix Potter üzerine bir makale yazdığınızı söyledi. Heyecan verici bir çalışma olmalı" dedi.

"Haa? Oh, evet. Onun üzerinde düşünüyordum ama son-

ra Lewis Carroll'a takıldım, o çok daha derin bir konu. 19. yüzyıl edebiyatı son zamanlarda çok popüler oldu, biliyorsunuzdur" dedi Fish. Başını arkaya atıp koltuğuna yaslandı ve gözlerini kapadı; sözleri siyah sakallarının arasından, monoton bir şarkıymış gibi çıkıyordu. "Tabii, herkes *Alice*'in cinsel kimlik krizi hakkında yazılmış bir kitap olduğunu bilir, bu eski bir konudur, çok uzun zamandır konuşulup tartışılmıştır. Ama ben biraz daha derine inmek istiyorum. Eğer yakından incelerseniz, burada şöyle bir durum var: Küçük bir kız, bir tavşanın toprak altındaki yuvasına iniyor, bu çok anlamlı ve sözün gelimi, doğum-öncesi çağına dönerek kimliğini/rolünü bulmaya çalışıyor." Fish dudaklarını yalayarak, "bir Kadın olarak kimliğini bulmaya çalışıyor" diye ekledi ve anlatmaya devam etti: "Evet, bu yeterince açık. Belli davranış şablonları ortaya çıkıyor. Alice'e, cinsel rol modelleri sunuluyor birbiri arkasına ama o herhangi birini kabul etmeyi başaramıyor, yani adeta bloke oluyor, tıkanıyor. Eline alıp beslediği bebek, bir domuz yavrusuna dönüştüğünde 'Anneliği' reddediyor. Kraliçe'nin temsil ettiği dominant kadın rolüne ve 'Kellesini uçurun' diyen emirlerine de olumlu bir tepki veremiyor. Düşes hanım Alice'e yönelik, kurnazca gizlenmiş lezbiyen bir girişimde bulununca, (Lewis'in ne kadar *bilinçli* olduğunu merak ediyor insan bazen), Alice ne bunun farkına varıyor ne de onunla ilgileniyor. Ve hatırlayacaksınız, Alice hemen arkasından 'Kaplumbağa' ile konuşmaya gidiyor; Kaplumbağa kabuğuna çekilmiş, kendine acımakla meşgul, tam bir ergenlik öncesi karakter gibi. Sonra çok imalı sahneler de var, çok anlamlı sahneler: Alice'in boynu birden uzuyor. Onu yumurtalara düşmanca davranan bir yılan olmakla suçluyorlar; bu kırıp dökücü "penis" kimliğini öfkeyle reddediyor Alice. Sadece 15 santimlik boyuyla, çok önemli biriymiş pozlarında, tam bir dişi olan ama üstüne oturanları küçültüp-büyütme gücüne sahip yusyuvarlak mantarın üzerine tü-

nemiş olan diktatör karakterli Tırtıl'a da olumsuz tepki gösteriyor küçük kız. Bunu özellikle ilginç buluyorum. Tabii, bir de zaman takıntısı var, ki bu düz bir çizgiden ziyade çevrimsel olarak ilerleyen bir zaman takıntısı besbelli. Sonuçta, Alice birçok girişimde bulunuyor ama hiçbirine kendini tümüyle adamıyor. Kitabın sonuna geldiğimizde, kızın herhangi bir olgunluk düzeyine eriştiğini söyleyemeyiz. Mamafih, *Aynanın İçinden* kitabında daha başarılı oluyor Alice bu konuda. Hatırlayacağınız gibi..."

Bastırılmaya çalışılmış ama yine de duyulan bir gülme işiterek irkildi Marian. Duncan kapının eşiğinde duruyordu, Marian onun geldiğini fark etmemişti.

Fish gözlerini açıp kırpıştırdı, kaşlarını çatarak Duncan'a baktı ama bir şey söylemesine fırsat kalmadan, Trevor oturma odasına daldı.

"Yine o korkunç sembolleri filan mı anlatıyordu?" dedi, "ben o tarz kritikleri onaylamıyorum şahsen. Bence *üslup* çok daha önemlidir. Fisher fazla Viyanalı oluyor, özellikle içtiği zamanlar. Habisleşiyor, şeytansı oluyor. Zaten çok modası geçmiş bir tiptir" diye ekledi, sinsi bir ifadeyle. *Alice Harikalar Diyarında* romanına son yaklaşımı, onu sevimli bir çocuk kitabı olarak bir kenara atmak. Hemen hemen hazırım artık, sofrayı kurmama yardım eder misin Duncan?"

Fisher koltuğuna gömülmüş, onları seyrediyordu. Trevor ve Duncan iki küçük oyun masasını, ayakları yerdeki kâğıtların üstüne gelmesin diye dikkat ederek, bitiştirmeye çalışıyordu, gerektiğinde kâğıtların yerlerini değiştirerek. Sonra, iki masayı birden kaplayacak şekilde beyaz bir örtü serdi Trevor ve Duncan gümüş çatal-bıçak takımını ve tabakları yerleştirmeye başladı. Fish, Sherry kadehini eline aldı ve bir dikişte bitirdi. Yan tarafında duran diğer bardağı da fark etti, onu da ağzına boşalttı.

"Buyrun!" diye bağırdı Trevor, "yemeğimiz birazdan hazır!"

Marian kalktı. Trevor'un gözleri ışıl ışıl parlıyordu, bembeyaz yanaklarının ortasında heyecanla kızarmış iki gamze belirmişti. Geniş alnına bir tutam sarı saç düşmüştü. Masadaki mumları yaktı, oturma odasını dolaşıp ışıkları söndürdü. Ve son olarak, Fish'in kucağındaki tahta parçasını önünden aldı.

"Siz buraya oturun Marian" dedi ve mutfağa gitti. Marian kendisine gösterilen sandalyeye oturdu. Masanın ayaklarındaki çarpıklık yüzünden sofraya yeterince yaklaşamıyordu. Yemeğin ne olduğunu kontrol etti: Karides kokteyli ile başlayacaklardı. Orda sorun yoktu. Ama arkasından neler sunulacağını korkuyla düşündü. Birçok yiyecek daha geleceği açıkça belli oluyordu. Sofra gümüş takımlarla pırıl pırıl parlıyordu. İncelikle süslenmiş Viktoria devri gümüş tuzluğu ve iki şamdanın arasına yerleştirilmiş zevkli çiçek dekorasyonunu merakla inceledi. Gerçek çiçeklerdi, bir gümüş tepsiye uzunlamasına yerleştirilmiş krizantemlerdi.

Trevor mutfaktan döndü, mutfağa en yakın sandalyeye yerleşti ve hep birlikte yemeğe başladılar. Duncan, Marian'ın karşısında, Fish ise solunda, yani masanın ayağına denk gelen yerde oturuyordu. Mum ışığında yedikleri için memnundu Marian; yemek istemediklerinden kurtulması bu loş ışıkta daha kolay olacaktı. Yemeklerle nasıl başa çıkacağı hakkında hiçbir fikri yoktu şimdilik, eğer iş o raddeye gelirse... Ama Duncan hiç yardım edecekmiş gibi görünmüyordu. Yine kendi içine gömülmüş gibiydi; mekanik hareketlerle yiyordu. Ağzındakini çiğnerken gözlerini mumun ışığına dikiyordu, ki bu da gözlerinin biraz şaşı görünmesine yol açıyordu.

"Gümüş sofra takımınız çok güzel" dedi Marian, Trevor'a.

"Evet, değil mi?" diye gülümsedi adam. "Asırlardır bizim ailemizdedir bunlar. Porselenler de öyle, cennetten gelmiş parçalar gibidirler. Şimdilerde herkesin kullandığı kaba saba Danimarka porselenlerinden çok daha hoşlar."

Marian tabakların üstündeki desenleri inceledi. Tomurcuk çiçekli, deniz kabuklu, yivli süslemelerle bezenmişlerdi. "Harika" dedi Marian, "çok zahmet etmişsiniz, ne gerek vardı?"

Trevor'un yüzü ışıldadı. Belli ki doğru şeyleri söylüyordu Marian. "Oh, hiç zahmet olmadı" dedi Trevor, "iyi yemek son derece önemlidir. İnsanların çoğu gibi, sadece yaşamak için yemek olur mu hiç? Sos, benim kendi tarifim. Beğendiniz mi?" Cevabı beklemeden devam etti. "Bu şişelenmiş ürünlere tahammül edemiyorum, o kadar standardize edilmişler ki. Sahilde kurulan sebze pazarından taze turp alabiliyorum ama bu şehirde taze karides bulabilmek çok ama çok zor..." Bir şeyi dikkatle dinliyormuş gibi kafasını yan yatırdı ve hemen sandalyesinden fırlayıp mutfağa koştu.

Sofraya oturduklarından beri hiçbir şey söylemeyen Fisher, şimdi ağzını açıp konuşmaya başlamıştı. Bir yandan konuşurken bir yandan yediği için, ağzına aldığı lokmalar ile ağzından çıkan sözcükler bir ritim oluşturuyor, diye düşündü Marian; tıpkı nefes alıp vermek gibi ve Fisher bu işi otomatikman yapıyordu, yoksa bir an durup düşünecek olsa, sözcükler ile lokmalar yanlış yerlere gidebilirdi. Bir karides parçası, özellikle turp soslu bir karides parçası, nefes borusuna kaçacak olsa çok acı verici olurdu. Marian, Fisher'ı hayretler içinde seyrediyordu. Gözlerini dikip açık açık bakabiliyordu zira Fisher'ın gözleri yerken genellikle kapalı oluyordu. Çatalını otomatik bir mekanizmayla veya kendine has bir yön duygusuyla ağzına götürüyordu. Marian bunu nasıl yapabildiğine hayret etti: Belki çatalı bir yarasa gibi süpersonik radar dalgaları yayıyordu veya sakalları anten vazifesi görüyordu. Trevor karides kokteyli tabaklarını sofradan kaldırıp, çorba kâsesini önüne koyduğunda bile hızını kesmedi Fish; sadece bir an, çorbaya önce çatalı ile girişip, sonra onu bırakıp kaşığını almak için gözlerini açtı.

"Şimdi, önerdiğim tez konusuna gelirsek..." diye başladı Fis-

her yeniden. "Gerçi onaylamayabilirler, buradakiler çok tutucudur; ama tezimi geri çevirseler bile, bir dergide yayınlatabilirim onu, insan düşüncesi hiçbir zaman boşa harcanmaz; her halükârda ya yayınlarsınız ya yok olursunuz, burada yapamazsam ABD'de yaparım. Aklımdaki oldukça devrimci bir fikir: 'Malthus ve Yaratıcı Metafor'. Elbette Malthus, varmak istediğim sonuca götüren bir sembol sadece, yani modern zamanlardaki, diyelim son iki veya üç yüzyıldır, özellikle 18. yüzyıldan 19. yüzyılın ortalarına kadarki dönemde, doğum oranlarında görülen artış ile eleştirmenlerin şiir sanatı hakkındaki düşüncelerinde görülen değişiklik arasındaki gözden kaçırılmaz bağlantı ve neticesinde şairlerin şiir yazma biçimindeki değişiklikler, ki bu değişikliklerin tüm diğer yaratıcı sanatları da kapsadığını rahatlıkla söyleyebilirim. Tezim disiplinlerarası bir çalışma olacak, halihazırda çok katı olan alan sınırlarını aşarak, ekonomi, biyoloji ve edebi eleştiri gibi diğer disiplinleri de içine katacak. İnsanlar çok dar kapsamlı, fazlasıyla dar kapsamlı düşünüyorlar, aşırı derecede uzmanlaşıyorlar, öyle olunca pek çok şeyi gözden kaçırmaya başlıyorsunuz. Tabii, bazı istatistikler bulmak, bazı grafikler hazırlamak durumunda kalacağım; şimdilik temel düşünce üzerinde çalışmaktayım, ön araştırmaları yapıyorum, eski ve çağdaş yazarların eserlerini inceliyorum..."

Çorbanın yanında Sherry de içiyorlardı. Fish el yordamıyla bardağına uzandı, az kalsın deviriyordu.

Marian şimdi iki ateş arasında kalmış gibiydi, zira Trevor sofraya döner dönmez yine Marian'a dönük konuşmaya başlamıştı. Çorbasını anlatıyordu. Hafif baharatlarla tatlandırılmış, lezzetli bir çorbaydı. İçindeki tatları elde etmek için nasıl özenle, dikkatle uğraştığını, nasıl yavaş yavaş, düşük ısıda pişirdiğini anlatıyordu. Ve masada Marian'a doğrudan bakan tek insan Trevor olduğu için, o da ona bakmak zorunda kalıyordu. Duncan kimseye dikkatini vermiyordu ve ne Fish

ne de Trevor aynı anda konuşuyor olmaktan rahatsız görünmüyordu. Belli ki bu duruma alışıktılar. Marian da ara sıra kafa sallayarak, ara sıra gülümseyerek durumu idare ediyordu. Gözleri Trevor'da, kulakları Fish'teydi. Fish devam ediyordu: "Şöyle ki, kilometrekareye düşen nüfus oranı düşük, bebek ölümleri ve genel ölüm oranı ise yüksek olduğu sürece Doğum teşvik ediliyor, ödüllendiriliyordu. İnsanoğlu yaşamın amaçları ile, Doğanın ritmi ile uyum içindeydi ve dünya "Üret, Üret" diyordu. Verimli ol, çoğal! diyordu..."

Trevor birden yerinden fırladı ve çorba kâselerini toplamaya başladı. Konuşması ve beden hareketleri gitgide hızlanıyordu. Sık sık mutfağa girip çıkıyordu, bir guguklu saatin içine girip çıkan kuş gibi. Marian Fisher'a baktı. Çorbasını kaşıklarken birkaç kez ıskalamıştı anlaşılan: Sakalında yemek kırıntıları vardı. Yüksek sandalyesine oturtulmuş sakallı bir bebeğe benziyordu. Biri boynuna bir önlük bağlasa keşke, diye içinden geçirdi Marian.

Trevor elinde temiz tabaklarla mutfaktan çıktı, tekrar girdi. Mutfakta sağa sola koşuşturduğu duyuluyordu. Arka planda Fish'in sesi devam ediyordu: "Dolayısıyla, şair de kendini aynı şekilde 'doğal bir üretici' gibi düşünüyordu; yazdığı şiirler kendisine Esin Perileri ('Muse'ler/Sanat Tanrıçaları) veya belki Apollo tarafından geliyordu; 'İlham' (Esin)" sözü de buradan gelir zaten, yani 'nefesi içine estirmek' anlamında. Şair eseri ile hamile kalmıştır, şiiri gebelik döneminden, ki genellikle uzun bir dönem olur bu, geçtikten sonra doğmaya hazır olduğunda şaire büyük sancılar çektirerek gün ışığına çıkar. Dolayısıyla, sanatsal yaratıcılık süreci Doğa'nın bizzat taklididir, yani İnsanoğlunun hayatta kalması için gerekli en önemli doğal olaydır. Doğum demek istiyorum, doğum. Ama şimdilerde ne var elimizde?"

Cızırtılı kızartma sesleri geldi mutfaktan ve Trevor iki elinde mavi alevler saçan şişlerle oturma odasının kapısın-

da dramatik bir edayla belirdi. Ona doğru bakan tek kişi Marian oldu.

"Aman yarabbi" diye karşıladı Trevor'u, beğenisini göstererek. "Çok etkileyici bir görüntü!"

"Evet, değil mi?" dedi Trevor, "Flambé'ye bayılırım. Tam manasıyla şiş kebap sayılmaz elbette, daha ziyade Fransız usulü oldu, Yunan kebapları kadar etkileyici değil sanırım."

Şişlere geçirilmiş parçaları büyük bir ustalıkla sıyırarak tabağına koyarken, Marian bunların et parçaları olduğunu gördü. Şimdi sırtı duvara yapışmıştı işte! Hemen bir mazeret bulması gerekiyordu. Trevor kadehlere şarap koyarken, bir yandan da bu şehirde taze tarhun otu bulmanın ne kadar zor olduğunu anlatıyordu.

"Oysa şimdi, tüm değer yargılarının doğum karşıtı olduğu bir toplumda yaşıyoruz. Herkes 'Doğum Kontrolü" diye bağırıyor; endişe etmemiz gereken atom bombasının patlaması değil, nüfus patlaması. Malthus'a geliyoruz yani, şu farkla ki, savaşlar insan nüfusunu ciddi ölçüde azaltan araçlar olmaktan çıkıyor. Bu bağlamda Romantizm'in yükselişini kolaylıkla..."

Sofraya gelen yeni yemekler, içinde pirinç olan ve aromatik bir sosla çeşnilendirilmiş bir et tabağı ve ne olduğu belli olmayan bir sebze yemeğiydi. Trevor servis etti. Marian koyu yeşil renkli sebzeyi çekine çekine ağzına attı, sanki kendine sunulan adağı kızgınlıkla reddetmeye hazır bir Tanrı gibi. Ve yemek kabul edildi.

"... nüfus artışı ile örtüşen bu gelişmeler, tabii ki daha önceki dönemlerde başlamış ama giderek salgın hastalık boyutlarına ulaşmıştı. Şair artık kendinden hoşnut, kendini anne figürü yerine koyan, eserlerini topluma yeni bir bebek doğururmuş gibi sunan biri olarak göremiyordu. Başka bir şey olmuştu artık. Bireysel ifade üzerindeki bu ısrarın, bu vurgunun anlamı neydi? Dikkatinizi çekerim, ifade yani dışavu-

rum diyorum, üzerine basılmış bir söylem, kendiliğindenlik üzerine vurgu yapmak, ansızın gelen bu yaratıcılık neydi aslında? Yirminci yüzyıl sadece..."

Trevor yine mutfağa gitmişti. Marian tabağındaki et parçalarını artan bir çaresizlikle gözden geçirdi. Onları masa örtüsünün altına gizlemeyi düşündü –ama orada hemen keşfedilirdi. Çantasının içine atabilirdi ama çantasını kapı yanındaki sandalyeye bırakmıştı. Belki bluzunu açıp içine sokabilir veya kollarının içine tıkabilirdi...

"...tuvalin üstüne boya saçan ressamlar orgazm enerjilerini ortaya döküyor olabilirler ama kendilerini böyle ifade eden yazarları da düşünecek olursak..."

Marian, masanın altından ayağını uzatıp hafifçe Duncan'ın bacağını dürttü. Duncan irkilerek Marian'a baktı. Bir an için gözlerinde Marian'ı tanıdığına dair hiçbir belirti olmadı ama sonra onu tanıyarak merakla baktı.

Marian tabağındaki etlerin bir parçasını, üzerindeki sosu sıyırıp geri kalanı parmaklarıyla tutup Duncan'a geçirdi, sofradaki mumların arasından. Duncan aldı, tabağına koydu ve kesmeye başladı. Marian bir parça eti daha sıyırmaya başladı.

"...oysa, doğurmak artık olmuyor; hayır, uzun meditasyonlar sonucu dünyaya getirmek artık geçmişte kaldı. Şimdi Sanatın taklit etmeyi seçtiği, evet taklit etmeye *zorlandığı* Doğa kuralı, çiftleşmektir artık."

Marian bir parça daha et attı Duncan'a, o da ustalıkla yakalayıp aldı tabağına. Belki tabaklarımızı hemen değiştirmeliyiz, diye düşündü Marian; ama hayır, bu fark edilirdi, Duncan tabağındakini Trevor odadan çıkmadan önce bitirmişti. "İhtiyacımız olan şey başkaldırma" diyordu Fish. Sesi şarkı söyler gibi çıkıyordu ve tonu gitgide yükseliyordu, yakında kreşendoya ulaşacak gibiydi. "Evet, başkaldırı. Yeni bir Kara Veba, muazzam bir patlama, yeryüzünden silinen milyonlar, bildiğimiz uygarlığın yok olması, sonra Doğum yine kaçı-

nılmaz olacak, o zaman tekrar kabile hayatına döneceğiz; eski tanrılara, karanlık yeryüzü tanrıları ve tanrıçalarına, denizlerin tanrıçası, doğum, büyüme ve ölüm tanrıçasına. Yeni bir Venüs'e ihtiyacımız olacak: sıcaklığın, bitki örtüsünün ve doğuşun Venüs'ü, kocaman bir göbeği olan, hayat ve potansiyel dolu, tüm zenginliğiyle yeni bir dünyaya yaşam vermeye hazır, denizden yükselen bir Venüs..."

Derken Fisher ayağa kalkmaya karar verdi, son söylediklerine retorik bir vurgu yapmak amacıyla belki. İki ayağı çarpık olan oyun masasına ellerini dayayıp kalkmaya çalışırken, tabağı kayıp kucağına düştü. O anda Marian'ın Duncan'a geçirmeye çalıştığı et parçası da havalanıp uçtu, Duncan'ın kafasına çarptı, yön değiştirip yere düştü ve dönem ödevi kâğıtlarının tam ortasına oturdu.

O anda, iki elinde salata kâseleri ile kapıda beliren Trevor'un gözleri önünde gerçekleşti olay. Trevor'un çenesi düştü.

"Nihayet gerçekten ne olmak istediğimi anladım" dedi Duncan, aniden sessizleşen odada. Saçına yapışmış gri-beyaz sosla sakin sakin gözlerini tavana dikerek, "bir amip" dedi.

Duncan yemekten sonra Marian'la yolun yarısını yürümeyi teklif etmişti; biraz temiz havaya ihtiyacı vardı.

Şansına Trevor'un tabaklarından hiçbiri kırılmamıştı ama içindekilerin bir kısmı dökülmüştü ve masa tekrar düzeltilip, kendi kendine homurdanan Fisher sakinleştirildiği zaman, Trevor olayı zarif bir şekilde geçiştirmişti. Ama yemeğin geri kalan kısmında, –salata, *balık flambe*, hindistancevizli tatlı, kahve ve likör faslı boyunca– Marian'a oldukça soğuk davrandı.

Şimdi Marian ve Duncan sokakta, çıtırdayan karların üstünde yürürlerken, Trevor'un parmaklarını yıkasınlar diye sofraya getirdiği su tasının içindeki limon dilimini Fisher'ın nasıl yediğini konuşuyorlardı. "Trevor'un hoşuna gitmiyor ta-

bii ki" dedi Duncan, "hoşlanmıyorsan, Fisher'ın tasına limon koyma, demiştim Trevor'a. Fakat o her şeyi raconuyla yapmayı sever ama insanların bunu takdir etmediklerinden yakınır. Ben de su tasındaki limonu yerim genellikle ama bugün yemedim, sofrada misafirimiz var diye."

"Her şey çok ilginçti" dedi Marian. Akşam boyunca kendinden hiç söz edilmediği, hiç soru sorulmadığı dikkatini çekmişti, oysa iki ev arkadaşının kendisini daha yakından tanımak istediklerini sanmıştı. Ama şimdi anlıyordu ki, onu tanımak için değil, yeni dinleyicilere çok ihtiyaç duydukları için çağırmışlardı Marian'ı.

Duncan alaycı bir gülümsemeyle baktı Marian'a. "Şimdi evdeki halimin nasıl olduğunu biliyorsun artık."

"Taşınabilirsin" diye önerdi Marian.

"Oh, hayır" dedi Duncan. "Aslında oldukça hoşuma gidiyor bu durum. Bana kim daha iyi bakabilir ki? Benim için kim bu kadar endişelenebilir? O ikisi işte, yani kendi hobilerine veya başka işlere dalmadıkları sürece. Kimliğimle ilgili o kadar vesvese yaparlar ki, benim kendimle ilgili endişelenmeme gerek bile kalmaz. Uzun vadede bir amibe dönmemi büyük ölçüde kolaylaştıracaklar."

"Amiplerle neden bu kadar ilgileniyorsun?" diye sordu Marian.

"Ah, çünkü onlar ölümsüzdür" dedi Duncan, "ve oldukça biçimsiz ve esnektirler. Ama insan olmak gittikçe fazla karmaşıklaşıyor."

Aşağıdaki beysbol parkına inen asfalt rampanın tepesine gelmişlerdi. Duncan kenarda birikmiş kar kümesinin üstüne oturdu ve bir sigara yaktı. Soğuktan hiç üşümüyor gibiydi. Marian da yanına oturdu. Adam kolunu omzuna atma girişiminde bulunmayınca, Marian ona sarıldı.

"Mesele şu" dedi Duncan bir süre sonra, "Bir şeyin gerçek olmasını isterdim. Her şeyin değil, o imkânsız ama bir veya

iki şeyin belki. Demek istediğim, Dr. Johnson maddenin gerçek dışılığı teorisini bir taşı tekmeleyerek çürütmüştü. Ama ben ev arkadaşlarımı tekmeleyemem, ne de üniversitedeki hocalarımı. Zaten belki ayağım da gerçek dışıdır." Sigarasının izmaritini karlara atıp yeni bir sigara yaktı. "Belki sen gerçek olabilirsin diye düşünmüştüm. Yani eğer senle yatarsak –şimdi yeterince gerçek dışısın– tek düşündüğüm üstündeki kat kat yünlü giysiler, palton, süveterlerin filan olurdu. Bazen merak ediyorum, belki sen kat kat yünlü giysilerden ibaretsin. Olmadığını keşfetmek hoş olurdu..."

Marian bu ricaya karşı koyamadı. Yünlü giysilerden ibaret olmadığını biliyordu. "Tamam, farz edelim yatacağız ama bizim eve gidemeyiz" dedi.

"Bizim eve de gidemeyiz" dedi Duncan. Marian'ın kabul ettiğini ima etmesine ne şaşırmış ne sevinmiş görünüyordu.

"O zaman bir otele gitmek zorunda kalacağız herhalde" dedi Marian, "evli bir çift gibi."

"Evli olduğumuza asla inanmazlar" dedi Duncan, mahzun bir ifadeyle. "Ben evli bir adama hiç benzemiyorum. Barlara gittiğimde filan hâlâ 16 yaşında olup olmadığımı soruyorlar."

"Doğum belgen yok mu?"

"Bir zamanlar vardı ama kaybettim." Kafasını çevirip Marian'ı burnundan öptü. "Evli olmayan insanları da kabul eden bir otele gitmek zorunda kalacağız sanırım."

"Yani... nasıl yani, bir fahişe pozuna girmemi mi öneriyorsun?"

"Eh, niye olmasın?"

"Hayır" dedi Marian, biraz kızgınlıkla, "yapamam bunu."

"Ben de yapamazdım herhalde" dedi Duncan, kederli bir tonla. "Yol üstündeki bir motele de gidemeyiz, araba kullanmasını bilmiyorum. Eh, ne yapalım, olmayacak o zaman." Bir sigara daha yaktı. "Zaten dedikleri doğru, benim ahlakımı bozuyor olurdun. Ama tekrar düşünürsek, belki de ben ah-

lakı bozulmaz, iffetli bir adamım zaten" diye ekledi, biraz acı bir ifadeyle.

Marian beysbol parkına doğru bakıyordu. Gece berrak, hava canlandırıcıydı. Kapkara gökyüzünde yıldızlar soğuk soğuk parlıyordu. O gün daha önce yine kar yağmıştı, incecik toz gibi bir kar. Park bomboş beyaz bir alandı, hiçbir ayak izi yoktu. Marian birden aşağıya koşmak, parkta hoplayıp zıplamak, karda ayak izlerini bırakmak, dolambaçlı ,karmakarışık yollar çizmek istedi. Ama biliyordu ki birazdan ağırbaşlı ve sakin bir tavırla metro istasyonuna doğru yürüyor olacaktı.

Ayağa kalktı, paltosundaki karları silkeledi. "Benimle daha ileri gelecek misin?" diye sordu.

Duncan da kalktı, ellerini ceplerine soktu. Soluk sokak lambasının ışığında yüzü kısmen gölgede kalmış, kısmen aydınlanmıştı. "Yok" dedi, "sonra görüşürüz, belki." Arkasını dönüp yürüdü, uzaklaşan şekli mavi karanlıkta gitgide, sessizce belirsizleşti.

Marian metro istasyonunun parlak pastel renkle ışıklandırılmış girişine vardığında, cüzdanının bozuk para dolu gözünden nişan yüzüğünü çıkartıp parmağına geçirdi.

23

Marian gözleri kapalı, karnının üstünde yatıyordu, çıplak sırtının ortasına bir kül tablası koymuştu Peter. Kendisi de yanında sırtüstü yatıyordu, sigara içip duble viskisini bitirmekle meşguldü. Oturma odasında, müzik setinde kokteyl müziği çalıyordu.

Alnını kırıştırmamak için özel bir çaba sarf ettiği halde, oldukça endişeliydi. O sabah bedeni en sonunda konserve sütlaç yemeye isyan etmişti, haftalarca itiraz etmeden yemeyi kabullendikten sonra. Sütlaç gibi sütlü ürünlere güvenebileceğini bilmek büyük bir rahatlıktı: Sağlıklı bir gıda sağlıyordu bu yiyecekler. Dahası, diyetisyen Bayan Withers'ın dediği gibi, vitaminlerle güçlendirilmişlerdi. Ama bugün aniden, sütlacın üstüne krema dökerken, gözlerinin önünde küçük ipekböceği yumurtacıkları belirmişti. İçinde canlı minik yaratıkların kaynaştığı bir ipekböceği kozası görmüştü.

Bu durum başladığından beri, bir anormalliği olmadığına kendini kandırmaya çalışıyordu, gelip geçici bir rahatsızlıktı, bir çeşit alerji gibi: Kendiliğinden geçecek diyordu. Ama artık bununla yüzleşmesi gerekiyordu; birileriyle konuşsam mı acaba diye düşünmeye başlamıştı. Duncan'a söylemişti zaten ama hiç faydası olmamıştı. O bunu gayet normal buluyordu. Ve tam da bu nedenle, Marian'ın asıl canını sıkan normal bir insan olmadığı ihtimaliydi. Bu yüzden durumu Peter'e anlatmaya korkuyordu: Onu bir ucube veya nörotik gibi görebilir-

di. Doğal olarak, evlenmekten vazgeçmeyi düşünebilirdi; bu takıntısından veya hastalığından kurtuluncaya kadar düğünü ertelemeyi önerebilirdi. Peter'in yerinde olsa, kendisi de aynı şeyi önerirdi herhalde. Evlendikten sonra, artık durumunu Peter'den gizleyemeyecek hale gelince, ne yapardı düşünemiyordu bile. Belki ayrı ayrı sofralara oturup yemek yerlerdi...

Ainsley rengi solmuş yeşil sabahlığıyla mutfağa girdiğinde, Marian kahvesini içiyor, bir yandan da yiyemediği sütlacına bakıyordu. Ainsley son zamanlarda kendi kendine şarkılar mırıldanmaktan ve örgü örmekten vazgeçmişti; şimdilerde sürekli kitaplar okuyordu, problem daha da büyümeden bir çare bulmaya çalışıyorum, demişti.

Masaya oturmadan önce yiyeceklerini dizdi: demir takviyeli maya, buğday tohumu, portakal suyu, özel bir laksatif, zenginleştirilmiş tahıl lapası.

"Ainsley, sence ben normal miyim?" diye sordu Marian.

"Normal ile vasat aynı şeyler değildir" diye yanıtladı Ainsley, şifreli konuşarak. "Kimse normal değildir." Oturdu, eline bir cep kitabı alıp satır altlarını kırmızı kalemle çize çize okumaya başladı.

Ainsley'nin pek bir yardımı dokunmazdı zaten. Birkaç ay önce olsaydı, Marian'ın seks yaşamında bir bozukluk olduğunu söyleyebilirdi, ki bu da gülünç olurdu. Veya çocukluğunda travmatik bir tecrübe geçirmiş olabileceğini söyleyebilirdi, mesela salatasında bir kırkayak bulmak gibi ya da Len'in yumurtasında minik bir civciv bulması gibi; ama Marian bildiği kadarıyla böyle bir tecrübe yaşamamıştı. Yemeklerinde hiçbir zaman fazla seçici olmamıştı, tabağına ne konduysa yemeyi öğrenerek büyümüştü; büyüklerin *alıştıkça* sevilir dedikleri zeytin, kuşkonmaz veya midye gibi yiyecekleri bile geri çevirmezdi. Son zamanlarda Ainsley "Davranışçılık" diye bir şeyden söz eder olmuştu. Davranışçılar, diyordu, alko-

lizm ve homoseksüellik gibi hastalıkları tedavi edebiliyorlar. Eğer hasta gerçekten iyileşmek istiyorsa, ona hastalığıyla ilgili resimler gösterip, aynı sırada nefes almasını durduracak bir ilaç verilerek yapılıyormuş bu.

"O belirli davranışa neden olan her ne ise, asıl problem davranışın kendisidir diyorlar" diye açıklamıştı Ainsley. "Tabii bazı zorlukları varmış. Eğer bağımlılığın nedeni çok derinlerdeyse, hasta bağımlılığını başka bir bağımlılıkla değiştirebiliyormuş, mesela alkolden uyuşturucuya geçiyormuş veya intihar ediyormuş. Benim ihtiyacım olan tedavi değil, bir önlem bulabilmek. Onu tedavi etseler bile, yani tedavi olmayı *isterse* tabii, yine beni suçlayacak sonuçta, homoseksüelliğine ben sebep olduğum için."

Ama Davranışçılık benim sorunumda bir işe yaramaz, diye düşündü Marian. Bu kadar negatif bir durumda nasıl işe yarayabilir ki? Eğer aşırı boğazına düşkün, obur bir insan olsaydı, farklı olabilirdi; ama *yememek* ile ilgili resimler gösterip, arkasından nefes almasını durduracak bir ilaç vermek olmazdı herhalde.

Problemini konuşabileceği başka insanlar düşünmüştü. Ofisteki bakireler ilgilenirler, her şeyi anlatmasını isteyebilirlerdi ama onların herhangi bir yapıcı öneride bulunabileceklerini zannetmiyordu. Ayrıca, eğer birine söyleyecek olsa, o diğerlerine de hemen anlatır, çok geçmeden ofisteki herkes durumundan haberdar olur, derken Peter'in de kulağına gidebilirdi. Başka arkadaşları da vardı ama başka yerlerde, başka şehirlerde, başka ülkelerdeydiler; onlara mektup yazıp anlatacak olsa, mesele geri dönülmez bir hal alabilirdi. Alt kattaki hanıma danışsa? Saçmalığın daniskası olurdu; kadın, tıpkı ailesindeki kadın akrabaları gibi, sorununu anlayamadan sadece üzülüp endişeye kapılırdı. Marian'ın bedeninin doğal fonksiyonlarını bozmasını ayıp bir şey olarak nitelendirirdi hepsi.

Gidip Clara'yı görmeye karar verdi. Zayıf bir ümitti – Clara'nın herhangi bir somut öneride bulunamayacağını biliyordu– ama hiç değilse onu dinlerdi. Marian telefon edip geleceğini haber verdi ve erkenden işten çıktı.

Clara'yı iki numaralı çocuğuyla oyun parkında oynarken buldu. En küçük bebek yemek masasının üstünde portatif yatağında uyuyordu. Arthur ortalarda görünmüyordu.

"Geldiğine ne kadar sevindim!" dedi Clara. "Joe üniversitede. Birazdan gidip çay yapacağım. Elaine oyun parkında olmaktan hoşlanmıyor, onu alıştırmaya çalışıyorum."

"Çayı ben yaparım" dedi Marian. Clara'yı, yemekleri tepsiyle yatağına taşınan bir hasta gibi düşünürdü zaten her zaman. "Sen oyun parkının içinde kal."

Araç gereçleri bulup çayı hazırlaması biraz zaman aldı ama sonunda limonlu çayları ve çamaşır sepetinin içinde keşfettiği sindirimi kolay bisküvileri bir tepsiye koyup oturma odasına getirdi ve yere koydu. Clara'nın çay bardağını oyun parkının parmaklıklarının arasından geçirip verdi.

"Ee... Ne haberler, nasılsın?" diye sordu Clara, Marian aynı hizada olmak için halının üstünde bağdaş kurup oturunca. "Çok yoğunsundur bugünlerde eminim, düğün hazırlıkları vs."

Onu, bluzunun düğmesini çiğneyen bebeğinin yanında oturmuş gördüğünde, üç yıldan beri ilk kez kıskanmıştı Marian. Clara'ya ne olacaksa, çoktan olmuştu: Clara, olacağı kişiliğe şimdiden kavuşmuştu. Clara ile yer değiştirmek istiyor filan değildi şu anda, sadece kendisinin de ne olmaya doğru gittiğini bilmek istiyordu, hangi yöne doğru gidiyordu, bilmek istiyordu ki hazırlıklı olabilsin. Korktuğu şey, bir sabah uyanıp hiç haberi olmadan değişmiş olduğunu fark etmekti.

"Clara" dedi Marian, "sence ben normal miyim?" Clara onu çok uzun zamandır tanıyordu, düşüncesi değerliydi.

"Evet, normal olduğunu söyleyebilirim" dedi, küçük Elaine'in ağzındaki düğmeyi çıkartarak. "Hatta, anormal öl-

çüde normal olduğunu söyleyebilirim, ne demek istediğimi anlıyorsan. Niye sordun?"

Marian'ın güveni yerine gelir gibi oldu. Kendisi de böyle cevap verirdi, sorulsaydı. Ama madem bu kadar normaldi, bu bela neden başına gelmişti?

"Bana bir şeyler oluyor son zamanlarda. Ne yapacağımı bilemiyorum."

"Oh? Ne oldu ki? Hayır seni küçük domuz, o annenin" dedi Clara.

"Birtakım şeyleri yiyemiyorum, feci bir bulantı hissi geliyor." Clara dikkatini yeterince veriyor mu diye merak etti.

"Ne demek istediğini anladım. Ben de ciğerle ilgili hep öyle hissetmişimdir."

"Ama bunları her zaman yiyebilirdim daha önce. Tatları hoşuma gitmediği için yiyemiyor değilim. Başka bir şey... yani bütün her şey..." Nasıl anlatacağını bilemiyordu.

"Gelin olma heyecanı sinirlerini bozmuş olmalı" dedi Clara. "Ben düğünümüzden önceki hafta, her sabah kusmuştum, bir hafta boyunca. Joe da aynen öyle... Alışırsın, geçer. Başka bir şey hakkında konuşmak ister misin, seks mesela...?" Bu sorunun Clara'dan gelmesi son derece gülünçtü!

"Hayır, gerek yok, teşekkür ederim" dedi Marian. Clara'nın açıklamasından tatmin olmamış olsa bile, kendini daha iyi hissetti Marian.

İçerdeki müzik setinde aynı plak tekrar çalmaya başlamıştı. Marian gözlerini açtı. Yattığı yerden, Peter'in çalışma masasının üstündeki lambanın ışığında, yeşil renkli plastik bir uçak gemisinin denizde yüzdüğünü görüyormuş gibi oldu. Peter'in yeni bir hobisi vardı, oyuncak gemi maketleri yapıyordu. Çok rahatlatıcı bir uğraş olduğunu söylüyordu. Şimdi masanın üstünde duran model için kendisi de yardım etmiş, kullanma kılavuzundaki açıklamaları okuyarak, maketin parçalarını birer birer Peter'e vermişti.

Marian yastıkta kafasını çevirip Peter'e gülümsedi. Peter de ona gülümseyerek baktı, yarı karanlıkta gözleri parlıyordu.

"Peter" dedi, "sence ben normal miyim?"

Peter güldü ve Marian'ın poposunu okşadı. "Sınırlı tecrübelerime dayanarak söyleyebilirim ki sevgilim, sen harika ölçüde normal bir insansın." Marian içini çekti, kastettiği bu değildi.

"Bir içki daha alabilirim" dedi Peter; bu onun, bana bir içki daha getir deme tarzıydı. Kül tablasını Marian'ın sırtından kaldırdı. Marian yüzüstü döndü ve oturdu. Örtüyü üstüne çekip omuzlarına doladı. "Hazır ayağa kalkmışken, plağın arka yüzünü de çevir, hadi benim kızım" dedi Peter.

Marian plağın arka yüzünü çevirdi; oturma odasının geniş alanı içinde, sırtına aldığı örtüye ve pencerelerdeki perdelere rağmen kendini çırılçıplak hissetti. Sonra mutfağa gitti ve Peter'in içkisini hazırladı. Acıkmıştı –akşam yemeğinde pek az yemişti. O akşamüstü Clara'dan dönerken aldığı hazır pastanın paketini açtı. Bir gün önce "Sevgililer Günü"ydü ve Peter ona bir düzine gül göndermişti. Marian ona bir hediye alması gerektiğini düşünmüş ama aklına hiçbir şey gelmemişti, bu yüzden kendini suçlu hissediyordu. Aldığı pasta bir Sevgililer Günü hediyesi değildi, sadece bir hatırlamaydı. Kalp biçiminde bir pastaydı bu, üstü pembe bir kremayla sıvanmıştı, muhtemelen oldukça bayattı ama önemli olan kalp şeklinde olmasıydı.

Mutfak dolabından Peter'ın iki tabağını, iki çatalını ve iki adet kâğıt peçeteyi çıkardı; pastayı eşit parçalara böldü. Pastanın içinin de pembe renkli olmasına şaşırdı. Pastadan çatallà bir lokma alıp ağzına attı ve yavaş yavaş çiğnedi; sünger gibi gözenekli bir parça yapıştı damağına, sanki binlerce minicik yaratık dilinde dolaşıyordu kımıl kımıl. Tüyleri ürperdi, ağzındaki lokmayı peçeteye tükürdü. Tabağında kalan parçayı çöp kutusuna boşalttı; peçetenin kenarıyla ağzını sildi.

Elinde Peter'in içki bardağını ve pasta tabağını taşıyarak yatak odasına döndü Marian. "Sana pasta getirdim" dedi. Bu bir deneme olacaktı: Peter ile ilgili değil, kendisiyle ilgili bir sınama. Eğer Peter de pastayı yiyemezse, Marian kendisinin normal olduğu sonucuna varacaktı.

"Ne kadar tatlısın" dedi Peter. Pasta tabağını ve içki bardağını Marian'ın elinden alıp yere koydu.

"Yemeyecek misin?" diye sordu Marian, o anda içi umut doluydu.

"Sonra" dedi Peter, "sonra." Marian'ı soymaya başladı, üstündeki örtüyü attı. "Üşümüşsün sevgilim, gel yanıma, ısıtayım seni." Ağzı viski ve sigara kokuyordu. Marian'ı üstüne çekti, beyaz çarşaf hışırdanarak bedenlerine dolandı; Peter'in çok iyi tanıdığı mis gibi sabun kokusu burnunu doldurdu. Marian'ın kulaklarında hafif kokteyl müziğinin nağmeleri sürüp gidiyordu...

Daha sonra, Marian yine sırtında kül tablası ile karnının üstünde yatıyordu, bu sefer gözleri açıktı. Peter'in pasta yemesini seyrediyordu. "İştahım açıldı yahu" dedi Peter, sırıtarak. Pastada hiçbir tuhaflık bulmamıştı, gözünü kırpmadan yiyordu.

24

Zaman nasıl geçti demeye kalmadan, Peter'in son partisinin günü geldi. Marian o öğleden sonrayı kuaförde geçirmişti: Peter saçında bir değişiklik yapmasını önermişti. Üstü kapalı bir şekilde, yeni bir giysi almasını da istemişti, kendi deyimiyle "fazla sıkıcı olmayan bir şey" demişti, her zaman giydiklerinden farklı bir şey. Marian da hiç geciktirmeden tam onun istediği gibi bir şey almıştı: kısa, kırmızı ve payetlerle süslü bir elbise. Kendine pek yakıştıramamıştı ama satış elemanı hanım aksini söylemişti; "Bu tam sensin şekerim" demişti, kesin bir dille.

Elbisede biraz değişiklik yapılması gerektiği için mağazada bırakmıştı; kuaförden çıkınca gidip aldı. Şimdi yeni giysisini pembe-gri renkli karton bir torbada taşıyarak eve dönerken, başını da bir jonglör gibi omuzlarının üstünde taşımaya çalışıyordu, sanki kafası altın renkli ve üflesen uçacakmış gibi bir baloncuğun içine girmişti. Soğuk akşamüstü havasında bile saçlarını yapıştırmak için kafasına sıkılan spreyin tatlı-suni kokusu geliyordu burnuna. Fazla sıkmayın diye rica etmişti ama berberler müşterilerini hiç dinlemezlerdi ki. Kafanızı bir pasta gibi görürler, bol bol şekerli kremayla süslerlerdi.

Saç bakımını genellikle kendisi yapardı Marian. Bu kuaförün adını ve adresini Lucy'den almıştı, onun bu gibi yerleri iyi bildiğini düşünüyordu; ama galiba bu sefer bir hata ol-

muştu. Lucy'nin adeta suniliği gerektiren bir yüzü ve genel görünümü vardı: Tırnaklarına sürdüğü ojeler, yüzüne yaptığı makyaj ve saçlarına uyguladığı abartılı modeller ona çok yakışırdı, kendisiyle bütünleşirdi. Bunları yapmasa, derisi soyulmuş veya bedeni ampute olmuş gibi görünebilirdi. Oysa bu tür uygulamalar Marian'ın üzerinde aykırı dururdu, sanki bedenine bir yama veya etiket yapıştırılmış gibi.

Kuaförün pembe renkli geniş salonundan içeri girer girmez, pasifleştiğini hissetmişti Marian; sanki bir hastanede ameliyathaneye giriyor gibi. Her şey pembe ve açık mor renklerle bezenmişti; bu kadar hoppa ve kadınsı bir dekorasyonun aynı zamanda bu kadar fonksiyonel olması şaşırtıcıydı. Takma kirpiklerine ve parlak ojeli tırnaklarına rağmen, mor saçlı kuaför hanım daha ziyade becerikli bir hastane hemşiresine benziyordu. Marian'ı, onu beklemekte olan diğer kuaför çalışanlarına teslim etti.

Şampuan yapan kız pembe bir önlük giymişti; koltukaltları terliydi ve güçlü, hünerli elleri vardı. Marian gözlerini kapadı, koltuğunda arkaya yaslandı. Kafası şampuanlandı, masaj yapıldı ve durulandı. Müşterilerine (yani hastalarına) anestezi verseler ne iyi olurdu, diye düşündü Marian; bütün bu gerekli fiziksel işlemler yapılırken, uykuda olurlardı. Bir et parçası, bir nesne muamelesi görmek hiç hoşuna gitmiyordu.

Derken, kuaför elemanları Marian'ı bir koltuğa bağladılar. Gerçekten bağlamadılar elbette ama ıslak saçları ve boynuna sarılmış ameliyat havlusuyla kalkıp koşa koşa kendini sokağa atamazdı artık. Zaten doktor işe koyulmuştu: Beyaz bir önlük giymiş, kolonya kokan, ince uzun becerikli parmakları ve sivri uçlu ayakkabıları olan genç bir adamdı. Marian kıpırdamadan oturuyor ve klipsli tokaları birer birer adamın eline veriyordu; yaldızlı çerçeveli oval aynada gördüğü, yayılmış oturan bedenine ve önündeki raflara dizilmiş ışıltılı ilaç

şişelerine ve araç gereçlere hayretle bakıyordu. Adamın arkasında neler yaptığını göremiyordu. Bütün vücudu paralize olmuş gibiydi.

En sonunda bütün klipsler, bigudiler, tokalar vs. yerlerine yerleştirilip, kafası mutasyona uğramış ve dikenleri kıvrılıp düzeltilmiş bir kirpiye benzetildiği zaman, saç kurutma makinesinin altına oturtuldu ve makine çalıştırıldı. Marian yan gözlerle yanında oturan hanımlara baktı. Hepsi birbirinin aynı mor renkli koltuklarda, birbirinin aynı mantar biçimli ve vınlayan saç kurutma makinelerinin altında oturuyorlardı. Marian'ın tek görebildiği bir dizi değişik biçimli bacaklar, kadın dergileri tutan eller ve kubbe biçiminde camlı kurutucuların içine girmiş kafalardı. Tamamen hareketsiz, uyuşmuş insanlar... Marian da bunların arasına mı itiliyordu, bu sebze gibi olmuş, mekanikleşmiş topluluğunun arasına? Elektrikli mantarın altına?

Sabretmek zorunda olduğunu bilerek teslim etti kendini ve yanında duran sehpadan bir sinema dergisi aldı. Kocaman memeleri olan sarışın bir kadın, derginin arka kapağından sesleniyordu: "Kızlar! Başarıyı yakalayın! Güzel yerlere gitmek istiyorsanız göğüslerinizi geliştirin..."

Hemşirelerden biri saçlarının kuruduğunu söyleyerek onu tekrar doktor koltuğuna aldı, dikişleri açılmak üzere; tekerlekli sandalyeyle ameliyat masasına taşınmadığına biraz şaşırmıştı. Henüz işlemleri tamamlanmamış, hâlâ yavaş yavaş kızarmakta olan kafaların önünden geçti. Derken saçlarındaki sargılar açıldı, fırçalandı ve tarandı. En sonunda doktor saçlarının arkasını da görsün diye, gülümseyerek bir el aynası tuttu arkasından. Marian baktı. Genellikle dümdüz olan saçlarına, tutam tutam ayrılmış, kıvrımlı ve kaskatı dalgalar verilmiş ve her iki yanağına öne doğru uzayan, fildişi gibi uzun ve sivri favoriler kondurulmuştu.

"Yani... biraz aşırı oldu benim için galiba" dedi kuşkuyla,

aynaya kaşlarını çatarak bakarken. Telefonla çalışan fahişelere benzediğini düşünüyordu.

"Ah ama daha sık yapmalısınız bu modeli" dedi adam, İtalyan tarzı bir hevesle ama yüzündeki sevinçli ifade biraz buruklaşmıştı. "Yeni şeyler denemelisiniz her zaman. *Cüretkâr* olmak lazım, değil mi?" dedi. Çapkınca, arsızca güldü. Aşırı beyazlatılmış ön dişlerinin arasından iki adet altın kaplama diş göründü; nefesi naneli gargara suyu kokuyordu.

Marian kuaför adamdan, yarattığı özel efekti biraz düzleştirmesini rica edecekti ama vazgeçti. Bunun nedeni, kısmen kuaför dükkânının genel havası ve kullanılan uzmanlık aletlerinin üzerinde yarattığı çekingenlik duygusuydu –işlerini iyi biliyorlardı elbette. Ama kısmen de sıkılmıştı artık, daha fazla orada oyalanmak istemiyordu. Bir cesaret gitmişti, o süslü püslü çikolata kutusu gibi dükkândan içeri kendi iradesiyle girmişti ve sonuç buydu işte. Kabul etmek zorundaydı. "Peter beğenecektir saçımı herhalde" diye düşündü, "zaten elbiseme de yakıştı bu model."

Hâlâ yarı baygın bir halde kendini yakındaki bir süpermarkete attı, marketin bodrum katından metro istasyonuna giriş yapmaktı amacı. Ev aletleri reyonundan –kızartma tavalarının, tencerelerin, elektrikli süpürgelerin ve bulaşık makinelerinin önünden hızla geçti. Bunları görünce önceki gün, yani işteki son günü, ofisteki kızların kendisi için verdiği sürpriz partiyi hatırladı, bir huzursuzluk duygusuyla. Çay seti peçeteleri, kepçeler, kurdeleli önlükler hediye etmişler, bolca nasihat vermişlerdi. Aynı anda, annesinden son günlerde gelen endişeli mektupları da hatırladı: porselen, kristal ve gümüş takımlar için hangi tür desenleri tercih ettiğini soruyordu annesi, çünkü eş dost düğün hediyesi için ne alacaklarını bilmek istiyordu. Seçim yapabilmek için çeşitli dükkânları gezmişti Marian ama henüz bir karara varabilmiş değildi. Ve yarın otobüsle anne evine gidecekti. Sonra karar veririm, diye düşündü.

Markette, yapma çiçeklerle dolu bir tezgâhın önünden geçti ve çıkış kapısına gittiğini düşündüğü ana koridor boyunca yürüdü. Karşısına, bir kaidenin üstünde durmuş, elmanın çekirdeklerini oyan bir aparatı da bulunan yeni model bir rendeyi tanıtan ufak tefek, sinirli bir adam çıktı. Bir yandan hızlı hızlı, durmaksızın konuşuyor, bir yandan kabuğu soyulmuş, ortası oyulmuş elmaları ve havuçları rendeliyordu. Kalın paltolar ve botlar giymiş, ellerinde alışveriş torbaları bulunan bir grup kadın sessizce, kurnaz ve şüpheci bakışlarla adamı seyrediyordu.

Marian kadınların yanında bir an durdu. Küçük adam bir başka aparatı eline alıp turptan bir gül yaptı. Kadınlardan birkaçı dönüp Marian'a baktı, gözleriyle tartarak. Böyle saç modeli olan bir kadın, rendelerle ciddi olarak ilgilenmeyecek kadar önemsiz biridir, diye düşünüyor olmalıydılar. Bu kadınların, alt-orta gelir sınıfı aile yaşamının, yıpranmış, tüyleri dökülmüş mantoların, aşınmış kol ağızlarının ve düğme kenarlarının, eskimiş deri çantalarının paslı rengine bürünmesi ne kadar zaman almıştı acaba? Onları bir süpermarketin indirimli mallar satılan bodrum katında, kendinin olmadığı kadar, uyumlu gösteren bu sıkılmış dudakları, bu tartıp biçen gözleri, eskimiş döşemelik kumaşın ve aşınmış yer muşambasının küflü kokusunu edinmeleri ne kadar zaman almıştı? Bu kadınların arasında kendini acemi bir meraklı gibi hissetti Marian.

Küçük adam hızlı hızlı patates soymaya başlamıştı şimdi. Marian ilgisini kaybetti. Metro girişini gösteren sarı tabelayı aramaya devam etti.

Apartmanın giriş kapısını açtığında kadın sesleri çalındı kulağına. Antrede botlarını çıkartıp yere serilmiş gazete kâğıtlarının üstüne bıraktı, öyle yapsın diye serilmişti kâğıtlar belli ki. Kalın tabanlı ve bazıları siyah kürklü birkaç çift çizme daha vardı. Alt dairenin önünden geçerken renkli

elbiseler, şapkalar ve gerdanlıklar çarptı gözüne. Alt kattaki hanım bir çay partisi veriyordu; misafirler "İmparatoriçenin Kızları" olmalıydılar veya belki "Ilımlı Hıristiyan Hanımlar" grubu. Bordo renkli kadife bir yakalık takmış olan çocuk kek servisi yapıyordu hanımlara.

Marian mümkün olduğunca sessizce merdivenleri tırmandı. Nedense alt kattaki hanıma taşınacak olduğunu söylememişti henüz. Haftalar önceden haber vermesi gerekirdi oysa. Bu gecikme yüzünden ekstradan bir aylık kira daha ödemek zorunda kalabilirdi. Belki Ainsley kendi yerine başka bir ev arkadaşı bulup orada kalmaya devam ederdi ama pek sanmıyordu. Birkaç ay sonra bu zaten mümkün olamayacaktı.

Üst kata çıktığında, Ainsley'nin oturma odasında konuştuğunu duydu. Sesi, Marian'ın şimdiye dek hiç duymadığı kadar sert, ısrarcı ve öfkeliydi. Ainsley kolay kolay sükûnetini kaybetmezdi. Bir başka ses sözünü kesiyor, cevap veriyordu. Leonard Slank'ti bu.

"Ah hayır, olamaz" dedi Marian içinden. İkisi kavga ediyor gibiydiler. Marian kesinlikle bu tartışmaya karışmak istemiyordu. Sessizce sıvışıp odasına gitmek ve kapısını kapatmak niyetindeydi ama Ainsley ayak seslerini duymuş olmalıydı ki, kafasını aniden oturma odasından çıkardı: Kızıl ve gür saçları darmadağınıktı. Pejmürde bir kılıktaydı ve ağlıyordu.

"Marian!" diye bağırdı, yarı inleyerek, yarı emreder gibi. "Buraya gelip, Len ile konuşur musun! *Mantıklı* olmasını söylemelisin ona! Saçını beğendim" diye ekledi, âdet yerini bulsun gibisinden.

Marian kızın arkasından oturma odasına girdi; kendini küçük bir çocuğun iple çekerek arkasından sürüklediği tekerlekli tahta bir oyuncak gibi hissederek. Ama bu sürüklenmeyi hangi, manevi veya diğer nedenlerle reddetmesi gerektiğini bilemeyerek. Len oturma odasının ortasında dikilmiş, Ainsley'den bile daha öfkeli görünüyordu.

Marian bir sandalyeye oturdu, şok dalgalarından korunmak için paltosunu çıkartmadı, ona iyice sarındı. Ainsley ve Len, ikisi birden, Marian'a hem kızgınlıkla hem yalvarırcasına bakıyordu, suskunluk içinde.

Derken birden, "Yarabbim ya!" diye bağırdı Len. "Bütün bu olup bitenlerden sonra, şimdi de benimle *evlenmek* istiyor!"

"Ee... itirazın ne? Homoseksüel bir oğlun olmasını istemezdin herhalde, değil mi?" diye kafa tuttu Ainsley.

"Allah'ın cezası! Oğlan moğlan istemiyorum ben zaten. Ben çocuk istemiyordum, sen kendi kendine yaptın. Kurtulman gerekirdi ondan, bir hap kullanman..."

"*Mesele* o değil, saçmalama. Mesele; ben bu bebeği elbette doğuracağım ama onun en iyi şartlara sahip olması gerekiyor ve bunları sağlamak, bir baba olarak senin sorumluluğun; baba imajı gerekiyor." Ainsley şimdi biraz daha sabırlı ve sakin bir yaklaşım benimsemeye çalışıyordu.

Len odanın içinde yukarı aşağı dolaşmaya başladı. "Kaç paraya mal oluyorlar? Sana bir tane alayım. İstediğini alayım. Ama seninle *evlenmeyeceğim*, Allah'ın cezası! Bana sorumluluk hikâyeleri anlatma, benim hiçbir sorumluluğum filan yok. Her şeyi sen yaptın, beni kasten sarhoş ettin, baştan çıkarttın ve beni resmen... sürükledin."

"Ben pek öyle hatırlamıyorum" dedi Ainsley. "Ve senden çok daha net hatırlayacak durumdaydım. Zaten sen beni baştan çıkarttığını zannediyordun" diye devam etti, acımasız bir mantık yürüterek. "Senin için önemli olan da bu değil miydi zaten, amacın bu değil miydi? Farz edelim ki, beni *gerçekten* baştan çıkarttın ve ben kazara, yanlışlıkla hamile kaldım. Ne yapardın o zaman? Tabii ki sorumlu olurdun, değil mi? Demek ki, bu durum gerçekten *senin* sorumluluğunda."

Len'in yüz hatları çarpıldı, kanı çekilmiş suratına zoraki bir alaycı ifade oturdu. "Sen de tüm diğerleri gibi bir sofistsin" dedi, "safsatacı bir yalancısın." Sesi adeta vahşi bir tonla titri-

yordu. "Gerçeği çarpıtıyorsun. Ama doğrulara bağlı kalalım, olur mu şekerim? Ben seni *baştan çıkartmadım*, gerçek..."

"Hiç fark etmez" dedi Ainsley, sesini yükselterek. "Sen *zannediyordun ki*..."

"Allah aşkına, biraz *gerçekçi* olamaz mısın?" diye haykırdı Leonard.

Marian oturduğu yerden bir ona, bir diğerine bakıyordu; ne kadar tuhaf, ne kadar kontrolsüz davrandıklarını düşünerek. "Biraz daha sakin olabilir miyiz lütfen?" dedi sonunda, "aşağıdaki hanım bağırmalarınızı işitebilir."

"Öff, si..yim aşağıdaki hanımı" diye kükredi Len.

Bu yepyeni ve o kadar kâfirce bir fikir, o kadar gülünç bir düşünceydi ki, hem Ainsley hem Marian dehşet içinde ama eğlenerek gülüşmeye başladılar. Len düşmanca baktı onlara. Bardağı taşıran damlaydı bu, saygısızlığın zirvesiydi. Başını o kadar sıkıntıya soktuktan sonra bir de gülüyordu Ainsley. Kanepenin arkasından paltosunu kapıp kapıya doğru yürüdü Len.

"Sen ve senin Allah'ın cezası doğurganlık ibadetinin canı cehenneme!" diye bağırdı merdivenleri inerken.

Baba-imajının kaçıyor olduğunu gören Ainsley, yüzüne yalvarır gibi bir ifade takınarak adamın arkasından koştu. "Ah, Len! Geri dön de ciddi ciddi konuşalım" diye yakardı. Marian da arkalarından koştu, işe yarayacak veya yardımcı olacak bir şey yapacağından değil, daha ziyade belirsiz bir sürü içgüdüsüyle. Madem hepsi birden uçurumdan aşağı atlıyordu, kendisi de atlasaydı iyi olurdu.

Len'in aşağı doğru fırlayışı merdiven sahanlığına bırakılmış bir çıkrık tarafında geçici olarak durduruldu. Alete dolanan ayağını çekiştirdi ve yüksek sesle küfretti. Merdivenleri yeniden inmeye başladığında Ainsley ona yetişti ve kolundan çekiştirmeye başladı. Bu arada, aşağıdaki hanımlar telaşla dışarı fırlayıp merdiven eşiğinde toplanmışlar, başkası-

nın başına gelen talihsizlikten zevk alan insanların ifadesiyle seyrediyorlardı. Çocuk da aralarındaydı; pasta tepsisi hâlâ elinde, ağzı açık, gözleri belerniş bir halde bakıyordu. Ev sahibi hanım siyah ipekli elbisesi ve inci gerdanlığı ile arkada, vakur ve ağırbaşlı bir edayla duruyordu.

Len önce omzunun üstünden arkasına, sonra aşağıda toplananlara baktı. Kaçması imkânsızdı. Etrafı düşmanlarla çevrilmişti; kahramanca ilerlemekten başka seçeneği yoktu.

Gözleri çılgına dönmüş bir köpek gibi yuvalarından fırladı ve karşısındaki izleyicilere hitaben bağırmaya başladı: "Hepinizin canı cehenneme, sizi gidi siktiğimin uzun tırnaklı, yılan derili, kana susamış, yırtıcı orospuları!" Belagatı oldukça güçlü, diye düşündü Marian.

Kolunu Ainsley'nin pençesinden kurtardı. "Beni asla elde edemeyeceksin!" diye haykırdı, merdivenden inmeye devam ederken. Paltosu uzun bir pelerin gibi arkasından sürükleniyordu. Renkli, çiçekli akşamüstü giysileri içindeki hanımlar telaşla kaçıştılar. Len apartman kapısına vardı, kapı, arkasından büyük bir gürültüyle kapandı. Alt katın duvarlarındaki sararmış aile fotoğrafları çerçevelerinde titredi.

Ainsley ve Marian gerisin geri yukarı çıktılar. Aşağıdaki hanımlar heyecanla, cıvıldaşır gibi konuşuyorlardı. Ev sahibesi hanımın sakin ve yatıştırıcı sesi, tüm diğerlerinden daha yüksek çıkıyordu: "Genç adam kesinlikle sarhoş olmalı."

"Eh, ne yapalım, olan oldu" dedi Ainsley oturma odasına döndüklerinde, buruk ama gerçekçi bir ses tonuyla.

Marian, Ainsley'nin Len'i mi, yoksa aşağıdaki kadını mı kastettiğini anlamadı. "Neymiş olan?" diye sordu.

Ainsley saçlarını omuzlarından geriye attı ve bluzunu düzeltti. "Artık yola geleceğini sanmıyorum. Belki de isabet oldu: İyi bir baba imajı yaratacağını sanmıyordum zaten. Bir başkasını bulmak zorunda kalacağım şimdi, bu kadar basit, hepsi bu" dedi.

"Evet, sanırım öyle" dedi Marian, dalgın dalgın. Ainsley kararlılığını gösteren sağlam adımlarla odasına gitti ve kapısını kapadı. Mesele uğursuz bir şekilde hallolmuş gibi görünüyordu. Ainsley şimdiden yeni bir plan kurmuş gibi görünüyordu ama Marian bunun ne olduğunu düşünmek bile istemiyordu. Düşünmek zaten bir işe yaramazdı. Durumlar nasıl bir yol izlerse izlesin, Marian'ın bunları engelleyecek hiçbir gücü yoktu.

25

Marian mutfağa girdi, paltosunu çıkardı. Ağzına bir vitamin hapı attı ve o gün öğle yemeği yemediğini hatırladı. Midesine bir şeyler koyması şarttı.

Buzdolabını açtı ve yenebilecek ne var diye baktı. Buzdolabının dondurucu bölmesi o kadar buzlanma yapmıştı ki kapağını geri kapatamadı. Dondurucuda iki tane buz kabı ve üç adet gayet şüpheli görünen hazır yiyecek paketi vardı. Buzdolabının diğer rafları çeşitli ürünlerle doluydu: kavanozlarda, üstüne kâse kapatılmış tabaklarda, yağlı kâğıtla sarılmış paketlerde ve kesekâğıtlarında yiyecekler. Dipte kalanların ne zaman oraya girdiğini hatırlamıyordu bile. Bazıları kokmaya başlamıştı. İlgisini çeken tek şey iri bir parça sarı peynirdi. Onu raftan aldı, peynirin kabuğunda yeşil bir küf oluşmuştu. Marian peyniri geri koydu ve buzdolabının kapağını kapattı. Zaten aç olmadığına karar verdi.

"Bir fincan çay içerim belki" dedi kendi kendine. Tabakları koydukları dolabı açıp baktı; bomboştu. Tüm bardaklar da kullanılmıştı, çay içmek için bir tanesini yıkamak zorundaydı. Lavabonun başına gitti ve içine baktı.

Bir sürü bulaşık doluydu: Üst üste yığılmış tabaklar, organik görünümlü suyla yarı dolu bardaklar, içinde ne olduğu artık anlaşılmayan bir şeyler kalmış kâseler, vs. Bir zamanlar içinde peynir soslu makarna pişirilmiş bir tencere de vardı; mavi renkli parça parça kabuklarla kaplıydı. Lavabonun

su dolu dibinde camdan bir tatlı tabağı, göllerde üreyen kaygan, gri yosunlara benzeyen bir tabakayla kaplıydı. Ve kenarları çay, kahve ve krema lekeleri dolu birçok bardak iç içe konup lavaboya bırakılmıştı. Hatta lavabonun beyaz porselen yüzeyi bile kahverengi bir deriyle kaplanmıştı. O derinin altında, gözle görülmeyen ama gıda zehirlenmesine yol açabilecek tehlikeleri düşünerek, daha fazla durmak istemedi lavabonun başında Marian. "Utanç verici" diye söylendi kendi kendine. Her şeyi sil baştan temizlemek için ani bir dürtü hissetti içinde, musluğu sonuna kadar açmak, tüm bulaşığın üstüne deterjan boca edip yıkamak istedi. Hatta buna başlamak için eli ileri gitti ama sonra durdu. Belki lavabonun içindeki tüm o küflü kalıntının, kendi kadar, Marian kadar yaşamaya hakkı vardı. Ama bu hiç güven verici, yatıştırıcı bir düşünce değildi.

Yatak odasına geçti. Parti için giyinmeye başlaması için henüz erkendi ama vakit geçirmek için başka ne yapacağını bilemiyordu. Yeni aldığı elbiseyi paketinden çıkartıp dolaba astı. Sonra sabahlığını giydi ve banyo malzemelerini hazırladı. Yıkanmak için aşağıdaki hanımın bölgesine gitmesi gerekiyordu ve kadınla bir yüzleşme yaşamak zorunda kalabilirdi. Ama her şeyi inkâr ederim, diye düşündü; yaşanan rezaletle hiçbir alakam olmadığını söylerim. Ainsley uğraşsın, bana ne...

Banyo küveti suyla dolarken dişlerini fırçaladı. Aynada dikkatlice inceledi dişlerini, her zamanki alışkanlığıyla. Hiçbir şey yemediği zaman bile dişlerini kontrol ederdi. Ne ilginç diye düşündü, elimizde fırça ve ağzımızda köpükle boğazımızı seyretmekle ne kadar çok zaman geçiriyoruz... Kaşının bir kenarında küçük bir sivilce peydahlandığını fark etti. Doğru dürüst beslenmiyorum, o yüzden çıktı bu sivilce, diye düşündü; metabolizmam veya kimyasal dengem, ya da başka bir şeyim bozuldu. Kaşının üstündeki minik kırmızı noktaya bakarken, o nokta bir gıdım yer değiştirmiş gibi görün-

dü. Gözlerimi muayene ettirmem gerek, diye düşündü; bulanık görmeye başladım. Astigmat olmuş olabilirim, dedi içinden, diş macununu lavaboya tükürürken.

Nişan yüzüğünü parmağından çıkartıp sabun tabağına koydu. Parmağına biraz bol geliyordu –Peter küçültmek gerektiğini söylemişti ama Clara "yapmayın, öylece bırakın, zira parmaklar yaşlandıkça şişer, özellikle hamile kaldığında" demişti. Kendi yüzüğünün kayıp musluktan akacağı gibi bir korkusu vardı Clara'nın. Böyle bir şey olsa, Peter deliye dönerdi, çünkü Marian'a verdiği yüzüğe çok düşkündü. Marian küvetin içine girdi ve tüm bedenini ılık suyun içine batırdı.

Bol bol sabunlandı. Su yatıştırıcıydı, sakinleştiriciydi. Marian'ın bol bol vakti vardı, istediği kadar sırtüstü yatıp keyif çatabilirdi. Spreyle sırlanmış saçlarını küvetin kenarına yaslayıp güvence altına aldı. Suya gömülmüş vücudunu tatlı, yumuşak hareketlerle yıkamaya başladı. Önündeki manzarada küvetin beyaz, içbükey duvarlarını ve yarı saydam suyu görüyordu; bedeni bir adaydı, kıvrımlar ve oyuklar yaparak aşağı doğru ilerliyor, bacaklarının ve ayak parmaklarının oluşturduğu yarımadayla sonlanıyordu. Onun da ötesinde telden sabunluk ve musluklar vardı.

Biri sıcak, diğeri soğuk su akıtan iki musluğun da tabanı gümüş renkli, soğan biçimliydi ve ortadaki üçüncü soğandan su fışkırıyordu. Marian daha dikkatle bakınca, bu üç gümüş yuvarlağın üstünde pembe renkli, tuhaf bir şeylerin yansıdığını fark etti. Daha iyi görmek için oturma pozisyonuna geçti, etrafında küçük med cezir dalgacıkları oluştu. Musluk başlıklarında gördüğü pembe şekiller kendi bedeninin suya gömülmüş, deforme olmuş çıkıntılarıydı.

Vücudunu hafifçe hareket ettirince şekiller de hareketlendi. Üç musluk başlığındaki üç şekil birbirinin tam aynısı değildi: Dışta kalan ikisi, ortadakine doğru, içeriye eğim yapmıştı. Bedenin üç farklı görüntüsünü aynı anda görebilmek

ne tuhaf bir duygu, diye düşündü Marian. İleri geri sallandı; gümüş renkli, parlak yuvarlaklardaki şekiller bir büyüdü, bir küçüldü. Yıkanıyor olması gerektiğini neredeyse unutmuş gibiydi. Bir elini musluklara doğru uzattı, elinin görüntüsünün nasıl büyüdüğünü görmek istedi.

O sırada banyonun kapısının önünde ayak sesleri duydu. Banyodan çıksaydı iyi olacaktı: Aşağıdaki hanım gelmiş olmalıydı. Üstünde kalan sabun köpüklerini suyun altına tuttu. Küvetin dibine bakınca, kir ve sabun parçacıklarıyla karışmış su tabakasını ve onun içinde oturan ve artık kendininkine benzemeyen bedeni fark etti. Aniden korkuya kapıldı, vücudu eriyip dağılıyordu sanki, bir su çukurunda parça parça ayrılan karton bir kutu gibi...

Küvetin tapasını hızla çekti ve aceleyle içinden çıktı. Ayakları kuru ve soğuk fayansların üstüne basınca kendini daha güvende hissetti. Nişan yüzüğünü tekrar parmağına geçirdi, yüzüğün sert halkası onu kendine getirecek koruyucu bir tılsım gibi göründü gözüne.

Ama üst kata doğru merdivenleri çıkarken hâlâ panik duygusu yaşıyordu. Peter'in partisine gidip, bütün o insanlarla yüzleşemeyecekti. Peter'in arkadaşları ona yeterince iyi davranıyorlardı ama kendisini gerçekten tanımıyorlardı ki. Anlamayan, boş bakışlarını üstüne diktikleri zaman, şeklini kaybedeceğinden, genişleyip benliğinin dışına çıkacağından korkuyordu Marian. En kötüsü, sürekli konuşmaya başlayabilirdi, herkese bir şeyler anlatmaya ve ağlamaya başlayabilirdi. Dolaba astığı kırmızı, neşeli parti elbisesini aklına getirdi sıkıntıyla. Ne yapabilirim diye içi içini yiyordu. Yatağına oturdu.

Sabahlığının püsküllü kuşağının ucunu kemirerek oturmaya devam ederken, aklını ve ruhunu uzun zamandan beri, artık hatırlayamadığı kadar uzun bir zamandan beri dolduran uyuşuk ve kasvetli mutsuzluğu hissetti. Bu duygu o ka-

dar ağırdı ki, yataktan kalkması imkânsız olacak gibiydi. Saat kaç acaba, diye düşündü, hazırlanmam gerekiyor.

Şifonyerin üstündeki, atmaya kıyamadığı, iki oyuncak bebek boş gözlerle kendisine bakıyordu. Marian onlara geri baktığında, bebeklerin suratları bulanıklaştı, sonra tekrar düzeldi, sanki biraz kötücül bakıyorlardı. Aynanın iki yanında, hareketsiz ve uyuşuk oturan bu bebek suratlarına sinir oldu, hiçbir pratik tavsiyede bulunmadan kendisini seyrediyorlardı sadece. Bebeklere biraz daha yakından bakınca, kendisini seyredenin sadece bir tanesi olduğunu gördü –boyası pul pul dökülmüş, esmer renkli olanı. Sarışın olan diğeri ona bakmıyordu, kauçuk suratındaki yuvarlak, mavi gözleri Marian'ın içinden geçip dümdüz ileriye bakıyor gibiydi.

Bir parmağını sabahlığın kuşağına dolayıp tırnaklarını yemeye başladı. Belki de bu bir oyundu veya aralarında yaptıkları bir anlaşma. Marian bir an için iki bebeğin arasına oturmuş gibi gördü kendisini aynada, sanki ikisinin birden içine girmiş, karşıya bakıyor gibi: Buruşmuş sabahlığının içinde belirsiz, ıslak, bulanık bir şekil. Sarışın bebek saç tuvaletine ve yenmiş tırnaklarına, esmer bebek ise daha derine, tam olarak göremediği bir şeye bakıyordu sanki. Üst üste binen bu iki imge birbirinden gittikçe uzaklaşıyordu; ikisini bir arada tutan ortadaki görüntü, o her ne ise, birazdan silinecek gibiydi. Her iki imge de Marian'ı kendi tarafına çekerek onu parçalamak istiyordu adeta.

Daha fazla orada kalamayacağını hissetti Marian. Yataktan zorlukla kalktı ve kendini koridora attı. Telefon sehpasının yanına çöktü ve bir numara çevirdi. Telefon çaldı ve bir klik sesi duyuldu. Marian nefesini tuttu.

"Alo?" dedi, tersler gibi bir ses.

"Duncan?" diye sordu Marian çekine çekine. "Benim."

"Oh." Ve bir duraksama.

"Duncan, bu akşam bir partiye gelebilir misin? Peter'in evinde. Biliyorum sormakta geç kaldım ama..."

"Valla, bu akşam İngilizce bölümü mezunlarının partisine davetliyiz. Ailecek gitmemiz gerekiyormuş."

"Belki ondan sonra gelirsin. Hatta seninkileri de getirebilirsin."

"Aa... bilmiyorum ki."

"*Lütfen* Duncan! Orada kimseyi tanımıyorum. Senin gelmene çok *ihtiyacım* var" diye hiç alışık olmadığı ısrarlı bir tonla ekledi Marian.

"Hayır, ihtiyacın yok" dedi Duncan. "Ama belki gelirim. Bizimkilerin bu partisi oldukça sıkıcı olacağa benziyor. Tek yaptıkları, sözlü sınavlar hakkında konuşmak... Senin kimle evlenecek olduğunu görmek de hoşuma gider doğrusu."

"Ah, teşekkür ederim" dedi Marian şükran duyguları içinde ve adresi verip yolu tarif etti.

Telefonu kapattığında kendini çok daha iyi hissediyordu. Sorun böylece halledilecek gibi görünüyordu: Marian'ı gerçekten tanıyan insanlar olursa partide, her şey doğru bir perspektife oturmuş olurdu ve böylece Marian da durumlarla başa çıkabilirdi... Bir başka telefon numarasını çevirdi.

Yaklaşık yarım saat boyunca telefon etti; sonunda yeterince insan toplamıştı. Clara ve Joe, eğer çocuklara bir bakıcı bulabilirlerse, kesinlikle geleceklerdi, Duncan ve arkadaşlarını da sayınca toplam beş kişi ederdi. Ofisteki üç bakireyi de aramıştı. Kızlar, davetin son anda yapılmasından ötürü yaşadıkları kısa bir tereddütten sonra, kabul etmişlerdi. Marian onlara geç ulaşmasının nedenini şöyle açıklamıştı: Daha önce aramadım sizi, çünkü bunun sadece evli çiftler için bir parti olduğunu zannediyordum ama az önce öğrendim ki, yalnız gelecek birkaç bekâr arkadaş da olacakmış; siz de gelirseniz bana iyilik yapmış olursunuz kızlar. Çiftlerin düzenlediği partiler, bekâr erkekler için çok can sıkıcı olur, diye ek-

lemişti. Böylece toplam sekiz kişi olmuşlardı. Bir süre düşündükten sonra Ainsley'i de çağırmıştı Marian, arada bir dışarı çıkması iyi olur, diye. Ainsley'nin kabul etmesine şaşırmıştı aslında, zira onun tarzı bir parti değildi bu.

Bir an aklından geçirdiyse de Leonard Slank'i partiye çağırmanın akıllıca bir fikir olmadığına karar vermişti.

Marian şimdi kendini iyi hissediyordu, giyinmeye başlayabilirdi artık. Yeni elbisesinin içine girmesine yardım edecek korseyi giydi önce. Zannettiğinin aksine fazla kilo kaybetmemişti son zamanlarda, devamlı makarna yiyordu oysa. Korse almak gibi bir niyeti yoktu ama elbiseyi satan ve kendisi de sıkı bir korse giymiş olan tezgâhtar hanım, alması gerektiğini söylemiş ve önü fiyonklu saten bir korse modeli sunmuştu. "Tabii, sen çok incesin şekerim" demişti, "korseye ihtiyacın yok ama bu çok sıkı bir giysi olduğu için, korsesiz giydiğini bilmelerini istemezsin, değil mi?" demişti, kalemle çizilmiş kaşlarını kaldırarak. O sırada bu ciddi bir ahlaki sorun gibi gelmişti Marian'a. "Hayır, tabii ki istemem" demişti telaşla, "alıyorum bunu."

Kırmızı elbisesinin içine girince, eli arkasındaki fermuara kadar uzanamamıştı. Ainsley'nin odasına gidip kapısını tıklattı. "Fermuarımı çeker misin lütfen?" dedi.

Ainsley iç çamaşırlarıyladı. Makyajını yapmaya başlamıştı ama henüz sadece bir gözüne siyah far çektiği ve kaşları ortaya çıkmadığı için, yüz simetrisi bozulmuş gibiydi. Marian'ın fermuarını çektikten ve kopçasını ilikledikten sonra, geriye çekilip eleştirel bir gözle inceledi. "Güzel bir giysi" dedi, "ama neyle birlikte giyeceksin bunu?"

"Ne demek, neyle birlikte giyeceksin?"

"Evet, çok dramatik bir elbise. Bunun hakkını vermek için ağır bir çift küpe veya başka bir takı takman gerekir. Var mı böyle bir şeylerin?"

"Bilmiyorum" dedi Marian. Yatak odasına gitti; çocuklu-

ğundan beri ailesinden topladığı ıvır zıvır ziynet eşyalarını koyduğu kutuyu getirdi. İmitasyon inciler, pastel renkli deniz kabukları, metal ve camdan yapılmış çiçekler ve şirin hayvancıklarla dolu bir kutuydu bu.

Ainsley kutunun içine elini daldırıp karıştırdı. "Hayır" dedi, ne söylediğini çok iyi bilen birinin kararlılığıyla. "Bunlar işe yaramaz. Ama bende işe yarayacak bir çift küpe var." Çekmecelerini hışırtılı seslerle açıp kapatıp, bazılarını tersyüz edip içini boşalttıktan sonra, bir çift sallantılı, altın renkli nesne çıkarttı ve Marian'ın kulaklarına taktı. "İşte şimdi oldu" dedi, "haydi gül!"

Marian bitkince gülümsedi.

Ainsley başını salladı. "Saç modelin idare eder. Ama makyajını benim yapmama izin vermelisin. Sen kendi başına asla beceremezsin o işi. Her zamanki gibi yarım yamalak, uyduruk yaparsın, annesinin gardırobuna girip elbiseleriyle oynayan bir çocuğa benzersin."

Üstüne çeşitli kirli giysiler yığılmış bir sandalyeye oturttu Marian'ı ve boynuna bir havlu sıkıştırdı. "Önce tırnaklarını yapayım ki, iş bitinceye kadar kurusunlar" deyip törpülemeye başladı. "Tırnaklarını yiyorsun, bakıyorum." Marian sedefli beyaz oje sürülen tırnaklarını dikkatle havada tutarken, Ainsley de makyaj faslına geçti, tuvalet masasının üstünde karmakarışık duran çeşitli araç gereçleri ve boyaları kullanarak.

Cildine, sonra gözlerine, sonra kaşlarına yapılan bütün bu tuhaf işlemler boyunca kıpırdamadan oturdu Marian, Ainsley'nin yüzünün şeklini ne kadar yetkin bir profesyonellikle dönüştürdüğüne hayret ederek. Okul müsamerelerinde, sahne arkasında, erkenden gelişmiş kız çocuklarına makyaj yapan anneleri hatırladı. Mikrop kapma düşüncesi geçti aklından bir an.

Ve nihayet dudak fırçasını alıp, birkaç kat parlak renkli

ruj uyguladı Ainsley. "İşte!" dedi, küçük bir el aynası tutarak, Marian görsün diye. "Şimdi daha güzel oldun. Ama kirpiklerin kuruyuncaya kadar dikkatli ol."

Marian o zamana kadar kendinde hiç görmediği, antik Mısırlı kadınlarınki gibi çevresi kalın siyah çizgilerle belirlenmiş gözlerine, ağır boya sürülmüş gözkapaklarına bakakaldı. Gözlerini kırpıştırmaya bile korktu, yüzündeki kalın tabakanın çatlayıp pul pul dökülecceğinden endişe etti. "Teşekkür ederim" dedi, tereddüt içinde.

"Gülümse" dedi Ainsley.

Marian gülümsedi.

Ainsley kaşlarını çattı. "*Öyle* değil!" dedi. "Kendini daha fazla vermelisin. Gözkapaklarını hafifçe düşürerek bakmalısın gülümserken."

Marian utandı, bunu nasıl yapacağını bilmiyordu. Arzulanan efekti yaratmak için hangi yüz kaslarını kullanması gerektiğini bulmaya çalışarak ayna karşısında denemeler yaparken –ve hemen hemen başarmak üzereyken– merdivende ayak sesleri duyuldu ve alt kattaki hanım kapıda belirdi, nefes nefese kalmıştı.

Marian boynundaki havluyu çıkartıp ayağa kalktı. Gözkapaklarını düşürmeyi henüz başarmışken, birdenbire eski haline, açık ve düz bakışlarına dönmekte zorluk çekti. Üstündeki kırmızı elbise ve yüzündeki bu ağır makyajla, durumun gerektirdiği olağan nezaketini takınması imkânsız olacaktı.

Alt kattaki hanım Marian'ın yepyeni kılığını –çıplak kollarını, dekolte elbisesini ve koyu makyajını– görünce biraz irkildi. Ama onun asıl hedefi Ainsley'di: Şimdi karşısında donfanila ve çıplak ayaklarla duran, tek gözü simsiyah boyalı, kızıl kumral saçları dalga dalga omuzlarına dökülen Ainsley.

"Bayan Tewce" diye başladı alt kattaki hanım. Üstünde hâlâ çay daveti elbisesi ve inci kolyesi vardı: Vakarını korumaya çalışıyordu güya. "Sizinle konuşmadan önce sinirlerim

yatışsın diye uzun süre beklemek zorunda kaldım. Hiçbir nahoşluk istemiyorum, olay yaratmaktan, tatsızlık yaşamaktan hiç hoşlanmam. Ama artık bu evden gitmeniz gerekiyor korkarım." Sinirleri hiç yatışmış gibi görünmüyordu, sesi titriyordu. Elinde dantel bir mendil sıktığını fark etti Marian. "İçki içmeleriniz yeterince kötüydü. Bütün o şişelerin size ait olduğunu biliyorum, Bayan McAlpin'in içmediğini, yani daima itidalli olduğunu biliyorum." Gözlerini tekrar Marian'ın elbisesine dikti, Marian'a inancı şimdi biraz sarsılmış görünüyordu ama üstünde durmadı, "hiç değilse kendisi eve taşınan alkollü içkiler konusunda tedbirli davranır. Dağınıklığınız ve düzensizliğiniz konusunda da sesimi çıkartmadım; ben hoşgörülü bir insanım, kişinin kendi evinde ne yapacağı, nasıl yaşayacağı sadece kendisini ilgilendirir diye düşünürüm. O genç adamın bir gece burada kaldığını bildiğim halde başımı öteki tarafa çevirdim, sakın *yalan* söylemeyin bana, her şeyin tamamen farkındaydım! Hatta ertesi sabah erkenden kendimi dışarı attım, bir nahoşluk yaşanmasın diye, hiç değilse çocuk bilmesin olup bitenleri diye. Ama bu kadar da aleni davranmanız..." –Artık bağırmaya başlamıştı, suçlayıcı sesi avaz avaz çınlıyordu– "o haysiyetsiz, sarhoş arkadaşınızı ortaya çıkarmanız, *herkesin* gözünün önünde... üstelik çocuk için o kadar kötü örnek..."

Ainsley karakalem çekilmiş gözlerinden alevler saçarak baktı kadına. "İşte, senin ikiyüzlünün teki olduğundan hep şüphelenmişimdir, şimdi eminim artık" dedi, kadınınki kadar suçlayıcı bir tonla ve saçlarını arkaya savurup çıplak ayaklarını yere daha sağlam basarak. "Sen riyakâr, sahtekâr bir burjuvasın. Hiçbir gerçek inancın yok, sadece komşularının ne diyeceğini dert edinirsin, yalnız itibarını düşünürsün. Benim gözümde bu ahlâksızlıktır. Şunu da bilesin ki, benim bir bebeğim olacak ve onu *bu evde* büyütmeyi asla düşünmüyorum, çünkü senden sahtekârlık ve haysiyetsizlik öğrenir ancak. Kötü örnek olursun! Şunu da söyleyeyim: Sen hayatımda tanıdı-

ğım en Yaratıcı-Yaşam-Gücü-Karşıtı insansın! Bu evden bir an önce taşınırsam son derece mutlu olacağım. Doğmamış bebeğime negatif duygular aşılamana izin vermeyeceğim!"

Alt kattaki hanımın yüzü bembeyaz kesildi. "Ah" dedi, bayılacak gibi, boynundaki inci gerdanlığı tutarak, "ah bebeğim, ah ah ah!" Arkasını döndü, öfke ve dehşet sesleri çıkartarak merdivenlerden aşağı sendeleyerek kaçtı.

"Bir an önce taşınmak zorunda kalacaksın sanırım" dedi Marian. Bu yeni komplikasyondan kendini yeterince uzak hissediyordu. Yarın oradan ayrılacak, ailesinin evine gidecekti zaten. Şimdi alt kattaki kadının yarattığı yüzleşmeyi yaşayınca, daha önce ondan neden bu kadar korktuğuna anlam veremedi. Süngüsü ne kadar da çabuk düşüyordu kadının karşısında.

"Evet, tabii ki" diye yanıtladı Ainsley, sakin bir tonla. Ve sandalyesine oturup yarım kalmış göz makyajına devam etti.

Alt kattan kapının zili çalındı.

"Peter olmalı bu. Gelmiş bile!" dedi Marian. Vaktin bu kadar geç olduğunun farkında değildi. "Gidip ona yardım etmem ve her şeyi hazırlamam gerekiyor. Keşke seni götürebilseydik Peter'in evine ama geç kaldık sanırım, seni bekleyemeyeceğiz."

"Zarar yok" dedi Ainsley, gözlerinin üstüne uzun ve zarifçe kıvrılmış bir kaş çizerken. "Daha sonra gelirim ben. Yapmam gereken başka şeyler var zaten. Bebeğim için hava çok soğuksa, bir taksiye binerim. Yol fazla uzak değil zaten."

Marian mutfağa gitti, paltosunu orada bırakmıştı. "Mutlaka bir şeyler yemeliydim" diye söylendi kendi kendine, "aç karnına içki içmek çok kötü olur." Peter'in ayak seslerini duydu, merdivenleri çıkıyordu. Bir vitamin hapı daha yuttu. Haplar kahve-renkli, oval-biçimli ve sivri uçluydu; sert torbalara doldurulmuş tohumlar gibi. Bunların içine öğütüp koydukları maddeler nedir acaba, diye düşünüyordu hapı yutarken.

26

Peter apartmanın camlı giriş kapısını anahtarıyla açtı ve akşam konuklarının rahatça girebilmesi için kapının mandalını aralık bıraktı. Marian'la birlikte apartmanın lobisine girdiler, çini kaplı geniş holden ilerleyerek merdivenleri tırmanmaya başladılar. Peter hafta sonuna kadar halledilecek dediği halde, asansör henüz çalışmaya başlamamıştı. Servis asansörü çalışıyordu ama işçiler kapısını kilitlemişlerdi.

Apartman binasının inşaatı hemen hemen bitmişti. Marian oraya her geldiğinde ufak tefek tadilatlar görüyordu. Kaba malzemeler –borular, kalaslar, tuğlalar– yavaş yavaş temizlenip ortadan kaldırılmış, gözle görülmeyen bir sindirme ve asimilasyon sonucunda, şimdi içinde yürüdükleri parlak, ışıltılı kaplamaya dönüşmüştü. Duvarlar ve köşeli destekleyici sütunlar koyu bir turuncu-pembe renge boyanmıştı; apartman elektriği de bağlanmıştı ve şimdi göz kamaştırıcı bir parlaklıkla yanıyordu; zira Peter, partisi için bütün ışıkları yakmıştı. Sütunların üstüne monte edilmiş boy aynaları yeniydi, Marian son geldiğinde yoktu. Aynalar lobiyi olduğundan daha büyük gösteriyordu. Ama duvardan duvara halılar, mobilyalar (imitasyon deriden olacağını tahmin ettiği koltuklar), ahşap sopaların etrafına sardırılmış geniş yapraklı sarmaşık bitkileri henüz gelmemişti. Bunlar, lobinin sert ışığına ve köşeli yüzeylerine sentetik bir yumuşaklık ve zenginlik izlenimini katacak son dokunuşlar olacaktı.

Merdivenleri tırmanırken Marian Peter'in koluna yaslandı. Her katın sahanlığından geçerlerken, daire kapılarının önlerinde dev boyutlu ambalaj kutuları ve kalın bezlere sarılmış eşyalar görüyordu Marian. Mutfak eşyaları olmalıydı bunlar: ocak, fırın, buzdolabı gibi. Apartman binasında Peter'den başka yaşayan insanlar da olacaktı yakında. O zaman apartman kaloriferi tam kapasite çalışmaya başlayacaktı; ama şimdilik, Peter'in dairesi dışında, tüm bina hemen hemen dışarısı kadar soğuktu.

"Sevgilim" dedi Marian, ses tonuna olağan bir hava vererek, beşinci kata ulaşıp biraz soluklanmaya çalışırlarken. "Aklıma geldi, birkaç arkadaş daha çağırdım. Umarım bir itirazın olmaz."

Arabada gelirlerken, bunu nasıl söyleyeceğini düşünmüştü hep. Kendi arkadaşlarının geleceğini Peter'e önceden söylememesi doğru olmazdı; ama içten içe söylememeyi tercih ediyor ve arkadaşları geldiğinde durumla başa çıkma yeteneğine güvenmek istiyordu. Ortaya çıkacak olan karışıklıkta, arkadaşlarını neden davet ettiğini açıklamak zorunda kalmak istemiyordu, zaten açıklayamazdı. Peter'in sorgulamasından, sorular sormasından ödü kopuyordu. Peter'in tepkisini önceden tahmin etme yetisini tamamen kaybetmişti bir anda. Adam Marian için bilinmez bir kişilik haline gelmişti; kör bir öfke ya da büyük bir sevinç göstermesi olasılık dahilindeydi. Marian bir adım geri attı ve bir eliyle merdivenin tırabzanına tutundu: Peter'in ne yapacağı belli olmazdı.

Peter gülümsemekle yetindi ama kaşlarının arasında, sinirlendiğini gizleyen, küçük bir çizgi oluştu. "Öyle mi, sevgilim? Eh, ne kadar çok olursak, o kadar neşeli olur" dedi. "Ama inşallah fazla kalabalık bir grup çağırmamışsındır, herkese yetecek kadar içkimiz olmayabilir ve bir partide içkilerin bitmesi en nefret ettiğim şeylerden biridir."

Marian rahatladı. Peter'in tam da böyle bir şeyler söyleye-

ceğini beklemişti. O kadar memnun olmuştu ki adamın kolunu sıktı yumuşakça. Peter kolunu Marian'ın beline doladı ve merdivenleri çıkmaya devam ettiler. "Yok, sadece altı kişi filan" dedi Marian. Aslında dokuz kişiydiler ama adam o kadar kibar konuştuğu için, sayıyı azaltmanın nazik bir jest olacağını düşündü.

"Tanıdığım birileri var mı?" diye sordu Peter, tatlılıkla.

"Yani... Clara ve Joe var" dedi Marian, rahatlama duygusu kaybolmaya başlamıştı. "Ve Ainsley. Ama diğerlerini pek tanımıyorsun sanırım."

"Bak sen..." diye takıldı Peter, hafif bir alaycılıkla. "Benim tanımadığım o kadar çok arkadaşın olduğunu bilmiyordum. Benden gizlediğin küçük sırların vardı demek, hımm? O arkadaşlarını yakından tanıyayım bari, senin özel hayatını daha iyi öğrenmiş olurum böylece." Ve Marian'ın kulağına sevimli bir öpücük kondurdu.

"Evet" dedi Marian, zoraki bir neşeyle. "Eminim onlardan hoşlanacaksın." Geri zekâlı kadın dedi içinden, öfkeyle. Geri zekâlı, geri zekâlı! Nasıl bu kadar aptal olabilmişti? Şimdi partide neler olacağını öngörebiliyordu. Ofis bakirelerinin bir zararı olmazdı –Peter onlara hafif bir kuşkuyla bakmakla yetinirdi, özellikle Emmy'e– ve Clara ile Joe'ya da tolerans gösterirdi. Ama ya ötekiler? Duncan, Marian'ı ele vermezdi, yoksa verir miydi? İmalı bir laf edip eğlenmeyi düşünebilirdi veya merakından bir şeyler sorabilirdi. Böyle bir durumu engellemek için, gelir gelmez Marian onu bir kenara çekip uyarmalıydı. Ama Duncan'ın ev arkadaşları ciddi bir problem yaratabilirdi. Zira bu adamlar Marian'ın nişanlı olduğunu bilmiyorlardı. Bunu öğrendiği zaman Trevor'un nasıl bir şaşkınlık çığlığı atabileceğini gözünde canlandırabiliyordu; Duncan'a yan gözle bakıp, sonra Marian'a dönüp "Ama şekerim, biz senin nişanlı olduğunu bilmiyorduk" gibi bir laf edebilirdi. Ve ardından üstü kapalı, kinayeli bir sessizliğe bürü-

nebilirdi, ki gerçeğin ortaya çıkmasından çok daha tehlikeli olabilirdi bu. Peter deliye dönerdi; birilerinin kendi özel mülkiyet haklarını ihlal ettiğini düşünürdü. Ne olup bittiğini hiç anlayamazdı. O zaman ne olacaktı? Hangi akla hizmet arkadaşlarını davet etmişti Marian? Ne korkunç bir hata yapmıştı! Gelmelerini nasıl önleyebilirdi şimdi?

Yedinci kata ulaştılar ve koridoru geçip Peter'in daire kapısının önüne geldiler. Peter kapının önüne gazete kâğıtları yaymıştı, konukları içeri girmeden botlarını çıkarsınlar diye. Marian da çizmelerini çıkartıp, Peter'in botlarının yanına dikkatle koydu. "Umarım, konuklarımız da bizim örneğimize uyarlar" dedi Peter. "Yerlerin temizliğini yeni yaptırdım, misafirlerin çamurlu ayakkabılarıyla içeri girmelerini istemiyorum."

Daireye girince, Marian'ın paltosunu çıkardı Peter. Ellerini onun çıplak omuzlarına koydu ve ensesinden yumuşakça öptü. "Yum yum..." diye kokladı, "yeni bir parfüm kullanmışsın." Ainsley'nin parfümüydü aslında, yabanıl, Uzakdoğulu bir kokuydu, Marian'a taktığı küpelere yakışır cinsten bir parfüm...

Peter kendi paltosunu da çıkardı ve kapının girişindeki portmantoya astı. "Sen mantonu yatak odasına götür, tatlım" dedi. "Sonra mutfağa gel ve bana, hazırlıklara, yardım et. Kadınlar yiyecekleri tabaklara yerleştirmekte çok daha beceriklidirler."

Marian salonu boylu boyunca yürüdü. Son geldiğinden beri, Peter'in evine eklediği tek yeni mobilya, Danimarka tarzı modern bir koltuktu. Salonun büyük bölümü hâlâ boştu. Hiç değilse konuklar rahatça hareket edebileceklerdi, hepsinin oturabileceği sayıda koltuk-sandalye yoktu. Peter'in arkadaşları, kural olarak, gecenin ilerleyen saatlerinden önce yere oturmazlardı. Ama Duncan oturabilirdi. Onu çıplak salonun ortasında, yerde bağdaş kurmuş, ağzında bir sigara, kasvetli ve kuşkucu bir ifadeyle sabun-adamlardan birini seyreder-

ken canlandırdı gözünün önünde veya Danimarka tarzı modern koltuğun ayaklarını seyrediyor olabilirdi. Diğer konuklar ona pek dikkat etmeden ama üstüne basmamaya çalışarak, etrafında dolaşıyor olurlardı, sanki Duncan bir kahve sehpası veya ahşap bir dekorasyonmuş gibi. Belki Duncan ve arkadaşlarına telefon edip, gelmeyin demek için çok geç değildi hâlâ. Ama telefon mutfaktaydı, Peter de.

Yatak odası her zamanki gibi titizlikle toplanmıştı. Peter'in kitapları ve tüfekleri her zamanki yerlerindeydi; model gemilerinden dördü kütüphane raflarında kitap desteği olarak kullanılıyordu şimdi. Fotoğraf makinelerinden ikisi kılıflarından çıkartılmış ve çalışma masasının üstüne konmuştu. Bir fotoğraf makinesinin mavi ampullü flaş aparatı şimdiden yuvarlak biçimli reflektöre takılmıştı. Sayfaları açılmış bir derginin yanında duran başka mavi ampuller de vardı. Marian paltosunu yatağın üstüne bıraktı. Peter girişteki portmantonun tüm paltoları asabilecek kadar büyük olmadığını ve kadınların mantolarını yatak odasına götürmeleri gerektiğini söylemişti. Marian'ın, kolları yanlarda bitiştirilmiş olarak yatağa serdiği mantosu diğer hanımlara yol gösterici olacaktı.

Marian döndü ve gömme dolabın kapağındaki boy aynasındaki görüntüsüne baktı. Peter kendisini almaya geldiğinde onu böyle görünce çok şaşırmış ve çok memnun olmuştu. "Sevgilim, müthiş görünüyorsun!" demişti. Her zaman böyle giyinsen, süslensen ne hoş olur, demek istiyordu aslında. Sonra onu çevirip arkasından bakmış, o görüntüden de gayet memnun kalmıştı. Ama Marian gerçekten müthiş göründüğünden emin değildi şimdi. Peter'in sözlerini düşündü. Nasıl hissetmesi gerekiyordu? Kendi kendine gülümsedi. Olmadı, bu gülümseme işe yaramayacaktı. Değişik bir gülümseme denedi, gözkapaklarını düşürerek... Ama o da olmadı. Başını çevirip göz ucuyla profilden inceledi kendini. Sorun şuydu ki, kendisinden beklenen toplam efektin, genel havanın ne ol-

ması gerektiğini bir türlü kavrayamıyordu; dikkati hep ayrıntılara takılıyordu, alışık olmadığı şeylere –ojeli tırnaklarına, ağır küpelerine, saç modeline, Ainsley'nin boyadığı ve tamamen değiştirdiği yüz hatlarına. Her seferinde sadece bir noktaya odaklanabiliyordu. Yüzeyin altında, tüm parçaları bir arada tutan neydi? Çıplak kollarını aynaya doğru uzattı. Bedeninin –üstünde bez, naylon, deri veya cila kaplama olmayan– tek kısmı kollarıydı; ama aynada onlar bile sahte görünüyordu, yumuşak pembe-beyaz lastik veya plastik parçaları gibi sanki, kemiksiz ve elastiki...

Yine paniğe kapılmaya başladığı için kendine sinir oldu. Dolabın kapağını açıp, aynayı duvara doğru çevirdi ve Peter'in giysileriyle karşı karşıya kaldı. O giyecekleri daha önce birçok kez görmüştü, dolayısıyla şimdi bir eli dolabın kapağında, karanlık dolabın içine hayretle bakıyor olması için hiçbir neden yoktu. Peter'in elbiseleri düzenli bir şekilde yan yana asılmıştı. Adamın takım-kostümlerinin hepsini tanıyordu, tabii bugün üstünde olan koyu renkli kış takımı hariç. Örneğin, yaz ortasında giydiği takım vardı. Onun yanında spor, tüvit ceketi ve onu tamamlayan gri gömleği ve onun da yanında sıra sıra askılara asılmış, yazdan sonbahara uzanan gömlek çeşitleri. Giysilere uygun pabuçlar dolabın en alt rafına dizilmişti, her birinin içine ayakkabı kalıbı yerleştirilmişti. Marian bütün bu giysileri kızgınlığa benzer bir duyguyla seyrettiğini fark etti. Ne hakla orada, kendini beğenmişçe, askılara asılmış, sessiz bir üstünlük taslıyordu bu giysiler? Ama biraz daha düşününce, bunun daha ziyade korku duygusu olduğunu anladı. Elini uzatıp Peter'in giysilerine dokunmak istedi ama hemen geri çekti: Giysilerin eline sıcak gelmesinden korktu.

"Aşkım, neredesin?" diye seslendi Peter mutfaktan.

"Geliyorum aşkım" diye yanıtladı Marian. Dolabın kapağını aceleyle kapattı, aynadaki görüntüsüne bir kez daha göz

attı, yanaklarındaki kıvrımlı favorilerini yapıştırıp yeniden şekillendirdi ve Peter'le mutfakta buluşmak üzere yürüyüşüne ince bir ayar verdi.

Mutfak masası cam kaplarla doluydu. Bunların bir kısmı yeniydi, Peter parti için özellikle almış olmalıydı. Evlendikten sonra da kullanırlardı elbette. Tezgâhın üstünde, değişik renklerde ve boylarda, sıra sıra şişeler dizilmişti: viski, bira, cin şişeleri. Peter her şeyi düşünmüş gibiydi. Temiz bir havluyla bardakları son bir kez siliyordu.

"Yardım edebileceğim bir şey var mı?" diye sordu Marian.

"Evet sevgilim" dedi Peter. "Bu yiyecekleri tabaklara yerleştirebilirsin mesela. Al, sana da bir içki hazırladım –viski ve su– şimdiden başlasak iyi olabilir." Kendisi de hiç vakit kaybetmemişti, tezgâhın üstünde duran viski bardağı yarı yarıya boşalmıştı bile.

Marian içkisinden bir yudum aldı, Peter'e bakıp gülümsedi. Çok sertti viski, boğazını yaktı. "Beni sarhoş etmeye çalışıyorsun galiba. Bir buz daha alabilir miyim?" Dudaklarındaki rujun bardağın kenarında yağlı bir iz bıraktığını tiksintiyle fark etti.

"Derin dondurucuda bolca buz küpü var" dedi Peter, Marian'ın içkisini sulandırmak istediğine memnun olmuş görünüyordu.

Buz küpleri büyük bir kâsenin içinde duruyordu. Ayrıca, polietilen torbalara konmuş birçok yedek buz da vardı. Buzdolabının geri kalan bölümü şişeler –alt rafta yan yana, sıkış tıkış konmuş bira şişeleri, orta ve üst raflara konmuş büyük boy zencefilli gazoz ve daha küçük şişelerde tonik ve soda– ile doldurulmuştu. Peter'in buzdolabı o kadar beyaz, temiz ve düzenli yerleştirilmişti ki, Marian kendi buzdolabını suçluluk duygusuyla hatırladı.

Tırnaklarını bozmamak için yiyecekleri parmaklarının ucuyla tutarak, Peter'in gösterdiği kâse ve tabaklara pata-

tes cipsi, zeytin ve mantar turşularını yerleştirdi. Bu işi bitirmek üzereydi ki Peter arkasından gelip bir kolunu beline doladı. Diğer eliyle Marian'ın elbisesinin fermuarını yarıya kadar indirdi, sonra tekrar çekti. Marian ensesinde nefesini hissetti.

"Ne yazık ki yatağa atlamak için vaktimiz yok. Üstünü bozmayı istemem zaten. Eh, sonrasında bol bol zamanımız olacak." Diğer kolunu da beline doladı.

"Peter, beni seviyor musun?" dedi Marian. Bu soruyu daha önce de sormuştu, şaka yapar gibi, cevabından hiç kuşku duymayarak. Ama bu kez kıpırdamadan bekledi, yanıtını duymak istiyordu.

Peter küpeli kulağından hafifçe öptü. "Aptal olma, tabii ki seviyorum" dedi, Marian'ı şımartacağını düşündüğü sevecen bir tonla. "Seninle evleneceğim, değil mi? Ve bu kırmızı elbisenin içinde özellikle seviyorum. Daha çok kırmızı giymelisin." Ellerini üstünden çekti: Marian son mantarları da tabağa yerleştirdi.

"Bir dakika buraya gel sevgilim" diye seslendi Peter yatak odasından. Marian ellerini yıkayıp kuruladı ve yanına gitti. Peter çalışma masasının lambasını yakıp oturmuş, fotoğraf makinelerinden birinin ayarını yapıyordu. Başını kaldırıp gülümsedi. "Resim çekeriz diye düşündüm, bir anı olsun diye. İlerde bunlara bakıp hatırlamak eğlenceli olur. Bu bizim birlikte ilk gerçek partimiz olacak, önemli bir olay. Bu arada, sizinkiler düğün için fotoğrafçı buldular mı?"

"Bilmiyorum" dedi Marian, "bulmuşlar galiba."

"Ben kendim fotoğraf çekmek isterdim ama tabii bu imkânsız" dedi Peter, gülerek. Fotoğraf makinesinin ışık ayarıyla uğraşmaya başladı.

Marian sevecenlikle Peter'in omzuna yaslandı. Masanın üstündeki nesnelere –mavi flaş ampullerine, yuvarlak, gümüş renkli, içbükey flaş aparatına– baktı. Peter masanın üs-

tünde duran dergideki "İç Mekânlarda Flaş Kullanımı" başlıklı makaleye göz atıyordu. Sayfanın altında bir reklam vardı: Deniz kenarında, saçları tepesinde iki kuyruk yapılmış, sarkık kulaklı bir köpeği tutan küçük bir kız çocuğu ve altında "Ebediyen Hatırlamak İçin" yazısı.

Marian pencereye gidip aşağı baktı. Dar sokakları ve soğuk kış ışıkları ile beyaz şehir uzanıyordu altında. Elindeki içkiden bir yudum aldı. Bardağın içindeki buzlar şıkırdadı.

"Sevgilim" dedi Peter, "misafirler gelmek üzeredir. Ama onlar gelmeden senin tek başına birkaç resmini çekmek istiyorum, izin verirsen. Film rulosunda birkaç poz kald ı sadece, onları da bitirip yeni bir film takmak istiyorum, parti için. Kırmızı elbisen güzel görünür slaytta; birkaç siyahbeyaz da almak istiyorum bu arada."

"Peter" dedi Marian, tereddüt içinde, "sanmıyorum ki..." Nedensiz yere telaşa kapılmıştı.

"Hadi ama, utangaç olma" dedi Peter. "Tam şurada, tüfeklerin yanında, hafifçe duvara yaslanarak durur musun?" Masaüstü lambasını çevirerek Marian'ın yüzünü aydınlattı ve küçük, siyah pozmetreyi ayarladı. Marian'ın sırtı duvara yapıştı.

Peter fotoğraf makinesini kaldırdı ve tepesindeki minik vizörden gözlerini kısarak baktı. Lensi odakladı. "Şimdi, biraz daha rahat bir poz verir misin? O kadar kasma kendini. Hadi ama, kamburunu çıkartma, göğsünü ileri doğru ver. Ve o kadar endişeli bakma sevgilim, doğal ol, hadi *gülümse*..."

Marian'ın bedeni dondu, kaskatı kesildi. Hareket edemiyordu. Fotoğraf makinesinin yuvarlak cam lensi üstüne çevrilmiş haldeyken yüzünün kaslarını bile hareket ettiremiyordu. Deklanşöre basmamasını söylemek istiyordu ama ağzını bile hareket ettiremiyordu...

O sırada kapı çalındı.

"Allah kahretsin" dedi Peter. Makineyi masaya bıraktı. "İşte geldiler. Eh, ne yapalım, daha sonra sevgilim" dedi ve gitti.

Marian büzüldüğü köşeden yavaş yavaş çıktı. Nefes nefese kalmıştı. Bir elini uzatıp diğeriyle ona dokunmaya zorladı kendini.

"Neyim var benim?" diye söylendi. "Sadece bir fotoğraf makinesiydi."

27

İlk gelenler ofis bakireleriydi: Önce Lucy yalnız, beş dakika sonra Emmy ile Millie peş peşe geldiler. Anlaşılan hiçbiri diğerlerini orada göreceğini beklemiyordu, hepsinin davet edilmiş olmasına canları sıkılmış gibiydi. Marian kadınları Peter'le tanıştırdı ve onları yatak odasına götürüp paltolarını kendininkinin yanına bıraktı. Üç kadın da tuhaf bir tonlamayla, kırmızının Marian'a ne kadar yakıştığını, daha sık giymesini söyledi. Üçü de aynada kendine bir göz attı, salona geçmeden sırtını dikleştirip görüntüsüne çeki düzen verdi. Lucy rujunu tazeledi. Emmy saçlarını ovuşturup kabarttı.

Danimarka tarzı mobilyalara özenle oturdular ve Peter onlara birer içki sundu. Lucy mor kadife bir elbise giymiş, göz kapaklarını gümüş rengine boyamış ve takma kirpikler takmıştı. Emmy ortaokul mezuniyet balolarını hatırlatan tarzda pembe şifon bir giysi içindeydi; saçları tutam tutam, kaskatı bir şekilde spreylenmişti ve sutyeninin askısı görünüyordu. Millie etlerini yer yer pırtlatan, sıkı, uçuk mavi renkli saten bir elbise giymişti; üstü pullarla süslü bir gece çantası vardı ve üçünün arasında en gergin görünen oydu.

"Geldiğinize çok memnun oldum" dedi Marian. Ama o sırada hiç memnun değildi. Kadınlar çok heyecanlı görünüyorlardı. Sanki her biri o anda Peter'in kapıdan girip, tek dizinin üstüne çöküp, kendisine evlenme teklif etmesini bekliyor gibiydi. Duncan bir yana, Fish ve Trevor ile karşı-

laştıkları zaman ne yapacaklardı acaba? Daha beteri, onlar bu kadınlarla karşılaştıkları zaman ne yapacaklardı? Marian her iki tarafın da çığlıklar atarak kaçışacağını canlandırdı gözünün önünde; bir üçlünün kapıdan, diğer üçlünün pencereden dışarı fırlayacağını düşündü. "Ne yaptım ben?" dedi içinden. Yaşları ilerlemiş, yüksek lisans öğrencisi bu üç adamın varlığını unutmak istiyordu; vakit geçtikçe ve viskinin de etkisiyle şimdiden uzaklaşmış gibiydiler zaten. Belki hiç gelmezlerdi.

Sabun-adamlar, yanlarında karılarıyla birlikte, boy göstermeye başladılar. Peter müzik setine bir plak koydu. Ortam daha kalabalık ve gürültülü oldu. Kapı her çaldığında, ofis bakireleri hemen başlarını çevirip kapıdan yana bakıyorlardı. Ve içeri bir başka parıltılı ve başarılı görünümlü çift girdiğinde, sıkıntıyla sırtlarını dönüp zoraki yürüttükleri sohbetlere ve içkilerini yudumlamaya devam ediyorlardı. Emmy elmas taklidi küpeleriyle oynuyordu. Millie payetli gece çantasının dışarı fırlamış telini çekiştiriyordu.

Marian güler yüzlü ve becerikli bir ev sahibesi tavrıyla adamların eşlerini yatak odasına götürüyordu. Yatağın üstündeki paltolar gittikçe çoğalmıştı. Peter konuklara içkiler dağıtıyor, kendi de üst üste yuvarlıyordu. Fındık-fıstıklar, patates cipsleri ve diğer çerezler elden ele dolaştırılıp, elden ağza atıştırılıyordu. Şimdiden salondaki konuklar kendi aralarında standart bölgelere ayrılmışlardı; kadınlar kanepe ve koltuklarda, erkekler müzik setinin yakınında gruplaşmışlardı ve ortada kimseye ait olmayan, görünmez ve tarafsız bir alan kalmıştı. Ofis bakireleri yanlış bir tarafta sıkışıp kalmışlardı: Mutsuz bir halde evli hanımları dinliyorlardı. Marian'ın içine yine bir pişmanlık ve vicdan azabı saplandı. Ama şimdi onlarla ilgilenemezdi; mantar turşusu tabaklarını servis ediyordu. Ainsley neden geç kaldı diye merak etti.

Kapı yine çaldı ve içeri Clara ile Joe girdi. Ve onların ar-

kasından Leonard Slank! Marian'ın tüyleri diken diken oldu, elindeki tabaktaki mantarlardan biri havalanıp yere düştü, müzik setinin altına kaçtı. Marian elindeki tabağı masaya bıraktı. Peter yeni gelenleri karşıladı. Len'in elini heyecanla, sevinçle sıktı. Bitirdiği her içki bardağından sonra sesi daha yüksek çıkmaya başlamıştı. "Nasılsın, nerelerdesin yahu? Ne iyi ettin geldiğine! Allah biliyor ki hep aklımdaydın, hep aramayı düşünüyordum seni" dedi. Len sendeleyerek elini uzattı ve bulanık, donuk bir bakışla karşılık verdi.

Marian, Clara'nın koluna yapıştı ve hemen yatak odasına sürükledi. "*Onun* ne işi var burada?" dedi, oldukça kaba bir sesle.

Clara mantosunu çıkarttı. "Len'i getirdiğimiz için kızmamışsındır umarım" dedi, "kızacağını zannetmemiştim, zira senin –bizim– eski arkadaşımızdır o. Getirsek iyi olur diye düşündük, tek başına bir yerlere gitmesini istemedik. Gördüğün gibi, boktan bir vaziyette. Bu akşam bakıcı geldikten hemen sonra çıkageldi bizim eve ve feci görünüyordu, çok içtiği belliydi. Ağzı diline dolanarak bir şeyler anlatmaya çalıştı, başı bir kadınla derde girmiş; ciddi bir hikâyeye benziyordu. Evine dönmeye korktuğunu söyledi, bilmiyorum neden. Kim ona ne yapmak isteyebilir, anlamadım? Neyse, zavallıcığı bizim evin üst katında, arka odada yatıracağız. O oda, Arthur'un odasıdır ama Len'in odayı paylaşmaya itiraz edeceğini sanmıyorum. Joe ve ben, ikimiz de çok üzüldük onun için. Len'in ihtiyacı olan sevecen ve evcimen bir kadın, ona kol-kanat gerecek biri, şu sıralar hayatıyla başa çıkamaz gibi görünüyor..."

"O kadının kim olduğunu söyledi mi?" diye sordu Marian, telaşla.

"Yok, söylemedi" dedi Clara, kaşlarını kaldırarak, "genellikle isim söylemez o."

"Sana bir içki hazırlayayım" dedi Marian. Kendisi de bir kadeh daha istiyordu. Elbette Clara ve Joe söz konusu kadının kim olduğunu bilmiyorlardı, yoksa Len'i partiye as-

la getirmezlerdi. Marian, Len'in geldiğine şaşırmıştı, zira Ainsley'nin de partide olacağını tahmin etmesi gerekirdi ama o içkili kafayla hiçbir şeyi umursamaz olmuştu anlaşılan. Marian'ı en çok telaşlandıran, Len'in orada olmasının Ainsley üzerinde yaratacağı etkiydi. O kadar sinirlenebilirdi ki, dengesiz bir harekette bulunabilirdi kadın.

Clara ile salona döndüklerinde, Len'in bekâr ve müsait bir adam olarak ofis bakirelerinin hemen ilgi odağı haline gelmiş olduğunu fark etti Marian. Tarafsız bölgede adamı köşeye sıkıştırmışlardı. Kadınlardan ikisi kanepenin iki tarafından, üçüncüsü karşıki koltuktan kıstırmışlardı. Leonard ellerinden birini, dengesini sağlamak için duvara yapıştırmıştı, diğer elinde büyük bir bira bardağı tutuyordu. Bakışlarını sürekli oradan oraya gezdiriyordu, kimsenin yüzüne fazla uzunca bakmak istemiyor gibiydi. Kendi gri-beyaz, pişmemiş kek rengindeki, şişmiş yüzünde hayret, can sıkıntısı ve panik karışımı bir ifade vardı. Ama ofis bakireleri ağzından birkaç laf almış olmalıydılar ki, Lucy'nin "Televizyon mu? Ah, ne kadar heyecan verici!" diye bağırdığını duydu Marian; diğer kızlar gergin bir şekilde kıkırdadılar. Leonard çaresizce bir yudum daha aldı birasından.

Marian zeytinleri servis ediyordu ki Joe'nun erkekler bölgesinden çıkıp kendine doğru geldiğini gördü. "Selam" dedi Joe, "bu akşam bizi davet ettiğine çok sevindim. Clara'nın dışarı çıkmaya o kadar az fırsatı oluyor ki."

İkisi birden dönüp, salonun kanepe tarafında oturan sabun-kadınlardan biriyle konuşan Clara'ya baktılar.

"Clara için çok üzülüyorum, biliyor musun" diye devam etti Joe. "Onun hayatı birçok kadınınkinden daha zor. Yani üniversiteye giden kadınlar için daha zor demek istiyorum. Akıllı olduğunu biliyor, üniversitedeki hocaları onun söylediklerine değer veriyor, ona düşünen bir insan gibi davranıyor; sonra evleniyor ve özü istilaya uğruyor..."

"Nesi istilaya uğruyor?" dedi Marian.

"Özü. Kişiliğinin merkezi, kendi için yarattığı şey, kendine yarattığı imaj diyelim..."

"Ah, evet" dedi Marian.

"Kadın rolü ile özü birbiriyle çatışıyor. Kadınsı rolü ondan pasiflik talep ediyor..."

Marian'ın gözünün önünde bir görüntü canlandı birden: Joe'nun başının üstünde havada asılı kalmış, krema ve kiraz likörüyle süslenmiş, kocaman yuvarlak bir pasta.

"Dolayısıyla, özünün kocası tarafından ele geçirilmesine izin veriyor" diye sürdürdü Joe. "Ve çocuklar da gelince, bir sabah uyanıyor ve artık içinde hiçbir şey kalmadığını anlıyor. İçi boşalmış, kendinin kim olduğunu artık bilmiyor; özü tahrip olmuş." Peter başını hafifçe sallayıp birasından bir yudum aldı. "Kendi kız öğrencilerimde de bunun olacağını görebiliyorum. Ama onları uyarmak nafile olur."

Marian dönüp tekrar baktı Clara'ya. Bej renkli sade bir elbise giymişti; uzun, narin saçları armut sarısına benzer soluk bir renkti. Joe Clara'ya özünün tahrip edildiğinden hiç bahsetti mi acaba diye merak etti Marian; içi kurtlanmış elmaları düşündü. Clara abartılı bir el hareket yaptı o sırada ve yanında oturan sabun-kadın şoke olmuş bir ifadeyle geriye attı kendini.

"Bütün bunları fark etmenin bir faydası olmuyor elbette" dedi Joe. "Sen fark etsen de etmesen de oluyor işte. Belki kadınların üniversiteye gitmelerine izin verilmemeli; böylece sonradan, düşünen kafalar olarak hayatta neler kaçırdıklarını hissetmezler. Mesela, ne zaman Clara'ya dışarı çıkmasını, hayatıyla ilgili bir şeyler yapmasını, örneğin bir akşam kursuna yazılmasını söylesem, yüzüme tuhaf tuhaf bakıyor."

Marian içkinin etkisiyle hafifçe donuklaşmış gözleriyle şefkatli bir bakış attı Joe'ya. Onun evde atletle, ayaklarını sürüye sürüye dolaştığını, aklın yaşamı üstüne meditasyon yaptığını, bulaşıkları yıkadığını, zarfların pullarını çıkartıp

biriktirdiğini canlandırdı kafasında. Ne yapıyordu o pullarla sonra? Marian uzanıp Joe'ya dokunmak, ona güven vermek, Clara'nın özünün tahrip edilmediğini ve her şeyin yolunda olduğunu söylemek istedi; ona bir şey vermek istedi. Elindeki tabağı uzattı, "Haydi bir zeytin al" dedi.

Joe'nun arkasında kapı açıldı ve Ainsley girdi. "Pardon" dedi Marian adama. Elindeki zeytinleri müzik setinin üstüne koydu ve Ainsley'nin yolunu kesmek üzere ilerledi; onu uyarması gerekiyordu.

"Selam" dedi Ainsley, nefes nefese kalmıştı. "Geciktiğim için özür dilerim ama aniden toparlanmaya başlama isteği duydum, taşınmak için..."

"Ainsley" dedi Marian, yatak odasında yalnız kaldıkları zaman, "Len burada ve korkarım hayli sarhoş." Ainsley mantosunu çıkardı. Harikulade görünüyordu. Turkuaza çalan yeşil tonlu bir elbise giymişti, göz makyajı ve ayakkabılarıyla tam uyumluydu. Dalga dalga saçları parlıyordu. Hormonlarla canlanmış cildi ışıl ışıldı; karnı henüz belirgin değildi.

Ainsley cevap vermeden önce aynada kendini seyretti. "Ee... ne olmuş?" dedi sonra, gözlerini açarak ama gayet sakin bir sesle. "Marian, benim için hiç önemi yok, gerçekten. O konuşmalardan sonra ikimiz de nerede durduğumuzu biliyoruz ve olgun insanlar gibi davranabiliriz, eminim. Len'in beni rahatsız edecek bir şey söylemesi artık mümkün değil."

"Ama" dedi Marian, "çok üzgün görünüyor, Clara da öyle söyledi. Onların evine gitmiş. Buraya geldiğinde feci görünüyordu. Dolayısıyla *onu* rahatsız edecek bir şey söylememeni ümit ediyorum."

"Bunun için hiçbir neden yok" dedi Ainsley, şakacı bir tonla, "onunla konuşmam bile."

Salonda sabun-adamlar hayli gürültücü olmaya başlamışlardı. Peş peşe kahkahalar patlatıyorlardı, biri belden aşağı fıkralar anlatıyordu. Kadınların sesleri de yükselmişti, bari-

ton ve bas seslerle rekabet eden sopranolar gibi. Ainsley ortaya çıktığında ona doğru genel bir dalgalanma oldu: Sabunadamlardan bazıları, tahmin edileceği gibi, Ainsley ile tanıştırılmak üzere takıldıkları grubu terk ettiler. Her zaman atik-tetik olan karıları da oturdukları yerden kalkıp, kocalarını uzaklaştırmak için hızlı hızlı adımlar attılar. Ainsley boş bir ifadeyle gülümsedi.

Marian hem Ainsley'e hem kendine (yeniden) içki almak için mutfağa gitti. Mutfağın düzeni ilerleyen saatlerle bozulmuş, başta özenle dizilmiş bardaklar ve şişeler sağa-sola dağılmıştı. Lavabo erimiş buz kapları ve yemek artıklarıyla doluydu; insanlar yedikleri zeytinlerin çekirdeklerini ve kırdıkları bardakların parçalarını nereye atacaklarını bilmezlerdi. Boş ve yarı-boş şişeler, tezgâhın, masanın ve buzdolabının üstüne bırakılmıştı ve yere ne olduğu anlaşılmayan bir şey dökülmüştü. Ama hâlâ birkaç temiz bardak vardı. Birini Ainsley için doldurdu.

Mutfaktan çıkarken, yatak odasından gelen birtakım sesler duydu.

"Telefondaki sesinden bile daha yakışıklısın" diyordu Lucy'nin sesi.

Marian odanın kapısından bir göz attı. Lucy orada durmuş, gümüş renkli göz kapaklarının altından Peter'e bakıyordu. Peter de elinde fotoğraf makinesi, utangaç bir oğlan çocuğu gibi, aptalca sırıtarak bakıyordu kadına. Demek Lucy Leonard'ı kuşatma altında tutmaktan vazgeçmişti. Boşuna çaba olacağını anlamış olmalıydı. Böyle konularda diğer iki ofis bakiresinden daha kurnaz davranırdı daima. Ama Len yerine Peter ile ilgilenmeye kalkması etkileyiciydi, daha doğrusu zavallıcaydı. Evlenmek üzere olan bir adam olarak Peter çoktan piyasadan kalkmıştı zira.

Marian kendi kendine gülümsedi. Tam çekilmek üzereydi

ki, Peter onu gördü ve elindeki fotoğraf makinesini sallayarak seslendi. Yüzünde suçlu ama neşeli bir ifade vardı. "Selam tatlım!" dedi, "parti iyice kıvamını buldu artık, biraz resim çekmenin zamanı!" Lucy dönüp kapıya baktı ve gülümsedi, göz kapakları dükkân kepenkleri gibi kalktı ve indi.

"İşte içkin" dedi Marian, etrafında kümelenmiş sabunadamları yararak Ainsley'e bardağını uzatırken.

"Teşekkürler" dedi Ainsley, gözlerinde dalgın ifadeyle. Marian bunun bir tehlike işareti olduğunu sezdi. Ainsley'nin bakışlarını takip ederek baktığında, Len'in karşıda oturmuş, yarı açık ağzıyla Ainsley'i seyrettiğini gördü. Millie ve Emmy hâlâ azimle adama kol-kanat geriyorlardı. Millie biraz daha yaklaşmış, başka kimse aralarına girmesin diye eteklerini iyice yaymıştı. Emmy bir basketbol defans oyuncusu gibi bir ileri, bir geri gidip geliyordu. Ama karşı koltuk boştu, yani kanatlardan biri savunmasız kalmıştı. Marian tekrar Ainsley'e baktı: Davetkâr bir ifadeyle gülümsüyordu Ainsley.

Kapı yine çalındı. Ben açayım bari, diye düşündü Marian, Peter yatak odasında meşguldü.

Kapıyı açtı ve karşısında Trevor'un şaşkın yüzünü buldu. Diğer ikisi arkasındaydı ve yanlarında tanımadığı bir dördüncü kişi, tahminen bir kadın vardı: Bol bir tüvit palto, uzun siyah çoraplar giymiş, güneş gözlüğü takmıştı. "Doğru adrese mi geldik acaba?" diye sordu Trevor. "Bay Peter Wollander'ın evi mi?" Marian'ı tanımamıştı.

Marian'ın beti benzi attı: Onları tamamen unutmuştu. Eh, zarar yok, dedi içinden sonra. Evde o kadar gürültü ve karışıklık vardı ki, belki Peter onları fark etmezdi bile.

"Ah, geldiğinize çok memnun oldum" dedi, "lütfen içeri girin. Bu arada, ben Marian'ım."

"Ahahaha" dedi Trevor, cırtlak bir sesle, "*tabii yaa*... Ne

kadar aptalım, seni tanıyamadım! Çok zarif görünüyorsun tatlım. Daha sık kırmızı giymelisin, gerçekten."

Trevor, Fish ve öteki tip içeri girdiler ama Duncan kapıda kaldı. Marian'ı kolundan tutup dışarı çekti ve kapıyı arkasından kapadı.

Bir süre durup, gözlerine düşen saçlarının arasından sessizce Marian'ı inceledi, tepeden tırnağa. "Bunun bir maskeli balo olduğunu söylememiştin bana. Allah aşkına, kimin kılığına girdiğini zannediyorsun?"

Marian'ın omuzları çöktü, çaresizlik duygusuyla. Demek ki, hiç de kesinlikle müthiş görünmüyormuşum, diye düşündü. "Benim hiç böyle giyinip süslendiğimi görmemiştin daha önce, hepsi bu" dedi, titrek bir sesle.

Duncan alay etmeye başladı. "En çok küpelerini beğendim. Çok aradın mı bunları?"

"Öff, sus" dedi Marian, kızmaya başlamıştı. "İçeri gel ve bir içki al." Duncan çok sinir bozucuydu. Ne giymesini bekliyordu ki, çuval mı geçirseydi üstüne? Kapıyı tekrar açtı.

Konuşma, müzik ve kahkaha sesleri dışarı, koridora taştı. Derken bir flaş patladı ve bir ses "hey, sizi suçüstü yakaladım işte!" diye bağırdı, muzaffer bir edayla.

"O Peter" dedi Marian, "fotoğraf çekiyor."

Duncan bir adım geri attı. "İçeri girmeyi istediğimi sanmıyorum."

"Ama girmek *zorundasın*" dedi Marian. "Peter'le tanışmalısın. Bunu gerçekten istiyorum." Birdenbire, Duncan'ın yanında olmasının çok önemli olduğunu hissetmişti.

"Yok, hayır" dedi Duncan. "Gelemem. Bu çok kötü olur, sana söyleyeyim. İkimizden biri kesin buharlaşır. Ve herhalde ben olurum bu. Zaten burası çok gürültülü, tahammül edemeyeceğim."

"*Lütfen*" diye yalvardı Marian. Duncan'ın kolunu yakala-

maya çalıştı ama adam şimdiden dönmüş, koşar adım koridora atmıştı kendini.

"Nereye gidiyorsun?" diye bağırdı Marian arkasından, üzüntü ve çaresizlik içinde.

"Çamaşırhaneye" dedi Duncan. "Hoşça kal, mutlu bir evliliğin olsun inşallah" diye ekledi. Koridorda tam köşeyi dönerken adamın yüzündeki çarpık gülümsemeyi yakaladı Marian. Sonra merdivenlerden aşağı doğru uzaklaşan ayak seslerini duydu.

Bir an onun arkasından koşmayı, onunla gitmeyi istedi; içerdeki kalabalıkla tekrar yüzleşemeyeceğini hissetti. Ama "geri dönmek zorundayım" dedi kendine. Ve içeri doğru yürüdü.

Salona girdiğinde ilk fark ettiği şey, Fisher Smythe'in geniş sırtı oldu. Gayet cüretkâr spor, çizgili desenli, balıkçı yakalı, yünlü bir süveter giymişti. Yanındaki Trevor ise, kusursuz ölçüde resmi bir takım elbise ve gömlek giymiş, kravat takmıştı. İkisi birden, yanlarında getirdikleri siyah uzun çoraplı tiple konuşuyorlardı: "ölüm sembolleri" gibi bir konu hakkında. Usta bir manevrayla yanlarından sıyrılıp geçti Marian, Duncan'ın kayboluşu ile ilgili sorularla karşılaşmak istemiyordu.

Kendini Ainsley'in arkasında dururken buldu. Ve yaklaşık bir dakika sonra, o mavi-yeşil elbiseli şeklin yanında duran kişinin Leonard Slank olduğunu fark etti. Len'in yüzünü göremiyordu, Ainsley'nin saçları araya giriyordu; ama adamın kolunu ve bardağı tutan elini tanıdı: Tepeleme doldurulmuş yeni bir bira bardağıydı elindeki. Ainsley, alçak ama acil bir sesle bir şeyler söylüyordu Leonard'a.

"Allah'ın cezası, HAYIR! Beni asla elde edemeyeceksin..." dedi Len, sarhoş peltekliğiyle, dili ağzına dolanarak.

"Peki o zaman!" dedi Ainsley. Marian daha neler olduğunu anlayamadan, Ainsley bira bardağını kaldırıp hızla yere çarptı. Marian irkilerek geri sıçradı.

Bardağın yerde parçalanma sesi duyulunca, tüm sohbetler aniden kesiliverdi. Derin bir sessizlik oldu. Ve Ainsley'nin sesi doldurdu ortamı, aykırı ve yakışıksız bir şekilde, arka plandaki kemanların yumuşak iç çekişleri eşliğinde. "Len ile benim harika bir haberimiz var" dedi Ainsley. Bir an durup, yaratacağı etkiyi bekledi, gözleri parlayarak. "Bir bebeğimiz olacak." Sesi sakindi. Aman yarabbi, diye düşündü Marian, meseleyi çok zorluyor.

Salonun kanepe tarafından birkaç iç çekiş duyuldu. Biri alaycı bir tonla güldü. Sabun-adamlardan biri "Aferin sana oğlum Len, kimsen artık" dedi. Marian şimdi Len'in yüzünü görebiliyordu. Beyaz suratında kırmızı kırmızı lekeler belirmişti, alt dudağı titriyordu.

"Seni kokuşmuş orospu!" diye bağırdı Len, hırıltılı bir sesle.

Bir duraksama oldu izleyiciler arasında. Sabun-kadınlardan biri aceleyle bir sohbet başlattı ama sesi hemen kesildi. Marian, Len'i seyrediyordu: Ainsley'i tokatlayacağını zannetti ama Len dişlerini göstererek gülümsedi. Salonda kendisini dinlemeye hazırlanmış kalabalığa döndü.

"Doğrudur arkadaşlar" dedi. "Ve bebeğimizin vaftizini hemen şimdi, siz dostlarımızın arasında yapacağız. Ana rahminde vaftiz. Ve ona kendi adımı veriyorum, şimdi burada." Elini uzatıp Ainsley'nin omzunu kavradı, bira bardağını kaldırdı ve içindekileri yavaş yavaş kızın başının üstünden boca etti.

Sabun-hanımlar hep birlikte neşeli çığlıklar attılar; sabun-adamlar "Hey!" diye bağırdılar. Sesler azalmaya başlarken, Peter yatak odasından fırlayıp, elindeki fotoğraf makinesine bir flaş ampulü takmaya çalışarak salona girdi. "Aynen öyle durun!" diye bağırdı ve bir poz çekti. "Harika!" dedi, "bu harika bir poz oldu. Hey, bu parti gerçekten uçmaya başladı artık!"

Konuklardan bazıları rahatsız bakışlar attılar Peter'e

ama çoğu dikkat bile etmedi ona. Herkes oradan oraya hareket ediyor ve konuşuyordu. Arka planda kemanlar çalıyordu hâlâ, aygın-baygın melodilerle. Ainsley ortada kalakalmıştı, başından aşağı dökülen ve ayaklarının dibinde biriken bira köpükleriyle sırılsıklam olmuş bir halde. Yüzü çarpılmıştı: Ağlasam mı ağlamasam mı der gibi bakıyordu... Len, Ainsley'i bırakmıştı artık. Kafası düşmüştü, anlaşılmaz sözler mırıldandı ağzının içinde. Az önce ne yaptığını ve biraz sonra ne yapacağını hiç bilmez gibi görünüyordu.

Ainsley döndü ve tuvalete doğru yürüdü. Sabun-hanımlardan bazıları onun arkasından koşturdular, kumru ötüşüne benzeyen sempatik sesler çıkartarak. Ainsley'e yardım ediyor gibi görünerek sahnede yerlerini almak istiyorlardı. Ama onlardan önce başka biri geldi Ainsley'nin yanına. Fisher Smythe idi bu. Yünlü balıkçı-yaka süveterini başından yukarı çekip çıkardı; gür siyah kıllı ve adaleli çıplak göğsü ortaya çıktı.

"İzin verin lütfen" dedi Ainsley'e, "Üşümenizi istemeyiz, değil mi?" Ve kızın üstünü süveteri ile kurulamaya başladı. Gözleri şefkat ve üzüntüyle dolu dolu olmuştu.

Ainsley'nin saçları sırılsıklam damlıyordu. Kirpiklerinin ucunda biriken gözyaşlarının ve bira suyunun arasından Fisher'a bakıp gülümsedi. "Tanıştığımızı zannetmiyorum" dedi.

"Sanırım kim olduğunuzu biliyorum" dedi Fisher, süveterinin bir koluyla Ainsley'nin göbeğini hafifçe okşayarak. Sesinde güçlü bir sembolik anlam, bir ima vardı.

Aradan biraz zaman geçti. Parti mucizevi bir şekilde hâlâ dèvam ediyordu; Ainsley ve Len'in yarattığı rezaletin üstü kapanmış gibiydi. Birileri kırılmış bardak parçalarını ve yerlere dökülmüş biraları temizleyip silmişti. Ve salonda müzik, sohbet ve içki muhabbeti, daha önce hiçbir şey olmamış gibi sürmekteydi.

Mutfak ise adeta bir afet bölgesine dönmüştü. Büyük bir sel felaketi yaşanmıştı sanki. Marian ortalıktaki "moloz" yığını arasından temiz bir bardak aradı. Kendi bardağını bir yere koymuştu ama nereye koyduğunu artık hatırlamıyordu. Yeni bir içkiye ihtiyacı vardı.

Temiz bardak kalmamıştı. Kullanılmış bir tane alıp suyla çalkaladı ve dikkatle, yavaş yavaş yeni bir viski hazırladı kendine. Havuzda sırtüstü uzanıp yatmış gibi sakin hissediyordu kendini şimdi. Mutfak kapısına yaslanıp salonu seyretmeye başladı.

"Başa çıkıyorum, olup bitenlerle başa çıkıyorum" diye mırıldandı kendi kendine. Buna şaşırmış ama aynı zamanda çok memnun olmuştu. Herkes oradaydı (Ainsley ve Fisher'dan –ve Len'den başka, sahi, o nereye kaybolmuştu?), herkes partilerde neler yapılırsa onları yapıyordu, kendisi de öyle yapıyordu. Partideki insanlar Marian'ın suda batmasını önlemek için onu alttan destekliyorlardı sanki; su geçirmez bir nesne gibiydi, onlardan biri olduğu duygusuyla yüzüyordu suyun üstünde. Hepsine karşı sıcak bir muhabbet duydu; şimdi her zamankinden daha net gördüğü, sanki gizli bir ışık tarafından aydınlatılmış şekillerine ve yüzlerine sevecenlikle baktı. Hatta sabun-kadınları, el-kol işaretleriyle konuşan Trevor'u, ofis bakirelerini, uçuk-mavi parlak elbisesinin içinde gülüşen Millie'yi ve eteğinin altından sarkan kombinezonunun farkında olmadan dolaşan Emmy'i bile sevdi. Peter de onların arasındaydı, hâlâ elinde fotoğraf makinesiyle geziniyor ve ara sıra resim çekiyordu. Sinema reklamlarında görünen aile babalarına benzetti onu Marian: Sıradan, gündelik olayları görüntülemek için düzinelerce film harcayan babalara... Gülen, kadeh kaldıran insanlardan veya doğum günü çocuklarından daha iyi fotoğraf konusu var mıydı?

İşte burada en başından beri olup biten hep buydu diye

düşündü Marian, içi mutlulukla doldu. Peter de bu. Gerçek Peter, yani hiçbir şaşırtıcı veya korkutucu yönü olmayan, av kulübesinde veya çift-kişilik yatağında yatan, arka bahçede barbekü yapan Peter. Reklam filmlerindeki aile babası. Ve bu gerçek Peter'i ben çağırdım, ben ortaya çıkardım, diye düşündü ve viskisinden bir yudum daha aldı.

Uzun bir arayış olmuştu. Zamanın koridorlarında, odalarında, uzun koridorlarında, büyük odalarında geriye doğru gitti. Her şey yavaşlıyor gibiydi.

Zamanın koridorlarında yürüyen gerçek Peter bu ise, kırk beş yaşına geldiğinde şişko göbekli bir adam mı olacaktı? Hafta sonları üstünde buruşuk, pejmürde bir kıyafetle bodrum katındaki atölyesinde vakit geçiriyor mu olacaktı? Güven verici bir görüntüydü bu: Hobileri ve konforlu bir hayatı olan, normal bir adam olacaktı Peter.

Marian bir kapıyı açtı ve içeri girdi: Karşısında kırk beş yaşında, kafası kelleşmeye başlamış ama hâlâ kendine benzeyen Peter vardı. Bahçede parlak güneşin altında, elinde uzun bir çatalla mangalın başında duruyordu. Beyaz bir aşçı önlüğü giymişti. Marian dikkatle kendini aradı bahçede ama yoktu. Bunu anlayınca ürperdi.

Yanlış kapıyı açtım diye düşündü ve bir başka kapı gördü, bahçenin öteki köşesinde, çitlerin yanında. Çimenlerin üstünde yürüdü, elinde büyük bir kasap satırı olan ve hareketsiz duran bir şeklin arkasından geçti. Kapıyı itip açtı ve içeri girdi.

Şimdi tekrar Peter'in salonuna dönmüştü, elinde içki kadehiyle kapının kenarına yaslanmış, gürültücü insanları seyrediyordu. Herkes çok daha net görünüyordu gözüne şimdi, daha uzak ama daha keskin odaklıydılar. Ve daha hızlı hareket ediyorlardı. Herkes evine gidiyordu. Sabun-kadınlar mantolarını giymiş, sırayla yatak odasından çıkıyorlar-

dı. Hafifçe yalpalayarak, iyi geceler diye cıvıldayarak kapıda duran kocalarına doğru ilerliyorlardı. Ama kırmızı bir elbise giymiş, iki-boyutlu, ufak-tefek, reklam kataloglarındaki kadınlar gibi poz vermiş şekil kimdi, boş beyaz mekânda sendeleyerek yürüyen, sağa-sola dönüp gülümseyen? Hepsi bu kadar olamazdı, başka bir şeyler daha olmalıydı... Koştu ve hızla yandaki kapıyı açtı.

Peter orada, koyu renkli, parlak kışlık kostümü içinde duruyordu. Elinde fotoğraf makinesi vardı. Ama Marian şimdi gerçeği görüyordu. Açabileceği başka kapı kalmamıştı. Arkasındaki kapı kolunu tutmaya çalışarak ve gözlerini fotoğraf makinesinden uzaklaştırmaya korkarak bakarken, Peter makineyi kaldırıp yüzüne tuttu. Dişlerini göstererek hırlar gibi gülümsüyordu. Ve flaş Marian'ın yüzünde patladı.

"Hayır!" diye çığlık attı ve kollarıyla yüzünü sakladı.

"Neyin var sevgilim?" dedi Peter. Yanında durmuş bakıyordu. Gerçekti. Marian bir elini kaldırıp adamın yüzüne dokundu.

"Beni ürküttün" dedi.

"İçkiyi pek kaldıramıyorsun, değil mi hayatım?" dedi Peter, sesinde hem sevecenlik hem kızgınlık vardı. "Bütün gece resimler çekip durdum, artık alışmış olman gerekirdi."

"Benim resmimi mi çektin az önce?" dedi Marian gülümseyip, işi tatlıya bağlamaya çalışarak. Yüzünün kâğıt gibi incelip yayıldığı, deforme olduğu duygusuna kapıldı: Kenarlarından soyulup yırtılan, altından metal bir tabakanın göründüğü, kocaman açıkhava reklam posterlerindeki gülümseyen suratlar gibi...

"Hayır, karşı köşedeki Trevor'u çekmiştim. Boş ver, seni sonra da çekebilirim. Ama daha fazla içmesin iyi olur sevgilim, sallanmaya başladın" dedi Peter. Marian'ın omzunu okşayıp uzaklaştı.

Demek ki hâlâ güvendeydi. İş işten geçmeden, çok geç olmadan, oradan uzaklaşmak zorundaydı. Mutfağa döndü ve içkisini masanın üstüne koydu. Çaresizlik içindeki zihni aniden kurnazlaşmaya başlamıştı. Her şey Duncan'a ulaşmasına bağlıydı, gerisini o düşünürdü...

Mutfakta etrafına bakındı, sonra içki bardağını alıp içindekini lavaboya boşalttı. Dikkatli olması gerekiyordu, arkasında iz bırakmamalıydı. Telefonu eline aldı ve Duncan'ın numarasını çevirdi. Telefon çaldı, çaldı... açan olmadı. Ahizeyi yerine geri koydu. Salonda yine bir flaş patladı ve Peter'in kahkahası duyuldu. Asla kırmızı giymemeliydim, diye düşündü, zira onu hedef haline getirmişti bu renk.

Usulca yatak odasına girdi. Hiçbir şeyi unutmamalıyım, diye tembih ediyordu kendine; geri dönemem çünkü. Daha önce, evlendikten sonra ortak yatak odaları nasıl olmalı diye düşünür, çeşitli eşya düzenlemesi ve renk kombinasyonu üzerine kafa yorardı. Şimdi biliyordu artık. Her zaman tıpkı şimdiki gibi olacaktı. Yatağın üstündeki paltoları eşeledi, kendininkini bulmaya çalıştı. Bir an kendi paltosunun neye benzediğini unutmuştu ama sonunda görünce tanıdı ve hemen üstüne geçirdi. Aynaya bakmaktan kaçındı. Saatin kaç olduğu hakkında hiçbir fikri yoktu. Bileğine baktı, boştu, kol saati yoktu. Tabii ya; saatini çıkartmış, evde bırakmıştı, çünkü yaratman gereken genel görüntüyü bozar, demişti Ainsley.

Peter, salondaki uğultuyu bastırmak amacıyla üst perdeden bağırıyordu: "Haydi, bir araya toplanalım, bir grup resmi alalım. Hepiniz toplanın!"

Marian acele etmesi gerektiğini düşündü, salonu boydan boya geçmesi gerekiyordu. Şimdi daha az görünür olması lazımdı. Paltosunu çıkartıp, sol kolunun altına soktu, kırmızı elbisesinin koruyucu bir kamuflaj görevi göreceğine, parti atmosferi içinde araya karışacağına güveniyordu. Duvar-

lara sürüne sürüne, kalabalığın arasından sıyrılıp, giysilerin ve bedenlerin arkasına saklanarak, kapıya kadar geldi. Peter salonun öteki köşesinde durmuş, misafirlerini fotoğraf çekimi için organize etmeye çalışıyordu.

Marian kapıyı açtı ve dışarı süzüldü. Paltosunu giymek ve gazete kâğıtlarının üstüne bırakılmış çizmelerini bulmak için kısa bir süre oyalandıktan sonra, hızla merdivenlerden aşağı koşmaya başladı. Bu kez onu yakalamasına fırsat vermeyecekti! Eğer tetiği bir kez çekerse, orada ve o anda donup kalabilirdi, bir daha asla hareket etmesine veya değişmesine imkân olmadan...

Marian altıncı katın sahanlığında durup çizmelerini ayaklarına geçirdi. Sonra, tırabzanlara tutunarak, dengesini sağlamaya çalışarak aşağı doğru inmeye devam etti. Giysilerinin, metal kemiklerin ve lastik kumaşların altında kendi etleri uyuşmuş ve sıkıştırılmış gibiydi; yürümekte zorluk çekiyordu. Çok dikkatle konsantre olması gerekiyordu. Herhalde sarhoşum, diye düşündü. Ne tuhaf, hiç sarhoş gibi hissetmiyorum. Geri zekâlı, sarhoşların soğukta açık havaya çıktıklarında kılcal damarlarına ne olduğunu bilmez misin? Elbette bilirsin. Ama şimdi kaçmak her şeyden önemliydi.

Marian apartmanın girişindeki bomboş lobiye ulaştı. Kendisini kimsenin takip etmediğini bildiği halde, arkasından bir ses duyduğunu zannetti; cam kırılması gibi ince bir ses: kristal bir avizenin buzlu şıkırtısı gibi, parıldayan boşlukta elektrikli, yüksek titreşimli bir ses...

Dışarıda, karların içindeydi artık. Sokakta koşarken karlar ayaklarının altında gıcırdıyordu. Buz tutmuş kaygan kaldırımda düşmemeye çalışarak, titreyen bacaklarının elverdiğince hızla koşuyordu. Peter bomboş sokaklar boyunca, hâlâ arkasından takip ediyor olabilirdi. Evinde, salonunda misafirlerini arkadan gizlice takip ettiği gibi, tam doğru anı yaka-

lamayı bekliyor olabilirdi. Nişan almış kötü niyetli gözündeki maksat hep oradaydı, başka katmanların altına gizlenmişti ama Marian'ı avlamak için hep bekliyordu: Elinde öldürücü bir silah taşıyan manyak bir katil...

Marian bir buz parçasının üstüne basınca, az kaldı düşüyordu. Dengesini tekrar topladığında, arkasına baktı. Kimse yoktu.

"Sakin ol" dedi kendi kendine. Nefes nefese kalmıştı. Dondurucu havada nefesi ağzından çıkar çıkmaz kristalize oluyordu. Yürümeye devam etti ama artık yavaşlamıştı. İlk başta kör bir içgüdüyle koşmuştu ama şimdi nereye gittiğini çok iyi biliyordu. "Her şey yolunda, iyi olacaksın" dedi kendi kendine, "yeter ki, Çamaşırhane'ye ulaş."

28

Duncan'ın çamaşırhanede olmayabileceği hiç aklına gelmemişti. Nefesi kesilmiş bir halde ama nihayet vardığı için rahatlamış olarak camlı kapıyı itip içeri girdiğinde çamaşırhanenin bomboş olduğunu görünce şoka uğradı. İnanamıyordu. Sıra sıra beyaz çamaşır makinelerinin karşısında, nereye gideceğini bilemeden, kalakaldı. Duncan'la karşılaşacağı andan ötesini hiç düşünmemişti.

Derken çamaşırhanenin en dibindeki bir sandalyeden yükselen sigara dumanını gördü. Duncan olmalıydı. O tarafa doğru yürüdü.

Adam sandalyesinde o kadar eğilmiş bir pozisyonda oturuyordu ki sadece başının tepesi görünüyordu. Gözlerini önündeki çamaşır makinesinin yuvarlak camlı kapağına dikmişti. Makinenin içi bomboştu. Marian yanındaki sandalyeye oturduğunda dönüp bakmadı.

"Duncan" dedi Marian. Adam cevap vermedi.

Marian eldivenlerini çıkarttı ve bir eliyle adamın bileğine dokundu. Duncan sıçradı.

"Ben geldim" dedi Marian.

Duncan dönüp baktı. Gözleri her zamankinden de daha gölgeli ve yuvalarının içine göçüktü. Floresan ışığın altında cildi bembeyaz, kansız görünüyordu. "Oh, demek geldin" dedi, "Kırmızı Elbiseli Kadın. Saat kaç?"

"Bilmiyorum" dedi Marian, "saatim kolumda değil."

"Burada ne yapıyorsun? Partide olman gerekirdi."

"Daha fazla dayanamadım. Gelip seni bulmam lazımdı."

"Neden?"

Kulağa saçma gelmeyecek bir neden bulamadı Marian. "Çünkü seninle birlikte olmak istedim."

Duncan kuşkuyla baktı ona ve sigarasından bir nefes daha çekti. "Dinle" dedi, "oraya dönmen gerekiyor. Bu senin görevin. Adı neyse, onun sana ihtiyacı var."

"Hayır, senin bana daha çok ihtiyacın var" dedi Marian.

Bunu der demez, kendine de gerçekmiş gibi göründü. Birdenbire yüce gönüllü bir insan gibi hissetti.

"Hayır, ihtiyacım yok" dedi Duncan, sırıtarak. "Kurtarılması gereken biri olduğumu sanıyorsun ama değilim. Amatör sosyal hizmet görevlileri için bir deneme tahtası değilim ben." Gözlerini tekrar çamaşır makinesine dikti.

Marian deri eldiveninin parmaklarıyla oynamaya başladı. "Ama seni kurtarmaya çalışmıyorum ki" dedi ve kendi söylediklerileyle çelişkiye düştüğünü fark etti. Tongaya düşürmüştü Duncan onu.

"O zaman belki benim seni kurtarmamı istiyorsundur? Neden kurtarayım seni? Her şeyi yoluna koyduğunu zannediyordum. Hem zaten ben tamamen beceriksiz bir adamım." Beceriksizliği ile adeta övünüyor gibiydi.

"Of, hadi ama, kurtarmaktan/kurtarılmaktan bahsetmeyelim" dedi Marian, çaresizce. "Buradan çıkıp gidemez miyiz?" Kendini dışarı atmak istiyordu. Cam kapakları olan sıra sıra çamaşır makineleriyle dolu, sabun ve çamaşır suyu kokan bu bembeyaz ortamda konuşmak bile imkânsızdı.

"Buranın nesi var? Benim hoşuma bile gidiyor."

Marian tutup sarsmak istedi adamı. "Öyle demek istemedim."

"Oh. Oh, anladım. Gün bugündür demek istiyorsun; ya

şimdi ya hiçbir zaman." Bir sigara daha çıkartıp yaktı. "Ama bizim eve gidemeyiz, biliyorsun."

"Bizim eve de gidemeyiz" dedi Marian. Sonra bir an düşündü, neden olmasındı? Nasıl olsa taşınıyordu. Ama Ainsley gelebilirdi. Veya Peter...

"Burada kalabiliriz, ilginç olasılıklar sunabilir bu mekân. Bir çamaşır makinesinin içine girebiliriz mesela, camlı kapağına da senin kırmızı elbiseni asabiliriz, kötü düşünceli adamlar bizi görmesin diye..."

"Öff aman, hadi" dedi Marian, ayağa kalkarak.

Duncan da ayağa kalktı. "Tamam, ben esnek bir adamım. Sanırım artık hakikati bulmamın zamanı geldi zaten. Nereye gidiyoruz?"

"Herhalde bir otel bulmamız gerekiyor." Bu işi nasıl başaracakları konusunda emin değildi Marian ama kesinlikle azimliydi. Tek yolu bir otele gitmekti.

Duncan şeytanca bir ifadeyle gülümsedi. "Yani senin kocanmışım gibi mi yapacağım? Kulağındaki o küpelerle kimse inanmaz buna. Rüştüne ermemiş bir çocuğu kandırdığını sanırlar."

"Umurumda değil" dedi Marian ve küpelerini çıkarmaya davrandı.

"Ah, bırak kalsınlar" dedi Duncan, "izlenimi bozmanı istemem."

Sokağa çıktıklarında aniden aklına feci bir düşünce geldi Marain'ın. "Hayır, olamaz!" diyerek donakaldı.

"Ne oldu?"

"Yanımda hiç para yok!" Tabii ki partide ihtiyacı olmayacağı için para almamıştı yanına. Paltosunun cebine koyduğu küçük bir gece çantası vardı sadece. Bir anda bütün enerjisi –onu sokaklarda koşturan, Duncan'la bütün bu konuşmaları yapmasını sağlayan enerji– tükenivermişti. Tüm gücünü kaybetmiş, felç olmuş gibiydi. Ağlamak istedi.

"Sanırım bende bir miktar olacak. Genellikle biraz para taşırım yanımda. Acil durumlar için" dedi Duncan. Ceplerini karıştırmaya başladı. "Tut şunları" dedi ve Marian'ın açtığı avuçlarına çikolatalı bir gofret, birkaç tane dikkatle katlanmış yaldızlı çikolata kâğıdı, birkaç tane kabak çekirdeği kabuğu, boş bir sigara paketi, üstüne düğümler atılmış kirli bir ip parçası, halkasına iki anahtar iliştirilmiş bir anahtarlık, çiğnenip kâğıda sarılmış bir ciklet ve bir adet ayakkabı bağı koydu. "Pardon, yanlış cebi boşaltmışım" dedi sonra. Öteki cebini karıştırıp bir avuç bozuk para çıkardı. Bozuk paralar yerlere saçılırken birkaç tane de buruşuk kâğıt para çıkardı. Yere düşmüş bozuklukları topladı ve paranın tamamını saydı. "Eh, Kral Sarayı'nda kalmamıza yetmeyecektir bu para ama bizi bir yerlere götürmeye yetebilir. Ama bu civarda değil. Bu semt pahalıdır; şehir merkezine daha yakın bir yerlere gitmemiz lazım. Öyle görünüyor ki, gösterişli "technicolor" bir fantezi film değil, siyah-beyaz radikal bir yeraltı filmi seyredeceğiz bu gece." Parayı ve diğer ıvır-zıvırları tekrar cebine koydu.

Metro kapanmış, demir örgülü giriş kapısı aşağı çekilmişti.

"Otobüse binebiliriz" dedi Marian.

"Hayır, burada durup otobüsü beklemek için çok soğuk."

Bir sonraki köşeyi dönüp güney yönünde, bomboş geniş sokaklardan, ışıklandırılmış vitrinlerin önünden yürüdüler. Ortalıkta arabalar azalmış, insanlar daha da azalmıştı. Çok geç olmalı, diye düşündü Marian. Partide neler olup bittiğini hayal etmeye çalıştı –bitmiş miydi acaba? Peter kendisinin orada olmadığını nihayet fark etmiş miydi? Ama gözünün önünde canlandırabildiği tek görüntü bir ses kakofonisi, yüksek tonlu konuşmalar, insan yüzlerinden parçalar ve suratlarda aniden patlayan flaş ışıklarıydı.

Marian, Duncan'ın elini eline aldı. Duncan'ın ellerinde eldiven yoktu. Bu yüzden Marian onun ve kendinin elini palto-

sunu cebine soktu. Duncan adeta düşmanca bir bakış fırlattı kadına, tepeden. Ama elini çekmedi. İkisi de konuşmadı. Hava gittikçe soğuyordu: Marian'ın ayak parmakları acımaya başlamıştı.

Sanki saatler süren bir zaman boyunca yürüdüler. Yavaş yavaş, yumuşak buz tutmuş göle doğru ilerlediler ama bir türlü oraya ulaşamıyorlardı. Sıra sıra blok apartmanların, yüksek ofis binalarının ve kapılarında ışıklı tabelaların ve küçük bayrakların asılı olduğu otomobil galerilerinin tek katlı binalarının önünden geçtiler; aradıkları yer oralarda değildi. "Sanırım yanlış bir yoldayız" dedi Duncan, bir süre sonra. "Daha ilerilerde bir yerde olmamız gerekirdi."

Kaldırımlarında kar birikmiş, yürümesi tehlikeli, karanlık ve dar bir sokak boyunca ilerlediler ve nihayet neon ışıklarıyla aydınlatılmış daha geniş ve canlı bir sokağa vardılar. "Burası daha uygun gibi görünüyor" dedi Duncan.

"Şimdi ne yapacağız?" diye sordu Marian, sesinde yakınan, acıklı bir ton vardı. Herhangi bir karar vermekten aciz hissediyordu kendini. Kontrol, iyi kötü, Duncan'da gibiydi. Nihayetinde para ondaydı.

"Hay Allah, ben ne bileyim ne yapmamız gerektiğini" dedi. "Daha önce böyle bir şeyi hiç yapmamıştım ki!"

"Ben de yapmamıştım!" dedi Marian, defansif bir tonla. "Yani bu şekilde."

"Kabul gören bir yöntemi olmalı bu işlerin" dedi Duncan, "biz de yaşayıp göreceğiz herhalde. Sırayla, birer birer gidelim, kuzeyden güneye doğru ilerleyerek." Sokağı gözleriyle taradı: "Aşağı doğru baktıkça binalar daha dökuntü ve bakımsız görünüyor."

"Ah, inşallah tam bir pisliğin içine düşmeyiz, böceklerle dolu bir odaya!" dedi Marian.

"Bilmem ki" dedi Duncan, "böceklerle haşır neşir olmak

belki durumu daha ilginç kılabilir. Her neyse, ne bulursak onunla yetinmek zorundayız."

Vitrininde kiralık gelin elbiseleri sergileyen bir dükkân ile camları kirli, tozlu bir çiçekçi dükkânı arasına sıkışmış, kırmızı tuğla cepheli, dar bir binanın önünde durdular. "Royal Massey Otel" yazıyordu rüzgârda sallanan neon tabelasında, altında bir de hanedanlık arması vardı. "Burada bekle" dedi Duncan ve basamaklardan yukarı çıktı.

Geri geldi, "kapı kilitli" dedi.

Sokak boyunca yürümeye devam ettiler. Bir sonraki otel daha ümit verici görünüyordu. Bu daha da döküntü bir binaydı; pencerelerinin üstünde Grek tarzı, isten kararmış, koyu-gri renkli kornişleri olan taş bir binaydı. "Ontario Kuleleri" yazıyordu kırmızı tabelasında ama "O" harfi silinmişti. Altında "Ucuz fiyatlar" ibaresi vardı. Ve otelin kapısı açıktı.

"Seninle geleceğim ve lobide duracağım" dedi Marian. Ayakları buz kesmişti. Ayrıca cesur görünmesi gerektiğini düşünüyordu: Duncan durumu o kadar iyi idare ediyordu ki, en azından ona moral desteği vermesi gerekirdi.

Girişte, yırtık pırtık hasır halının üstünde, kendine saygın bir kadın görünümü vermeye çalışarak, kulaklarındaki küpelerden rahatsız olarak ve saygın kadın imajı yaratmasının imkânsız olduğunun bilincine vararak dikildi. Duncan gece resepsiyoncusunun masasına doğru yürüdü. Buruşuk suratlı, ufak tefek bir adamdı, buruşuk gömleğinin üstünden Marian'a kuşkulu gözlerle bakıyordu. Duncan ile alçak sesli bir konuşma geçti aralarında. Sonra Duncan geri geldi ve Marian'ı kolundan tutup birlikte çıktılar.

"Ne dedi?" diye sordu Marian, dışarıda.

"Sizin istediğiniz türden bir yer değil burası dedi."

"Ama bu küstahlık!" dedi Marian. Çok kırılmıştı, kişiliğine hakaret edilmiş gibi hissediyordu.

Duncan alay edercesine güldü. "Hadi ama" dedi, "faziletlilik taslama şimdi. Tek yapmamız gereken, bizi kabul edecek *istediğimiz türden* bir yer bulmak."

Köşeyi dönüp doğu yönünde ilerlediler. İstenen türde bir sokağa benziyordu bu. Birkaç köhne ama kibar görünümlü binanın önünden geçtiler ve daha da köhne ve kesinlikle kibar görünümlü olmayan bir binanın önünde durdular. Diğer yapılar gibi çürümeye yüz tutmuş tuğla cephesine pembe boyalı bir tabela asılmıştı: "GECESİ 4 DOLARDAN YATAKLAR", "TÜM ODALAR TV'Lİ", "VICTORIA & ALBERT OTELİ", "ŞEHİRDEKİ EN HESAPLI FİYATLAR." Uzun bir binaydı. Biraz aşağıda, bir birahane olduğu anlaşılan girişin üstünde "BAYLAR" ve "HANIMLAR VE ESKORTLAR" yazıyordu; bitişiğinde bir taverna da vardı ama ikisi de gecenin bu saatinde kapanmış olmalıydı.

"Bence aradığımız yer burası" dedi Duncan.

Otelin kapısından girdiler. Resepsiyondaki gece nöbetçisi anahtarı verirken esnedi. "Epey geç oldu, değil mi ahbap?" dedi. "Dört dolar" diye ekledi.

"Geç olsun ama güç olmasın" dedi Duncan. Cebinden bir avuç kâğıt para çıkartırken bozuklukları da yerlere saçtı. Duncan eğilip paraları yerden toplarken, gece nöbetçisi gizlemeye çalışmadığı kanıksamış bir horgörüyle Marian'a baktı. Marian göz kapaklarını düşürerek karşılık verdi. "Madem bir fahişe gibi giyinmişim, bir fahişe gibi davranıyorum, neden öyle olduğumu düşünmesin ki?" diye içinden geçirdi, acımasızca.

Tüyleri dökülmüş halı kaplı merdivenleri sessizce tırmandılar.

Sonunda buldukları oda büyücek bir dolap boyutlarındaydı: demir bir karyola, dik arkalıklı bir sandalye ve cilası dökülmüş bir şifonyer sığdırılmıştı içine. Bir köşede duvara

monte edilmiş, içine bozuk para atılarak çalışan minik boyutlu bir televizyon da vardı ve şifonyerin üstüne katlanıp konmuş, mavi-pembe renkli, eski püskü iki adet havlu. Yatağın karşısındaki daracık pencerenin altında mavi neon ışıklı bir tabela sallanıyordu, ışığı sürekli yanıp sönüyor ve cızırtılı, uğursuz bir ses çıkartıyordu. Oda kapısının hemen yanında hücre büyüklüğünde bir banyo vardı.

İçeri girince oda kapısını sürgüledi Duncan. "Eee? Şimdi ne yapacağız? Bunu sen bilirsin."

Marian botlarını ve sonra iç ayakkabılarını çıkardı. Buzları çözülen parmakları sızlıyordu. Duncan'ın yakasını kaldırdığı paltosunun ve dağılmış saçlarının arasından bakan sıska yüzünü seyretti; adamın suratı, soğuktan kızarmış burnu hariç, ölü gibi bembeyazdı. Paltosunun cebinden didiklenmiş bir kâğıt mendil parçası çıkartıp burnunu sildi.

"Yarabbim, ne işim var burada?" diye düşündü Marian. "Nasıl geldim buralara? Peter ne düşünürdü şimdi?" Odada yürüyüp pencerenin önüne geldi. Boş gözlerle dışarı baktı.

"Vay be!" diye seslendi Duncan arkasından heyecanla. Marian dönüp baktı. Yeni bir şey keşfetmişti adam; şifonyerin üstünde, havluların arkasında, büyük bir kül tablası bulmuştu. "Otantik bir kül tablası bu" dedi. Kül tablası deniz kabuğu şeklindeydi, kenarları tırtıklı, pembe renkli porselen bir parçaydı. "Burk Şelalesi'ndan bir hatıra, diye yazıyor üstünde" dedi sevinçle. Tablayı eline alıp ters çevirdi, içindeki küller yere döküldü. "Made in Japonya imiş" diye bildirdi.

Marian'ı baştan aşağı bir çaresizlik duygusu kapladı. Bir şeyler yapması gerekiyordu. "Bak" dedi, "Allah aşkına o elindekini bırak, soyun ve yatağa gir!"

Duncan azarlanmış bir çocuk gibi boynunu büktü. "Ah, tamam" dedi.

Giysilerini o kadar hızla çıkardı ki, sanki üstünde boydan boya bir fermuar varmış da bir açışta tümünden sıyrılmış gibiydi. Dertop edip sandalyenin üstüne attı giysilerini ve sevinçle, alelacele yatağa girdi; yatak örtüsünü çenesine kadar çekip uzandı. Marian'ı zorlukla gizlediği, pek de dostça olmayan bir merakla seyrediyordu.

Marian dudaklarını sıkarak ama kararlılıkla soyunmaya başladı. Duncan'ın meraktan kurbağa gözü gibi dışarı fırlamış bakışları altında naylon çoraplarını sıyırıp çıkartması hayli zor oldu. Elbisesinin arkasındaki fermuara erişmeye çalıştı ama eli gitmedi.

"Fermuarımı açar mısın?" dedi, oldukça sertçe. Duncan söyleneni yaptı.

Marian elbisesini sandalyenin arkasına bıraktı ve korsesini çıkartmaya koyuldu.

"Hey!" diye bağırdı Duncan, "gerçek bir korse! Reklamlarda hep görürdüm ama gerçek hayatta hiç karşılaşmamıştım. Nasıl kullanıldığını hep merak ederdim. Yakından bakabilir miyim?"

Marian korsesini Duncan'ın eline verdi. Adam yatakta doğruldu ve korseyi incelemeye başladı; sağa-sola ve aşağı-yukarı esnetti. "Allahım, ne kadar da Ortaçağ'a özgü bir giysi!" dedi. "Nasıl tahammül ediyorsun buna? Her zaman giymek zorunda mısın?" Sanki kullanılmak zorunda olunan, nahoş bir tıbbi aparat, diş teli veya kasık bağı gibi bir şeyden söz ediyor gibiydi.

"Hayır" dedi Marian. Külotuyla ayakta kalmıştı şimdi. "Ne yapmam lazım şimdi?" diye düşündü. Bir çeşit iffet duygusuyla, ışıklar açıkken daha fazla soyunmayı reddediyordu; ama Duncan o kadar keyifli görünüyordu ki, onu bu zevkten yoksun bırakmak istemedi. Öte yandan, oda soğuktu ve titremeye başlamıştı.

Dişlerini gıcırdatarak ama kararlılıkla yatağa yaklaştı. Büyük bir azim ve gayret gerektiren bir ödev vardı önünde. Eğer üstünde bir gömlek olsaydı, kollarını sıvamaya başlardı. "Yana kay" dedi Duncan'a.

Duncan elindeki korseyi yere attı ve yatak örtüsünün altına, kabuğuna sokulan bir kaplumbağa gibi büzüldü. "Hayır, olamaz" dedi, "yüzündeki o boyaları silmeden bu yatağa sokmam seni. Evlilik dışı cinsel ilişkiye girmek çok hoş olabilir ama o ilişkiden çiçekli bir duvar kâğıdı gibi çıkacaksam, kabul etmiyorum."

Marian hak verdi buna.

Banyoya girip, makyajını elinden geldiğince temizledi. Odaya döndüğünde ışığı kapattı ve yatakta Duncan'ın yanına sokuldu. Bir süre kıpırdamadan yattılar.

"Sanırım şimdi seni erkeksi kollarımın arasında sıkmam gerekiyor" dedi Duncan, karanlıkta.

Marian elini adamın soğuk sırtında gezdirdi.

Duncan da Marian'ın başını tuttu el yordamıyla ve boynunu kokladı. "Tuhaf bir kokun var" dedi.

Yarım saat sonra, "Olmayacak" dedi Duncan, "baştan çıkarılması imkânsız bir adam olmalıyım. Bir sigara içmem lazım." Kalktı, karanlıkta birkaç adım attı, elbiselerini el yordamıyla buldu, ceplerini karıştırıp sigara paketini çıkardı ve yatağa geri döndü. Marian, parlayan sigara ateşinin ışığında adamın yüzünün bazı bölümlerini ve elinde tuttuğu porselen sigara tablasını görebiliyordu. Duncan şimdi yatağın demir arkalığına yaslanmış, oturuyordu.

"Problem tam olarak nedir bilmiyorum. Kısmen şu galiba: Yüzünü göremememek hoşuma gitmiyor ama görebilseydim daha da kötü olurdu herhalde. Fakat hepsi bu da değil; kendimi büyük bir et yığınının üzerinde sürünen küçük, sakat bir yaratık gibi hissediyorum. Yanlış anlama, şişmansın demek

istemiyorum. Çünkü değilsin. Sadece çok fazla et var etrafımda. Boğulacak gibi hissediyorum." Üstündeki örtüyü kenara fırlattı. "Şimdi daha iyi" dedi. Elinde tuttuğu sigarayla kolunu yüzüne kapattı.

Marian yatağın kenarında diz üstü oturup, örtüyü şal gibi omuzlarına dolayıp adama baktı. Onun uzun boylu, bembeyaz bedenini yatağın beyaz çarşafı üzerinde, sokaktan yansıyan mavi neon lambanın ışığında zorlukla seçebiliyordu. Yandaki odada biri sifonu çekti. Borulardan geçen gurultulu su sesi bir süre odada dolaştı, sonra tıslayarak söndü.

Marian elleriyle çarşafı sıktı. Sabırsızlık ve dehşetin soğuk enerjisine benzeyen bir duyguyla kaskatı gerilmişti. O anda bir duygu uyandırmak, karanlıkta yanında yatan pasif, şekilsiz ve çelimsiz bedenden, sıcaklığı, kokusu, kalınlığı ve sesi olmayan o şeyden bir yanıt almak hayatında yapmak istediği en önemli işti ama yapamıyordu. Bunun bilincine varmak korkudan bile daha kötü, buz gibi bir yalnızlık duygusuyla doldurdu içini. İradesini ne kadar zorlarsa zorlasın işe yaramayacaktı. Ne uzanıp Duncan'a yeniden dokunabiliyor ne de ondan uzaklaşabiliyordu.

Sigaranın ateşi söndü, Duncan porselen kül tablasını tak diye yere bıraktı. Marian adamın karanlıkta gülümsediğini hissedebiliyordu ama nasıl bir ifadeyle gülümsediğini kestiremiyordu. Alaycılıkla mı, kötücüllükle mi, yoksa iyilikle mi, bilemedi...

"Uzan" dedi Duncan.

Marian uzandı: hâlâ yatak örtüsüne sarılmış ve dizlerini karnına çekmiş olarak.

Duncan kolunu omzuna doladı. "Hayır, dizlerini bükme" dedi. "Cenin pozisyonunu almak işe yaramıyor. Kaç defa denedim, olmadı." Tatlı, yumuşak hareketlerle okşadı Marian'ı; onu düzleştirmeye çalıştı, adeta ütü ütüler gibi.

"Senin yönetebileceğin bir şey değil bu, bana zaman tanımalısın. Ancak hazır olduğum vakit..."

Yaklaştı, sokuldu. Marian boynunda adamın soğuk ve keskin nefesini hissetti. Duncan yüzünü kızın etine gömdü, pek de dostça olmayan bir merakla...

29

Ertesi sabah, otelin köşesindeki pis ve tozlu kafede oturuyorlardı. Kahvaltılık ne yiyebileceklerini anlamak için parasının geri kalanını saydı Duncan. Marian mantosunun düğmelerini açmıştı ama yakasını kapatıyordu, kafedekilerin kırmızı elbisesini görmesini istemiyordu: Geceden kaldığı çok belli olurdu. Ainsley'nin küpelerini de çantasına koymuştu.

Önlerindeki yeşil renkli ahşap masa kirli tabaklar, bardaklar, ekmek kırıntıları, içecek ve yağ lekeleriyle doluydu: daha erkenci müşterilerin tertemiz, insan elinin değmediği vahşi ve masum bir orman gibi dokunulmamış bulduklarını, sonra yiyip içip arkalarında savurup bıraktıkları artıklarla... Nasılsa bir daha uğramayacaklardı oraya. Marian iğrenerek baktı masanın üstündekilere. Ama kahvaltılık konusunda rahat davranmaya çalışıyordu. Midesinin yine bir olay çıkartmasını istemiyordu. "Sadece bir kahve ve tost alırım, belki biraz da marmelat. Herhalde bunlara da itiraz etmez midem" diye düşündü.

Saçı başı dağınık bir kadın garson gelip masayı toplamaya başladı. Kenarları kıvrık birer menü attı önlerine. Marian kendisininkini açıp "Kahvaltı Önerileri" bölümüne baktı.

Önceki akşam her şey kararlaştırılmış, hallolmuş gibiydi. Peter'in kendisini izlediğini hayal ettiği gözleri bile bir beyazlık içinde kaybolmuştu sanki. Neşeden ziyade bir açıklık, bir berraklık vardı zihninde Marian'ın. Sonra uykuya gömül-

müştü. Ve sabah, borulardaki su sesiyle ve koridordan gelen gürültülerle uyandığında artık anımsamıyordu. Su lekeleriyle dolu tavana bakarak, önceki gece neler düşündüğünü, neler hissettiğini hatırlamaya çalışarak bir süre sessizce yattı. Ama olmuyordu, hatırlayamıyordu. Derken Duncan gece boyunca yastığın altına sakladığı kafasını çıkardı. Bir süre, neden orada olduğu ve Marian'ın kim olduğu hakkında hiçbir fikri yokmuş gibi boş gözlerle baktı. Sonra, "çıkıp gidelim buradan" dedi. Marian eğilip onu ağzından öptü. Geri çekilince Duncan dudaklarını yaladı; bu ona açlığını hatırlatmıştı, "haydi, kahvaltı etmeye gidelim" dedi. "Sen feci görünüyorsun" diye ekledi.

"Sen de sağlık timsali gibi görünmüyorsun" diye yanıtladı Marian. Adamın gözlerinin altında halkalar oluşmuştu ve saçları karga yuvası gibi karışmıştı. Yataktan çıktılar. Marian banyonun sararmış aynasında kısa bir süre yüzünü inceledi. Cildi gerilmişti, beyaz ve kuruydu. Evet, gerçekten feci görünüyordu.

Akşamdan kalma elbisesini tekrar giymek istemezdi ama başka seçeneği yoktu. Gri gün ışığında daha da dökünтü görünen daracık odada sıkıntılı bir şekilde, sessizlik içinde giyindiler ve gizlice merdivenlerden indiler.

Şimdi masanın karşısında kamburunu çıkarmış, giysilerinin içinde kaybolmuş adama baktı Marian. Duncan bir sigara yakıp dumanını seyretmeye başladı. Bakışları Marian'dan uzaklardaydı. Marian'ın aklında geceden kalan iz, karanlıkta sivri köşeli, sert açılı, aç bir beden, iskelet gibi bir göğüs kafesiydi ve her gelip geçici izlenim gibi şimdi hızla kayboluyordu. Daha önce aldığı karar, eğer herhangi bir karar aldıysa, şimdi unutulmuştu. Tenlerinin üstünde yansıyan mavi neon ışığı gibi bir yanılsama, bir illüzyon olmalıydı. Ama hiç değilse Duncan'ın hayatında bir iş başarıldı, diye düşündü Marian, yorgun bir yetkinlik duygusuyla. Bu küçük bir rahatlama

sağladı; ama kendisi için süreklilik gösteren veya başarılmış hiçbir şey yoktu. Peter hâlâ oradaydı, kaybolmamıştı; masanın üstündeki ekmek kırıntıları kadar gerçekti ve Marian'ın buna göre davranması gerekiyordu. Ona geri dönmek zorundaydı. Sabah otobüsünü kaçırmıştı ama öğleden sonra otobüsüyle dönebilirdi, Peter'le konuşup açıklama yaptıktan sonra. Ya da açıklama yapmadan. Açıklamak için gerçek bir nedeni yoktu, çünkü açıklamalar neden-sonuç ilişkisini gerektirirdi ama bu olayda ikisi de yoktu. Hiç yoktan gelmiş ve hiçbir yere varmamıştı. Ortada bir olaylar zinciri yoktu. Birden eşyalarını toplamaya başlamadığını hatırladı.

Tekrar menüye baktı. "Beykın ve Yumurta Çeşitleri", "Tombul Yumuşak Sosis Spesiyalitemiz" diye okudu. Aklına domuzlar ve tavuklar geldi. Telaşla tostlara geçti. Boğazında bir şey kıpırdadı. Menüyü kapattı.

"Ne istiyorsun?" diye sordu Duncan.

"Hiçbir şey. Hiçbir şey yiyemeyeceğim. Bir bardak portakal suyu bile içemeyeceğim." İşte olmuştu sonunda. Bedeni kendisini kapamıştı. Besin çevrimi küçülmüş, küçük siyah bir nokta haline gelmiş, tüm gıdaları dışarıda bırakmıştı... Menünün kapağındaki yağ lekesine baktı. Kendine acıdı, ağlayacak gibi oldu.

"Emin misin? Eh, iyi o zaman" dedi Duncan, adeta sevinçle, "paranın hepsini kendime harcayabilirim demektir."

Garson geri geldiğinde domuz jambonu ve yumurta ısmarladı ve büyük bir açgözlülükle yemeye başladı. Herhangi bir nezaket cümlesi söyleme veya özür dileme gereği duymamıştı. Marian ıstırap içinde seyretti onu. Yumurtasını kırınca içinin cıvık kalmış sarısı kenarlardan taştı. Marian başını çevirdi, kusacak gibi oldu.

Hesabı ödeyip dışarı çıktıklarında, "Eh, her şey için teşekkürler" dedi Duncan, "şimdi eve gidip dönem ödevim üzerinde çalışmaya devam etmeliyim."

Marian otobüse binince içerde alacağı soğuk mazot ve sinmiş sigara kokularını düşündü. Sonra evde mutfak lavabosunun içindeki bulaşıkları düşündü. Otobüs, lastikleri gıcırtılı, tiz sesler çıkartarak otoyolda ilerledikçe iyice ısınacak ve havasız kalacaktı. Lavabonun içinde, kirli tabakların ve bardakların arasında gizlenmiş, iğrenç canlılar nelerdi? Eve dönemezdi.

"Duncan" dedi, "lütfen gitme."

"Neden? Daha fazlası mı var aklında?"

"Geri dönemem."

Duncan kaşlarını çattı. "Ne yapmamı bekliyorsun? Benden bir şey yapmamı beklememelisin. Kendi kabuğuma dönmek istiyorum. Şimdilik yeterince sözde-gerçeklik yaşadım."

"Bir şey yapman gerekmiyor ki, sadece..."

"Hayır, istemiyorum" dedi Duncan, "sen bir kaçış değilsin benim için artık, fazlasıyla gerçeksin. Canını sıkan bir şey var, bunun hakkında konuşmak istiyorsun benimle. O zaman senin için endişelenmeye, üzülmeye başlayacağım. Böyle şeylere vaktim yok benim."

Çamurlaşmış kar kaplı yaya kaldırımında durup ayaklarına baktı Marian. "Gerçekten geri dönemem."

Duncan daha yakından yüzüne baktı onun. "Kusacak mısın? Yapma sakın!"

Marian susuyordu. Duncan'a yanında kalması için gösterebileceği hiçbir iyi gerekçe yoktu. Hiçbir neden yoktu: Ne faydası olacaktı?

"Eh" dedi Duncan tereddüt içinde, "tamam, peki. Ama fazla uzun değil. Okey?"

Marian şükranla başını salladı.

Kuzey yönünde yürümeye başladılar. "Bizim eve gidemeyiz, biliyorsun" dedi Duncan, "Telaş eder, vıdı vıdı yapar bizimkiler."

"Biliyorum."

"Nereye gitmek istiyorsun o zaman?"

Bunu hiç düşünmemişti Marian. Her şey imkânsız görünüyordu. Ellerini kulaklarına bastırdı. "Bilmiyorum" dedi. Sesi histerikleşmeye başlamıştı. "Bilmiyorum, belki eve gitsem daha iyi olacak..."

"Aa... hadi ama" dedi Duncan, dostça bir sesle, "tiyatro yapmaya gerek yok. Yürürüz biraz." Marian'ın ellerini kulaklarından çekti. "Tamam" dedi Marian, biraz şımartılmaya hazırdı.

Elele tutuşup, kollarını ileri geri sallayarak yürüdüler. Duncan kahvaltı sırasında takındığı suratsızlığını bırakmış, halinden hoşnut, tasasız bir havaya bürünmüştü. Gölden uzaklaşarak yokuş yukarı ilerlediler. Kaldırımlar kürk manto giymiş, cumartesi gezmesine çıkmış hanımlarla doluydu. Kar temizleme makineleri gibi yarı erimiş karları yara yara, ağır ağır yürüyorlardı, kaşları kararlılıkla çatılmış, gözleri ışıltılı. Her iki elde taşıdıkları alışveriş torbaları kaygan zeminde dengelerini sağlamalarına yardımcı oluyordu. Marian ve Duncan hanımlara yol vererek, biri tehlikeli bir vaziyette üstlerine geldiği zaman tutuştukları ellerini çözerek yürümeye devam ettiler. Caddede taşıtlar egzoz dumanları saçarak ve çamur sıçratarak geçip gidiyordu. Gri gökyüzünden is ve kurum yağıyordu, ağır ve ıslak...

"Biraz temiz havaya ihtiyacım var" dedi Duncan, yaklaşık yirmi dakika boyunca konuşmadan yürüdükten sonra. "Ölmekte olan kurbağa yavrularıyla dolu bir balık kavanozunun içindeymiş gibi hissediyorum kendimi. Kısa bir metro yolculuğuna katlanabilir misin?"

Marian evet anlamında başını salladı. Ne kadar uzaklara gidersek o kadar iyidir, diye düşünüyordu. En yakındaki pastel renkli çini döşemeli metro istasyonuna girip, ıslak yün ve naftalin kokulu bir yolculuk yapıp, yürüyen merdivenlerden tekrar yukarı çıkıp gün ışığına kavuştular.

"Şimdi tramvaya biniyoruz" dedi Duncan. Ne yaptığını, nereye gittiğini gayet iyi biliyor gibi görünüyordu. Marian bundan ötürü sadece şükran duydu. Duncan kontrolü ele almış, kendisini yönetiyordu, iyi ki...

Tramvayda ayakta dikilmek zorunda kaldılar. Marian metal direklerden birine tutunup, eğilerek pencereden dışarı baktı. Kocaman yaldızlı payetlerle süslü, yeşil-turuncu renkli, yünlü bir şapkanın üstünden hiç tanıdık olmadığı manzaraların hızla geçmesini seyretti: Önce dükkânlar, sonra evler, sonra bir köprü, sonra yine evler... Şehrin neresinde oldukları hakkında hiçbir fikri yoktu.

Duncan, Marian'ın başının üstünden uzanıp "dur" ipini çekti. Tramvay gıcırtılı bir ses çıkartarak durdu. Yolcuların arasından sıkışarak, arka kapıdan kendilerini dışarı attılar.

"Şimdi yürüyeceğiz" dedi Duncan. Bir yan sokağa saptılar. Burada evler, Marian'ın semtindekilere kıyasla daha küçük ve biraz daha yeni görünüyordu ama yine de koyu renkli ve yüksektiler. Çoğunun kare biçimli, sütunlu, gri veya soluk beyaza boyalı ahşap verandaları vardı. Bahçelerindeki kar tabakası daha taze görünüyordu. Evinin önündeki kaldırımın karlarını temizleyen yaşlı bir adamın yanından geçtiler, sessiz havada küreğinin sesi fazlasıyla yüksek çıkıyordu. Anormal sayıda kedi vardı ortalıkta. İlkbahar geldiğinde, karlar eridiğinde sokağın nasıl kokacağını düşündü Marian: Toprak, baş veren çiçek soğanları, ıslak odun, önceki yıldan kalan çürümüş yapraklar, çok temiz olduklarını düşünen kedilerin gizli saklı karların içine gömdükleri kakalar... Gri renkli kapılarından ellerinde küreklerle çıkan, buz tutmuş bahçelerinde çıtırtılı sesler çıkartarak yürüyen ihtiyar insanlar. Havada bir amaç vardı: Bahar temizliği...

Sokağın karşısına geçip dik bir yokuştan aşağı yürümeye başladılar. Duncan birden koşmaya başladı, Marian'ı arkasından bir kızak gibi sürükleyerek...

"Dur!" diye bağırdı Marian, bu kadar yüksek çıkan sesinden kendisi de ürkerek. "Koşamıyorum." Önlerinden geçtikleri evlerin pencerelerinde perdelerin aralandığını ve içerdeki insanların sert bakışlarla kendilerini seyrettiklerini düşündü.

"Hayır!" diye bağırarak yanıtladı Duncan, "kaçıyoruz, haydi gel!"

Marian, koltuğunun altında bir dikişin patladığını hissetti. Kırmızı elbisesinin havada parça parça dağıldığını ve arkasından tüy gibi dökülüp karların arasına karıştığını hayal etti. Şimdi yaya kaldırımından çıkmış, yolun ortasından yan yan kayarak, tahta bir çite doğru gidiyorlardı. Önlerinde "Tehlike" yazan, sarı-siyah renkli bir tabela belirdi birden. Marian, tahta çite toslayıp, sonra görünmeyen bir uçurumun tepesinden fırlayıp, filmlerdeki *slow-motion* çekimle düşen otomobiller gibi parçalanacaklarını düşündü korkuyla. Ama Duncan son anda direksiyonu kırdı ve çitin kenarından iki tarafı karla kaplı yaya kaldırımına geçmeyi başardılar. Tepenin dibindeki yaya köprüsü hızla üzerlerine geliyor gibiydi. Duncan aniden durdu, Marian kaydı ve şiddetle birbirlerine tosladılar.

Marian'ın ciğerleri sızlıyordu: Fazla temiz havadan serseme dönmüştü. Köprünün bir kenarındaki beton duvara yaslandılar. Marian kollarını duvarın üstüne koyup dinlendi. Durduğu yerden ağaçların tepelerini, uçları şimdiden açık sarıya veya kırmızıya dönmüş ve tomurcuklanmış, iç içe girmiş dallarını görebiliyordu.

"Daha gelmedik" dedi Duncan. Marian'ı kolundan çekiştirdi. "Aşağı ineceğiz şimdi" dedi ve onu köprünün ucuna doğru götürdü. Bir kenarında çamurlu bir patika ve üstünde ayak izleri vardı. Yavaş yavaş, dikkatle inmeye başladılar. Merdivenden inmeyi yeni öğrenen küçük çocuklar gibi ayaklarını yan yan, birer birer basarak. Köprünün kenarlarından sarkan buz saçaklarından su damlaları düşüyordu üstlerine.

En aşağıya vardıklarında, "Geldik mi nihayet?" diye sordu Marian.

"Henüz değil" dedi Duncan. Ve köprüden ileri doğru yürümeye başladı. Marian, inşallah oturabileceğimiz bir yere doğru gidiyoruzdur, diye geçirdi içinden.

Şehri bölen vadilerden birine varmışlardı ama Marian hangi vadi olduğunu bilemedi. Evinin oturma odasının penceresinden görünen vadide yürüyüşler yapmışlığı vardı ama şimdi gördüğü hiçbir şey tanıdık gelmiyordu. Burada vadi dar ve derindi ve karla kaplı sarp yamaçlar ağaçların ardında örtülü kalmıştı. Taa tepede bir grup çocuk oyun oynuyordu. Marian onların parlak kırmızı ve mavi ceketlerini seçebiliyor, kahkahalarını belli belirsiz duyabiliyordu.

Sertleşmiş karın içinde açılmış bir patikada arka arkaya yürüyorlardı. Daha önce de birileri bu patikada yürümüş olmalıydı ama çok değil. Ara sıra, at nalı olduğunu düşündüğü izler fark ediyordu Marian. Önünde tek gördüğü ise Duncan'ın kamburlaşmış sırtı ve kara batırıp çıkardığı ayaklarıydı.

Dönüp kendisine bakmasını istiyordu Duncan'ın, yüzünü görmek istiyordu. Adamın sırtındaki şekilsiz palto huzursuz ediyordu Marian'ı.

"Birazdan oturacağız" dedi Duncan, sanki kadının içinden geçenleri duymuş gibi.

Marian etrafta oturabilecekleri bir yer göremedi. Diz boyu büyümüş kuru otların kapladığı, saplarının giysilerini sıyırdığı bir çayırda yürüyorlardı şimdi, sarı ve gri renkli çeşit çeşit otların arasından. Dulavrat otları kahverengi, tarak otları ise gümüş renkli, dikenli minik başlar vermişti ama bunların dışında çayırın monoton ve cılız görüntüsünü bozan hiçbir şey yoktu. Daha ötede, derin bir vadinin sağlı-sollu yamaçları yükseliyordu. Tepede, yamaçların kenarına konduruluş sıra sıra evler vardı; sel yataklarının yol açabileceği

erozyon tehlikesi düşünülmeden inşa edilmiş evler... Vadinin ortasından geçen çay, bir yeraltı lağım kanalına doğru akarak kayboluyordu.

Marian arkasına dönüp baktı. Bir kavis çizen derin su yatağının etrafından dolaşmışlardı, farkında bile olmadan. Şimdi önlerinde bir köprü daha vardı, daha büyük bir köprü. Yürümeye devam ettiler.

"Buraların kış hali hoşuma gitti" dedi Duncan bir süre sonra. "Eskiden buraya sadece yazın gelirdim. Her türlü bitki büyür buralarda, yeşil yapraklar etrafı o kadar sarar ki üç adım öteni göremezsin; bunların bazıları zehirli sarmaşıktır. Ve hayli kalabalık olur buralar yazın. Yaşlı sarhoş adamlar gelip köprülerin altında uyurlar ve çocuklar etrafta oynarlar. Binek atların barındığı bir ahır da vardı buralarda bir yerde; sanırım şu anda atların sürüldüğü yollardan birinin üzerindeyiz. Buraya gelirdim yaz aylarında, çünkü serin olurdu. Şimdi karlarla kaplı olması daha hoş. Pislikleri gizliyor. Ama burayı da artık çöplerle dolduruyorlar, biliyorsun. Önce dereyi kuruttular zaten. Doğayı neden çöplerle doldurmaktan hoşlandıklarını anlayamıyorum. Eski otomobil lastikleri, teneke kutular..." Duncan'ın sesi, Marian'ın göremediği bir ağızdan çıkıyor gibiydi, meçhulden çıkan bir ses gibi. Büzülmüş, kısılmış bir ses gibi; sanki kurutma kâğıdı ile silinmiş, kar tabakasının altında susturulmuş gibi...

Aşağıdaki derin vadi, az ilerde genişliyordu ve Marian ile Duncan'ın vardıkları noktada daha az ot ve bitki vardı şimdi. Duncan, yürüdükleri patikanın dışına saptı, ayaklarının altındaki katılaşmış karları eze eze yürüdü. Marian hemen arkasından geliyordu. Küçük bir tepeyi zar zor yürüyerek tırmandılar. "İşte geldik" dedi Duncan; durdu, geriye döndü ve Marian'a elini uzatarak onu yukarıya, yanına çekti.

Marian nefesi tıkanarak, istemsizce bir adım geri attı: Bir uçurumun tam kenarında duruyorlardı şimdi! Uçurum, tam

ayaklarının dibinde aniden bitiyordu. Aşağıda muazzam geniş, yuvarlak bir hendek vardı. Uçurum, kenarlarda halkalar çizen bir patikayla, en dipteki karlarla kaplı zemine ulaşıyordu. Marian ve Duncan'ın durdukları noktanın tam karşısında, yaklaşık yarım mil uzaklıktaki bir boşlukta, enine uzun, kulübeye benzer, siyah renkli bir bina vardı. Ama tamamen terk edilmiş ve boş görünüyordu.

"Nedir o?" diye sordu Marian.

"Küçük bir tuğla fabrikası sadece" dedi Duncan. "Aşağısı sırf çamur ve balçık doludur. Kazma/küreklerle inerler ve toprağı kazarlar orada."

"Bu vadilerde böyle şeylerin olduğunu bilmiyordum" dedi Marian. Şehrin ortasında böyle bir çukur olması ona yanlış geliyordu: Çukur veya oyuk denen boşlukların erişilebilecek en uzak derinlikte olması gerekirdi. En dipteki beyaz renkli hendek de tehlikeli göründü Marian'ın gözüne; hiç sağlam görünmüyordu. Tekinsiz, boş ve tehlikeli, ince bir buz tabakası gibiydi; üstünde yürümeye kalksanız, içine düşerdiniz sanki...

"Oh, buralarda bayağı iyi şeyler bulunur" dedi Duncan. "Hatta aşağıda bir yerlerde bir hapishane bile vardır."

Duncan uçurumun kenarına oturup, bacaklarını kayıtsızca aşağı sallandırdı ve bir sigara çıkarttı. Biraz sonra Marian da yanına oturdu, altındaki toprağa güvenemeyerek. Her an çökebilirdi sanki. Birlikte aşağıya, altlarındaki kocaman çukura bakmaya başladılar.

"Saat kaç oldu acaba?" dedi Marian, çevrenin sesini dinleyerek: Boşluk kendi sesini yutuyordu.

Duncan cevap vermedi. Sessizce sigarasını bitirdi; ayağa kalktı, uçurumun kenarından kısa bir mesafe yürüyüp, otlardan arınmış düz bir alana geldi ve karların üstünde yattı. Orada yayılmış, gökyüzünü seyrederken o kadar huzurlu görünüyordu ki, Marian da yanına gidip uzandı.

"Üşütebilirsin" dedi Duncan, "ama canın istiyorsa, yat tabii."

Marian, Duncan'dan bir kol boyu uzaklıkta uzandı yere. Burada ona çok yakın olmak doğru gelmemişti. Başlarının üstünde gökyüzü, arkada bir yerlere gizlenmiş güneşin verdiği yeknesak, dağınık bir gri ışıkla parlıyordu.

Duncan sessizlikte konuştu: "Niye geri dönemeyeceksin ki? Yani, yakında evleneceksin, vs. Senin becerikli bir tip olduğunu zannederdim."

"Öyleyim" dedi Marian, mutsuzlukla. "Öyleydim yani. Bilmiyorum." Bunu tartışmak istemiyordu şimdi.

"Bazıları, 'her şey kafada biter tabii' der."

"Biliyorum" dedi Marian, sabırsızca: Tamamen geri zekâlı değildi, şimdilik. "Ama içimden nasıl çıkartacağımı bilemiyorum."

"Bunu soracağın en son kişinin ben olduğum çok açık" dedi Duncan. "Bana hayal dünyasında, fantezilerle yaşadığımı söylüyorlar. Ama hiç değilse bu fanteziler, iyi-kötü bana ait. Onları ben seçiyorum ve hoşuma da gidiyor, yani zaman zaman. Ama sen, kendininkilerle hiç mutlu değilsin gibi."

"Belki bir psikiyatra gitmeliyim" dedi Marian, kasvetli bir sesle.

"Aman ha, sakın yapma bunu. Sana ayar vermeye çalışırlar sadece."

"İstediğim tam da bu. Ayarlanmak istiyorum" dedi Marian. "Kararsız kalmanın hiçbir faydası yok." Kendini açlığa mahkûm etmenin de hiçbir faydası olmadığını fark ediyordu. Gerçekten istediği tek şey, basitçe güven içinde olmaktı. Son aylar boyunca yapmak istediği şey buydu ama bu yolda bir türlü ilerleyemiyordu. Hiçbir şeyi başarabilmiş değildi. Şu ana kadar başarmış olduğu tek şey Duncan'dı. Bu düşünceye tutunmaya çalıştı.

Birden, adamın hâlâ orada olduğunu hissetme ihtiyacı

duydu Marian, aşağıdaki beyaz boşlukta dibe çökmediğinden, kaybolup gitmediğinden emin olmak istedi.

"Dün gece nasıldı senin için?" diye sordu. Duncan'la bu konuda hiç konuşmamıştı şimdiye kadar.

"Ne nasıldı?" dedi Duncan. "Ha, o mu?" Bir süre sessiz kaldı. Marian dikkat kesilmişti, gaipten gelecek bir haber bekler gibi Duncan'ın sesini bekliyordu. Ama nihayet konuşmaya başlayınca, "Bu yer hoşuma gidiyor. Özellikle şimdi, kışın, sıcaklık neredeyse sıfıra düşmüşken. Kendimi insan gibi hissediyorum. Bir kıyaslama yaparsak, Tropik adalardan hiç hoşlanmam, vıcık vıcık, etli etli olurlar. Öyle yerlerde kendimi yürüyen bir sebze veya dev bir amfibiyan (hem karada hem denizde yaşayan hayvan) gibi hissederdim. Ama karların içinde, elverdiği ölçüde, hiçliğe yaklaşabilirsin."

Marian'ın kafası karıştı. Ne alakası vardı şimdi bu sözlerin?

"Olağanüstüydü dememi bekliyorsun, değil mi?" dedi Duncan. "Beni kabuğumdan çıkardığını, erkekliğime kavuşturduğunu, tüm problemlerimi çözdüğünü söylememi bekliyorsun."

"Yani..."

"Tabii ki bekliyorsun. Öyle düşüneceğini biliyordum zaten" dedi Duncan. "İnsanların fantezi dünyama eşlik etmelerinden hoşlanırım. Kendim de onlarınkine katılmaya hazırımdır çoğu zaman ama bir noktaya kadar... İyiydi dün gece; genellikle olduğu kadar iyiydi."

Duncan'ın yaptığı ima, Marian'ın içine tereyağına saplanmış bir bıçak gibi girdi. Demek kendinden önce başka kadınlar da olmuştu. Kendine kolalı beyaz üniforma giymiş hemşire pozu verme çabaları boşa gitmişti demek. Artık sinirlenecek kadar bile enerjisi kalmamıştı Marian'ın. Çok derinden sarsılmıştı. Bilmesi gerekirdi. Ama bomboş gökyüzüne bakarak bir süre düşündükten sonra, adamın söylediklerinin pek de bir şeyi değiştirmeyeceğini anladı. Duncan'ın anlattığı pek

çok şey gibi, bu söylediklerinin de uydurmasyon olma ihtimali vardı.

Marian ayağa kalktı, kollarındaki karları silkeledi. Artık hareketlenmeleri gerekiyordu. "Tamam, şakanı yaptın" dedi. Duncan'ın dediklerine inanıp inanmadığını merak etmesini istiyordu. "Şimdi kendimin ne yapmam gerektiğine karar verme zamanım geldi" dedi.

Duncan sırıttı. "Bunu bana sorma, o senin problemin" dedi. "Evet, bir şeyler yapman gerekecek gibi görünüyor: Kendi kendine acımak bir süre sonra sıkıcı olmaya başlar. Ama bu, senin kişisel çıkmaz sokağın, kendin icat ettin, oradan kurtulmanın yolunu da kendin bulmak zorundasın" dedi ve ayağa kalktı.

Marian da ayağa kalktı. Şimdiye kadar hep sakin kalmıştı ama artık bir yılgınlık, bedenine uyuşturucu verilmiş gibi bir tükenmişlik hissediyordu. "Duncan" dedi, "acaba benimle gelip, Peter ile konuşmama yardımcı olur musun? Kendi başıma yapabileceğimi sanmıyorum. Ne söyleyeceğimi bilmiyorum, anlamayacak..."

"Ah, hayır!" dedi Duncan, "bunu isteme benden. Ben bu işin içinde değilim. Feci bir şey olur, anlamıyor musun? Yani, benim için feci olur." Kollarını göğsünde kavuşturdu ve dirseklerine sarıldı.

"Lütfen" diye yalvardı Marian ama Duncan'ın reddedeceğini biliyordu.

"Hayır" dedi Duncan, "doğru olmaz." Arkasına döndü ve bedenlerinin karda bıraktığı izlere baktı. Sonra ayaklarıyla o izlerin üstlerine bastı, önce kendi bedenine, sonra Marian'ınkine, karları kirleterek... "Gel buraya" dedi, "nasıl geri döneceğini göstereyim sana." İleri doğru götürdü onu. Önce yükselen, sonra aşağı doğru inen bir yolun başına geldiler. Ötelerde, daha aşağıda devasa bir otoyol görünüyordu, yukarı doğru tırmanan. Ve uzakta bir köprü daha vardı, metro tren-

lerinin üstünden geçtiği ve Marian'a tanıdık gelen bir köprü. Marian artık nerede olduklarını tanımıştı, nerede olduğunu biliyordu.

"Benimle gelmeyecek misin bu kadarcık yolu bile?" diye sordu Duncan'a.

"Hayır, biraz daha kalacağım burada" dedi Duncan. "Ama senin gitmen gerek artık." Ses tonuyla kadına daha fazla konuşma fırsatı vermiyordu. Duncan arkasını döndü ve uzaklaşmaya başladı.

Otoyolda arabalar roket hızıyla geçip gidiyordu. Köprüye doğru giden tepenin orta yerine geldiğinde, Marian geriye dönüp son bir kez baktı. Duncan'ın derin vadinin beyazlığı içinde buharlaşıp yok olmuş olacağını düşünüyordu. Ama hayır, hâlâ oradaydı işte, karların beyazlığının ortasında kara bir şekildi; kamburunu çıkartmış, boşluğa bakıyordu...

30

Marian tam eve dönmüş, üstündeki buruşuk elbisenin fermuarını açmaya uğraşıyordu ki telefon çaldı. Kim olduğunu tahmin etti.

"Efendim?"

Peter'in sesi buz gibi, öfke doluydu. "Marian, hangi Allah'ın cezası yerdeydin? Aramadığım kimse kalmadı." Akşamdan kalmış gibi geliyordu sesi.

"Oh" dedi Marian, hiçbir şey olmamış gibi yapmacık bir neşeyle. "Başka bir yerdeydim. Yani öyle sayılır."

Peter zıvanadan çıktı. "Partiyi neden terk ettin be? Gecemin içine ettin! Birlikte bir grup resmi çektirmek için seni arıyordum ki ortadan kayboldun. Tabii tüm o insanların arasında bir hadise çıkartmak istemedim ama herkes gittikten sonra her yerde seni aradım. Arkadaşın Lucy ile birlikte arabaya binip, sokaklarda dolaşıp seni aradık. Defalarca evine telefon ettik. Seni çok merak ettik. Lucy'e ne kadar teşekkür etsem azdır, çok düşünceli bir insan. Etrafında hâlâ düşünceli *bazı* kadın arkadaşlarının olduğunu bilmek hoş..."

Eminim öyledir, diye geçirdi içinden Marian, bir anlık bir kıskançlık duygusuyla, Lucy'nin gümüş renkli göz kapaklarını hatırlayınca; sonra sesli olarak "Peter, lütfen kızma bana" dedi. "Birazcık temiz hava almak için dışarı çıktım, sonra başka bir şey yapmak geldi içimden, hepsi bu. Kızacak, üzülecek bir şey yok. Hiçbir felaket gelmedi başıma."

"Ne demek kızacak bir şey yok?" dedi Peter. "Gece yarısı sokaklarda dolaşmamalısın, *tecavüze* uğrayabilirsin böyle yaparsan ve Allah bilir bu kaçıncı? Niye bir kere de kendinden başkalarını düşünmüyorsun yahu! En azından nerede olduğunu söyleyebilirdin. Annenler telefon etti bana. Sen otobüsten çıkmayınca meraktan çılgına dönmüşler. Ne diyeceğimi bilemedim!"

Ah, evet, bunu tamamen unutmuştum diye düşündü Marian. "Ama hiçbir şeyim yok, gayet iyiyim" dedi.

"Ama neredeydin?" dedi Peter. "Senin ortadan kaybolduğunu fark ettiğim zaman, fazla belli etmemeye çalışarak, seni görüp görmediklerini konuklarımıza sorarken, senin şu "beyaz atlı prens"inden, Trevor muydu neydi adı, tuhaf bir hikâye duydum. Kimmiş o bahsettiği herif, haa?"

"Lütfen Peter" dedi Marian. "Böyle şeyleri telefonda konuşmaktan nefret ederim." Birden her şeyi anlatmak için büyük bir istek duydu içinde. Ama ortada kanıtlanmış veya başarılmış herhangi bir gelişme olmadığı için, bunun ne faydası olurdu ki? Dolayısıyla, anlatmak yerine, "Saat kaç?" diye sordu.

"İki-buçuk" dedi Peter. Bu basit soru karşısında şaşırmış, sesi nötr bir ton almıştı.

"Eh, gelsene bana daha sonra. Beş buçuğa doğru mesela. Çay zamanı. Konuşuruz her şeyi" dedi Marian. Sesine tatlı, uzlaşmacı bir hava vermişti. Kendisi de farkındaydı sahtekârlık ettiğinin. Henüz herhangi bir karar vermiş olmasa bile, vermek üzere olduğunu hissediyordu ve bunun için biraz daha zamana ihtiyacı vardı.

"Eh, peki" dedi Peter, sinirli sinirli. "Ama aklını başına toplarsın umarım." Bunun üzerine telefonu karşılıklı kapattılar.

Marian yatak odasına gidip üstündekileri çıkarttı; sonra aşağı kata, banyoya indi ve kısa bir duş aldı. Alt katlar sessizlik içindeydi; ev sahibesi hanım kendi karanlık dairesinde düşüncelere dalmıştı veya göklerden inen bir şimşekle

Ainsley'nin yok olması için dua ediyor olabilirdi. Marian, neşeli bir başkaldırma ruhu içinde, duşun giderinin etrafında biriken kiri temizlemeye boş verdi.

Şimdi istediği şey, sözcüklerin veya konuşmanın ötesinde bir şeydi. Bir tartışmanın içine girmek istemiyordu. Gerçeği bulabilmenin bir yolunu arıyordu: Bir sınav mesela, "turnusol kâğıdı" gibi basit ve doğrudan gerçeğe ulaşmasına yardım edecek... Üstünü giyindi –gri renkli, sade bir yünlü elbise ve manto. Her gün kullandığı çantasını arayıp buldu, içindeki parayı saydı. Sonra mutfağa gitti, masada oturup kendine bir alışveriş listesi hazırlamaya başladı. Ama birkaç madde yazdıktan sonra elindeki kalemi attı. Ne almak istediğini zaten biliyordu.

Süpermarketin koridorlarını bir aşağı bir yukarı, sistemli bir şekilde taradı; kürk mantolu hanımların ve cumartesi alışverişine çıkartılmış çocukların arasından sert hareketlerle geçerek, raflardan istediği ürünleri seçti. Kafasındaki imge artık iyice şekillenmeye başlamıştı. Önce yumurtaları alacaktı. Sonra un. Limon. Şeker. Pudra şekeri. Vanilya. Tuz. Gıda renklendiricisi. Hepsinin yenisini almak istiyordu; evde bulunan hiçbir malzemeyi kullanmak istemiyordu. Çikolata –hayır kakao daha iyi giderdi. Yuvarlak, gümüş renkli süslemelerle dolu bir cam tüp. Üç tane plastik çukur kâse, çay kaşıkları, alüminyum kek süsleyici ve fırın kabı. Şanslıyım diye düşündü Marian, bugünlerde marketlerde hemen her şey satılıyor artık. Aldıklarını kâğıt poşetlere doldurup evin yolunu tuttu.

Pandispanya mı, yoksa beyaz pasta mı? Pandispanyada karar kıldı. Daha uygun olurdu.

Fırını çalıştırdı. Fırın, mutfağın pislik tarafından henüz istila edilmemiş bir parçasıydı, zira son zamanlarda pek az kullanılmıştı. Marian bir önlük giydi; aldığı plastik kâseleri ve diğer kap kacağı sudan geçirdi ama lavabonun içindeki kirli bulaşığa dokunmadı. Onları daha sonra hallederdi, şim-

di vakti yoktu. Kapları kuruladı ve yumurtaları kırıp sarılarını beyazlarından ayırdı. Bu işleri yaparken hiç düşünmüyordu; tüm dikkatini ellerinin hareketlerine vermişti. Yumurtaları çırparken, unu serperken ve hamuru yoğururken dikkatini zamanlamaya ve malzemenin kıvamına yoğunlaştırmıştı. Pandispanyanın yumuşak el hareketleriyle yapılması gerekirdi. Kek hamurunu fırın kalıbına boşalttı ve üstünde baloncuklar oluşmasın diye bir çatalla yanlamasına çizdi. Pandispanyayı fırının içine sürerken zevkten adeta şarkı söyleyesi geldi. Kek pişirmeyeli o kadar zaman olmuştu ki...

Kek fırında pişerken, kâseleri tekrar yıkadı ve kekin üstüne dökeceği kremayı hazırlamaya girişti. Tereyağ ile yapılan alışılmış bir krema en iyisi olacak diye düşündü Marian. Kremayı üç parçaya ayırıp, üç kâsenin içine paylaştırdı. En büyük krema parçası beyaz, diğer krema kırmızıya yakın parlak bir pembe ve üçüncü parça içine kakao kattığı koyu kahverengi krema oldu.

Bunu neyin üstüne koyacağım diye düşündü Marian, bu işleri bitirdiğinde, büyük bir kayık tabak bulup yıkamam lazım. Lavabodaki bulaşıkların arasından, en dipteki uzun tabağı seçti ve suyun altına tuttu. Tabağı temizlemek için çok miktarda deterjan kullanması gerekti.

Sonra kekin içine bir bıçak sokarak pişip pişmediğini kontrol etti; tam kıvamındaydı. Fırından çıkardı ve soğuması için ters yüz etti.

Ainsley'nin evde olmamasına seviniyordu: Zira onun işine karışmasını istemezdi. Ama Ainsley zaten bir süredir evde değildi anlaşılan. Yeşil elbisesi ortalarda yoktu. Yatak odasında bir valiz açık halde yatağının üstünde duruyordu, önceki geceden bırakmış olmalıydı. Etrafa ıvır zıvır bir sürü eşya saçılmıştı. Ainsley'nin odasına yaydığı bütün bu kalabalığı birkaç parça valize nasıl sığdıracak diye merak etti Marian bir an için.

Pandispanya soğurken yatak odasına geçti ve saçlarını düzeltti, önceki gün kuaförün şekil verdiği dalgalardan kurtulmak için arkaya topladı saçlarını ve firketeledi. Hafif bir baş dönmesi, bir sersemlik hissediyordu, uykusuzluktan ve açlıktan olmalıydı. Aynaya bakıp dişlerini göstererek sırıttı.

Pandispanya yeterince hızlı soğumuyordu. Ama buzdolabına koymak istemedi, buzdolabının kokuları içine sinerdi. Keki kalıbından çıkardı ve yıkadığı kayık tabağın üstüne yerleştirdi, sonra mutfağın camını açtı ve tabağı kar birikmiş olan pencerenin kenarına koydu. Kek hâlâ ılıkken üstüne kremayı dökerse ne olacağını biliyordu –krema tamamen erirdi.

Saat kaç oldu acaba diye geçirdi içinden. Kol saati hâlâ şifonyerin üstünde, önceki gün bıraktığı yerde duruyordu ama kurgusu boşalmıştı, çalışmıyordu. Ainsley'nin transistorlu radyosunu da açmak istemedi, dikkatini dağıtabilirdi. Zaten iyice gerginleşmeye başlamıştı. Eskiden olsa arayabileceği bir telefon numarası vardı ama... oyalanmamalı, acele etmeliydi.

Pandispanyayı pencere kenarından aldı, yeterince soğumuş mu diye baktı ve mutfak masasının üstüne bıraktı. Ve sonra işleme başladı... İki çatal yardımıyla keki ortasından ikiye böldü. Bir yarısını karın üstü gelecek şekilde tabağa yatırdı. Küçük bir kepçeyle bir bölümünü sıyırıp, bir kafa şekli verip üstüne oturttu. Gövdenin ortasına bir bel kondurdu. Kekin diğer yarısından ince şeritler kesip, kollar ve bacaklar yaptı. Pandispanya gayet yumuşak, şekillenmesi kolay bir kıvamdaydı. Kol ve bacakları beyaz kremayla gövdeye yapıştırdı ve kremanın geri kalanını da oluşturduğu şeklin üstüne sıvadı. Pandispanyanın üstünde yer yer yumrular ve birçok pürüzler oluşmuştu ama idare ederdi. Ayakları sağlamlaştırmak için ayak bileklerine birer kürdan sapladı.

Şimdi bomboş, beyaz bir gövde elde etmişti Marian. Kayık tabağın üstünde yatan yumuşak, şekerli ve yüz hatlarından yoksun şeklin oldukça müstehcen bir görünümü vardı. Ma-

rian, krema tüpünü parlak pembe renkli kremayla doldurarak pandispanyasını giydirmeye başladı. Önce bir bikini yaptı ama bu fazla dekolte olmuştu. Bikininin göğüsle karın arasını doldurarak tek parça bir mayo elde etti. Ama hâlâ istediği bu değildi. Giydirme işlemini sürdürerek üste ve alta yeni parçalar ekledi ve sonunda bir çeşit elbise haline getirdi. Hızını alamadı, elbisenin yakasına ve eteğine fırfırlar ekledi. Cırtlak pembe rujlu, gülümseyen bir ağız yaptı ve ayakkabıları da aynı renge boyadı. Şekilsiz, amorf el tırnaklarının her birine de aynı pembe ojeden sürdü.

Sadece ağzı olan, saçları ve gözleri olmayan pandispanya kafası acayip görünüyordu. Marian krema sıkma tüpünü suyun altına tutarak temizledi ve yeniden, bu sefer çikolatalı kremayla doldurdu. Bununla bir burun ve iki kocaman göz oluşturdu; gözlere bir sürü kirpik ve iki kaş ekledi. Bacakları vurgulamak için iki bacağın arasına bir çizgi çekti. Kolları gövdeden ayırmak için de benzer çizgiler yaptı. Saçları oluşturmak daha uzun zaman aldı. Kafanın tepesinden tutam tutam çıkan ve omuzlara dökülen karmakarışık, gayrı-muntazam dalgalar yaptı.

Gözler hâlâ yoktu. Göz kondurmak için yeşil gıda boyasını seçti –zira elinde kalan diğer seçenekler sadece kırmızı ve sarı renklerdi. Bir kürdan yardımıyla, iki adet yeşil iris kondurdu göz niyetine.

Gözleri doldurmak için sadece gümüş renkli, yuvarlak süslemeler kalmıştı Marian'ın elinde. Her göz bebeği için bir gümüş yuvarlak ekledi. Diğer gümüş renkli süsleme parçalarını pembe renkli elbisenin ve saçların üzerine serpiştirdi. Şimdi pandispanya kadın, zarif bir antika porselen bibloya benzemişti. Keşke doğum günü pastası mumları da alsaydım, diye geçirdi içinden. Ama nereye koyabilirdi ki onları? Hiç yer kalmamıştı pastanın üstünde. Bütün görüntü tamamlanmıştı zaten.

Yarattığı "sanat eseri" Marian'a bakıyordu şimdi. Yeşil gözlerindeki gümüş renkli küçük zekâ pırıltıları hariç, bomboş bakan, taş bebek suratlı bir pandispanyaydı. Adeta neşeyle, sevinçle hazırlamıştı onu Marian. Ama şimdi baktıkça, endişeli düşüncelere kapılıyordu. Bu hanımı yaratmak için çok uğraşmıştı ama şimdi ne olacaktı ona?

"Çok tatlı, nefis görünüyorsun" dedi. "Çok iştah açıcısın. Ve başına gelecek olan da bu, yani yemek olduğun için yeneceksin." Yemek düşüncesi aklına gelir gelmez, Marian'ın midesi kasıldı. Yarattığı "esere" (yani pandispanyaya) biraz acıdı ama artık onun için yapabileceği bir şey yoktu. Kaderine, alınyazısına karar verilmişti. O sırada Peter'in merdivenlerden çıkan ayak seslerini duydu Marian...

Dışardan bakan her aklı başında insanın kendisini ne kadar aptal, ne kadar çocuksu ve gurursuz biri olarak görebileceğini düşündü bir an için. Nasıl bir oyun oynadığını zannetmişti ki? Ama mesele bu değil, dedi kendi kendine, saçlarını arkaya doğru atarak, sinirli sinirli. Eğer Peter onu aptal bulursa, bunu da kabul etmeye, Peter'in gözündeki imajına inanmaya hazırdı. Peter gülecek ve birlikte oturup sakin sakin çay içeceklerdi.

Peter merdivenleri çıkıp kapıya geldiğinde, oldukça gergin, temkinli bir gülümsemeyle karşıladı onu Marian. Peter'in yüz ifadesi –sıkılmış bir alt-çene ve çatık kaşlar– hâlâ kızgın olduğunu gösteriyordu. Kızgın bir adama uygun düşen bir giysi vardı üzerinde: ağırbaşlı, resmi, ciddi bir takım elbise ve koyu kahverengi, kasvetli görünümlü, şal desenli bir kravat.

"Nedir bu olup bitenler..." diye başladı Peter.

"Peter, lütfen salona gidip oturur musun?" dedi Marian. "Sana bir sürprizim var. Sonra oturup konuşuruz istersen." Tekrar Peter'in yüzüne bakıp gülümsedi.

Peter şaşırıp bocaladı ve çatık kaşlı sert ifadesini kaybe-

diverdi. Marian'dan ezik bir özür duymayı bekliyordu anlaşılan. Ama söyleneni yaptı. Marian bir an kapıda durdu; Peter'in koltuğun arkasına yasladığı kafasına adeta şefkatle baktı. Şimdi onu, yani gerçek Peter'i, her zamanki sağlam ve katı haliyle görünce, bir önceki akşam hissettiği korkular azalıp aptalca bir isteriye dönüşmüştü. Kaçıp Duncan'a sığınması saçmalıktı: Adamın yüzünü doğru dürüst hatırlamıyordu bile. Düşmanı Peter değildi aslında, o da hemen herkes gibi normal bir insandı. İçinden Peter'in ensesine dokunmak geldi; ona üzülmemesini, her şeyin yoluna gireceğini söylemek istedi. Yaşadığı mutasyon ya da başkalaşma Peter'le değil, Duncan'laydı.

Ama Peter'in omuzlarında bir tuhaflık vardı. Kollarını kavuşturarak oturuyor olmalıydı. Kafasının ön yüzündeki surat herhangi birine ait olabilirdi. Ve hepsi aynı türden, gerçek giysiler giyiyor, aynı gerçek bedenleri taşıyorlardı: Gazetelerde resimlerini gördüğümüz, her gün sokaklarda karşılaşabileceğimiz türden insanlar. Akşamüstü ışığında Peter'i normal ve güvenilir bir adam olarak görmek kolaydı ama bu gerçekleri değiştirmiyordu. Gerçeğin bu yüzünün değeri ötekisiyle boy ölçüşüyordu.

Marian mutfağa gitti ve elindeki tabakla geri geldi. Pasta tabağını dikkatle, saygıyla taşıyordu, adeta bir resmigeçitte kutsal bir şey, bir yastığın üzerinde bir taç veya ikona taşır gibi... Eğildi ve tabağı Peter'in önündeki kahve sehpasına bıraktı.

"Beni bunca zamandır mahvetmeye çalışıyorsun, değil mi?" dedi Marian. "Beni asimile etmeye çalışıyorsun. Ama benim yerime geçecek yedek bir kadın yaptım sana, çok daha hoşuna gidecek bir şey. Asıl istediğin hep buydu, değil mi? Sana bir çatal vereyim" diye ekledi, biraz amiyane bir havayla.

Peter önce pastaya, sonra Marian'a, sonra tekrar pastaya baktı. Marian gülümsemiyordu.

Peter'in gözleri korkuyla büyüdü. Anlaşılan Marian'ı gülünç bulmamıştı!

Peter gittiğinde –ve oldukça hızla kalkıp gitmiş, konuşmaya pek fırsat bulamamışlardı; adamın huzuru kaçmış, bozum olmuş gibiydi, çay içmeyi bile reddetmişti– Marian pandispanyasına bakakaldı bir süre. Sonuçta Peter pastaya iştahla saldırmamıştı işte. Sembolik bir jest olarak kesinlikle sınıfta kalmıştı pasta. Şimdi gümüş renkli, gizemli, alaycı ve sulu gözleri ile Marian'a bakıyordu.

Birden acıktığını hissetti Marian, aşırı derecede acıktığını hissetti. Neticede sadece bir pastaydı önündeki. Tabağı aldı, mutfak masasına taşıdı ve bir çatal buldu. "Önce ayaklarından başlayacağım!" dedi.

Ağzına bir lokma atıp tadını değerlendirdi. Pandispanya kadını kendisinin yemesi tuhaf ama hoş bir duygu yarattı içinde. Çiğnedi ve yuttu. Hiç fena değil, diye eleştiri yaptı içinden, biraz daha limon gerekirmiş ama.

Bir yandan pastayı yerken, bir yandan da Peter'i özlemeye başlamıştı şimdiden; sanki modası geçmiş giysilerin *Salvation Army* (fakirler için para, giyecek vb. toplayan dini hayır kurumu) yararına satışlar yapılan dükkânlarda askıya asılan elbiseleri düşünür gibi. Kafasında Peter'in hayalini canlandırdı: Gösterişli avizeler ve ağır perdelerle süslü zarif bir salonda, kusursuzca giyinmiş, bir elinde viski bardağı, bir ayağını doldurulmuş bir aslan kafasına dayamış, bir gözü siyah bantlı, şen şakrak bir pozda, bir kolunun altında kayışla bağlanmış bir tabanca. Bu tablonun kenarları altın renkli oymalarla süslenmiş, Peter'in sol kulağı tabloya raptiyelenmişti... Marian düşünceli düşünceli çatalını yaladı. Peter kesinlikle çok başarılı bir adam olacaktı.

Bacakların yarısını yemişti ki aşağıdan ayak sesleri duydu, iki çift ayak sesi. Sonra mutfak kapısında Ainsley be-

lirdi ve yanında gür, kabarık saçlarıyla Fischer Symthe. Ainsley'nin üstünde önceki geceden kalma, iyice buruşmuş mavi-yeşil renkli elbise vardı. Ainsley'nin kendisi de hayli yıpranmış görünüyordu. Yüzü yorgunluktan çökmüş gibiydi ve son 24 saat içinde karnı gözle görülür biçimde büyümüştü sanki.

"Selam" dedi Marian, elindeki çatalı sallayarak. Pandispanyanın pembe kalçasından bir parça kopartarak ağzına attı bu arada.

Fisher merdivenleri tırmanıp mutfağa gelir gelmez duvara yaslanıp gözlerini kapamıştı ama Ainsley dikkatini Marian'a vermişti. "Marian, nedir bu?" diye sorarak masaya yaklaştı. "Bu bir kadın –pastadan bir kadın!" Tuhaf tuhaf baktı Marian'a.

Marian ağzındakini çiğnedi ve yuttu. "Sen de al" dedi, "gerçekten güzel olmuş, akşamüstü yaptım."

Ainsley'nin ağzı balık gibi açılıp kapandı, gördüğü şeyin anlamını kavramaya çalışıyordu. "Marian!" diye bağırdı sonunda, dehşet içinde, "sen kadınlığını reddediyorsun!"

Marian çiğnemeyi bıraktı ve gözlerinin önüne düşmüş kâküllerinin arasından kırgın bir endişeyle, hoşgörüsüzlükle, adeta acımasızlıkla bakan Ainsley'e kaldırdı başını. Nasıl bu kadar sert, bu kadar ciddi olabiliyor diye düşündü. Adeta aşağıdaki kadın kadar ahlaken katı bir tavır sergiliyordu Ainsley.

Marian bakışlarını tekrar önündeki pastaya çevirdi. Pandispanya kadın hâlâ cam gibi gözleriyle gülümsüyordu ama bacakları yoktu artık. "Saçma" dedi, "bu sadece bir pasta." Çatalını pastaya sapladı ve dikkatle kafasını gövdesinden ayırdı.

Üçüncü bölüm

31

Evi temizliyordum. Bu işle yüzleşmek için gücümü toplamam iki günümü almıştı ama işte sonunda başlayabilmiştim. Pisliği katman katman temizlemek zorundaydım. Önce yüzeydeki döküntüler vardı. Ainsley'nin odasından başladım, arkasında bıraktığı her şeyi karton kutulara doldurdum: yarısı boşalmış kozmetik krem kutuları, kullanılmış rujlar, yerde üst üste yığılmış eski gazete ve dergiler, yatağının altında bulduğum kurumuş muz kabuğu, kullanmak istemediği giysiler, vs. Atmak istediğim eşyalarımı da aynı kutuların içine doldurdum.

Döşemeleri ve mobilyaları da temizledikten sonra görünürdeki her şeyin tozunu aldım: perde kornişleri, kapıların üstleri, pencere pervazları dahil. Sonra yerleri süpürdüm, ovdum, fırçaladım ve cilaladım. Ortaya çıkan kir miktarı inanılmazdı; sanki döşemenin altından ikinci bir döşeme çıkmıştı. Sonra bulaşıkları ve arkasından mutfak penceresinin perdesini yıkadım. Bunlar bitince bir öğle yemeği molası verdim. Yemekten sonra buzdolabına giriştim. İçinde biriken dehşet verici kokuşmuş maddeleri yakından incelemedim. Küçük kavanozları ışığa tutunca kapaklarını açmamam gerektiğini hemen anlamıştım. Çeşitli gıda maddelerinden saçlar, sakallar, tüyler üremişti, tıpkı tabiatta olduğu gibi ve nasıl koktuklarını tahmin edebiliyordum. Hepsini dikkatle çöp torbasına doldurdum. Sonra buzluk bölümüne küçük bir kar

küreğiyle giriştim. Ama dışarıdan bakınca yosunlu ve süngerimsi görünmekle birlikte, buzun altı bir kaya kadar sertti; o yüzden kazımaya uğraşmadım ve erimeye bıraktım.

Tam pencereleri silmeye girişmiştim ki telefon çaldı. Duncan'dı. Şaşırdım. Onu hemen hemen unutmuştum.

"Ee? Neler oldu?" dedi.

"Her şey bitti" dedim. "Peter'in beni mahvetmek istediğini anladım sonunda. O yüzden şimdi yeni bir iş arıyorum."

"Aa... onu sormak istememiştim aslında. Daha ziyade Fischer'ı merak ediyorum."

"Oh? Tahmin etmeliydim."

"Yani ne olduğunu tahmin edebiliyorum ama nedenini bildiğimden emin değilim. Fischer bütün sorumluluklarından vazgeçti."

"Nasıl yani, sorumlulukları? Okulunu mu bıraktı yani?"

"Hayır" dedi Duncan. "Bana karşı sorumluluklarını. Ben ne yapacağım şimdi?"

"En ufak bir fikrim yok!" dedim. Bana ne olacağıyla hiç ilgilenmiyor olması sinirime dokunmuştu. Kendimi yeniden birinci tekil şahıs olarak düşünmeye başladığımdan beri, kendi durumum onun durumundan çok daha ilginç geliyordu bana.

"Dur, dur... ikimiz birden böyle olmamalıyız" dedi Duncan. "Birimiz anlayışlı bir dinleyici, diğerimiz kafası karışmış, acı çeken kişi olmalı. Son sefer kafası karışık, acı çeken taraf sendin."

Kabul et ki Duncan'ın karşısında kazanman imkânsız, dedim içimden. "Eh, peki, daha sonra çaya gel istersen. Evin hali darmadağınık" diye özür dileyerek ekledim.

Duncan geldiğinde, bir sandalyenin üstüne çıkmış, deterjanlı bezlerle pencereleri temizliyordum. Uzun zamandır pencereleri silmiyorduk, kirden ötürü saydamlıklarını yitir-

mişlerdi adeta. Camdan dışarısını yeniden görebilmek tuhaf olacak diye düşünüyordum içimden. Pencerenin dış kısmında, elimin erişemediği yerlerdeki kir, is ve yağmur izlerini temizleyemiyor oluşum canımı sıkıyordu. Duncan'ın geldiğini duymadım. Herhalde kapıda durmuş bir süredir beni seyrediyordu, geldiğini duyurmadan önce.

"İşte geldim" deyince yerimden zıpladım. "Oh, selam! Bu pencereyi bitirir bitirmez geliyorum yanına" dedim. Duncan mutfağa doğru yöneldi.

Ainsley'nin bıraktığı eski bir bluzdan yırttığım bir parçayla pencereyi son bir kez parlattıktan sonra sandalyeden indim, biraz isteksizce –çünkü başladığım bir işi tam olarak bitirmeden bırakmayı sevmem, oysa hâlâ temizlenmemiş birkaç pencere kalmıştı. Üstelik Fischer Smythe'in aşk hayatını konuşuyor olmak düşüncesi hiç çekici gelmiyordu bana. Mutfağa gidince, Duncan'ı bir sandalyeye oturmuş, kapısı açık kalmış buzdolabını biraz tiksinti ve endişeyle seyrederken buldum.

"Ne kokuyor burada?" dedi, havayı koklayarak.

"Oh, pek çok şey" dedim, neşeli bir sesle. "Parke cilası, cam silici ve başka bazı şeyler." Gidip pencereyi açtım. "Çay mı, kahve mi istersin?"

"Fark etmez" dedi Duncan. "Ee... nedir olup bitenler gerçekten?"

"Evlenmişler" dedim. Çay pişirmek daha kolay olacaktı ama mutfak dolaplarına göz atınca çay bulamadım. Filtre kahve makinesine biraz kahve doldurdum.

"Evet, yani bir çeşit..." dedi Duncan. "Oldukça müphem bir not yazıp bırakmış bize Fish. Ama nasıl olmuş?"

"Nasıl olur ki bu işler?" dedim. "Partide tanışmışlar." Kahve makinesini çalıştırıp masaya oturdum. Duncan'ı iyice merakta bırakma düşüncesi geçti içimden ama çok kırılmış görünüyordu. "Bazı komplikasyonlar var ama sanırım her şey yolu-

na girecek" dedim. Ainsley bir süre ortadan kaybolduktan sonra önceki gün eve dönmüş ve Fischer oturma odasında kendini koltuğa bırakıp, kafasını yastıklara gömüp gözleri kapalı beklerken, yatak odasında valizlerini doldurmuştu. Bana kısa birkaç cümleyle, balayına Niagara Şelalesi'ne gideceklerini ve Fischer'ın "çok iyi bir koca" olacağını söylemişti.

Bunları elimden geldiğince Duncan'a açıkladım. Ne üzülmüş ne sevinmiş görünüyordu, hatta şaşırmamıştı bile.

"Eh" dedi, "sanırım Fischer için iyi olmuştur. İnsanlık gerçek-dışılığı, hayal dünyasını fazla taşıyamaz. Ama Trevor hayli sarsıldı, rahatsız oldu. Asabi bir baş ağrısı ile yatağa girdi, kalkıp yemek pişirmeyi bile reddetti. Sonuçta benim evden ayrılmam gerekiyor şimdi, tüm bu olan bitenlerin anlamı bu. Bilirsin, evin dağılması çok yıkıcı olabilir ve ben kişiliğimin bozulmasını istemiyorum."

"İnşallah Ainsley için her şey iyi olur" dedim. Bunu gerçekten istiyor, ümit ediyordum. Kendi başının çaresine bakmak konusunda Ainsley'e olan inancımın doğrulandığını görmek beni memnun etmişti, zira bir aralar bu inancımı yitirir gibi olmuştum. "Hiç değilse" dedim, "istediğini düşündüğü şeyi elde etti ve sanırım bu önemli."

"Yeniden dünyaya savruluyorum" dedi Duncan, düşünceli düşünceli. Başparmağını kemiriyordu. "Kim bilir ne olacağım?" Ama bu sorunun cevabı ile pek de ilgileniyor gibi değildi.

Ainsley hakkında konuşurken aklıma Leonard geldi. Ainsley'nin evliliğini duyduktan kısa bir süre sonra Clara'yı aramıştım, ki Len'e artık saklanmasına gerek kalmadığını söylesin diye. Derken Clara geri aradı. "Bayağı endişeliyim" diyordu. "Len hiç rahatlamış görünmüyor. Zannediyordum ki haberi duyar duymaz kendi evine geri dönecekti ama dönmek istemediğini söyledi. Bizim evden dışarı çıkmaya korkuyor ama Arthur'un odasında kaldığı sürece gayet mutlu görünü-

yor. Çocuklar Len'e bayılıyor ve itiraf etmeliyim ki onları ayak altımdan alıp oyalaması benim de hoşuma gidiyor ama sorun şu ki Arthur'un bütün oyuncaklarına ortak çıkıyor ve bu yüzden aralarında kavga ediyorlar sık sık. Len işe de gitmiyor hiç, işyerini arayıp nerede olduğunu söylemedi bile. Eğer durum böyle sürüp giderse, nasıl başa çıkacağımı bilemiyorum." Bu şikâyetlerine rağmen, Clara hayatına her zaman olduğundan çok daha hâkim görünüyordu, sesinden anlaşıldığı kadarıyla.

Birden buzdolabının içinden gürültülü, metalik bir ses geldi. Duncan sıçradı ve başparmağını ağzından çıkardı. "Neydi o?"

"Oh, sanırım buzlar eriyor sadece" dedim. "Buzluğu defrost ediyorum da..." Kahve mis gibi kokmaya başlamıştı. Masaya iki bardak koyup kahvelerimizi doldurdum.

"Ee? Yeniden yemek yemeye başladın mı?" dedi Duncan, biraz sessizlikten sonra.

"Açıkçası, evet" dedim. "Öğle yemeğinde biftek yedim." Bunu bir gurur meselesi gibi söylemiştim. Tekrar yemek yeme cesaretinde bulunmam ve de bunda başarılı olmam bir mucizeydi doğrusu.

"Eh, böylesi daha sağlıklı" dedi Duncan. Geldiğinden beri ilk kez doğrudan gözlerimin içine bakarak konuşuyordu. "Daha iyi görünüyorsun şimdi. Neşeli, iyilik dolu görünüyorsun. Nasıl başardın bunu?"

"Söylemiştim sana" dedim, "telefonda."

"Peter'in seni mahvetmeye çalışması meselesi mi?" dedi.

Başımı salladım.

"Bu çok saçma" dedi Duncan, ciddi bir ifadeyle. "Peter seni mahvetmeye çalışmıyordu. Bu senin kendi kafandan uydurduğun bir şeydi. Gerçekte sen Peter'i mahvetmeye uğraşıyordun."

İçim çöktü sanki. "Doğru mu bu söylediğin?" dedim.

"Ruhunu sorgula" dedi Duncan, ipnotize olmuş gibi gözlerini üstüme dikerek. Kahvesinden birkaç yudum aldı; bana biraz düşünme fırsatı verdikten sonra ekledi: "Ama gerçek şu ki, seni asıl mahvetmeye çalışan Peter değildi. O bendim."

Sinirli bir kahkaha attım. "Böyle söyleme."

"Tamam, her zaman memnun etmeye hazır bir insandın" dedi Duncan. "Belki Peter beni mahvetmeye çalışıyordu veya belki ben onu. Ya da ikimiz karşılıklı birbirimizi mahvetmeye uğraşıyorduk, ne dersin? Ama ne fark eder ki? Sen şimdi o sözde gerçekliğe geri döndün, sen tam bir tüketicisin."

"Aa... bu arada" dedim pandispanya kadınımı hatırlayarak, "biraz pasta yemek ister misin?" Gövdesinin yarısı ve başı kalmıştı sadece.

Duncan evet anlamında kafasını salladı. Ona bir çatal verdim ve kadavranın geri kalanını koyduğum raftan indirdim. Üstüne gerdiğim selofan kâğıdı kaldırdım ve pastayı Duncan'ın önüne koydum: "Kafasından başka pek bir şey kalmadı" dedim.

"Pasta pişirebildiğini bilmiyordum" dedi Duncan, ilk lokmasını yedikten sonra. "Neredeyse Trevor'unkiler kadar lezzetli olmuş."

"Teşekkür ederim" dedim, alçak gönüllülükle. "Vaktim oldukça yemek pişirmeyi severim." Karşısında oturup pandispanyanın yok olmasını seyrettim: Önce sırıtık pembe ağzı gitti, sonra burnu, sonra bir gözü. Kısa bir süre ikinci yeşil göz kaldı pastanın üstünde, sonra o da bir anda yok oldu. Duncan şimdi saçları yemeye başlamıştı.

Onu yerken seyretmek bana garip bir zevk vermişti, sarf ettiğim çabaların boşa gitmediğini görmenin memnuniyeti belki, her ne kadar Duncan'dan bir zevk veya memnuniyet ifadesi görmesem bile. Bir rahatlık duygusuyla, tatlılıkla gülümsedim ona.

Duncan gülümsememe karşılık vermedi; aklı yemek işindeydi.

Çatalıyla son çikolatalı parçayı sıyırdı ve önündeki tabağı itti. "Teşekkür ederim" dedi, dudaklarını yalayarak, "gerçekten lezzetliydi."

"Belki kadınların üniversiteye gitmelerine izin verilmemeli; böylece sonradan, düşünen kafalar olarak hayatta neler kaçırdıklarını hissetmezler."

Tüketici davranışlarını ölçen bir araştırma şirketinde çalışan Marian, geleceği parlak bir hukukçu olan Peter'den evlenme teklifi alınca hiç düşünmeden kabul eder. Zaten her genç kızın rüyası değil midir bu? Ama bir anda yoluna Duncan çıkar, İngiliz edebiyatı öğrencisi, kendisine ve Marian'a bir gelecek vaat etmeyen, kayıtsız, kaygısız Duncan. Duncan ona kariyer planları dışında, tasarlanmamış, hesapsız bir dünyayı gösterir. Aşk mıdır bu?

Margaret Atwood'un 1969 tarihli ilk romanı, feminist hareketin güçlü etkisini de haber veren eşsiz bir manifesto.

Üstelik Marian birdenbire et yiyememeye, Peter'i, evliliği, aşkı, bedenini sorgulamaya başlamıştır. Artık evliliğe giderken kafasında kocaman bir soru vardır: Yoksa kendi bedeni de Peter için tüketilecek bir nesne midir?

tavsiye edilen KDV'siz satış fiyatı

₺ 34

THG 0425860 PFN

Sertifika no: 11940

ISBN 978-605-09-6558-2

9 786050 965582

Doğan Kitap